

UDKAST

Forslag

til

Lov om ændring af lov om erhvervsuddannelser, lov om folkeskolen, lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. samt forskellige andre love

(Styrkede erhvervsuddannelser, mere praksisfaglighed i folkeskolen, uddannelsesparathedsvurdering til alle ungdomsuddannelser m.v.)

§ 1

I lov om erhvervsuddannelser m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 282 af 18. april 2018, som ændret ved § 1 i lov nr. 1692 af 26. december 2017, § 8 i lov nr. 745 af 8. juni 2018, § 7 i lov nr. 1701 af 27. december 2018, § 9 i lov nr. 1736 af 27. december 2018 og § 2 lov nr. 1737 af 27. december 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 2, nr. 3, indsættes efter »udvikling,« »karakterdannelse og faglige stolthed,«.

2. I § 1, stk. 2, nr. 4, ændres »arbejdsstyrke,« til: »arbejdsstyrke og«.

3. I § 1, stk. 2, nr. 5, ændres »udlandet og« til: »udlandet.«.

4. § 1, stk. 2, nr. 6, ophæves.

5. Efter § 1 indsættes:

»§ 1 a. Erhvervsuddannelserne tilrettelægges således, at de giver eleverne grundlag for videreuddannelse, herunder mulighed for at opnå generel eller delvis studiekompetence i tilknytning til erhvervs-kompetencen.«

6. I § 4, stk. 3, udgår »om skolernes handlingsplaner for øget gennemførelse,«.

7. I § 5, stk. 1, og i § 5 b, nr. 2, ændres »året efter« til: »i det andet år efter«.

8. I § 5 c, stk. 1, 2. pkt., udgår »§ 66 l, stk. 1,«.

9. Efter § 5 c indsættes:

»§ 5 d. En ansøger, der efter §§ 5-5 c har krav på at blive optaget, har adgang til grundforløb plus (GF+), medmindre vedkommende har

- 1) gennemført en ungdomsuddannelse,
- 2) påbegyndt grundforløbets 1. del, jf. dog stk. 2,
- 3) påbegyndt grundforløb plus (GF+),
- 4) adgang til grundforløbets 1. del,

- 5) haft adgang til, men har fravalgt grundforløbets 1. del for at begynde på grundforløbets 2. del, jf. dog stk. 2, eller
- 6) gennemført grundforløbets 2. del, herunder hvis dette helt eller delvist er erstattet af grundlæggende praktisk oplæring i virksomhed, jf. § 12, stk. 1.

Stk. 2. De begrænsninger, som følger af stk. 1, nr. 2 og 5, gælder ikke for ansøgere, som søger om optagelse efter udløbet af august måned i det andet år efter, at ansøgeren har opfyldt undervisningspligten i henhold til folkeskoleloven eller har afsluttet undervisningen i 10. klasse.

§ 5 e. En ansøger uden uddannelsesaftale, som er fyldt 25 år, og som ikke opfylder betingelserne for adgang til en erhvervsuddannelse efter § 5 a, kan deltage adgangskurser efter § 7, hvis den ansøgte skole ud fra en helhedsvurdering vurderer, at ansøgeren er tæt på at have forudsætninger for at gennemføre en erhvervsuddannelse og er motiveret for at tilegne sig de fornødne kvalifikationer gennem dette adgangskursus.

Stk. 2. Optagelse efter stk. 1 udgør et tilsagn om optagelse til erhvervsuddannelserne med forbehold om, at ansøgeren gennemfører adgangskurset med det krævede resultat (betinget optagelse).«

10. I § 6, *stk. 1*, ændres »§§ 5-5 c« til: »§§ 5-5 e«.

11. Efter § 6 indsættes:

»§ 7. En skole kan udbyde adgangskurser i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9. klasses afgangsprøve.«

12. I § 8 udgår »forsøg med«, »§§ 5 og 5 a« ændres til: »§§ 5, 5 a og 5 e«, og der indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Undervisningsministeren fastsætter endvidere efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser nærmere regler om indhold og tilrettelæggelse af adgangskurser efter § 7, herunder om i hvilket omfang fagene kan gennemføres.«

13. I § 12, *stk. 1, 3. pkt.*, indsættes efter »indtil 20 skoleugers varighed« »og kan endvidere indeholde et grundforløb plus (GF+) af 10 skoleugers varighed forud for påbegyndelse af grundforløbets 2. del«.

14. § 19 a, *stk. 1*, ændres »stk. 4« til: »stk. 2-4, 6, 7, 9 og 10 samt § 19, stk. 4«, og der indsættes efter stk. 8 som nyt stykke:

»*Stk. 9.* En skole skal opkræve deltagerbetaling på 120 kr. pr. fag for deltagelse i undervisning og prøver, som udbydes i medfør af § 7.«

Stk. 9 bliver herefter stk. 10.

15. I § 19 a, *stk. 5, 1. pkt.*, ændres »stk. 3 og 4« til: »stk. 3, 4 og 9«.

16. § 19 d ophæves.

17. § 33 b affattes således:

»§ 33 b. Personer, som har opnået et eux-bevis, har samme ret til optagelse på gymnasiale suppleringskurser, jf. lov om de gymnasiale uddannelser, som personer med en eksamen fra en treårig gymnasial uddannelse, mens personer, som har opnået et bevis for eux 1. del, jf. § 3 a i lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v., har samme ret til optagelse på gymnasiale suppleringskurser som personer med en hf-eksamen uden overbygning. Personer, som har afsluttet en erhvervsuddannelse uden sådanne beviser, har ret til optagelse på gymnasiale suppleringskurser med henblik på optagelse på videregående uddannelser, hvortil erhvervsuddannelse er adgangsgivende.«

18. I § 35, *stk. 1, nr. 8*, indsættes efter »§ 8,« »stk. 1, om adgangskurser, jf. § 8, stk. 2,«.

19. I § 35, *stk. 1, nr. 17*, indsættes efter »§ 48, stk. 1 og 6,« »§ 48 a, stk. 4,«.

20. I § 35, *stk. 1, nr. 24*, udgår »§ 66 o og«.

21. I § 38, *stk. 5, 2. pkt.*, ændres »en gang om året« til: »mindst hvert tredje år«.

22. I § 43, *stk. 1*, indsættes som *3. pkt.*:

»Skolerne tilbyder endvidere elever på 9. og 10. klassetrin, som tilmeldes en erhvervsuddannelse, vejledning og bistand i forhold til at indgå en uddannelsesaftale, jf. 48, eller et praktikpladstilsagn, jf. § 48 a.«

23. I § 48, *stk. 1, 1. pkt.*, udgår », § 66 l, stk. 1,«.

24. Efter § 48 indsættes:

»§ 48 a. Der kan mellem kommende erhvervsuddannelseselever samt elever, som er mere end 8 uger fra afslutning af grundforløbet, og en eller flere virksomheder indgås et praktikpladstilsagn med henblik på senere indgåelse af en uddannelsesaftale, jf. § 48.

Stk. 2. Indgår eleven og en eller flere af de virksomheder, som er omfattet af et praktikpladstilsagn, ikke senest 8 uger før elevens afslutning af grundforløbet en uddannelsesaftale, bortfalder praktikpladstilsagnet.

Stk. 3. §§ 54 og 62 finder tilsvarende anvendelse for praktikpladstilsagn.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om form, indhold, proces m.v. i forhold til praktikpladstilsagn.«

25. § 66, *stk. 1, 2. pkt.*, og § 66, *stk. 2, 2. pkt.*, ophæves.

26. *Kapitel 7 b* ophæves.

27. I § 67 a, *stk. 3, 1. pkt.*, og § 67 a, *stk. 4*, ændres »kapitlerne 7 a og 7 b« til: »kapitel 7 a«.

28. I § 67 a, *stk. 3, 1. pkt.*, udgår »og § 66 l, stk. 2,«.

29. I § 69, *stk. 1*, udgår »og § 66 o«.

§ 2

I lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 1510 af 14. december 2017, som ændret ved § 13 i lov nr. 1746 af 27. december 2016, § 2 i lov nr. 397 af 2. maj 2018, § 2 i lov nr. 554 af 29. maj 2018, § 9 i lov nr. 745 af 8. juni 2018, lov nr. 1323 af 27. november 2018, § 1 i lov nr. 1736 af 27. december 2018, § 1 i [L 60 Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love (Obligatoriske sprogrøver i udsatte boligområder, konsekvent indgriben over for dårligt præsterende folkeskoler og ungdomsuddannelsesinstitutioner, styrket forældreansvar gennem mulighed for standsning af børnecheck m.v.)] og § 1 i [L 126 om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om efterskoler og frie fagskoler og lov om ungdomsskoler (Styrket praksisfaglighed m.v.)], foretages følgende ændringer:

1. I § 19 g, *2. pkt.*, ændres »§ 22, stk. 8« til: »§ 22, stk. 11«.

2. I § 22 indsættes efter *stk. 7* som nye stykker:

»*Stk. 8.* Kommunalbestyrelsen kan indgå overenskomst med en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, om undervisning af elever i grundskolen i dele af undervisningstiden, jf. *stk. 9 og 10*. Finan-

sieringen heraf er et anliggende mellem kommunalbestyrelsen og den pågældende institution, der udbyder erhvervsuddannelse. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med undervisningen.

Stk. 9. Overenskomsten mellem kommunalbestyrelsen og en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, jf. stk. 8, kan omfatte tilrettelæggelse og varetagelse af undervisning i valgfag efter § 9, stk. 1, 5 og 6, for elever på 7.-9. klassetrin. Undervisningen skal tilrettelægges og varetages af en erhvervsskolelærer, som har de fornødne kvalifikationer, og gennemføres i erhvervsskolens faglokaler.

Stk. 10. Overenskomsten mellem kommunalbestyrelsen og en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, jf. stk. 8, kan omfatte tilrettelæggelse og varetagelse af undervisning i valgfag omfattet af § 9, stk. 8, for elever på 7.-9. klassetrin, samt tilrettelæggelse og varetagelse af relevante forløb og aktiviteter for elever i grundskolen. Undervisningen skal tilrettelægges og varetages af en erhvervsskolelærer, som har kvalifikationer svarende til en person med særlige kvalifikationer til at undervise i enkelte fag, jf. § 28, stk. 2, og gennemføres i folkeskolens lokaler.«

Stk. 8-10 bliver herefter stk. 11-13.

3. I § 22, *stk. 10*, der bliver stk. 13, tilføjes efter »institutionen, der udbyder erhvervsuddannelse, om 10.-klasseundervisning, jf. stk. 1, nr. 6« », og om undervisning af elever i grundskolen i dele af undervisningstiden, jf. stk. 8-10«.

§ 3

I lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v., jf. lov bekendtgørelse nr. 1097 af 28. september 2017, som ændret ved lov nr. 143 af 28. februar 2018, § 16 i lov nr. 311 af 25. april 2018 og lov nr. 746 af 8. juni 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Vejledningen skal sikre, at den enkelte elev opnår en realistisk forståelse af forudsætninger og krav i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet.«

Stk. 2-6 bliver herefter stk. 3-7.

2. Efter § 1 indsættes:

»§ 1 a. Kommunalbestyrelsen fastsætter én gang årligt måltal for søgningen til ungdomsuddannelserne for kommunens 9. og 10. klasseelever. Måltallene fordeles på erhvervsuddannelserne og de gymnasiale uddannelser.

Stk. 2. Hvis kommunens aktuelle søgetal til erhvervsuddannelserne ligger under 10 procent, udarbejder kommunen en handlingsplan for hvilke initiativer, der skal iværksættes for at øge søgningen til erhvervsuddannelserne.

Stk. 3. De aktuelle søgetal offentliggøres på kommunens hjemmeside sammenholdt med måltallet, jf. stk. 1.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om proceduren i forbindelse med kommunens fastsættelse af måltal samt offentliggørelsen af søgetal.«

3. § 2 g, *stk. 1, 3. pkt.*, affattes således:

»Eleven vurderes til de 3-årige gymnasiale uddannelser, til den 2-årige hf-uddannelse og til gruppen af erhvervsuddannelser, uanset hvilken af de tre kategorier af ungdomsuddannelser, eleven søger optagelse på.«

4. I § 2 g, *stk. 3, 1. pkt.*, indsættes efter »kan blive uddannelsesparat« »til den ønskede uddannelse«.

5. I § 2 g, *stk. 5, 1. pkt.*, indsættes efter »er vurderet uddannelsesparate« »til den ønskede uddannelse«.

6. § 2 g, *stk. 5, 2. pkt.*, affattes således:

»Der foretages endvidere en fornyet vurdering, hvis eleven søger en anden kategori af ungdomsuddannelse, som eleven er blevet vurderet ikkeuddannelsesparat til.«

7. I § 2 g, stk. 8, 1. pkt., indsættes efter »ikke er uddannelsesparat«: »til den ønskede uddannelse«.

8. I § 2 j, stk. 5, nr. 2, ændres »uddannelsesparathedsvurderinger og brobygning, jf. kapitel 2 og kapitel 2 a« til: »uddannelsesparathedsvurderinger, brobygning samt udarbejdelse af en plan for tilrettelæggelsen af vejledningen i 8. og 9. klasse om valg af ungdomsuddannelse, jf. kapitel 2 og kapitel 2 a«.

9. I § 2 j, stk. 5, indsættes efter nr. 3 som nyt nummer:

»4) Udarbejdelse af måltal for søgningen til ungdomsuddannelserne og eventuel handlingsplan for søgningen til erhvervsuddannelserne, jf. § 1 a.«

Nr. 4-11 bliver herefter nr. 5-12.

10. § 5, stk. 1, affattes således:

»Kommunalbestyrelsen udarbejder til brug for vejledningen i 8. og 9. klasse en sammenhængende plan for indsatser relateret til elevernes valg af ungdomsuddannelse. Det skal fremgå af planen, at vejlednings- og skoleindsatsen skal ske i et samarbejde med ungdomsuddannelsesinstitutionerne, forældremyndighedens indehaver og den unge. Det skal endvidere fremgå af planen, at vejlednings- og undervisningsaktiviteter skal kædes sammen og integreres i undervisningens fag og emner. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler herom.«

11. I § 6 ophæves stk. 1 og 2.

Stk. 3 bliver herefter stk. 1.

12. I § 10, stk. 2, indsættes efter »nævnt i stk. 1«: », planen for tilrettelæggelse af vejledningen, jf. § 5, stk. 1, samt resultaterne af vejledningsindsatsen på kommunens hjemmeside.«

§ 4

I lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1269 af 29. november 2017, som ændret ved § 13 i lov nr. 745 af 8. juni 2018, § 40 i lov nr. 1518 af 18. december 2018 og § 5 i lov nr. 1736 af 27. december 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 1, 4. pkt., indsættes efter »om«: »at udbyde valgfag for elever på 7.-9. klassetrin samt varetage visse valgfag, forløb og aktiviteter på folkeskolerne, og om«.

2. I § 1, stk. 1, indsættes efter 4. pkt.:

»En institution, der udbyder erhvervsuddannelse, kan endvidere udbyde adgangskurser, jf. lov om erhvervsuddannelser.«

3. I § 5, stk. 4, 1. pkt., indsættes efter »have«: »relevant erhvervserfaring i forhold til institutionens virkefelt,«.

4. Efter § 5 indsættes:

»§ 5 a. Udefrakommende bestyrelsesmedlemmer skal have gennemført en bestyrelsesuddannelse eller have forpligtet sig hertil eller på anden måde have opnået tilsvarende kompetencer, som bestyrelsesopgaven forudsætter. Bestyrelsesuddannelse skal være gennemført inden for de første 12 måneder af funktionsperioden. Bestyrelsen giver medarbejder- og elevrepræsentanter mulighed for at gennemføre en bestyrelsesuddannelse. Institutionen afholder udgifterne til den bestyrelsesuddannelse eller del heraf, som et bestyrelsesmedlem deltager i under sin funktionsperiode.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om kompetencebeskrivelser for bestyrelsesuddannelsen.«

5. Efter § 30 a indsættes:

»§ 30 b. Undervisningsministeren kan pålægge bestyrelsen at iværksætte og gennemføre en ekstern analyse af dens arbejde. Bestyrelsen sender straks, når resultatet af analysen foreligger for bestyrelsen, afrapporteringen herom til ministeren. Bestyrelsen sender tillige snarest derefter og senest inden en frist, som ministeren fastsætter, sine eventuelle supplerende oplysninger og bemærkninger hertil. Bestyrelsen offentliggør afrapporteringen og sine eventuelle supplerende oplysninger og bemærkninger hertil, når ministeren har besluttet dette. Indtil da er materialet fortroligt.«

§ 5

I lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v., jf. lovbe- kendtgørelse nr. 1086 af 30. august 2018, som ændret ved § 8 i lov nr. 1746 af 27. december 2016, fo- retages følgende ændring:

1. § 8 affattes således:

»§ 8. Personer, som har opnået et eux-bevis, har samme ret til optagelse på gymnasiale supplerings- kurser, jf. lov om de gymnasiale uddannelser, som personer med en eksamen fra en treårig gymnasial uddannelse, mens personer, som har opnået et bevis for eux 1. del, jf. § 3 a, har samme ret til optagelse på gymnasiale suppleringskurser som personer med en hf-eksamen uden overbygning.«

§ 6

I lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 811 af 20. juni 2018, som æn- dret ved § 1 i nr. 1693 af 26. december 2017, § 2 i lov nr. 745 af 8. juni 2018, § 3 i lov nr. 1701 af 27. december 2018 og § 1 lov nr. 1737 af 27. december 2018, foretages følgende ændring:

1. I § 13, *stk. 1, 1. pkt.*, udgår »og elever optaget til erhvervsuddannelse plus (eud+)«.

§ 7

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. august 2019, jf. dog *stk. 2-4*.

Stk. 2. § 1, nr. 7, § 5 d i lov om erhvervsuddannelser, som affattet ved § 1, nr. 9, 13, 19, 22 og 24, træder i kraft den 1. januar 2020.

Stk. 3. § 5 e i lov om erhvervsuddannelser, som affattet ved § 1, nr. 9, og § 1, nr. 11, 12, 14, 15 og 18, træder i kraft den 1. juli 2020.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af § 1, nr. 10. Ministeren kan herunder fastsætte, at dele af bestemmelsen træder i kraft på forskellige tidspunkter.

§ 8

Stk. 1. Lovens § 1, nr. 9, 17, 21, 24 og 26-30, finder ikke anvendelse for uddannelser, der er påbe- gyndt eller påbegyndes før den 1. august 2019. For sådanne uddannelser finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 2. Regler fastsat i medfør af folkeskolelovens § 22, *stk. 9 og 10*, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 1510 af 14. december 2017, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af § 9, *stk. 12 og 13*, jf. denne lovs § 2, nr. 2.

Stk. 3. § 4, nr. 4, finder ikke anvendelse for medlemmer af bestyrelser, som i medfør af lov om insti- tutioner for erhvervsrettet uddannelse er nedsat før den 1. august 2019. For sådanne bestyrelsesmed- lemmer finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning
 - 1.1. Lovforslagets baggrund og formål
 - 1.2. Lovforslagets hovedpunkter
2. Lovforslagets indhold
 - 2.1. Dannelse og styrkede videreuddannelsesmuligheder
 - 2.1.1. Dannelse som en del af erhvervsuddannelsernes formål
 - 2.1.1.1. Den indgåede aftale
 - 2.1.1.2. Gældende ret
 - 2.1.1.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.1.2. Erhvervsuddannelser som studiekompetencegivende
 - 2.1.2.1. Den indgåede aftale
 - 2.1.2.2. Gældende ret
 - 2.1.2.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.1.3. Øget adgang til gymnasiale suppleringskurser (GSK) for erhvervsuddannede
 - 2.1.3.1. Den indgåede aftale
 - 2.1.3.2. Gældende ret
 - 2.1.3.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2. Adgangskurser, udvidet adgang til grundforløb og praktikpladstilsagn
 - 2.2.1. Adgangskurser på erhvervsskoler
 - 2.2.1.1. Den indgåede aftale
 - 2.2.1.2. Gældende ret
 - 2.2.1.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2.2. Udvidet adgang til grundforløbets 1. del
 - 2.2.2.1. Den indgåede aftale
 - 2.2.2.2. Gældende ret
 - 2.2.2.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2.3. Grundforløb plus (GF+)
 - 2.2.3.1. Den indgåede aftale
 - 2.2.3.2. Gældende ret
 - 2.2.3.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2.4. Praktikpladstilsagn
 - 2.2.4.1. Den indgåede aftale
 - 2.2.4.2. Gældende ret
 - 2.2.4.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.3. Udvikling og forenkling af erhvervsuddannelserne
 - 2.3.1. Krav om obligatoriske handlingsplaner for øget gennemførelse nedlægges
 - 2.3.1.1. Den indgåede aftale
 - 2.3.1.2. Gældende ret
 - 2.3.1.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.3.2. Erhvervsuddannelse plus (eud+) nedlægges
 - 2.3.2.1. Den indgåede aftale
 - 2.3.2.2. Gældende ret
 - 2.3.2.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.4. Mere praksisfaglighed i folkeskolen
 - 2.4.1. Styrket samarbejde mellem folkeskoler og erhvervsskoler
 - 2.4.1.1. Den indgåede aftale
 - 2.4.1.2. Gældende ret

- 2.4.1.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.4.2. De berørte fag m.v. i folkeskolen
 - 2.4.2.1. Den indgåede aftale
 - 2.4.2.2. Gældende ret
 - 2.4.2.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.4.3. Det undervisende personale i folkeskolen
 - 2.4.3.1. Den indgåede aftale
 - 2.4.3.2. Gældende ret
 - 2.4.3.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.4.3.4. Tilsynet med erhvervsskolernes undervisning af elever fra folkeskolen
 - 2.4.3.5. Den indgåede aftale
 - 2.4.3.6. Gældende ret
 - 2.4.3.7. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.5. Et stærkere fundament for valg af ungdomsuddannelse
 - 2.5.1. Sammenhængende introduktion til valg af ungdomsuddannelse
 - 2.5.1.1. Den indgåede aftale
 - 2.5.1.2. Gældende ret
 - 2.5.1.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.5.2. Uddannelsesparathedsvurdering
 - 2.5.2.1. Den indgåede aftale
 - 2.5.2.2. Gældende ret
 - 2.5.2.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.5.3. Kommunernes ansvar for søgningen til ungdomsuddannelserne
 - 2.5.3.1. Den indgåede aftale
 - 2.5.3.2. Gældende ret
 - 2.5.3.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.6. Professionalisering af institutionsbestyrelser
 - 2.6.1. Relevant erhvervserfaring
 - 2.6.1.1. Den indgåede aftale
 - 2.6.1.2. Gældende ret
 - 2.6.1.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.6.2. Bestyrelsesuddannelse
 - 2.6.2.1. Den indgåede aftale
 - 2.6.2.2. Gældende ret
 - 2.6.2.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.6.3. Analyse
 - 2.6.3.1. Den indgåede aftale
 - 2.6.3.2. Gældende ret
 - 2.6.3.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.7. De faglige udvalgs årlige udviklingsredegørelser
 - 2.7.1.1. Gældende ret
 - 2.7.1.2. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
- 4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
- 5. Administrative konsekvenser for borgerne
- 6. Miljømæssige konsekvenser
- 7. Ligestillingsmæssige konsekvenser
- 8. Regionale konsekvenser, herunder for landdistrikterne
- 9. Forholdet til EU-retten
- 10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
- 11. Sammenfattende skema

1. Indledning

1.1. Lovforslagets baggrund og formål

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti (herefter aftaleparterne) indgik den 22. november 2018 Aftale om Fra folkeskole til faglært – Erhvervsuddannelser til fremtiden (herefter den politiske aftale).

Det er aftaleparternes ambition, at flere unge vælger en erhvervsuddannelse, og at flere gennemfører uddannelsen. Det anføres dertil, at det vigtigste er, at de unge vælger en erhvervsuddannelse for deres egen skyld, og at det at blive faglært er et solidt afsæt til at skabe sig en god fremtid.

Det fremhæves, at alt for få vælger en erhvervsuddannelse, og at mange falder fra undervejs i deres uddannelsesforløb. I de sidste 18 år er andelen af unge, der vælger en erhvervsuddannelse direkte fra grundskolen, faldet fra over 30 procent i 2000 til godt 19 procent i 2018. Desuden er tilgangen de seneste år faldet for elever over 18 år. Cirka halvdelen af en 9. klasses årgang vælger i dag at gå videre i 10. klasse, men efter 10. klasse vælger kun 25 procent af disse at forsætte i en erhvervsuddannelse. Der er store kommunale forskelle i søgningen til erhvervsuddannelserne direkte fra grundskolen. I 2018 er det kun hver tredje kommune, som opfylder 2020-målet om en søgning på 25 procent, og en række kommuner har en søgning på under 10 procent.

Det fremgår, at mange unge træffer omvalg og gennemfører mere end én ungdomsuddannelse. Efter erhvervsuddannelsesreformen har cirka hver tredje elev på grundforløbet tidligere fuldført en ungdomsuddannelse, primært en gymnasial uddannelse. Frafaldet er fortsat for højt, da mindre end halvdelen af eleverne forventes at fuldføre erhvervsuddannelserne.

Det noteres, at der med Aftale om bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser fra februar 2014 (erhvervsuddannelsesreformen) blev gennemført en række grundlæggende ændringer og forbedringer af erhvervsuddannelsernes indhold og struktur. Desuden blev der indført fire klare mål for erhvervsuddannelsernes udvikling for at øge søgningen og styrke gennemførelsen.

Det konstateres, at erhvervsuddannelsesreformen ser ud til at have haft en effekt på både søgningen og frafaldet, men at der stadig er langt til at opfylde reformmålene om, at mindst 25 procent i 2020 og 30 procent i 2025 skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter grundskolen, samt at fuldførelsen skal stige til mindst 60 procent i 2020 og mindst 67 procent i 2025.

Aftaleparterne er på denne baggrund enige om at bygge videre på de gode takter fra henholdsvis erhvervsuddannelsesreformen fra 2014, fra Trepartsaftale om tilstrækkelig og kvalificeret arbejdskraft i hele Danmark og praktikpladser af august 2016, fra Aftale om bedre veje til uddannelse og job af oktober 2017 (forberedende grunduddannelse), og fra Aftale om styrket praksisfaglighed i folkeskolen af juni 2018.

Det fremgår af den politiske aftale, at indsatserne skal afspejle både de fremtidige behov for arbejdskraft og de enkelte erhvervsuddannelser (tekniske, merkantile og sundhedsmæssige) tyngde i erhvervsuddannelsesudbuddet. Aftaleparterne er desuden enige om, at der er behov for nye ambitiøse tiltag og en helt særlig indsats for at styrke søgningen til og gennemførelsen af erhvervsuddannelserne.

Intentionen med den politiske aftale er samlet set at sikre, at erhvervsskolerne har gode rammer, der kan understøtte høj faglig kvalitet samt styrke søgningen til og gennemførelsen af erhvervsuddannelserne ved at:

- Styrke praksisfagligheden i folkeskolen.
- Skabe et stærkere fundament for de unges valg af ungdomsuddannelse.
- Kommunerne skal have større ansvar for søgningen.

- Styrke dannelse og iværksætteri i erhvervsuddannelserne samt videreuddannelsesmulighederne.
- Skabe attraktive uddannelsesmiljøer, styrke kompetenceudviklingen af erhvervsuddannelseslærerne, nedbringe elevfraværet og skabe bedre uddannelsesmuligheder i tyndt befolkede områder.
- Skabe enklere og mere sammenhængende uddannelsesforløb gennem adgangskurser for voksne på erhvervsskolerne, udvidet adgang til grundforløbets første del og nyt grundforløb+.
- Høj kvalitet skal få flere til at gennemføre en erhvervsuddannelse.
- Skabe større sikkerhed for at få en praktikplads.
- Social- og sundhedsuddannelserne skal appellere til flere.
- Afbureaukratisere og give erhvervsskolerne større frihed til at løse kerneopgaven.

Desuden er intentionen med den politiske aftale at følge effekten af ændrede rammebetingelser, og at 10. klasse fortsat skal bidrage til at øge søgningen til erhvervsuddannelserne

Det fremgår endvidere af den politiske aftale, at regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) og Dansk Folkeparti i november 2018 indgik Aftale om annullering af omprioriteringsbidraget, og at de øvrige aftaleparter i den politiske aftale tilslutter sig Aftale om annullering af omprioriteringsbidraget på erhvervsuddannelserne af november 2018. Det fremgår yderligere, at aftaleparterne i forlængelse heraf er enige om at videreføre den såkaldte kvalitetspulje i 2018 på 168 mio. kr. til 2019, og at midlerne skal udmøntes efter samme principper som gjaldt i 2018.

Lovforslaget har til formål at gennemføre de dele af den politiske aftale, som forudsætter lovændring. Øvrige dele af den politiske aftale, som forudsætter regulering, udmøntes administrativt med hjemmel i dels hidtidige bemyndigelsesbestemmelser, dels nye bestemmelser, som er indeholdt i dette lovforslag.

1.2. Lovforslagets hovedpunkter

Det foreslås i § 1 at ændre lov om erhvervsuddannelser på følgende områder:

- Karakterdannelse og faglig stolthed vil komme til at indgå som elementer i erhvervsuddannelsers formålsbeskrivelse.
- Det vil komme til at indgå i erhvervsuddannelsers formålsbeskrivelse, at erhvervsuddannelserne tilrettelægges med sigte på at give eleverne mulighed for at opnå generel eller delvis studiekompetence i tilknytning til erhvervskompetencen.
- Kravet om mindst et studierettet enkeltfag på mindst C-niveau for optagelse på gymnasiale suppleringskurser (GSK) bortfalder.
- Der etableres mulighed for, at erhvervsskoler kan udbyde adgangskurser i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9. klasses afgangsprøve, herunder at optagelse på disse adgangskurser udgør et tilsagn om betinget optagelse til erhvervsuddannelserne med forbehold om, at ansøgeren gennemfører adgangskurset med det krævede resultat. Der foretages i tilknytning hertil en ændring af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse med sigte på at etablere det institutionsretlige grundlag herfor.
- Tidsrummet for, hvornår ansøgere har adgang til grundforløbets 1. del, udvides med et år.
- Der etableres et grundforløb+ (GF+) primært for ansøgere, som ikke har adgang til grundforløbets 1. del.
- Der etableres mulighed for, at kommende erhvervsuddannelseselever og elever, som er mere end 8 uger fra afslutning af grundforløbet, og virksomheder kan indgå et praktikpladstilsagn med henblik på senere indgåelse af en uddannelsesaftale.
- Erhvervsskolernes vejledning og bistand i forhold til det praktikpladsopsøgende arbejde tilbydes elever på 9. og 10. klassetrin, som tilmeldes en erhvervsuddannelse.
- Kravet om, at skolerne skal udarbejde handlingsplaner for øget gennemførelse vil bortfalde.
- Erhvervsuddannelse plus (eud+) bortfalder.

Uden for den politiske aftale foreslås det at ændre det nuværende krav om en årlig kadence for de faglige udvalgs indsendelse af udviklingsredegørelserne til et krav om indsendelse af en redegørelse

mindst hvert tredje år men med fortsat mulighed for at indsende hvert år efter behov. Forslaget imødekommer et ønske fra bl.a. Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU).

Det foreslås i § 2 at ændre lov om folkeskolen på følgende områder:

- Der gives mulighed for, at erhvervsskoler og folkeskolen i højere grad kan indgå forpligtende samarbejder med hinanden, således at institutioner for erhvervsrettet uddannelse kan varetage udvalgte dele af undervisningen af elever fra folkeskolen, både i erhvervsskolens og i folkeskolens fysiske rammer.

Det foreslås i § 3 at ændre lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. på følgende områder:

- Formålsbestemmelsen for vejledning udvides, sådan at der lægges større vægt på eleverne opnåelse af en realistisk forståelse af forudsætninger og krav i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet.
- Eleverne skal vurderes til alle tre kategorier af ungdomsuddannelser (3-årige gymnasiale, 2-årigt hf og erhvervsuddannelse) uanset valg af uddannelse.
- Kommunalbestyrelsen skal fastsætte lokale måltal for søgningen til ungdomsuddannelserne.
- Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en sammenhængende plan for indsatser relateret til elevernes valg af ungdomsuddannelse i 8. og 9. klasse.

Det foreslås i §§ 4 at ændre lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse på følgende områder:

- Kompetencebeskrivelsen for bestyrelserne i de respektive institutionslove skærpes i form af en tilføjelse af relevant erhvervserfaring i forhold til institutionens virkefelt til kompetencebeskrivelsen.
- Der indføres krav om, at udefrakommende bestyrelsesmedlemmer skal have gennemført en bestyrelsesuddannelse eller have forpligtet sig hertil eller på anden måde have opnået tilsvarende kompetencer.
- Der etableres hjemmel til, at Undervisningsministeren kan pålægge bestyrelsen at iværksætte og gennemføre en ekstern analyse af dens arbejde.
- Formålsbestemmelsen udvides for institutioner omfattet af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, således at institutionerne efter driftsoverenskomst med en kommunalbestyrelse kan udbyde valgfag for 7.-9. klasse, og at institutionen vil kunne varetage visse valgfag og forløb på folkeskolerne, jf. folkeskoleloven. Hertil kommer, at det institutionsretlige grundlag udvides, således at institutionerne kan udbyde adgangskurser, jf. lov om erhvervsuddannelser.

Endelig indeholder lovforslaget i §§ 5 og 6 konsekvenstilpasninger i lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v. som følge af den foreslåede ophævelse af kravet om mindst et studierettet enkeltfag på mindst C-niveau for optagelse på gymnasiale suppleringskurser (GSK) henholdsvis i lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag som følge af forslaget om, at erhvervsuddannelse plus (eud+) skal bortfalde.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Dannelse og styrkede videreuddannelsesmuligheder

2.1.1. Dannelse som en del af erhvervsuddannelsernes formål

2.1.1.1. Den indgåede aftale

Med den politiske aftale ønskes det at styrke og tydeliggøre dannelsesaspektet i erhvervsuddannelserne. Dette skal ske gennem ændring af formålsbestemmelsen i erhvervsuddannelsesloven, så det fremgår, at karakterdannelse og faglig stolthed er et af flere formål med uddannelserne.

2.1.1.2. Gældende ret

§ 1 i lov om erhvervsuddannelser indeholder bestemmelser om de overordnede formål med erhvervsuddannelserne. Et af hovedformålene med lov om erhvervsuddannelser er at etablere et sammenhængende og overskueligt erhvervsuddannelsessystem.

Det følger af § 1, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser, at undervisningsministeren tilrettelægger et samordnet system af erhvervsuddannelser med henblik på den private og den offentlige sektors forskellige beskæftigelsesområder. Med et samordnet system menes såvel en administrativ og organisatorisk samordning som en samordning med hensyn til regler om blandt andet adgang, struktur, indhold m.v. således, at der opnås en systematisk sammenhæng og overskuelighed i uddannelserne.

Det følger af § 1, stk. 2, nr. 3, i lov om erhvervsuddannelser, at dette uddannelsessystem skal tilrettelægges således, at det i videst muligt omfang er egnet til at bidrage til at udvikle de uddannelsessøgendes interesse for og evne til aktiv medvirken i et demokratisk samfund og bidrage til deres personlige udvikling.

Efter § 1, stk. 2, nr. 4, i lov om erhvervsuddannelser skal erhvervsuddannelsessystemet tilrettelægges således, at det i videst muligt omfang er egnet til at imødekomme arbejdsmarkedets behov for erhvervsfaglige og generelle kvalifikationer vurderet under hensyn til den erhvervsmæssige og samfundsmæssige udvikling, herunder udviklingen i erhvervsstruktur, arbejdsmarkedsforhold, arbejdspladsorganisation og teknologi, samt for en innovativ og kreativ arbejdsstyrke.

Efter § 1, stk. 2, nr. 5, i lov om erhvervsuddannelser skal erhvervsuddannelsessystemet tilrettelægges således, at det i videst muligt omfang er egnet til at give de uddannelsessøgende viden om internationale forhold og viden som grundlag for arbejde og uddannelse i udlandet.

Efter § 1, stk. 2, nr. 6, i lov om erhvervsuddannelser skal erhvervsuddannelsessystemet tilrettelægges således, at det i videst muligt omfang er egnet til at give de uddannelsessøgende grundlag for videreuddannelse.

§ 1, stk. 2, nr. 3-6, i lov om erhvervsuddannelser beskriver en række af erhvervsuddannelsessystemets hovedformål.

§ 1, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser indeholder imidlertid ikke et eksplicit krav om, at der i erhvervsuddannelsessystemets hovedformål indgår et dannelseselement. Det må dog antages, at det i nogen grad følger implicit af formuleringerne om personlig udvikling og aktiv medvirken i et demokratisk samfund, dvs. at dette også er udtryk for et ønske om, at erhvervsuddannelserne skal rumme dannelseselementer.

Efter § 4, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser fastsætter undervisningsministeren regler om uddannelserne i almindelighed. Reglerne fastsættes efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, hvis dette følger af § 35.

2.1.1.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

I den politiske aftale indgår et ønske om at styrke og tydeliggøre dannelsesaspektet i erhvervsuddannelserne. Dette skal ifølge aftalen ske gennem ændring af formålsbestemmelsen i lov om erhvervsuddannelser, hvoraf det således skal fremgå, at karakterdannelse og faglig stolthed skal være et af flere formål med uddannelserne. Det fremgår, at elever på erhvervsuddannelserne eksempelvis skal udvikle vedholdenhed, omsorg og beslutsomhed. Gennem tilegnelsen af erhvervsuddannelsernes fagområder og faglige håndværk styrkes eksempelvis elevernes personlige integritet, omsorg og respekt for håndens arbejde.

Det foreslås på den baggrund at ændre formålsbestemmelsen i lov om erhvervsuddannelser således, at der tilføjes et element vedrørende karakterdannelse og faglig stolthed.

Der foreslås endvidere en række konsekvenstilpasninger af formålsbestemmelsen i lov om erhvervsuddannelser i tilknytning hertil.

Dannelsesperspektivet tillægges vægt af forældre i valget af ungdomsuddannelse. De gymnasiale uddannelser er med deres tydelige dannelsesprofil derfor oftere i fokus, når der vælges ungdomsuddannelse. Dertil kommer en generel opfattelse af, at erhvervsuddannelseselevernes personlighed snarere dannes i virksomhederne end på erhvervsskolerne.

For at tiltrække flere unge direkte efter grundskolen er der på den baggrund behov for et styrket fokus på, at unge i høj grad dannes, når de går på en erhvervsuddannelse, og på at det er erhvervsskolerne opgave at sætte dette aftryk i de faglige miljøer.

Den foreslåede tilføjelse om karakterdannelse og faglig stolthed tilsigter således at understøtte og tydeliggøre, at erhvervsuddannelserne rummer stærke dannelsesmiljøer på linje med de gymnasiale uddannelser for derigennem at tiltrække flere unge direkte fra grundskolen.

Det foreslåede vil med sin placering i beskrivelsen af erhvervsuddannelsessystemets hovedformål indebære et styrket fokus på, at elevernes karakter skal dannes i alle faser af en erhvervsuddannelse, og at dette uddannelsesaspekt skal indgå aktivt i alle dele af arbejdet på skolen og i undervisningens tilrettelæggelse på de enkelte skoler.

Med den foreslåede terminologi »karakterdannelse og faglig stolthed« søges det understreget, at erhvervsskolerne skal adressere dannelsesaspektet gennem erfaring og viden om håndværk, industri, service, formgivning m.v. Formålet er endvidere, at skolerne skal nære den faglige stolthed i erhvervsuddannelserne.

Erhvervsskolerne har allerede en stærk ramme for karakterdannelse, hvor eleverne gennem mestring udvikler vedholdenhed, empati, beslutsomhed og personlig integritet. Karakterdannelseselementet skal udvikles og vedligeholdes på skolerne i et fællesskab med stærke normer ud fra en forudsætning om, at dannelsesaspektet udvikles gennem pligter og opgaver. Det foreslåede skal således sætte eleverne i stand til at tage bestik af verdenen og håndtere friheden. Det skal lære eleverne ansvar og at klare modgang. Eleverne skal opleve situationer, hvor de både skal klare udfordringerne, hvor de må give op, hvor de søger hjælp, og hvor de sammen finder løsninger.

Den eksisterende bemyndigelse i § 4, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser, hvorefter undervisningsministeren fastsætter regler om uddannelserne i almindelighed forventes sammen med en række af lovens øvrige bemyndigelsesbestemmelser vedrørende erhvervsuddannelsernes indhold anvendt til ligeledes at gøre det karakterdannende sigte synligt og tydeligt i regler m.v. for de enkelte uddannelser.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, samt bemærkningerne hertil.

2.1.2. Erhvervsuddannelser som studiekompetencegivende

2.1.2.1. Den indgåede aftale

Med den politiske aftale ønskes det, at erhvervsuddannelserne i formålsbestemmelsen for lov om erhvervsuddannelser defineres som studiekompetencegivende i tillæg til at være erhvervskompetencegivende, hvilket vil betyde, at videreuddannelsesmulighederne fremhæves på lige fod med beskæftigelsesmulighederne.

2.1.2.2. Gældende ret

Efter § 1, stk. 2, nr. 4, i lov om erhvervsuddannelser skal erhvervsuddannelsessystemet tilrettelægges således, at det i videst muligt omfang er egnet til at imødekomme arbejdsmarkedets behov for erhvervsfaglige og generelle kvalifikationer vurderet under hensyn til den erhvervsmæssige og samfundsmæssige udvikling, herunder udviklingen i erhvervsstruktur, arbejdsmarkedsforhold, arbejdspladsorganisation og teknologi, samt for en innovativ og kreativ arbejdsstyrke.

Efter § 1, stk. 2, nr. 5, i lov om erhvervsuddannelser skal erhvervsuddannelsessystemet tilrettelægges således, at det i videst muligt omfang er egnet til at give de uddannelsessøgende viden om internationale forhold og viden som grundlag for arbejde og uddannelse i udlandet.

Efter § 1, stk. 2, nr. 6, i lov om erhvervsuddannelser skal erhvervsuddannelsessystemet tilrettelægges således, at det i videst muligt omfang er egnet til at give de uddannelsessøgende grundlag for videreuddannelse.

§ 1, stk. 2, nr. 4-6, i lov om erhvervsuddannelser beskriver en række af erhvervsuddannelsessystemets hovedformål.

Erhvervsuddannelser kan i dag tilrettelægges således, at de giver eleverne mulighed for at opnå generel studiekompetence gennem erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux). En erhvervsuddannelse gennemført som eux-forløb efter lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v., jf. lovekendtgørelse nr. 1086 af 30. august 2018, jf. § 33 a i lov om erhvervsuddannelser, giver adgang til videregående uddannelser på samme vilkår, som gælder for personer med en gymnasial eksamen.

En række erhvervsuddannelser giver også direkte adgang til en eller flere erhvervsakademiuddannelser. En erhvervsuddannelse af mindst 3 års varighed giver adgang til alle erhvervsakademiuddannelser, men der kan være specifikke adgangskrav, som skal opfyldes, fx krav om specifikke fag og (høje) niveauer på erhvervsuddannelsen. Tilsvarende gælder for adgang til professionsbacheloruddannelser.

Erhvervsuddannelser kan endvidere tilrettelægges således, at de giver eleverne mulighed for at opnå hel eller delvis studiekompetence i tilknytning til erhvervskompetencen gennem supplerende studieforberedende undervisning, og skolen skal tilbyde eleven supplerende studieforberedende eller erhvervsrettet undervisning i uddannelsens hovedforløb eller umiddelbart derefter.

Studieforberedende undervisning omfatter studierettede enkeltfag (almene grundfag og erhvervs-gymnasiale fag, som er nødvendige for at gennemføre en erhvervsgymnasial eksamen), som sammen med erhvervskompetencen giver adgang til de erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser samt andre videregående uddannelser, som ligger i naturlig forlængelse af erhvervsuddannelsen. Der kan også i den studieforberedende undervisning indgå erhvervsgymnasiale fag, som er nødvendige for at opnå fuld studiekompetence.

2.1.2.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med den politiske aftale ønskes det, at formålsbestemmelsen i lov om erhvervsuddannelser definerer erhvervsuddannelserne som studiekompetencegivende i tillæg til at være erhvervskompetencegivende. Det ønskes hermed, at videreuddannelsesmulighederne fremhæves på lige fod med beskæftigelsesmulighederne. Det anføres, at der fortsat er både reelle og oplevede barrierer for at videreuddanne sig på baggrund af en erhvervsuddannelse. Det anføres endvidere, at erhvervsuddannelserne er både erhvervskompetencegivende og giver kompetence til at videreuddanne sig, og at der er behov for at tydeliggøre, at erhvervsuddannelserne ikke er et endeligt erhvervsvalg, og at tydeliggøre at erhvervsuddannelser både giver erhvervs- og studiekompetence.

Det foreslås på den baggrund at indsætte en ny § 1 a i lov om erhvervsuddannelser, hvorefter erhvervsuddannelserne skal tilrettelægges således, at de giver eleverne grundlag for videreuddannelse, herunder mulighed for at opnå generel eller delvis studiekompetence i tilknytning til erhvervskompetencen.

Der foreslås endvidere en række konsekvenstilpasninger af formålsbestemmelsen i lov om erhvervsuddannelser i tilknytning hertil.

Det foreslåede imødekommer ønsket om at sætte et fornyet lovgivningsmæssigt fokus på og dermed sende et tydeligt signal om, at erhvervsuddannelserne udover erhvervskompetencen også resulterer i studiekompetencer, som kan give mulighed for at søge optagelse på erhvervsakademier, professionshøjskoler og universiteter. Forslaget er endvidere begrundet i et ønske om at synliggøre de adgangsveje fra erhvervsuddannelserne til de videregående uddannelser, som understøtter, at der uddannes f.eks. ingeniører med en erhvervsfaglig baggrund.

Med forslaget introduceres begreberne »generel studiekompetence« og »delvis studiekompetence« på central plads i lov om erhvervsuddannelser som en selvstændig bestemmelse om erhvervsuddannelses-systemets hovedformål. Forslaget tilsigter at fremhæve, at erhvervsuddannelserne tilbyder fleksible uddannelsesforløb, som ikke alene giver fagfaglige udfordringer og kompetencer på højt niveau, men også gør det muligt at kombinere erhvervskompetencen med studiekompetence, som med den rette sammensætning af erhvervsuddannelsen er uden begrænsninger. Forslaget tilsigter derved at medvirke til at øge erhvervsuddannelsernes status og rekrutteringsflade, især i forhold til nogle af de elever, som i dag i stedet vælger deres uddannelsesvej med afsæt i en gymnasial uddannelse.

Endelig tilsigter forslaget at understøtte andre initiativer i den politiske aftale, som ligeledes vedrører muligheder for videreuddannelse på baggrund af en erhvervsuddannelse. Der henvises endvidere til lovforslagets § 1, nr. 17, og § 5, nr. 1, samt bemærkningerne hertil, hvor det foreslås at ophæve betingelsen om, at optagelse på gymnasiale suppleringskurser (GSK) – dvs. kurser, som supplerer en ungdomsuddannelse i forhold til optag på en videregående uddannelse – forudsætter, at ansøgere med baggrund i en erhvervsuddannelse har gennemført mindst et studierettet enkeltfag på mindst C-niveau som led i erhvervsuddannelsen eller som enkeltfagsundervisning uden for uddannelsen.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2, 3, 4 og 5, samt bemærkningerne hertil.

2.1.3. Øget adgang til gymnasiale suppleringskurser (GSK) for erhvervsuddannede

2.1.3.1. Den indgåede aftale

Med den politiske aftale ønskes det at fjerne kravet om fag på C-niveau i tilknytning til en erhvervsuddannelse for at få adgang til Gymnasiale Suppleringskurser (GSK).

2.1.3.2. Gældende ret

På mange videregående uddannelser er det en forudsætning for at blive optaget på uddannelsen, at ansøgeren har bestået et eller flere fag på et bestemt niveau og evt. har opnået en bestemt karakter i fagene.

Efter § 33 b i lov om erhvervsuddannelser har personer, som har opnået et eux-bevis, eller som har afsluttet en erhvervsuddannelse, og som led i erhvervsuddannelsen eller som enkeltfagsundervisning uden for uddannelsen har gennemført mindst et studierettet enkeltfag på mindst C-niveau, samme ret til optagelse på gymnasiale suppleringskurser (GSK), jf. lov om de gymnasiale uddannelser, som personer med en eksamen fra en gymnasial uddannelse.

Efter § 8 i lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v. (eux-loven), jf. lovebekendtgørelse nr. 1086 af 30. august 2018, har personer, som har opnået et eux-bevis eller et bevis for eux 1. del, jf. § 3 a, eller som har afsluttet en erhvervsuddannelse og som led i erhvervsuddannelsen eller som enkeltfagsundervisning uden for uddannelsen har gennemført mindst et studierettet enkeltfag på mindst C-niveau, samme ret til optagelse på gymnasiale suppleringskurser (GSK), jf. lov om de gymnasiale uddannelser, som personer med en eksamen fra en gymnasial uddannelse.

GSK er, jf. § 65, stk. 1-2, i lov nr. 1716 af 26. december 2016 om de gymnasiale uddannelser, et tilbud for personer, som har brug for at supplere deres eksamen med henblik på at kunne blive optaget på og gennemføre en konkret videregående uddannelse. GSK har til formål at give mulighed for, at personer med en eksamen fra en gymnasial uddannelse, som i deres eksamen mangler et eller flere fag på et niveau, der er krævet for at kunne søge optagelse på en konkret videregående uddannelse, eller som skal forbedre karakteren i allerede gennemførte fag for at opfylde adgangskravet til optagelse på en konkret videregående uddannelse, kan opfylde sådanne krav.

GSK anvendes således af ansøgere til videregående uddannelse med en eksamen fra en gymnasial uddannelse,

- som mangler et fag og/eller et niveau i et fag, der er et specifikt adgangskrav på uddannelsen,
- som har behov for tage et fag om, som er et specifikt adgangskrav, og som tidligere er gennemført, men som ikke samlet set er bestået, eller
- som har behov for at opfylde et specifikt adgangskrav i form af et karakterkrav i et fag, hvor den krævede karakter ikke tidligere er opnået.

Hvis der er tale om en eksamen, der giver generel studiekompetence, dvs. en eksamen fra en toårig hf-uddannelse med overbygning eller en eksamen fra en treårig gymnasial uddannelse, kan GSK benyttes i forhold til specifikke adgangskrav på alle videregående uddannelser.

Hvis der derimod er tale om en hf-eksamen uden overbygning, kan GSK benyttes i forhold til specifikke adgangskrav på erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser samt kunstneriske bacheloruuddannelser. GSK kan derudover benyttes i forhold til specifikke adgangskrav på universitetsbacheloruuddannelser under forudsætning af, at den pågældende ansøger efterfølgende har opnået en overbygning på sin oprindelige eksamen, jf. § 41, stk. 4, og § 65, stk. 3, i lov om de gymnasiale uddannelser.

Ansøgere, der har gennemført en erhvervsuddannelse som eux-forløb og dermed opnået en gymnasial eksamen i form af en eux-eksamen, har samme adgang til GSK som ansøgere med en eksamen fra en gymnasial uddannelse, der giver generel studiekompetence.

Ansøgere, der har fulgt en merkantil erhvervsuddannelse som eux-forløb uden at afslutte uddannelsen, men som har opnået et bevis for eux 1. del, der giver studiekompetence på linje med en hf-eksamen uden overbygning, jf. § 8 a i eux-loven, har samme adgang til GSK som ansøgere med en sådan eksamen.

Ansøgere, der har afsluttet en erhvervsuddannelse uden eux, kan søge om optagelse på en lang række videregående uddannelser med erhvervsuddannelsen som adganggrundlag. I den forbindelse har de på linje med ansøgere med en gymnasial eksamen adgang til at benytte GSK i forhold til specifikke adgangskrav på den pågældende uddannelse. Adgangen til GSK er dog betinget af, at den pågældende har gennemført mindst ét studierettat enkeltfag på mindst C-niveau som led i uddannelsen eller som enkeltfagsundervisning uden for uddannelsen. Ved studierettede enkeltfag forstås fag fra de gymnasiale uddannelser, almene grundfag fra erhvervsuddannelsen samt fag udviklet efter § 4, stk. 2, og § 6 i eux-loven.

Undervisning samt tilknyttede prøver vedrørende GSK udbydes af institutioner, der er godkendt til at udbyde gymnasiale uddannelser.

For kursister, som påbegynder GSK senest den 1. oktober i det kalenderår, der er to år efter det kalenderår, hvor den adgangsgivende eksamen henholdsvis erhvervsuddannelse er afsluttet, er undervisningen gratis. Det fremgår endvidere af bestemmelsen, at undervisningen med tilhørende prøver skal

være afsluttet senest et år efter, at undervisningen er påbegyndt. I andre tilfælde udgør deltagerbetaling 450 kr. pr. fag.

GSK giver ret til statens uddannelsesstøtte uden for klippekortet.

2.1.3.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det anføres i den politiske aftale, at der allerede som følge af erhvervsuddannelsesreformen er givet gode muligheder for, at personer med en erhvervsuddannelse kan optages på en videregående uddannelse. Der er dog fortsat både reelle og oplevede barrierer for at videreuddanne sig på baggrund af en erhvervsuddannelse. Det anføres endvidere, at der er behov for en overskuelig model for videreuddannelsesmuligheder på erhvervsuddannelserne, blandt andet fordi adgangskravene varierer for hver enkelt erhvervsuddannelse på grund af forskellene i erhvervsuddannelsernes indhold og niveau. Det anføres endelig, at erhvervsuddannede, der ønsker at læse videre, kan have behov for at supplere med gymnasiale fag for at leve op til specifikke adgangskrav på de videregående uddannelser.

Med den politiske aftale ønskes det derfor at fjerne kravet om fag på C-niveau i tilknytning til en erhvervsuddannelse for at få adgang til gymnasiale suppleringskurser (GSK).

Det foreslås på denne baggrund at nyaffatte både § 33 b i lov om erhvervsuddannelser og § 8 i eux-loven således, at kravet om, at der som led i erhvervsuddannelsen eller som enkeltfagsundervisning uden for uddannelsen er gennemført mindst et studierettet enkeltfag på mindst C-niveau udgår af begge bestemmelser, dels at det i begge tilfælde kommer til at fremstå tydeligere, hvad det vil sige at have samme ret til optagelse på gymnasiale suppleringskurser (GSK) som personer med en eksamen fra en gymnasial uddannelse.

Forslaget imødekommer ønsket i den politiske aftale om at fjerne kravet om fag på C-niveau for at få adgang til GSK. Det foreslåede markerer, at erhvervsuddannede, der ønsker at læse videre, oftere end personer, som kommer fra andre ungdomsuddannelser, kan have behov for at supplere med gymnasiale fag for at leve op til specifikke adgangskrav på de videregående uddannelser. Det foreslåede bidrager i øvrigt sammen med andre dele af lovforslaget til at tydeliggøre, at en erhvervsuddannelse ikke udgør et endeligt erhvervsvalg.

Det foreslåede vil indebære, at erhvervsuddannede vil få øget adgang til GSK, idet nogle erhvervsuddannelser ikke indeholder fag på C-niveau og således ikke i sig selv giver adgang til GSK efter de nuværende regler.

Det foreslåede vil således indebære, at der ikke længere vil gælde særlige krav til sammensætningen af en erhvervsuddannelse for at få adgang til GSK. Alle med en afsluttet erhvervsuddannelse vil med forslaget kunne optages til GSK, i det omfang det er relevant i forhold til den pågældendes konkrete ønske om videregående uddannelse.

Der tilsigtes med det foreslåede ikke ændringer af de øvrige vilkår i relation til optagelse til GSK. Optagelsesberettigede ansøgere med en erhvervsuddannelse vil som hidtil have ret til gratis undervisning samt ret til statens uddannelsesstøtte uden for klippekortet efter de gældende regler.

Adgangen til GSK for ansøgere, der har afsluttet en erhvervsuddannelse uden eux, foreslås fremadrettet alene reguleret i lov om erhvervsuddannelser, hvor dette emne naturligt hører hjemme.

Der tilsigtes med det foreslåede ikke ændringer af vilkårene i relation til optagelse til GSK for ansøgere med bevis for eux 1. del eller for en eux-eksamen. Sådanne optagelsesberettigede ansøgere vil som hidtil have ret til gratis undervisning samt ret til statens uddannelsesstøtte uden for klippekortet efter de gældende regler.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 17, og § 5, nr. 1, samt bemærkningerne hertil.

2.2. Adgangskurser, udvidet adgang til grundforløb og praktikpladstilsagn

2.2.1. Adgangskurser på erhvervsskoler

2.2.1.1. Den indgåede aftale

Med den politiske aftale ønskes det, at erhvervsskolerne får ret til at udbyde selvstændige adgangskurser i dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9. klasseprøver til voksne fra 25 år, der ønsker at søge ind på erhvervsuddannelserne.

2.2.1.2. Gældende ret

Lov om erhvervsuddannelser indeholder ikke i dag bestemmelser om indhold af og adgang til adgangskurser på erhvervsskoler i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9. klasses afgangsprøve.

Lov om erhvervsuddannelser indeholder derimod en række adgangskrav til selve erhvervsuddannelserne. Det følger heraf, at ansøgere har bestået folkeskolens afgangseksamen, dvs. får et gennemsnit på mindst 2,0 i alle 9.-klasseprøver, for at eleven opnår retskrav på optagelse. En elev vil dog også kunne optages på baggrund af en samtale på den ansøgte erhvervsskole, hvis eleven ved folkeskolens afgangseksamen eller ved 10. klasse prøver har opnået et karaktergennemsnit på mindst 2,0 i henholdsvis dansk og matematik eller et tilsvarende resultat ved en tilsvarende prøve. I praksis er optagelseskravet til erhvervsuddannelserne derfor et karaktergennemsnit på mindst 2,0 i prøverne i henholdsvis dansk og matematik.

Det krævede adgangskrav på 2,0 i dansk og matematik kan i dag opfyldes gennem opkvalificering på andre uddannelsesinstitutioner end erhvervsskoler, fx VUC.

VUC kan således i dag udbyde almen voksenundervisning i form af adgangskurser til EUD. Denne undervisning har hjemmel i § 3 i Lov om almen voksenuddannelse og om anerkendelse af realkompetence i forhold til fag i almen voksenuddannelse, i uddannelsen til hf-eksamen og i uddannelsen til almen studentereksamen (avu-loven). Undervisningen kan forlægges til en erhvervsskole. Det indebærer, at VUC'et og erhvervsskolen samarbejder om at udbyde adgangskurset, som fysisk foregår på erhvervsskolen. Dette giver dog som nævnt ikke erhvervsskolerne en selvstændig ret til at udbyde adgangskurser i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik.

Det følger af § 1, stk. 1, 4. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, kan indgå overenskomst med en kommunalbestyrelse om at varetage 10.-klasseundervisning, jf. folkeskoleloven. Af bestemmelsens 5. pkt. fremgår, at undervisningsministeren kan godkende, at en institution inden for den offentlige forvaltning også kan udbyde almengymnasial uddannelse. Lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse indeholder derimod ikke i dag bestemmelser, som giver en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, mulighed for at udbyde adgangskurser til de egentlige erhvervsuddannelser.

2.2.1.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med den politiske aftale ønskes det, at erhvervsskoler skal kunne udbyde adgangskurser i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9. klasses afgangsprøve. Det anføres i den politiske aftale, at voksne ansøgere til erhvervsuddannelserne, som ikke opfylder adgangskravene på 02 i dansk og matematik, i dag skal opkvalificere sig via en anden uddannelsesinstitution (VUC), før de kan optages og påbegynde på en erhvervsuddannelse.

Det foreslås på denne baggrund at indsætte en ny bestemmelse i lov om erhvervsuddannelser, hvoraf det fremgår, at en skole kan udbyde adgangskurser i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9. klasses afgangsprøve.

Det foreslås i tilknytning hertil at indsætte en ny bestemmelse i lov om erhvervsuddannelser om adgangskrav til de foreslåede adgangskurser, hvorefter en ansøger uden uddannelsesaftale, som er fyldt 25 år, og som ikke opfylder de almindelige betingelser for adgang til en erhvervsuddannelse, vil have adgang til de foreslåede adgangskurser, hvis den ansøgte skole ud fra en helhedsvurdering vurderer, at ansøgeren er tæt på at have forudsætninger for at gennemføre en erhvervsuddannelse og er motiveret for at tilegne sig de fornødne kvalifikationer gennem dette adgangskursus.

Det foreslås samtidig, at optagelse på de foreslåede adgangskurser vil udgøre et tilsagn om betinget optagelse til erhvervsuddannelserne med forbehold om, at ansøgeren gennemfører adgangskurset med det krævede resultat.

Det foreslås dernæst – for at sikre balance med udbud af de tilsvarende undervisningstilbud på VUC – at der i forhold til de foreslåede adgangskurser knyttes en deltagerbetaling på 120 kr. (pristalsreguleret) svarende til den betaling, der er knyttet til de eksisterende fag under almen voksenuddannelse.

Der foreslås endvidere indsat en bemyndigelse, hvorefter undervisningsministeren fastsætter regler om indhold og tilrettelæggelse af de foreslåede adgangskurser, herunder om i hvilket omfang fag kan gennemføres mere end én gang.

Der foreslås endelig en ændring af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse med sigte på at sikre det institutionsretlige grundlag for, at det fremover vil være muligt for institutioner, der udbyder erhvervsuddannelser, at udbyde de foreslåede adgangskurser.

Forslaget tager samlet set sigte på at skabe et enklere og – i kraft af det foreslåede tilsagn om betinget optagelse – mere sammenhængende uddannelsestilbud til voksne, der ikke opfylder adgangskravene til erhvervsuddannelserne. De foreslåede adgangskurser er tiltænkt at skulle være et nyt selvstændigt undervisningstilbud på erhvervsskolerne, der skal kunne gives som et supplement til den eksisterende mulighed for opkvalificering med avu-fag på VUC.

De foreslåede adgangskurser vil for det første være afgrænset til ansøgere uden uddannelsesaftale, idet ansøgere med uddannelsesaftale er sikret direkte optag uafhængigt af adgangskrav. For det andet vil målgruppen være afgrænset til ansøgere som er fyldt 25 år, hvilket flugter med de aldersmæssige adgangsbetingelser, der i øvrigt gælder i forhold til erhvervsuddannelse for voksne, og samtidig vil indebære, at ansøgere vil skulle gennemføre uddannelsen efter reglerne om erhvervsuddannelse for voksne (euv). For det tredje vil målgruppen være afgrænset til ansøgere, som ikke opfylder adgangskravet om et karaktergennemsnit på mindst 2,0 i henholdsvis dansk og matematik. For det fjerde vil målgruppen være afgrænset til ansøgere, som efter den ansøgte skoles vurdering er tæt på at have forudsætninger for at gennemføre en erhvervsuddannelse og er motiveret for at tilegne sig de fornødne kvalifikationer gennem dette adgangskursus.

Med terminologien »tæt på at have forudsætninger for at gennemføre en erhvervsuddannelse« tilsigtes, at skolen i sin vurdering skal lægge vægt på, at ansøgerens resultat ved den centralt fastsatte prøve viser et fagligt niveau, som gør det sandsynligt, at vedkommende inden for den undervisningstid, som er til rådighed på de foreslåede adgangskurser, vil kunne løfte sit niveau til det krævede karaktergennemsnit på mindst 2,0 i henholdsvis dansk og matematik.

Med terminologien »motiveret for at tilegne sig de fornødne kvalifikationer« tilsigtes, at skolen i sin vurdering navnlig skal lægge vægt på, at ansøgeren demonstrerer lyst til læring, generel viden om krav til at gennemføre erhvervsuddannelsen m.v.

Det foreslåede vedrørende betinget optagelse vil forudsætningsvis indebære, at skolen for ansøgere i målgruppen for de foreslåede adgangskurser allerede på dette tidspunkt, dvs. ved beslutning om optagelse på de foreslåede adgangskurser, vil skulle tage stilling til, om den pågældende vurderes at kunne gennemføre erhvervsuddannelsen, jf. herved § 5 a stk. 1, nr. 2, i lov om erhvervsuddannelser. Det foreslåede vil indebære, at de pågældende ansøgere ikke forud for optagelse på ny vil skulle gennemføre en centralt stillet prøve eller en samtale på skolen.

Det foreslåede vedrørende opkrævning af deltagerbetaling på 120 kr. pr. fag for deltagelse i de foreslåede adgangskurser i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik er en pligtbestemmelse med sigte på at undgå en skæv incitamentsstruktur i forholdet mellem de foreslåede adgangskurser på erhvervsskolerne og VUC's udbud af beslægtede uddannelsesforløb. Den foreslåede beløbsstørrelse for deltagerbetaling på 120 kr. pr. fag svarer således til, hvad der gælder for deltagelse i almen voksenuddannelse (avu) efter bekendtgørelse om deltagerbetaling ved almen voksenuddannelse og gymnasiale enkeltfag.

Den foreslåede nye bemyndigelse i lov om erhvervsuddannelser giver undervisningsministeren mulighed for at fastsætte regler i relation til den betingede optagelse som foreslås at skulle følge optagelse på de foreslåede nye adgangskurser.

Den foreslåede nye bemyndigelse vil kunne anvendes til i fornødent omfang at fastsætte regler om ansøgningsfrister, dokumentationskrav og frister herfor, om registrering af ansøgere, om udmeldelse af erhvervsuddannelsen på ny, hvis ikke alle adgangskrav opfyldes inden for de fastsatte frister, og lignende praktiske forhold i relation til den foreslåede mulighed for betinget optagelse til erhvervsuddannelserne. De vil endvidere kunne fastsættes regler om, at ansøgere til de foreslåede nye adgangskurser i forbindelse med indgivelse af deres ansøgning skal tilkendegive deres interesse med hensyn til valg af fagretning m.v. i forhold til det videre forløb på selve erhvervsuddannelsen.

Der vil ligeledes kunne fastsættes regler i relation til den helhedsvurdering af, om en ansøger er tæt på at have forudsætninger for at gennemføre en erhvervsuddannelse og er motiveret for at tilegne sig de fornødne kvalifikationer, som foreslås at skulle gennemføres forud for optagelse på de nye adgangskurser på erhvervsskolerne. Det bemærkes i denne henseende, at den foreslåede helhedsvurdering ikke fuldt ud vil svare til den helhedsvurdering, som foretages i relation til adgangskravene til de egentlige erhvervsuddannelser, som i visse tilfælde kan indeholde krav om, at ansøgeren består en centralt stillet prøve. Adgang til erhvervsuddannelserne via det foreslåede betingede optag til de foreslåede adgangskurser vil således alene have sammenhæng med, at ansøgeren gennem uddannelsesforløb opfylder de nævnte karakterkrav på 2,0 i dansk og matematik.

Der forventes derudover fastsat regler om, at undervisningen i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9. klasses afgangsprøve vil tage udgangspunkt i læreplaner for forberedende grunduddannelse, som vil have et praksisfagligt indhold, og om er rettet mod erhvervsuddannelserne. Der forventes endvidere fastsat regler om, at fagene i de foreslåede adgangskurser vil skulle have samme faste varighed og faglige niveau som de nuværende avu-fag.

Det er hensigten, at fagene skal kunne udbydes på basisniveau og G-niveau.

Den foreslåede bemyndigelse vil ligeledes kunne anvendes til at fastsætte regler om kravene til prøver og eksamen for fagene i de foreslåede adgangskurser samt afholdelse og tilrettelæggelse heraf, herunder

om aflæggelse af prøve i et fag som selvstuderende, om beviser og attestation samt eventuelt om løbende evaluering af elevernes progression som basis for at justere undervisningen.

Den foreslåede bemyndigelse vil ligeledes kunne anvendes til at fastsætte regler om, i hvilket omfang eleverne vil have mulighed for at tage de pågældende fag mere end én gang. Som anført i den politiske aftale ønskes der indført mulighed for at give dispensation herfra i helt særlige tilfælde. Den foreslåede bemyndigelse vil således i denne henseende blive anvendt til at fastlægge nærmere kriterier i forhold til at få en sådan dispensation. I lyset af den ordlyd, som anvendes, men ikke er kvalificeret nærmere i den politiske aftale (»helt særlige tilfælde«), vil udgangspunktet være et snævert anvendelsesområde.

Det bemærkes, at den foreslåede regeludstedelse vil ske på baggrund af indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser. Rådet afgiver efter § 35 i lov om forberedende grunduddannelse således indstilling til ministeren om regler fastsat i medfør af loven. Det findes på den baggrund hensigtsmæssigt, at rådet også i forhold til de foreslåede adgangskurser, der som nævnt vil være nært beslægtet de tilsvarende fag på forberedende grunduddannelse, på samme måde gives mulighed for at afgive indstilling herom.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 9 (det foreslåede 5 e), 10, 11, 12, 14, 15 og 18, og § 4, nr. 2, samt bemærkningerne hertil.

2.2.2. Udvidet adgang til grundforløbets 1. del

2.2.2.1. Den indgåede aftale

Med den politiske aftale ønskes det, at adgangen til grundforløbets 1. del udvides, så unge har adgang i op til to år efter afsluttet 9. og 10. klasse.

2.2.2.2. Gældende ret

§ 5 i lov om erhvervsuddannelser indeholder sammen med lovens § 5 a de grundlæggende adgangsbetingelser til erhvervsuddannelserne for ansøgere, som ikke har en uddannelsesaftale (praktikplads i en virksomhed).

§ 5 b i lov om erhvervsuddannelser indeholder de grundlæggende adgangsbetingelser til erhvervsuddannelserne for ansøgere, som har en uddannelsesaftale (praktikplads i en virksomhed).

Efter § 5, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser har en ansøger uden uddannelsesaftale, som søger om optagelse til grundforløbets 1. del til påbegyndelse senest i august måned året efter at ansøgeren har opfyldt undervisningspligten efter folkeskoleloven eller har afsluttet undervisningen i 10. klasse, adgang hertil, hvis ansøgeren har bestået folkeskolens afgangseksamen og ved denne eller ved 10.-klasseprøver har opnået et karaktergennemsnit på mindst 2,0 i henholdsvis dansk og matematik eller et tilsvarende resultat ved en tilsvarende prøve (bestemmelsens nr. 1) og er vurderet uddannelsesparat og har indsendt sin studievalsportfolio i henhold til lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. (bestemmelsens nr. 2).

Efter § 5 a, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser har en ansøger uden uddannelsesaftale, som søger om optagelse til påbegyndelse efter udløbet af det år, hvor ansøgeren har opfyldt undervisningspligten i henhold til folkeskoleloven eller har afsluttet undervisningen i 10. klasse, adgang til grundforløbets 2. del, hvis ansøgeren opfylder betingelsen i § 5, stk. 1, nr. 1, (dvs. har bestået folkeskolens afgangseksamen og ved denne eller ved 10.-klasseprøver har opnået et karaktergennemsnit på mindst 2,0 i henholdsvis dansk og matematik eller et tilsvarende resultat ved en tilsvarende prøve) (bestemmelsens nr. 1) og den ansøgte skole på baggrund af en samtale med ansøgeren vurderer, at denne kan gennemføre erhvervsuddannelsen (bestemmelsens nr. 2).

Efter § 5 b i lov om erhvervsuddannelser har en ansøger med uddannelsesaftale uanset bestemmelserne i § 5 og § 5 a, stk. 1-3, i lov om erhvervsuddannelser direkte adgang til grundforløbets 2. del, men optages dog på 1. del, hvis det er omfattet af uddannelsesaftalen og ansøgeren søger om optagelse til påbegyndelse senest i august måned året efter, at ansøgeren har opfyldt undervisningspligten i henhold til folkeskoleloven eller har afsluttet undervisningen i 10. klasse.

Men hensyn til de anvendte begreber »grundforløbets 1. del« og »grundforløbets 2. del« følger det af § 12, stk. 1, 2.-4. pkt., i lov om erhvervsuddannelser, at en erhvervsuddannelse består af et grundforløb og et hovedforløb, og at det tillige kan indeholde et særligt studiekompetencegivende forløb, jf. regler fastsat i medfør af § 5 c, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser. Grundforløbet er opdelt i en 1. del af 20 skoleugers varighed og en 2. del af indtil 20 skoleugers varighed. Grundforløbet kan for den enkelte elev helt eller delvis erstattes af grundlæggende praktisk oplæring i en virksomhed på grundlag af en uddannelsesaftale.

Grundforløbets 1. del er efter de nævnte bestemmelser i §§ 5 og 5 b forbeholdt ansøgere, som søger om optagelse til påbegyndelse af en erhvervsuddannelse senest med udløbet af august måned året efter opfyldelsen af undervisningspligten eller efter afslutningen af 10. klasse. Det indebærer i praksis, at ansøgning skal ingives inden for et år efter opfyldelsen af undervisningspligten eller efter afslutningen af 10. klasse, og at grundforløbets 1. del dermed er forbeholdt de yngste ansøgere til erhvervsuddannelserne. Derefter sker optagelse i alle tilfælde til grundforløbets 2. del.

Som det fremgår af § 5 a, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser kan ansøgere uden uddannelsesaftale, som søger om optagelse efter udløbet af det år, hvor de har opfyldt undervisningspligten eller afsluttet 10. klasse, ligeledes søge om optagelse til grundforløbets 2. del. Bestemmelsen markerer, at ansøgere i denne målgruppe dermed i perioden fra begyndelsen af det år, som følger efter det, hvori de har opfyldt undervisningspligten eller afsluttet 10. klasse (dvs. fra det førstkommande nytår) og indtil udløbet af august måned året efter at ansøgeren har opfyldt undervisningspligten eller afsluttet 10. klasse har et frit valg mellem at påbegynde en erhvervsuddannelse på enten grundforløbets 1. eller 2. del, forudsat at den pågældende opfylder de øvrige betingelser for optagelse og ikke er omfattet af de begrænsninger, som findes i § 5, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser, og som beskrives neden for.

Som det fremgår af § 5 b, skal en ansøger med uddannelsesaftale, der søger om optagelse til påbegyndelse senest i august måned året efter, at ansøgeren har opfyldt undervisningspligten eller har afsluttet undervisningen i 10. klasse, optages til grundforløbets 1. del, hvis det i uddannelsesaftalen er angivet, at denne omfatter både 1. og 2. del af grundforløbet. Bestemmelsen markerer, at det dermed er op til eleven og virksomheden at beslutte, hvorvidt eleven skal gennemføre grundforløbets 1. del.

§ 5, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser indeholder den begrænsning, at en ansøger ikke kan optages på grundforløbets 1. del, hvis ansøgeren har været optaget på grundforløbets 1. del (bestemmelsens nr. 1), har modtaget undervisning på en produktionsskole af mindst 1 års varighed rettet mod optagelse til en erhvervsuddannelse (bestemmelsens nr. 2) eller har gennemført et år af en gymnasial uddannelse (bestemmelsens nr. 3).

Bestemmelsens nr. 1, hvorefter en elev kun kan optages på grundforløbets 1. del én gang tilsigter at undgå, at elever cirkulerer rundt i grundforløbet uden at komme i gang med den uddannelsesspecifikke undervisning på grundforløbets 2. del. Bestemmelsen indebærer desuden, at elever, der én gang har gennemført grundforløbets 1. del, men ønsker at begynde på en ny erhvervsuddannelse, fordi de fortryder deres uddannelsesvalg, skal begynde direkte på grundforløbets 2. del af grundforløbet rettet mod den nye erhvervsuddannelse.

Bestemmelsens nr. 2 og 3 vedrørende undervisning af mindst 1 års varighed på en produktionsskole henholdsvis i en gymnasial uddannelse tager sigte på at sikre, at elever, der på anden måde har tilegnet

sig de kompetencer, som er målet med undervisningen på grundforløbets 1. del, ikke skal gentage den-
ne undervisning.

Efter § 8, nr. 5, og § 30, stk. 3, i lov nr. 745 af 8. juni 2018 om ændring af avu-loven, lov om befor-
dringsrabat til uddannelsessøgende i ungdomsuddannelser m.v., lov om Danmarks Evalueringsinstitut,
lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, lov om individuel bo-
ligstøtte og forskellige andre love og om ophævelse af lov om erhvervsgrunduddannelse m.v., lov om
kombineret ungdomsuddannelse, lov om produktionsskoler og lov om Rådet for Ungdomsuddannelser
(Ændringer som følge af lovgivning om forberedende grunduddannelse m.v.) vil den nævnte begræns-
ning i § 5, stk. 4, nr. 2, i lov om erhvervsuddannelser vedrørende undervisning på en produktionsskole
af mindst 1 års varighed blive ophævet med ikrafttræden den 1. august 2019. Ændringen har sammen-
hæng med, at lov om produktionsskoler fra med det pågældende tidspunkt ophæves som følge af etab-
leringen af forberedende grunduddannelse, jf. lov nr. 697 af 8. juni 2018 om forberedende grundud-
dannelse, som således fra den nævnte dato blandt andet afløser de eksisterende produktionstilbud. Der
fandtes i tilknytning hertil ikke behov for at opretholde en begrænsning i forhold til overgang fra forbe-
redende grunduddannelse til grundforløbets 1. del på erhvervsuddannelserne, som ligger udover de al-
mindelige adgangsbetingelser, der gælder for ansøgere uden en uddannelsesaftale, eller, for så vidt angår
ansøgere med en uddannelsesaftale, som følger af uddannelsesaftalens indhold.

2.2.2.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med den politiske aftale ønskes det at udvide adgangen til grundforløbets første del, så unge, inklu-
sive unge der har gået på forberedende grunduddannelse, har adgang i op til to år efter afsluttet 9. og 10.
klasse. Grundforløbets første del vil således fortsat være et tilbud til de helt unge elever. Undtaget fra
adgang er unge, der har gået på en gymnasial uddannelse i mere end et år. Eleverne skal – som i dag –
opfylde adgangskravene for at blive optaget. Der ændres ikke på den nuværende regel om, at elever, der
har været optaget på og afbrudt grundforløbets første del, ikke kan optages på et nyt forløb på grund-
forløbets første del.

Med sigte på at øge gennemførelsesprocenten i erhvervsuddannelserne foreslås det at ændre lov om
erhvervsuddannelser således, at adgangen til grundforløbets 1. del udvides til at omfatte ansøgere, som
søger om påbegyndelse senest ved udløbet af august måned to år efter, at ansøgeren har opfyldt under-
visningspligten eller har afsluttet undervisningen i 10. klasse.

Det foreslåede vil således indebære, at grundforløbets 1. del fortsat vil være et tilbud til de yngste ele-
ver. Den foreslåede udvidelse vil gælde for elever både med og uden en uddannelsesaftale (praktikplads i
en virksomhed) og vil indebære adgang til grundforløbets 1. del i op til to år efter afsluttet 9. og 10.
klasse. Først derefter vil optagelse i alle tilfælde ske til grundforløbets 2. del.

Det foreslåede vil ikke indebære ændringer i de eksisterende øvrige adgangsbetingelser i lov om er-
hvervsuddannelser for ansøgere uden en uddannelsesaftale.

Det foreslåede vil heller ikke indebære ændringer i forhold til, at en ansøger ikke kan optages på
grundforløbets 1. del, hvis vedkommende har været optaget på grundforløbets 1. del, eller hvis ansøge-
ren har gennemført et år af en gymnasial uddannelse.

Det foreslåede vil endvidere ikke indebære formelle ændringer af reglerne i lov om erhvervsuddan-
nelser, hvorefter ansøgere uden uddannelsesaftale kan søge om optagelse til grundforløbets 2. del efter
udløbet af det år, hvor de har opfyldt undervisningspligten eller afsluttet 10. klasse. Disse reglers tids-
mæssige udstrækning vil dog øges derved, at det fremover vil gælde for ansøgere i målgruppen i perio-
den fra påbegyndelsen af det år, som følger efter det, hvori de har opfyldt undervisningspligten (dvs. fra
det førstkommande nytår) og indtil udløbet af august måned to år efter, at ansøgeren har opfyldt un-

dervisningspligten. I denne periode vil de pågældende ansøgere frit kunne vælge mellem at søge om optagelse til grundforløbets 1. eller 2. del, forudsat at de opfylder de øvrige betingelser for optagelse.

Det foreslåede vil endelig ikke indebære ændringer i forhold til, at det for ansøgere med uddannelsesaftale er en betingelse, at det i uddannelsesaftalen er angivet, at denne omfatter både 1. og 2. del af grundforløbet. Det foreslåede indebærer dog også i denne henseende en udvidelse af bestemmelsens tidsmæssige udstrækning således, at det i hele den foreslåede udvidede optagelsesperiode til grundforløbets 1. del vil være valgfrit for eleven og virksomheden at beslutte, om eleven skal gennemføre grundforløbets 1. del.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 7, samt bemærkningerne hertil.

2.2.3. Grundforløb plus (GF+)

2.2.3.1. Den indgåede aftale

Med den politiske aftale ønskes det, at uafklarede elever samt elever med behov for opkvalificering af deres generelle almene og erhvervsfaglige kompetencer med henblik på senere at kunne opfylde overgangskravene til hovedforløbet skal kunne tilbydes et ikke obligatorisk grundforløb plus (GF+) med en samlet fast varighed på 10 uger forud for påbegyndelse af grundforløbets 2. del. Forløbet er ikke obligatorisk.

2.2.3.2. Gældende ret

De foreslåede bestemmelser er nye.

Lov om erhvervsuddannelser indeholder ikke bestemmelser om et grundforløb plus (GF+) eller om adgang hertil.

Lov om erhvervsuddannelser indeholder derimod en række adgangskrav til selve erhvervsuddannelserne. Der henvises i denne henseende til gennemgang heraf i afsnit 2.2.2.2 oven for.

Der gælder endvidere en række bestemmelser om grundforløb i lov om erhvervsuddannelser.

Det følger af § 12, stk. 1, 2.-4. pkt., i lov om erhvervsuddannelser, at en erhvervsuddannelse består af et grundforløb og et hovedforløb, og at det tillige kan indeholde et særligt studiekompetencegivende forløb, jf. regler fastsat i medfør af § 5 c, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser. Grundforløbet er opdelt i en 1. del af 20 skoleugers varighed. Grundforløbet kan for den enkelte elev helt eller delvis erstattes af grundlæggende praktisk oplæring i en virksomhed på grundlag af en uddannelsesaftale.

Det følger af § 23, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser, at grundforløbets 1. del omfatter introducerende, bred og almen erhvervsfaglig undervisning med faglig progression i forhold til en fagretning samt løbende afklaring af elevens uddannelsesvalg. Grundforløbets 2. del omfatter uddannelsesspecifik undervisning rettet mod elevens opfyldelse af de adgangskrav, der stilles ved overgangen til skoleundervisning i uddannelsens hovedforløb, jf. stk. 2, og anden undervisning, som sigter mod elevens opfyldelse af uddannelsens mål. Efter bestemmelsens stk. 2 fastsættes de kompetencemål, som eleven skal opfylde ved overgang fra grundforløbet til skoleundervisning i hovedforløbet, af undervisningsministeren i reglerne om de enkelte uddannelser, jf. § 4, stk. 2.

På grundforløbet skal eleverne således udvikle almene og generelle erhvervsfaglige kompetencer. Samtidig skal de erhverve kendskab til de forskellige fagområder, herunder til praktik- og beskæftigelsesmulighederne, inden de efter 20 uger skal vælge en konkret erhvervsuddannelse. Grundforløbets 1. del deles op i fire hovedområder, som alle har fælles uddannelsesmål.

Ved ansøgningen om optagelse på et hovedområde får eleverne lejlighed til at tilkendegive interesse for en bestemt fagretning inden for et hovedområde, svarende til gymnasieansøgers mulighed for at angive ønsker om studieretning.

Grundforløbets 2. del omfatter hovedsagelig uddannelsesspecifik undervisning rettet mod elevens opfyldelse af de adgangskrav, der fastsættes efter de faglige udvalgs bestemmelse for overgang til skoleundervisningen i hovedforløbet, samt i fornødent omfang anden undervisning, som sigter mod elevens opfyldelse af uddannelsens mål, f.eks. mål om opnåelse af studiekompetencegivende eksamen (eux).

Efter § 14 i lov om erhvervsuddannelser organiseres uddannelsernes grundforløb af skolerne inden for rammer, hvorom undervisningsministeren fastsætter regler efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser.

Efter § 25 i lov om erhvervsuddannelser tilrettelægger skolerne undervisningen i grundforløbet inden for regler fastsat i henhold til § 4, stk. 1, og i hovedforløbet efter regler fastsat i henhold til § 4, stk. 2. Efter bestemmelsens stk. 2 fastsætter undervisningsministeren efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser regler om grundfagenes mål, indhold, niveau og bedømmelseskriterier.

Endelig fastlægger § 4, stk. 1, § 13 og § 38 i lov om erhvervsuddannelser kompetencefordelingen mellem de forskellige organer, som er med til at fastsætte regler om erhvervsuddannelser. Det fremgår heraf, at det overordnet er undervisningsministeren, som med bistand af Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, har kompetencen til at fastsætte de generelle mål- og rammestyrende retningslinjer for erhvervsuddannelser, mens de faglige udvalg fastlægger uddannelsernes specifikke struktur, indhold og mål. De faglige udvalg, som er nedsat af arbejdsmarkedets parter, fastsætter desuden rammerne for skoleundervisningen samt retningslinjerne for praktikuddannelsen.

2.2.3.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med den politiske aftale ønskes det, at unge og voksne elever tilbydes grundforløb plus (GF+) med en samlet fast varighed på 10 uger forud for påbegyndelse af grundforløbets 2. del. Det fremgår af aftalen, at forløbet er for uafklarede elever samt elever med behov for opkvalificering af deres generelle almene og erhvervsfaglige kompetencer med henblik på senere at kunne opfylde overgangskravene til hovedforløbet. Det fremgår endvidere, at elever, der ikke er undtaget fra adgang til grundforløb plus (GF+), jf. lovforslaget § 1, nr. 9 (det foreslåede § 5 d, stk. 1, nr. 1-5), frit skal kunne optages, i det omfang de ellers har krav på at blive optaget på en erhvervsuddannelse.

Det foreslås at indsætte en ny bestemmelse i lov om erhvervsuddannelser, hvorefter en ansøger, der ellers har krav på at blive optaget på en erhvervsuddannelse, har adgang til grundforløb+ (GF+), medmindre vedkommende har gennemført en ungdomsuddannelse, har påbegyndt grundforløbets 1. del eller grundforløb plus (GF+), har adgang til grundforløbets 1. del, herunder hvis vedkommende har haft adgang til, men har fravalgt grundforløbets 1. del for at begynde på grundforløbets 2. del, eller har gennemført grundforløbets 2. del, herunder hvis dette helt eller delvist er erstattet af grundlæggende praktisk oplæring i virksomhed.

Det er hensigten, at det foreslåede grundforløb plus (GF+) skal være et tilbud, der ligger umiddelbart forud for grundforløbets 2. del. Det foreslåede vil endvidere samlet indebære, at ansøgere frit kan optages til det foreslåede grundforløb plus (GF+), medmindre de er undtaget fra adgang, jf. lovforslaget § 1, nr. 9 (det foreslåede § 5 d, stk. 1, nr. 1-5). Dette betyder generelt, at elever både med og uden uddannelsesaftale har adgang, hvis de således ikke er undtaget.

Det er endvidere hensigten, at det foreslåede grundforløb plus (GF+) skal være et tilbud for uafklarede elever samt elever med behov for opkvalificering af deres generelle almene og erhvervsfaglige

kompetencer med henblik på senere at kunne opfylde overgangskravene til hovedforløbet. Det vil af de kommende regler fremgå, at forløbet skal tilrettelægges som et særskilt forløb for målgruppen, dvs. uafhængigt af grundforløbets 1. del.

Elever på det foreslåede grundforløb plus (GF+) vil være omfattet af muligheden for få SU. For elever med en uddannelsesaftale vil arbejdsgivere, der har udbetalt løn under skoleophold i forbindelse med det foreslåede grundforløb plus (GF+), være berettiget til lønrefusion efter reglerne herom i § 4 i lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag.

De eksisterende bemyndigelser i § 4, § 13, stk. 1, og § 38 i lov om erhvervsuddannelser vil, efter samme model som gælder for de eksisterende grundforløb, blive anvendt til at fastsætte nærmere regler om strukturen og indholdet af det foreslåede grundforløb plus (GF+), dvs. med udgangspunkt i den eksisterende kompetencefordeling mellem undervisningsministeren, Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser og de faglige udvalg.

Det er i denne henseende hensigten, at det faglige indhold på det foreslåede grundforløb plus (GF+) vil skulle bestå af afklarende og introducerende elementer, herunder erhvervsfag. Det kan for eksempel være arbejdspladskultur, metodelære, arbejdsplanlægning og samarbejde samt faglig kommunikation. Det er endvidere hensigten, at forløbet vil skulle indeholde et kombinationsfag, som fagligt vil blive orienteret i forhold til fagretningen og derudover vil indeholde danskfaglige, samfunds-faglige og sproglige kompetencer samt færdigheder i regning og praktikpladssøgning.

Det er endvidere hensigten, at erhvervsskolerne skal planlægge udbuddet af det foreslåede grundforløb plus (GF+), så eleverne kan påbegynde grundforløbets 2. del i umiddelbar forlængelse af et afsluttet grundforløb plus (GF+) og derved ikke oplever pause i deres uddannelsesforløb.

Det bemærkes i øvrigt, at det endelige uddannelsesvalg også i relation til elever, som optages på det foreslåede grundforløb plus (GF+), først vil ske ved påbegyndelsen af grundforløbets 2. del.

Det foreslåede vil indebære, at personer, som har gennemført en gymnasial uddannelse, eller som tidligere har gennemført en erhvervsuddannelse, herunder erhvervsuddannelser gennemført i tiden for etablering af grundforløbets 2. del, ikke har mulighed for optagelse på det foreslåede grundforløb plus (GF+). Med terminologien »gennemført« menes gennemført og bestået de afsluttende relevante eksaminer.

Det foreslåede vil indebære dels, at personer, som har valgt at gå i gang med grundforløbets 1. del, ikke vil have mulighed for at skifte over til det foreslåede grundforløb plus (GF+), eller på et senere tidspunkt blive optaget, dels at det alene vil være muligt at blive optaget på det foreslåede grundforløb plus (GF+) én gang.

Det foreslåede vil indebære, at personer, som opfylder adgangsbetingelserne i lov om erhvervsuddannelser for at blive optaget på grundforløbets 1. del, vil være afskåret fra at blive optaget på det foreslåede grundforløb plus (GF+).

Det vil indebære, at personer, som – i stedet for at udnytte muligheden for at gå på grundforløbets 1. del – har valgt at gå ind på grundforløbets 2. del, og som derefter er faldet fra, inden de gennemførte grundforløbets 2. del, vil være afskåret fra at blive optaget på det foreslåede grundforløb plus (GF+).

Dette omfatter i begge de netop nævnte tilfælde ansøgere både med og uden uddannelsesaftale, som søger om optagelse til påbegyndelse, senest i august måned to år efter at ansøgeren har opfyldt undervisningspligten efter folkeskoleloven eller har afsluttet undervisningen i 10. klasse, jf. herved de foreslå-

ede ændringer af § 5, stk. 1, og § 5 b, nr. 2, i lov om erhvervsuddannelser, som fremgår af lovforslagets § 1, nr. 8.

Det foreslåede vil indebære, at enhver, som har gennemført grundforløbets 2. del i enhver henseende, vil være afskåret fra at blive optaget på det foreslåede grundforløb plus (GF+). Det foreslåede vil kunne være relevant i forhold til elever, som falder fra en uddannelse efter grundforløbets 2. del og efterfølgende skifter til et helt andet hovedområde. Sådanne elever vil være henvist til gå direkte på grundforløbets 2. del og ikke på det foreslåede grundforløb plus (GF+). Med terminologien »gennemført« menes også i denne henseende gennemført og bestået grundforløbsprøven.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 9, 10, og 13, samt bemærkningerne hertil.

2.2.4. Praktikpladstilsagn

2.2.4.1. Den indgåede aftale

Med den politiske aftale ønskes det, at der indføres mulighed for, at en praktikvirksomhed og en kommende erhvervsuddannelseselev i løbet af udskolingen giver hinanden et praktikpladstilsagn med sigte på at styrke relationen mellem den unge, praktikvirksomheden og erhvervsskolen.

2.2.4.2. Gældende ret

Den foreslåede bestemmelse er ny. Lov om erhvervsuddannelser indeholder ikke bestemmelser om praktikpladstilsagn.

Lov om erhvervsuddannelser indeholder en række bestemmelser om uddannelsesaftaler. En uddannelsesaftale er en aftale mellem en elev og en eller flere virksomheder om, at elevens praktikuddannelse foregår på en eller flere virksomheder, som er godkendt som praktikvirksomhed, jf. herved dels lovens § 31, stk. 1, dels § 48, stk. 1.

Praktikuddannelsen i en erhvervsuddannelse skal således som hovedregel være omfattet af en uddannelsesaftale mellem elev og virksomhed, bortset fra den praktikuddannelse der finder sted som skolepraktik eller praktik i udlandet.

Det følger af § 52, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser, at en uddannelsesaftale skal være skriftlig og underskrevet senest ved aftaleforholdets begyndelse. Aftalen skal indgås på en formular, der er godkendt af undervisningsministeren efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser. Det følger af § 52, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser, at der ikke ved aftalen kan foretages ændringer i eller tilføjelser til formularens aftaleindhold uden vedkommende faglige udvalgs godkendelse.

Det følger af § 54 i lov om erhvervsuddannelser, at undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om uddannelsesaftalers registrering. Bemyndigelsen er udmøntet i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, som i kapitel 14 indeholder detaljerede regler om indgåelse og registrering af uddannelsesaftaler m.v.

Efter § 62 i lov om erhvervsuddannelser bortfalder uddannelsesaftalen, hvis en elev udelukkes fra skoleundervisning efter § 50 i lov om erhvervsuddannelser. Bestemmelsen fastslår gennem henvisningen til § 50 i lov om erhvervsuddannelser, at en uddannelsesaftale bortfalder i tilfælde, hvor en elev udelukkes fra undervisning på grund af ulovlig udeblivelse eller som følge af grov overtrædelse af skolens ordensregler. Bestemmelsen indebærer, at aftalen bortfalder i tilfælde, hvor eleven helt udelukkes fra skoleundervisningen. Aftalen bortfalder ikke, hvis eleven hjemsendes midlertidigt med henblik på senere genoptagelse af skoleundervisningen.

Efter § 43, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser formidles praktikpladser af skoler m.v., som udbyder et grundforløbs 2. del, og af praktikcentre, jf. § 66 b. Det påhviler efter bestemmelsens 2. pkt. skolerne m.v. at udføre opsøgende virksomhed med henblik på fremskaffelse af praktikpladser.

Efter § 43, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser kan undervisningsministeren efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser fastsætte regler om samarbejds- eller informationsordninger med henblik på at tilvejebringe et tilstrækkeligt antal praktikpladser.

2.2.4.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med den politiske aftale ønskes det, at der indføres mulighed for, at en praktikvirksomhed og en kommende erhvervsuddannelseselev i løbet af udskolingen giver hinanden et praktikpladstilsagn med sigte på at styrke relationen mellem den unge, praktikvirksomheden og erhvervsskolen.

Det fremgår af aftalen, at valg af en erhvervsuddannelse kan virke uoverskueligt for de unge blandt andet på grund af de oplevede udfordringer, der er forbundet med at finde en praktikplads. Desuden er der store regionale forskelle på andelen af elever, der har tilmeldt sig en erhvervsuddannelse, og som møder op ved uddannelsesstart. En tidlig relation til erhvervsskolen og til en virksomhed, som viser interesse for eventuelt at indgå en uddannelsesaftale på et senere tidspunkt, kan bidrage til at tydeliggøre uddannelsesvejen samt fastholde eleverne og deres interesse for at tage en erhvervsuddannelse.

Det fremgår endvidere af aftalen, at erhvervsskolerne skal tage initiativ til at skabe relationer til de kommende elever fra 9. og 10. klasse, herunder give tilbud om, at eleverne kan kontakte erhvervsskolen for at få vejledning om og bistand til at indgå en uddannelsesaftale eller et praktikpladstilsagn.

Det foreslås på denne baggrund at indsætte en ny bestemme i lov om erhvervsuddannelser, hvorefter der mellem kommende erhvervsuddannelseselever og elever, som er mere end 8 uger fra afslutning af grundforløbet, og en eller flere virksomheder kan indgås et praktikpladstilsagn med henblik på senere indgåelse af en egentlig uddannelsesaftale, herunder om, at praktikpladstilsagnet bortfalder, medmindre der senest 8 uger før elevens afslutning af grundforløbet indgås en uddannelsesaftale.

Der foreslås indsat en ny bemyndigelse i lov om erhvervsuddannelser, hvorefter undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om praktikpladstilsagns form, indhold m.v.

Det foreslås herudover at ændre lov om erhvervsuddannelser således, at erhvervsskolerne skal tilbyde elever på 9. og 10. klassetrin, som tilmeldes en erhvervsuddannelse, vejledning og bistand i forhold til at indgå en uddannelsesaftale eller et praktikpladstilsagn.

Det er vurderingen, at mange virksomheder allerede i dag er interesserede i at samarbejde med folkeskolerne som en vej til at introducere eleverne til deres erhvervsområde og en mulig rekrutteringskanal til kommende medarbejdere. Flere steder i landet samarbejder virksomheder således i dag med kommunerne om åben virksomhed, hvor virksomhederne åbner dørene for de unge i 8. til 10. klasse og deres forældre for at vise uddannelses- og jobmulighederne inden for branchen. Derudover findes der eksempler på, at en folkeskoleelev får kontakt til en lokal håndværksmester, som fører til, at virksomheden ender med at indgå en uddannelsesaftale med eleven, når denne er blevet færdig med grundforløbet.

Det foreslåede praktikpladstilsagn tilsigter således at skulle være et redskab, der blandt andet kan understøtte folkeskoleelevers snak med den lokale håndværksmester og dermed give eleven og virksomheden en tidligere forventning om, at der kan indgås en uddannelsesaftale. Det er ligeledes hensigten, at det foreslåede praktikpladstilsagn skal indgå i den samlede vejledningsindsats, herunder erhvervspraktik og udskolingsaktiviteterne, hvilket også kan bidrage til at involvere praktikvirksomhederne i initiativet.

Det foreslåede vil indebære, at både elever, som er optaget på grundforløbet samt elever, som endnu ikke er optaget med en eller flere virksomheder vil kunne indgå et praktikpladstilsagn, der som udgangspunkt tilsigter at skulle føre frem til en egentlig uddannelsesaftale for eleven med en eller flere af de involverede virksomheden. Det foreslåede svarer til det, som gælder for en egentlig uddannelsesaftale, hvorefter det ligeledes er en mulighed, at flere virksomheder indgår i den samme aftale med eleven. I daglig tale kaldes denne mulighed for kombinationsaftaler, og det foreslåede vil indebære, at et praktikpladstilsagn på lignende vis vil kunne omfatte og føre frem til en uddannelsesaftale, hvor flere virksomheder deles om uddannelsesopgaven.

Terminologien »praktikpladstilsagn« markerer, at der vil være tale om en hensigtserklæring fra virksomheden eller virksomhederne om, at den eller de i fællesskab har intention om at ansætte den unge i en uddannelsesaftale på et senere tidspunkt. Det foreslåede praktikpladstilsagn vil således ikke have karakter af formel ansættelse og binder hverken eleven eller virksomheder til at indgå en uddannelsesaftale.

Det foreslåede vil indebære, at praktikpladstilsagnet automatisk bortfalder senest 8 uger før elevens afslutning af grundforløbet, hvis ikke eleven og en eller flere af de virksomheder, som er omfattet af et praktikpladstilsagn, har indgået en uddannelsesaftale. Det er hensigten, at de involverede virksomheder og eleven løbende har en dialog med henblik på at afstemme forventninger og fastholde den gensidige interesse i en kommende uddannelsesaftale. Et praktikpladstilsagn vil dog endeligt skulle genovervejes af virksomhed og elev senest 8 uger før afslutningen af grundforløbets 2. del, som markerer det tidspunkt, hvor elever, som ikke har en uddannelsesaftale, har pligt til at registrere sig som praktikpladssøgende, være aktivt praktikpladssøgende samt dokumentere deres praktikpladssøgning i deres personlige uddannelsesplan. Det er således nødvendigt, at der senest på dette tidspunkt tages stilling til, om der skal indgås en uddannelsesaftale. Det foreslåede praktikpladstilsagn vil således ikke frigøre eleven fra den forudsatte registrering som praktikpladssøgende m.v. Den foreslåede automatiske ophævelse af et praktikpladstilsagn på det pågældende tidspunkt tilsigter at undgå tvivl herom.

Det foreslåede vil endvidere indebære, at en række af de bestemmelser, som gælder for uddannelsesaftaler, også vil gælde for de foreslåede praktikpladstilsagn. Det omfatter § 54 i lov om erhvervsuddannelser, at undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om de foreslåede praktikpladstilsagns registrering. Det omfatter endvidere § 62 i lov om erhvervsuddannelser, som vil indebære, at de foreslåede praktikpladstilsagn bortfalder, hvis en elev udelukkes fra skoleundervisning efter § 50 i lov om erhvervsuddannelser.

Den bemyndigelse, som foreslås, vil indebære, at undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om praktikpladstilsagns form, indhold m.v. Det er i den politiske aftale forudsat, at Undervisningsministeriet inddrager arbejdsmarkedets parter i udformningen af de foreslåede praktikpladstilsagn, hvilket vil således ske i denne sammenhæng.

Det er ikke i den politiske aftale forudsat, at regler om og andre forhold i tilknytning til de foreslåede praktikpladstilsagn skal være baseret på en indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser. I overensstemmelse med, hvad der efter lov om erhvervsuddannelser i øvrigt gælder i forhold til regulering af elevers retsstilling som følge af egentlige uddannelsesaftaler, foreslås, at der til den foreslåede nye bemyndigelse i relation til praktikpladstilsagn på lignende vis knyttes en betingelse om, at eventuel udstedelse af regler sker efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser

Der forventes etableret, herunder eventuelt fastsat regler om, et nyt format for praktikpladstilsagn, som understøttes digitalt i Praktikpladsen.dk, hvor parterne kan oprette og ændre i tilsagnet og underskrive tilsagnet digitalt. Praktikpladsen.dk indeholder ikke i dag oplysninger om, hvornår en elev er færdig med grundforløbet.

Der kan endvidere fastsættes regler om formalia i relation til indgåelse, ændring m.v. af et praktikpladstilsagn.

Der kan ligeledes fastsættes regler om de overordnede rammer for den kontakt og dialog, der vil skulle være mellem virksomhed og elev med henblik på at afstemme forventninger og fastholde den gensidige interesse i en kommende uddannelsesaftale frem mod det tidspunkt 8 uger før afslutningen af grundforløbet 2. del, hvor tilsagnet automatisk vil bortfalde, medmindre der er indgået en uddannelsesaftale, jf. herved det foreslåede stk. 2. Det forventes, at denne dialog vil kunne ske med udgangspunkt i Praktikpladsen.dk, fx gennem automatiske beskeder til virksomhed og elev om, at 8 ugers fristen nærmer sig, at parterne evt. ikke har reageret på en tidligere meddelelse herom m.v. Det er således ikke intentionen, at dialogen mellem virksomhed og elev skal dokumenteres fuldt ud, men det er derimod hensigten at skabe et digitalt redskab, som kan understøtte dialogen mellem virksomhed og elev.

Det anførte ændringer af Praktikpladsen.dk vil indebære, at den foreslåede ordning for praktiskpladstilsagn vil kunne træde i kraft i 2020, jf. herved den foreslåede ikrafttræden i lovforslaget § 11, stk. 2.

Det foreslås at indsætte et nyt § 43, stk. 1, 3. pkt., i lov om erhvervsuddannelser, hvorefter skolerne endvidere tilbyder elever på 9. og 10. klassetrin, som tilmeldes en erhvervsuddannelse, vejledning og bistand i forhold til at indgå en uddannelsesaftale, jf. 48, eller et praktikpladstilsagn, jf. § 48 a.

Det foreslåede vil endelig indebære, at erhvervsskolerne skal have fokus på relationsdannelse og på at skabe kontakt til de nye elever. I den forbindelse er det hensigten, at de vil skulle vejlede om praktikpladstilsagn og praktikpladser. Det er hensigten, at reglerne i kapitel 7 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser om formidling af praktikpladser m.v. vil blive justeret i relevant omfang med sigte på at inkorporere det nye praktikpladstilsagn. Der vil eksempelvis blive fastsat regler om, at skolerne umiddelbart efter modtagelse af tilmeldingen til ungdomsuddannelserne pr. 1. marts, vil skulle tage kontakt til de kommende elever med tilbud om, at eleverne af skolen kan få vejledning om og bistand til at indgå en uddannelsesaftale eller et praktikpladstilsagn.

Der tilsigtes i øvrigt ikke med det foreslåede ændringer i relation til de tilskud, som staten efter § 12 c, stk. 1, i lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag yder til institutioner for erhvervsrettet uddannelse og andre skoler og institutioner til praktikpladsopsøgning og vejledning af elever om praktik og beskæftigelsesmuligheder. Det bemærkes dog, at det foreslåede praktikpladstilsagn alt andet lige kan forventes at øge mulighederne og forbedre vilkårene for, at der vil blive indgået egentlige uddannelsesaftaler, og at det foreslåede derigennem i sig selv vil indeholde et økonomisk incitamentslement for skolerne.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 22 og 24, samt bemærkningerne hertil.

2.3. Udvikling og forenkling af erhvervsuddannelserne

2.3.1. Krav om obligatoriske handlingsplaner for øget gennemførelse nedlægges

2.3.1.1. Den indgåede aftale

Med den politiske aftale ønskes det at afskaffe kravet om de obligatoriske handlingsplaner for øget gennemførelse, så skolerne får friere rammer til tilrettelæggelsen af den lokale kvalitetsudvikling. Der ønskes endvidere indført krav til erhvervsskolerne om øget elevinddragelse, herunder i opfølgning på trivselsmålingerne, med henblik på øget fokus på eleverne og inddragelse af deres perspektiv.

2.3.1.2. Gældende ret

Det følger af lov om erhvervsuddannelser, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om kvalitetsudvikling og -kontrol, herunder om skolernes handlingsplaner for øget gennemførelse, om minimumstimal for lærerstyret undervisning på grundforløbet og om lærer- og lederkvalifikationer.

Bemyndigelsen er nærmere udmøntet i kapitel 2 (§§ 5-9) i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, som samlet fastlægger krav til kvalitetsarbejdet i uddannelserne.

Handlingsplanen for øget gennemførelse er den enkelte skoles eget mål- og resultatstyringsværktøj, ligesom den anvendes i forbindelse med Undervisningsministeriets kvalitetstilsyn på skolerne. I de årlige handlingsplaner skal skolerne således følge op på det såkaldte reformmål, dvs. følge udviklingen i egne mål og resultater i forhold til erhvervsuddannelsesreformen fra 2014 (søgning, frafald, trivsel mv.). I handlingsplanen skal skolerne følge op på det fælles didaktiske og pædagogiske grundlag, herunder udvælge elementer i sit fælles pædagogiske og didaktiske grundlag samt metoder til undervisningsdifferentiering, som den vil have særligt fokus på at omsætte til praksis i de(t) kommende år. Der skal endelig følges op på det praktikpladsopsøgende arbejde i form af en status på mål og resultater, for eksempel indgåelse af uddannelsesaftaler og anvendelse af skolepraktik.

Derudover er der mulighed for, at den enkelte skole kan udvælge særlige temaer, for eksempel et strategisk indsatsområde, som den ønsker at arbejde med i de(t) kommende år. Der kan også, efter indstilling fra undervisningsministeren, indgå årlige temaer i handlingsplanen, hvilket dog ikke har været tilfældet de seneste år.

Handlingsplanerne skal være godkendt af skolernes bestyrelser og være tilgængelige på skolernes hjemmesider senest den 31. januar hvert år. Handlingsplanen skal ikke – som tidligere – indsendes til Undervisningsministeriet.

2.3.1.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med den politiske aftale ønskes det at afskaffe kravet om de obligatoriske handlingsplaner for øget gennemførelse, så skolerne får friere rammer til tilrettelæggelsen af den lokale kvalitetsudvikling. Det fremgår af aftalen, at skolerne fremover selv vil kunne bestemme, hvordan skolens ledelse og bestyrelse præsenterer evalueringsprocesser og opfølgningsplaner, der dog fortsat skal være offentligt tilgængelige.

Der ønskes ifølge den politiske aftale endvidere indført krav til erhvervsskolerne om øget elevinddragelse, herunder i opfølgning på trivselsmålingerne, med henblik på øget fokus på eleverne og inddragelse af deres perspektiv.

Det foreslås på denne baggrund at ændre lov om erhvervsuddannelser således, at muligheden for at fastsætte regler vedrørende skolernes handlingsplaner for øget gennemførelse skal udgå af bemyndigelsen i § 4, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser.

Det foreslåede tilsigter at give erhvervsskolerne øget frihed og tid til undervisningen, som er kerneopgaven, idet skolerne fremover selv vil kunne bestemme, hvordan de griber opfølgningsopgaven an, herunder hvordan de ønsker at præsentere evalueringsprocesser og opfølgningsplaner, der efter det foreslåede således fortsat vil skulle være offentligt tilgængelige.

Det foreslåede vil reelt indebære, at kravet om, at skolerne skal udarbejde handlingsplaner for øget gennemførelse afskaffes. Der vil således ikke længere være en fast form for, hvordan skolerne skal dokumentere arbejdet med reformmål, pædagogisk didaktisk grundlag eller det praktikpladsopsøgende arbejde. Skolerne vil dog fortsat skulle have et kvalitetssystem til brug for intern løbende kvalitetsudvikling og resultatvurdering af uddannelsernes skoledel og foretage en årlig selvevaluering, som skal afrapporteres i en opfølgningsplan, der skal offentliggøres på skolens hjemmeside – men uden andre indholdsmæssige krav, end at selvevalueringen skal omfatte mindst ét område, der vedrører skolens tilrettelæggelse og gennemførelse af uddannelser og undervisning. Endelig vil skolerne fortsat skulle stå for det praktikpladsopsøgende arbejde.

Det tilsigtes ikke med forslaget at fjerne kvalitetsreglernes grundlæggende krav til skolerne om at have evalueringsprocesser og om at udarbejde årlige opfølgningsplaner.

Det bemærkes, at forslaget ikke vil ændre på den generelle dataindsamling vedr. reformmål, praktikpladsstatistik mv., som i øvrigt finder sted i regi af Undervisningsministeriet.

Det bemærkes i øvrigt, at den resterende del af den eksisterende bemyndigelse i § 4, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser vil blive udnyttet til at styrke de eksisterende regler i kapitel 2 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser med sigte på at imødekomme ønsket i den politiske aftale om, at der skal indføres krav til erhvervsskolerne om øget elevinddragelse, herunder i opfølgning på trivselsmålingerne. Der forventes i denne henseende fastsat udtrykkelige krav til skolerne om elevinddragelse, herunder i opfølgning på trivselsmålingerne, med henblik på øget fokus på eleverne og inddragelse af deres perspektiv og med henblik på at sikre mere sammenhængende forløb fra start til slut, attraktive undervisningsmiljøer, stærk identitetsskabelse og fælleskab på skolerne.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 6, samt bemærkningerne hertil.

2.3.2. Erhvervsuddannelse plus (eud+) nedlægges

2.3.2.1. Den indgåede aftale

Med den politiske aftale ønskes det, at erhvervsuddannelse plus (eud+) afskaffes.

2.3.2.2. Gældende ret

Kapitel 7 b (§§ 66 l-o) i lov om erhvervsuddannelser indeholder bestemmelser om erhvervsuddannelse plus (eud+).

Erhvervsuddannelse plus (eud+) er et særligt afslutningsforløb i erhvervsuddannelser, der er vekseluddannelser. Erhvervsuddannelse plus (eud+) kan gennemføres af skoler og institutioner m.fl., der er godkendt til at udbyde det pågældende hovedforløb. Forløbet gennemføres uden uddannelsesaftale. Erhvervsuddannelse plus (eud+) har samme mål og niveau som det tilsvarende uddannelsesstrin i en erhvervsuddannelse. Den afsluttes med de samme prøver og med tilsvarende uddannelsesbevis som det tilsvarende trin i en erhvervsuddannelse og giver ret til samme betegnelse som denne.

Adgang til erhvervsuddannelse plus (eud+) betinget af, at eleven ikke er fyldt 25 år ved skolens modtagelse af ansøgningen, har gennemført det foregående trin i den uddannelse, hvori eleven ønsker at gennemføre erhvervsuddannelse plus (eud+), og har været i lønnet beskæftigelse i mindst 6 måneder efter afslutningen af trin 1 med arbejdsopgaver, der er centrale for det uddannelsesstrin, eleven ønsker at gennemføre som erhvervsuddannelse plus (eud+). Afgørelse om optagelse træffes af en skole, der er godkendt til dette.

Formålet med erhvervsuddannelse plus (eud+) er at give mulighed for, at elever, der har et kompetencegivende trin i en trindelt erhvervsuddannelse, jf. § 15, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser, kan vende tilbage til skolen for at opnå næste og evt. følgende trin uden uddannelsesaftale (praktikplads i en virksomhed). Det særlige ved erhvervsuddannelse plus (eud+) er således, at forløbet foregår uden praktikuddannelse, og eleven skal derfor ikke finde en praktikplads.

Erhvervsuddannelse plus (eud+) blev oprindeligt indført som et supplement til de øvrige muligheder for at fortsætte uddannelsen efter afslutning af det første kompetencegivende trin.

2.3.2.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med den politiske aftale ønskes det, at erhvervsuddannelse plus (eud+) afskaffes.

Det foreslås på denne baggrund at ophæve kapitel 7 b om erhvervsuddannelse plus (eud+) i lov om erhvervsuddannelser.

Det foreslåede har navnlig baggrund i, at behovet for erhvervsuddannelse plus (eud+) i praksis er bortfaldet, idet ordningen stort set ikke anvendes af skolerne og eleverne.

Det foreslåede vil indebære, at en erhvervsuddannelse ikke længere vil kunne afsluttes på basis af den særlige tilrettelæggelsesform erhvervsuddannelse plus (eud+). I trindelte erhvervsuddannelser vil elever, der har gennemført et kompetencegivende trin af en uddannelse, fortsat kunne tilbydes skolepraktik på uddannelser med skolepraktik, jf. § 66 a, stk. 1, 3. pkt., og stk. 4 i lov om erhvervsuddannelser som alternativ til en uddannelsesaftale (praktikplads i en virksomhed).

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 8, 16, 20 og nr. 25-29, samt bemærkningerne hertil.

2.4. Mere praksisfaglighed i folkeskolen

2.4.1. Styrket samarbejde mellem folkeskoler og erhvervsskoler

2.4.1.1. Den indgåede aftale

Med den politiske aftale ønskes det at sikre mere praksisfaglighed i folkeskolen ved at skabe bedre rammer for et mere forpligtende samarbejde mellem folkeskoler og erhvervsskoler. Folkeskolens udskolingselever skal have et større kendskab til erhvervsuddannelserne og en fortrolighed med erhvervsskolernes faciliteter og lærere. Dette skal ske ad flere veje – ved at udskolingseleverne kan tage deres valgfag på erhvervsskolerne, og ved at erhvervsskolelærerne kan varetage undervisning i folkeskolen.

2.4.1.2. Gældende ret

De eksisterende muligheder for at indgå aftaler mellem kommunalbestyrelsen og institutioner, der udbyder erhvervsuddannelse, er reguleret i § 22, stk. 1, nr. 6, i lov om folkeskolen (folkeskoleloven), hvorefter en kommunalbestyrelse efter overenskomst med den pågældende skole kan henvise elever til undervisning, jf. § 20, stk. 1 og 2, i en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, for så vidt angår undervisning i 10. klasse. Efter folkeskolelovens § 22, stk. 10, kan undervisningsministeren fastsætte regler om betingelser for optagelse, befordring m.v. og om indgåelsen og indholdet af overenskomsten mellem kommunalbestyrelsen og institutionen, der udbyder erhvervsuddannelse, om 10.-klasseundervisning, jf. stk. 1, nr. 6.

Det følger tilsvarende af § 1, stk. 1, 4. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, kan indgå overenskomst med en kommunalbestyrelse om at varetage 10. -klasseundervisning, jf. folkeskoleloven.

Adgangen til at henlægge undervisningen i valgfag i folkeskolen til andre uddannelsesinstitutioner end den folkeskole, eleven er indskrevet på, er reguleret i folkeskolelovens § 22, stk. 7, hvoraf fremgår, at undervisning for elever på 7.-10. klassetrin efter § 5, stk. 2, nr. 1, litra e, § 9 og §§ 19 b-19 e kan være fælles for elever fra flere skoler og kan tilrettelægges i samarbejde med den kommunale ungdomsskole, således at eleverne om nødvendigt henvises hertil. Eleverne skal dog, hvis de ønsker det, kunne modtage undervisning inden for folkeskolen i hele det årlige undervisningstimetale.

2.4.1.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Kommunalbestyrelsen har ansvaret for folkeskolen og for, at alle børn i kommunen sikres ret til vederlagsfri undervisning i folkeskolen, jf. folkeskolelovens § 2, stk. 1. Det er derfor en forudsætning for samarbejdet med erhvervsskolerne, at kommunalbestyrelsen bliver tillagt en beslutningskompetence med hensyn til omfanget og indholdet af udbuddet af valgfag på erhvervsskolen.

Samtidig er der stor forskel på, hvilke uddannelser og hvilken kapacitet, de enkelte erhvervsskoler kan byde ind med. Det er derfor ligeså afgørende, at lederen af erhvervsskolen også bliver tillagt en beslutningskompetence med hensyn til omfanget og indholdet af udbuddet af valgfag på erhvervsskolen.

Der foreslås derfor en ordning, hvor indholdet af samarbejdet mellem erhvervsskolen og folkeskolen fastlægges ved en overenskomst mellem kommunalbestyrelsen og institutionen, der udbyder erhvervsuddannelse. Det vil sikre, at det bliver muligt for både kommunalbestyrelsen og institutionen for erhvervsuddannelse at tilrettelægge et samarbejde, der tager højde for lokale muligheder, ønsker og behov.

Finansieringen af overenskomsten vil skulle være et forhold mellem kommunalbestyrelsen og institutionen for erhvervsuddannelse. Der vil således ikke blive udbetalt statsligt taxametertilskud til erhvervsskolen. Undervisningsministeriet vil dog udarbejde et vejledende takstkatalog for erhvervsskolernes aktiviteter, som erhvervsskoler og kommuner kan tage afsæt i, når de indgår aftaler og overenskomster.

Der foreslås endelig en ændring af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse med sigte på at sikre det institutionsretlige grundlag for, at det fremover vil være muligt for institutioner, der udbyder erhvervsuddannelse, at udbyde valgfag for elever på 7.-9. klassetrin samt varetage visse valgfag, forløb og aktiviteter på folkeskolerne, jf. folkeskoleloven.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 2, og § 4, nr. 1, samt bemærkningerne hertil.

2.4.2. De berørte fag m.v. i folkeskolen

2.4.2.1. Den indgåede aftale

Med den politiske aftale ønskes det, at erhvervsskolerne skal have mulighed for at udbyde valgfag for elever i folkeskolens 7.-9. klasse på erhvervsskolerne. Valgfagenes emner skal kunne vælges af erhvervsskolen ud fra hvilke lærerkompetencer, erhvervsskolen råder over og skal følge de kommunale regler for valgfag og de regler for valgfag, som følger af folkeskoleloven.

Det følger endvidere af aftalen, at erhvervsskolerne skal have mulighed for at udbyde undervisningen i de obligatoriske praktiske/musiske valgfag i 7. og 8. klasse på folkeskolerne, som er håndværk og design, billedkunst, madkundskab eller musik, og at erhvervsskolerne skal have mulighed for at udbyde relevante forløb, der opfylder kravene i Fælles Mål for de øvrige fag i folkeskolen, og facilitere praksisfaglige aktiviteter på folkeskolerne som led i den understøttende undervisning i større omfang, end hvad rammerne for åben skole i dag tillader.

2.4.2.2. Gældende ret

Folkeskolens obligatoriske fag er reguleret i den gældende folkeskolelovs § 5. Efter folkeskolelovens § 5, stk. 1, vælges og tilrettelægges indholdet i undervisningen, så det giver eleverne mulighed for faglig fordybelse, overblik og oplevelse af sammenhænge. Undervisningen skal give eleverne mulighed for at tilegne sig de enkelte fags erkendelses- og arbejdsformer. I vekselvirkning hermed skal eleverne have mulighed for at anvende og udbygge de tilegnede kundskaber og færdigheder gennem undervisningen i tværgående emner og problemstillinger.

Det følger af folkeskolelovens § 5, stk. 2, at undervisningen i 1.-9. klasse gives inden for 3 fagblokke og omfatter for alle elever:

- 1) Humanistiske fag:
 - a) Dansk på alle klassetrin.
 - b) Engelsk på 1.-9. klassetrin.
 - c) Kristendomskundskab på alle klassetrin bortset fra det klassetrin, hvor konfirmationsforberedelsen finder sted.
 - d) Historie på 3.-9. klassetrin.
 - e) Tysk eller fransk på 5.-9. klassetrin, jf. dog stk. 3. Hver skole skal udbyde tysk og kan udbyde fransk.
 - f) Samfundsfag på 8. og 9. klassetrin.
- 2) Praktiske/musiske fag:

- a) Idræt på alle klassetrin.
 - b) Musik på 1.-6. klassetrin.
 - c) Billedkunst på 1.-5. klassetrin.
 - d) Håndværk og design samt madkundskab på et eller flere klassetrin inden for 4.-7. klassetrin.
- 3) Naturfag:
- a) Matematik på alle klassetrin.
 - b) Natur/teknologi på 1.-6. klassetrin.
 - c) Geografi på 7.-9. klassetrin.
 - d) Biologi på 7.-9. klassetrin.
 - e) Fysik/kemi på 7.-9. klassetrin.

Herudover omfatter undervisningen obligatoriske emner, idet det følger af folkeskolelovens § 7, stk. 1, at følgende obligatoriske emner indgår i undervisningen i grundskolen: færdselslære, sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab, samt uddannelse og job. Efter bestemmelsens stk. 2 skal undervisningen i uddannelse og job tilrettelægges i samarbejde med Ungdommens Uddannelsesvejledning (fra 1. august 2019 den kommunale ungeindsats).

Valgfag i folkeskolen er reguleret i den gældende folkeskolelovs § 9. Det følger af folkeskolelovens § 9, stk. 1, kan der ud over undervisningen i fagene, de obligatoriske emner samt introduktionskurser og brobygning, tilbydes eleverne på 7.-9. klassetrin undervisning i følgende fag og emner som valgfag: (1) tysk, (2) fransk, (3) spansk, (4) billedkunst, (5) medier, (6) filmkundskab, (7) drama, (8) musik, (9) håndværk og design, (10) madkundskab, (11) almindelige indvandrersprog for elever med fornødent forhåndskendskab til det pågældende sprog, og (12) arbejdskendskab.

Det følger endvidere af folkeskolelovens § 9, stk. 5, at de fag, som efter § 19 d, stk. 4, nr. 5-12, tilbydes elever i 10. klasse, tillige kan tilbydes elever på 7.-9. klassetrin som valgfag. Disse fag er: metal/motorværksted, byggeværksted, teknologiværksted, serviceværksted, produktudvikling og formgivning, iværksætter, sundhed og sociale forhold, samt teknologi og kommunikation.

Efter folkeskolelovens § 9, stk. 6, kan kommunalbestyrelsen godkende, at der tilbydes eleverne undervisning i andre fag og emner end de i stk. 1 og 5 nævnte (såkaldte kommunale valgfag).

Det følger endvidere af folkeskolelovens § 9, stk. 8, at eleverne på 7. og 8. klassetrin skal tilbydes valgfaget håndværk og design, jf. stk. 1, nr. 9, og kan tilbydes valgfagene billedkunst, musik og madkundskab, jf. stk. 1, nr. 4, 8 og 10. Eleven skal vælge ét af de i 1. pkt. angivne valgfag.

Det følger herudover af den gældende folkeskolelovs § 16 a, stk. 1, at undervisningen i folkeskolens fag, jf. §§ 5, 9 og 11, og obligatoriske emner, jf. § 7, suppleres af understøttende undervisning. Den understøttende undervisning skal anvendes til forløb, læringsaktiviteter m.v., der enten har direkte sammenhæng med undervisningen i folkeskolens fag og obligatoriske emner, eller som sigter på at styrke elevernes læringsparathed, sociale kompetencer, alsidige udvikling, motivation og trivsel. Efter bestemmelsens stk. 2 skal skolens leder sikre sammenhæng mellem undervisningen i fagene, de obligatoriske emner og den understøttende undervisning.

Det nærmere indhold af de enkelte fag er reguleret med hjemmel i den gældende folkeskolelovs § 10. Efter folkeskolelovens § 10, stk. 1, fastsætter undervisningsministeren således regler om formålet med undervisningen i folkeskolens fag og obligatoriske emner efter §§ 5-7 og § 9. Undervisningsministeren fastsætter desuden regler om kompetencemål for bestemte klassetrin, inddeling i færdigheds- og vidensområder, ud fra hvilke undervisningen i de enkelte fag/emner skal tilrettelægges, og regler om opmærksomhedspunkter inden for udvalgte kerneområder i dansk og matematik.

Efter folkeskolelovens § 10, stk. 2, udsender undervisningsministeren vejledende færdigheds- og vidensmål.

Efter folkeskolelovens § 10, stk. 3, skal skolernes læseplaner for folkeskolens fag og obligatoriske emner, jf. §§ 5-7 og § 9, stk. 1, beskrive den udvikling i indholdet i undervisningen, der tilrettelægges med henblik på at nå kompetencemålet. Læseplanerne skal herunder beskrive trinforløb, der understøtter tilrettelæggelsen af undervisningen ud fra færdigheds- og vidensområderne. Læseplanerne skal godkendes af kommunalbestyrelsen, jf. § 40, stk. 3. Undervisningsministeren udsender vejledende læseplaner.

Det følger af folkeskolelovens § 10, stk. 4, at undervisningen i de enkelte fag og emner og i tværgående emner og problemstillinger, jf. § 5, stk. 1, skal fremme elevernes alsidige udvikling, jf. § 1, stk. 1.

Efter folkeskolelovens § 10, stk. 5, kan undervisningsministeren udsende vejledende materiale om beskrivelsen af elevernes alsidige udvikling, undervisning i tværgående emner og problemstillinger samt vejledende opgavesæt, eksempler på kompetenceopgaver og udfordringsmål, eksempler på timeplaner m.v.

2.4.2.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at de forpligtende samarbejder mellem folkeskoler og erhvervsskoler afgrænses, så eleverne fra folkeskolen stifter bekendtskab og opnår fortrolighed med erhvervsuddannelsernes indhold og erhvervsskolernes undervisningsfaciliteter. Det gøres bedst ved, at eleverne får mulighed for at tage fag, der ligger inden for erhvervsuddannelsernes kernekompetencer på erhvervsskolerne.

I folkeskolen er undervisningen i det obligatoriske valgfag blevet knyttet til fire bestemte praktiske/musiske valgfag i 7. og 8. klasse, mens eleverne i 9. klasse kan vælge frit mellem de fag, kommunen eller skolen måtte vælge at udbyde. Kommunen kan også vælge at tilbyde valgfagene som en del af en udskolingslinje. Eleverne kan også på et eller flere af de tre klassetrin vælge at have to valgfag og vil i den forbindelse have frit valg mellem de fag, kommunen eller skolen måtte vælge at udbyde.

Det betyder, at der vil kunne tiltrækkes flest elever til erhvervsskolerne, hvis de udbyder et eller flere af de fire obligatoriske praktiske/musiske valgfag (håndværk og design, billedkunst, musik og madkundskab). Det foreslås derfor, at erhvervsskolerne skal kunne tilbyde undervisning i disse valgfag.

Samtidig skal erhvervsskolerne så vidt muligt kunne fremvise de erhvervsuddannelser, som skolen udbyder. Det foreslås derfor, at erhvervsskolerne kan tilbyde valgfag efter folkeskolelovens § 9, stk. 5, og at erhvervsskolerne også skal kunne udbyde valgfag, der er defineret ud fra, hvilke lærerkompetencer erhvervsskolen råder over, forudsat at kommunalbestyrelsen godkender valgfaget efter reglerne for kommunale valgfag, jf. folkeskolelovens § 9, stk. 6.

Når undervisningen i stedet skal foregå i folkeskolens rammer, vil indholdet af undervisningen i højere grad skulle tilpasse sig folkeskolen. Det betyder, at det ikke vil være relevant for erhvervsskolerne at udbyde valgfag alene ud fra, hvilke lærerkompetencer erhvervsskolen råder over, da folkeskolen som udgangspunkt ikke har de relevante undervisningsfaciliteter. Derimod vil det fortsat være relevant for erhvervsskolerne at tilbyde undervisning i et eller flere af de fire obligatoriske praktiske/musiske valgfag (håndværk og design, billedkunst, musik og madkundskab). Det foreslås derfor, at erhvervsskolerne skal kunne tilbyde at varetage undervisningen i disse valgfag. Samtidig vil erhvervsskolens lærere kunne bidrage med en praksisfaglig vinkel på folkeskolens undervisning og et dybere kendskab til erhvervsuddannelserne og det arbejdsmarked, de peger frem mod, som både lærere og elever i folkeskolen vil kunne drage nytte af.

Derudover vil erhvervsskolelærernes særlige kompetencer være relevante i forløb og aktiviteter i undervisningen i de øvrige fag, obligatoriske emner og understøttende undervisning. Dette vil gøre sig

gældende uanset klassetrin, men vil i indhold og omfang skulle tilpasses efter elevernes alder og modenhed.

Undervisningen vil i det hele skulle omfatte alle de elementer og aktiviteter, som indgår i folkeskolens undervisning i de pågældende fag. Det betyder, at undervisningen vil skulle leve op til Fælles Mål, jf. folkeskolelovens § 10, at der vil skulle udarbejdes bidrag til elevplaner, jf. folkeskolelovens § 13 b, at der vil skulle afholdes prøver i det omfang faget er prøvefag, jf. folkeskolelovens § 14, og at undervisningen vil skulle tilrettelægges i overensstemmelse med folkeskolelovens § 18.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 2 og 3, samt bemærkningerne hertil.

2.4.3. Det undervisende personale i folkeskolen

2.4.3.1. Den indgåede aftale

Med den politiske aftale ønskes det, at den undervisning, der udbydes af erhvervsskolerne skal varetages af erhvervsskolelærere, der er ansat på erhvervsskolerne. Det vil dog fortsat skulle være en betingelse, at lærerne har de fornødne faglige og pædagogiske kvalifikationer til at undervise elever på de pågældende klassetrin.

2.4.3.2. Gældende ret

Erhvervsskolelærere har i dag mulighed for at undervise i folkeskolen efter reglerne om åben skole. Det følger således af den gældende folkeskolelovs § 3, stk. 4, at skolerne indgår i samarbejder, herunder i form af partnerskaber, med virksomheder, institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lokalsamfundets kultur-, folkeoplysnings-, idræts- og foreningsliv og kunst- og kulturskoler, med lokale fritids- og klubtilbud og med de kommunale eller kommunalt støttede musikskoler og ungdomsskoler, der kan bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og mål for folkeskolens fag og obligatoriske emner. Kommunalbestyrelsen fastlægger mål og rammer for skolernes samarbejder, og skolebestyrelsen fastsætter principper for samarbejdet.

Det følger endvidere af den gældende folkeskolelovs § 3, stk. 5, at skolens leder kan beslutte, at personer, der ikke er ansat ved kommunens skolevæsen, i begrænset omfang kan varetage undervisningsopgaver i folkeskolens fag og obligatoriske emner og understøttende undervisning som led i de i stk. 4 nævnte samarbejder eller samarbejder med uddannelsesinstitutioner, organisationer eller virksomheder m.v., der er etableret ved kontrakt.

Det undervisende personale i folkeskolen er reguleret i den gældende folkeskolelovs kapitel 4. Det følger af folkeskolelovens § 28, stk. 1, at for at kunne varetage undervisningen i folkeskolens 1.-10. klasse skal underviseren have gennemført uddannelsen til lærer i folkeskolen eller anden læreruddannelse, der er godkendt af undervisningsministeren i denne henseende, jf. dog stk. 2 og §§ 29 a, 30 og 30 c. Godkendelsen kan betinges af, at de uddannede består en prøve ved en professionshøjskole, der af undervisningsministeren er godkendt til at uddanne lærere i folkeskolen.

Det fremgår endvidere af folkeskolelovens § 28, stk. 2, at der kan ansættes personer med særlige kvalifikationer til at undervise i enkelte fag.

2.4.3.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

I det omfang undervisningen foregår på erhvervsskolen, må det forudsættes, at eleverne er bekendt med dette forhold forud for deres beslutning om at søge valgfaget, at undervisningen skal ligne den undervisning, man modtager på en erhvervsskole. Samtidig kan elever i 8. og 9. klasse allerede i dag opfylde undervisningspligten ved erhvervsmæssig uddannelse, jf. folkeskolelovens § 33, stk. 4, hvorfor det må forudsættes, at elever i denne aldersgruppe kan rummes inden for de pædagogiske rammer på erhvervsuddannelserne.

Det foreslås derfor, at kvalifikationskravene til erhvervsskolelærerne i denne situation afgrænses således, at lærere med de fornødne pædagogiske kompetencer til at undervise på en erhvervsskole som udgangspunkt må anses for at have de fornødne kvalifikationer til at undervise elever fra folkeskolens 7.-9. klasse i valgfag på erhvervsskolerne. Kvalifikationskravene til ansættelse som erhvervsskolelærer er som udgangspunkt en pædagogisk diplomuddannelse (PD) i erhvervspædagogik eller tilsvarende pædagogiske kvalifikationer.

For de erhvervsskolelærere, der skal varetage undervisningen inden for folkeskolens rammer, vil kvalifikationskravene skulle afspejle, at disse lærere potentielt kommer i berøring med alle elever på skolen, og dermed andre aldersgrupper end de lærere, der alene modtager en gruppe elever fra udskoling. Disse lærere bør derfor have kompetencer, der er fuldt sammenlignelige med de krav, der stilles til andre lærere på skolen. Det foreslås i overensstemmelse med den politiske aftale derfor, at undervisningen skal tilrettelægges af lærere fra erhvervsuddannelserne, som har kompetencer og kvalifikationer svarende til en person med særlige kvalifikationer til at undervise i enkelte fag, jf. folkeskolelovens § 28, stk. 2, f.eks. i form af en pædagogisk diplomuddannelse (PD) i erhvervspædagogik. Læreren vil dog fortsat være ansat på erhvervsskolen og ikke i det kommunale skolevæsen.

Den foreslåede ordning indebærer, at det vil blive muligt for kommunen at udbyde undervisning på kommunens folkeskoler, der varetages af en lærer, som ikke har gennemført uddannelsen til lærer i folkeskolen, selvom en af skolens eller kommunens allerede ansatte lærere med fornøden undervisningskompetence (tidligere linjefagskompetence) eller tilsvarende kvalifikationer i faget kan undervise i faget. Baggrunden herfor er, at lærere fra erhvervsskoler forventes qua sin baggrund at kunne bidrage positivt til både folkeskoleelever og -læreres kendskab til erhvervsuddannelserne, deres indhold samt den praksisfaglige dimension i undervisningen.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 2, samt bemærkningerne hertil.

2.4.4. Tilsynet med erhvervsskolernes undervisning af elever fra folkeskolen

2.4.4.1. Den indgåede aftale

Med den politiske aftale ønskes det, at kommunalbestyrelsen bevarer det overordnede ansvar for undervisningen i folkeskolen og derfor skal føre tilsyn med den undervisning, der leveres af erhvervsskolerne.

2.4.4.2. Gældende ret

Kravene til lærerens tilrettelæggelse af undervisningen følger af den gældende folkeskolelovs § 18. Det fremgår af folkeskolelovens § 18, stk. 1, at undervisningens tilrettelæggelse, herunder valg af undervisnings- og arbejdsformer, metoder, undervisningsmidler og stofudvælgelse, i alle fag skal leve op til folkeskolens formål, mål for fag samt emner og varieres, så den svarer til den enkelte elevs behov og forudsætninger.

Det fremgår endvidere af den gældende folkeskolelovs § 18, stk. 2, at det påhviler skolelederen at sikre, at det undervisende personale, der er tilknyttet klassen, planlægger og tilrettelægger undervisningen, så alle elever udvikler sig fagligt og alsidigt, herunder socialt, og trives i skolens faglige og sociale fællesskaber.

Herudover fremgår det af folkeskolelovens § 18, stk. 3, at i de fag, hvor der er prøver, jf. § 14, skal undervisningens indhold desuden fastlægges således, at kravene i de enkelte fag ved prøverne kan opfyldes.

2.4.4.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Den nærmere tilrettelæggelse af tilsyn vil bl.a. afhænge af, hvor undervisningen finder sted, hvilke elever, der er omfattet, herunder om de kommer fra samme eller fra forskellige skoler, og hvor omfattende samarbejdet er.

Der foreslås derfor en ordning, hvor den nærmere tilrettelæggelse af tilsynet aftales som led i overenskomsten mellem kommunalbestyrelsen og institutionen for erhvervsuddannelse. Der vil dog være behov for at fastsætte nærmere regler om, hvilke elementer, der bør indgå i tilsynet, og hvem, der bør udføre det.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 2 og 3, samt bemærkningerne hertil.

2.5. Et stærkere fundament for valg af ungdomsuddannelse

2.5.1. Sammenhængende introduktion til valg af ungdomsuddannelse

2.5.1.1. Den indgåede aftale

I den politiske aftale Fra folkeskole til faglært – Erhvervsuddannelser til fremtiden er der peget på, at der er behov for en retningsgivende ramme for indsatser i forhold til valg af ungdomsuddannelse i udskolingen (benævnt et nationalt program), som skal bidrage til, at eleverne udfordres i deres valg af ungdomsuddannelse, og at alle elever i grundskolen præsenteres for en systematisk, koordineret og struktureret indsats, hvor undervisningsbaserede udskolingsaktiviteter og vejledning kobles tæt sammen. I sammenhæng hermed er det aftalt, at den gældende formålsbestemmelse i vejledningsloven justeres, så det tydeliggøres, at vejledningen tillige skal sikre en tydelig afklaring og forventningsafstemning holdt op imod en realistisk forståelse hos eleven af muligheder og forudsætninger på arbejdsmarkedet og i uddannelsessystemet.

2.5.1.2. Gældende ret

Uddannelses- og erhvervsvejledningen var inden 2003 kendetegnet ved, at hvert uddannelsesområde havde sin egen vejledningsordning, der som hovedregel var fysisk placeret på den enkelte uddannelsesinstitution. Med vejledningsreformen og -loven i 2003 var formålet at etablere vejledning ud fra et helhedssyn. Vejledningen, det vil sige overgangsvejledningen, skulle herefter være sammenhængende og institutionsuafhængig, og ikke mindst blev et væsentligt formål med vejledningen, at den blev tilpasset den gruppe af unge, som havde størst vejledningsbehov.

Disse formål gælder tilsvarende i dag. Det har desuden siden vejledningsreformen været et sigte med uddannelses- og erhvervsvejledningen, at den skal bidrage til en målsætning om friere valg af uddannelse og erhverv og til opfyldelse af krav om åbenhed og gennemsigtighed i uddannelserne. Samtidig indgår der et beskæftigelsesmæssigt sigte i vejledningsindsatsen.

Det er fastsat i vejledningsloven - som fra den 1. august 2019 som følge af ændringslov nr. 746 af 8. juni 2018 ændrer titel til Lov om kommunal indsats for unge under 25 år – at vejledningen i særlig grad målrettes unge, som uden en særlig vejledningsindsats har eller vil få vanskeligheder ved at vælge, påbegynde eller gennemføre en uddannelse eller vælge erhverv. Vejledningen skal inddrage såvel den enkeltes interesser og personlige forudsætninger, herunder uformelle kompetencer og hidtidige uddannelses- og beskæftigelsesforløb, som det forventede behov for uddannet arbejdskraft og selvstændigt erhvervsdrivende.

Vejledningen skal endvidere bidrage til, at frafald fra og omvalg i uddannelserne begrænses mest muligt, og at den enkelte elev fuldfører den valgte uddannelse med størst muligt fagligt og personligt udbytte, ligesom vejledningen skal gives sådan, at der for den enkelte sikres sammenhæng og progression i vejledningsindsatsen.

Derudover skal vejledningen bidrage til, at den enkelte selv kan søge og anvende informationer, herunder it-baserede informations- og vejledningstilbud, om uddannelse, uddannelsesinstitutioner og fremtidig beskæftigelse.

Vejledningen skal efter loven være uafhængig af sektor- og institutionsinteresser og skal varetages af personer, der har en uddannelses- og erhvervsvejlederuddannelse, som er godkendt af Undervisningsministeriet, eller som kan dokumentere et tilsvarende vejledningsfagligt kompetenceniveau. I bekendtgørelse om vejledning om valg af uddannelse og erhverv er der fastsat nærmere uddannelseskrav til vejlederne.

Det er kommunalbestyrelsen, der har ansvaret for vejledningen. Kommunalbestyrelsen fastlægger mål og rammer for vejledningen, herunder valg af vejledningsaktiviteter og -metoder, metoder til kvalitetsudvikling samt resultatmåling og dokumentation af sådan måling. Indtil 1. august 2019 er vejledningen blevet varetaget i det fælleskommunale Ungdommens Uddannelsesvejledning, mens det fra 1. august 2019 er op til kommunalbestyrelsen at beslutte, om et lokalt Ungdommens Uddannelsesvejlednings-center skal nedlægges eller opretholdes. Den opgaveportefølje, som Ungdommens Uddannelsesvejledning indtil den 1. august 2019 har varetaget, videreføres uændret i en ny organisatorisk ramme, som bidrager til at styrke kommunernes mulighed for at koordinere en samlet tværgående ungeindsats, hvor ansvaret for den unge indtil det fyldte 25. år er præcist og effektivt forankret. Kommunerne kan i øvrigt vælge at videreføre Ungdommens Uddannelsesvejledning som hidtil, men det skal være inden for rammerne af den samlede kommunale ungeindsats. Det er således op til kommunerne selv at afgøre, om de ønsker at bibeholde, oprette eller nedlægge et lokalt center for Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU-center).

Grundskoleeleverne og elever i 10. klasse vejledes på deres skoler, men under ledelse af hidtil Ungdommens Uddannelsesvejledning, fra 1. august 2019 kommunalbestyrelsen, dog med særlige valgmuligheder på de frie skoler. Den kommunale opgavevaretagelse skal ske i et samarbejde med skolens ledelse. Kommunalbestyrelsen fastlægger lokale mål og rammer for vejledningen, herunder valg af vejledningsaktiviteter. Vejledningen skal gives til elever i folkeskolens 7.-9. klasse og til elever, der følger folkeskolens 10. klasse. Der skal endvidere gives vejledning til unge under 25 år med bopæl eller længerevarende ophold i kommunen, som hverken er i fuldtidsbeskæftigelse eller i gang med eller har fuldført en ungdomsuddannelse eller en videregående uddannelse, efter at de har forladt grundskolen eller 10. klasse. Vejledningen skal tilbydes gennem en opsøgende og opfølgende indsats i forhold til de unge, der skønnes at have behov for en særlig vejledningsindsats, og som ikke i forvejen modtager vejledning fra kommunale jobcentre, socialforvaltningen eller andre myndigheder, der beskæftiger sig med unge. Andre unge under 25 år skal have vejledning, hvis de henvender sig herom. Kommunalbestyrelsen kan efter anmodning fra og finansieret af jobcentret yde vejledning til unge under 30 år, der har fået et uddannelsespålæg, jf. lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Vejledning tilrettelægges efter lovens § 5 som et sammenhængende forløb, som bl.a. sikrer, at den unge forberedes på valg af ungdomsuddannelse. Tilrettelæggelsen sker i samarbejde med ungdomsuddannelsesinstitutionerne, forældremyndighedens indehaver og den unge. Vejledningen omfatter gruppevejledning og individuel vejledning samt bistand til at løse praktiske problemer i forbindelse med den unges bestræbelser på at begynde på en uddannelse eller komme i beskæftigelse. For unge, som er ikke-uddannelsesparate, skal folkeskolen og Ungdommens Uddannelsesvejledning (fra 1. august 2019 kommunalbestyrelsen), sørge for, at der tilrettelægges en særlig målrettet og differentieret indsats.

I bekendtgørelse nr. 1496 af 12. december 2018 om vejledning om valg af uddannelse og erhverv er der fastsat nærmere regler om målgrupper og om indholdet i vejledningen. Det er i bekendtgørelsen bl.a. fastsat, at vejledningen skal tilbydes unge, der er i risiko for at afbryde et skole- eller uddannelsesforløb af mindst 3 måneders varighed. Hvis den unge anmoder om et uddannelsesstilbud for unge med særlige behov, sørger kommunalbestyrelsen for at tilvejebringe det nødvendige grundlag for kommu-

nalbestyrelsens beslutning herom. Vejledningen skal tilbydes løbende, indtil den unge er fyldt 25 år eller er kommet i en ordinær uddannelse eller følger en uddannelsesplan, der fører til ordinær uddannelse.

2.5.1.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Lovforslaget indebærer, at det som nyt i lovens formålsbestemmelse foreslås fastsat, at vejledningen skal sikre, at den enkelte elev opnår en realistisk forståelse af muligheder og forudsætninger i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet. Forslaget vil ikke berøre de gældende formål for vejledningen, der vil blive videreført uændret samtidig med, at der vil ske en udvidelse af formålet med vejledningen, idet det foreslås, at vejledningen tillige skal sikre, at eleven opnår en realistisk forståelse af muligheder og forudsætninger i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet.

Hensigten med udvidelsen af formålsbestemmelsen er, at der i vejledningen lægges større vægt på vejledningens rolle i forhold til at åbne den enkelte elevs øjne for samtlige uddannelsesmuligheder efter grundskolen. Mange unge træffer i dag omvalg og gennemfører mere end én ungdomsuddannelse. Ikke mindst har mange elever i en erhvervsuddannelses grundforløb tidligere fuldført en gymnasial uddannelse. Ved i vejledningen, herunder gennem undervisningsbaserede vejledningsaktiviteter i 8. og 9. klasse, at rette større opmærksomhed på hvilke forudsætninger, der kræves, og hvilke krav der stilles i henholdsvis uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet, er det hensigten at få flere unge til at reflektere mere over valget af ungdomsuddannelse og de muligheder, der heraf følger for den enkelte. Forslaget vil derfor forventelig indebære, at de unge i udskolingen i højere grad vil kunne få indblik i hele paletten af uddannelser og uddannelsesområder, og at den enkelte unge derfor vil blive udfordret i forhold til de forestillinger, som vedkommende har, og i forhold til den unges baggrund og umiddelbare ønsker.

Det vil med den foreslåede udvidelse af formålsbestemmelsen fortsat være væsentligt, at valget af uddannelse sker med udgangspunkt i den unges egne ønsker og behov. Formålet er således ikke at lede den unge mod en bestemt uddannelse eller en bestemt uddannelsesretning. Formålet er derimod at gøre den unge klogere på egne styrker og at give et bredere perspektiv på valget, sådan at den unge kan træffe sit valg på et oplyst grundlag. Det er tillige et sigte at øge de unges kendskab til, hvilke muligheder for videreuddannelse ikke mindst erhvervsuddannelserne giver.

Med den øgede opmærksomhed mod erhvervsuddannelserne, herunder ikke mindst i sammenhæng med øget praksisfaglighed i folkeskolen, forventes elevernes grundlag for at træffe valg om ungdomsuddannelse at blive bredere og mere overensstemmende med de faktiske uddannelses- og erhvervsmuligheder i Danmark.

Forslaget om udvidelse af formålsbestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslag om, at kommunerne forpligtes til at udarbejde en plan for tilrettelæggelsen af vejledningen om elevernes valg af ungdomsuddannelse. Den foreslåede plan er til brug for vejledningen i 8. og 9. klasse. Det fremgår af den politiske aftale, at der skønnes samlet set at være behov for bedre koordination og større sammenhæng i de aktiviteter, der skal føre frem mod valget af ungdomsuddannelse.

Forslaget har til hensigt at skabe et stærkere fundament for valg af ungdomsuddannelse. Planen skal efter forslaget være sammenhængende med sigte på, at alle elever og forældre, uanset hvor i landet de bor, skal mødes af en kvalificeret og brugbar plan for udskolingsaktiviteterne, som skal lede frem mod, at skolerne vil kunne udmønte skole- og vejledningsindsatserne systematisk, koordineret og struktureret. Den foreslåede plan for tilrettelæggelse af vejledningen skal afspejle, at målene for lovens formålsbestemmelse for vejledningen opfyldes, herunder at vejledningen sikrer, at eleven opnår en realistisk forståelse af muligheder, forudsætninger og krav i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet.

Forslaget sigter mod at skabe en systematisk tilgang til uddannelsesvalget og skal ses som et led i en samlet retningsgivende strategi for indsatser relateret til valg af ungdomsuddannelse i udskolingen (nationalt program), hvor den systematiske tilgang til uddannelsesvalget er et centralt delelement. Det

overordnede mål er at udfordre eleverne i deres valg af ungdomsuddannelse, sådan at de kan træffe uddannelsesvalget på det bedst mulige, oplyste grundlag. Dette tænkes at skulle ske gennem indsigt i hele spektret af ungdomsuddannelser, kendskab til mulighederne på arbejdsmarkedet samt ved refleksion over egne evner og interesser, for derigennem at opnå styrket forventningsafstemning mellem egne forestillinger og de faktiske krav på ungdomsuddannelserne. Det er således et hovedformål at bidrage til at sikre, at alle elever i grundskolen præsenteres for en systematisk, koordineret og struktureret indsats. Som led heri og som en del af vejledningsindsatsen i udskolingen forpligtes kommunalbestyrelsen efter forslaget til at udarbejde en sammenhængende plan, som kan understøtte eleverne i kommunens 8. og 9. klasser i deres afklaring af uddannelsesvalg. Denne plan med indsatser i udskolingen, som kommunalbestyrelsen foreslås at udarbejde, forventes at blive krumtappen i den systematiske tilgang til uddannelsesvalget og er en nyskabelse i forhold til den nuværende praksis.

Det forventes, at den systematiske tilgang til uddannelsesvalget vil medvirke til at skabe et stærkere fundament for valget blandt eleverne, og at de processer, der leder frem mod uddannelsesvalget, vil få en tydelig sammenhæng med dagligdagen i skolens undervisning.

Forslaget om kommunalbestyrelsens sammenhængende plan for tilrettelæggelse af vejledningen ændrer ikke på gældende ret, hvorefter kommunalbestyrelsen fastsætter lokale mål og rammer for vejledningen. Den plan, som kommunalbestyrelsen efter forslaget skal udarbejde om tilrettelæggelsen af den systematiske tilgang til uddannelsesvalget, indgår som en del af de overordnede lokale mål og rammer, som kommunalbestyrelsen fortsat skal fastsætte. Det er hensigten, at den sammenhængende plan skal sikre, at alle elever, uanset i hvilken kommune de bor, vil blive omfattet af en samlet og struktureret indsats, der understøtter og kvalificerer de unges valg af ungdomsuddannelse.

Det skal efter forslaget fremgå af kommunalbestyrelsens plan, at vejlednings- og skoleindsatsen skal ske i et samarbejde med ungdomsuddannelsesinstitutionerne, forældremyndighedens indehaver og den unge. Dette svarer til gældende bestemmelse om samarbejdsforpligtelse, og hvorved det sikres, at tilrettelæggelsen tager højde for ungdomsuddannelsesinstitutionernes muligheder og for elevers og forældres ønsker og behov.

Den foreslåede systematiske plan skal sikre tydelighed og gennemsigtighed for både elever og forældre, hvorved kommunikationen til elever og forældre om den samlede indsats, der iværksættes, kan bidrage til at give elever og forældre større indsigt i og forståelse af de uddannelses- og erhvervsmuligheder, der findes efter folkeskolen. Det forventes, at synliggørelse af planen over for forældrene kan øge kendskabet til de mange uddannelsesmuligheder, som eleverne har, samtidig med at elevernes refleksionsevne forventes at kunne blive højnet via inddragelse i den foreslåede plan. Samtale- og refleksionsgrundlaget mellem undervisere, elever og forældre forventes således at kunne blive styrket i og med, at den foreslåede plan bl.a. vil skulle sikre tydelighed og gennemsigtighed i forhold til de udskolingsaktiviteter relateret til vejledning og afklaring, som forventes gennemført.

Efter forslaget skal det fremgå af den foreslåede plan, at vejlednings- og undervisningsaktiviteter skal kædes sammen og integreres i undervisningens fag og emner. Undervisningsbaserede udskolingsaktiviteter og vejledning skal således efter forslaget kobles tæt sammen, sådan at vejledningsaktiviteterne ikke kommer til at indgå som et isoleret element i forhold til den øvrige undervisning.

Sammentænkningen af undervisnings- og vejledningsmæssige aktiviteter skal medvirke til at sikre, at eleverne får indsigt i og bevidstgøres om de krav og discipliner, de senere vil møde i en ungdomsuddannelse samt de jobmuligheder, der er på arbejdsmarkedet. En sådan tilgang forventes at kunne give et godt afsæt for, at eleverne vælger uddannelse på et realistisk og oplyst grundlag.

Forslaget vil medføre, at underviserne i udskolingens 8. og 9. klasse vil komme til at spille en mere aktiv rolle i forbindelse med elevernes uddannelsesvalg, bl.a. ved at bidrage til at give en bredere hori-

sont i form af øget viden om de enkelte ungdomsuddannelser samt viden om muligheder og kompetencekrav på arbejdsmarkedet.

Underviserne skal således bidrage til at sikre, at den daglige undervisning indeholder muligheder for, at eleverne systematisk reflekterer over deres valg af ungdomsuddannelse og bibringes indsigt i, hvilke uddannelsesmuligheder der følger efter grundskolen, herunder hvilket fagligt niveau, disse kræver. På den baggrund forventes det, at elevernes mulighed for at træffe et kvalificeret og realistisk valg af ungdomsuddannelse øges.

Undervisernes arbejde og de indsatser, som de forestår, skal tage udgangspunkt i den sammenhængende plan af indsatser i udskolingen, som kommunalbestyrelsen med forslaget forpligtes til at udarbejde.

Af den politiske aftale fremgår det, at det er hensigten, at underviserne tilbydes kompetenceudvikling, som bl.a. skal sikre, at de får en stærkere viden om erhvervsuddannelserne og de muligheder, valget af en ungdomsuddannelse giver. Endvidere skal kompetenceudviklingen efter aftalen styrke undervisningskompetencerne i forhold til varetagelse af undervisningen i emnet Uddannelse og job. Endelig er der lagt op til, at underviserne skal gøres fortrolige med at arbejde med en systematisk tilgang til uddannelsesvalget. Underviserne er således tiltænkt en mere fremtrædende rolle i forhold til de processer og forløb, der går forud for elevernes valg af ungdomsuddannelse. Gennem de undervisningsbaserede aktiviteter er det hensigten at bringe spørgsmål om uddannelse, job og arbejdsmarked mere aktivt ind i klasselokalet som udgangspunkt for dialog mellem undervisere og elever om de muligheder, der er efter folkeskolen.

De undervisningsbaserede aktiviteter og den systematiske tilgang til uddannelsesvalget forventes samlet set at kunne øge fokus på at styrke elevernes vidensgrundlag om især erhvervsuddannelserne og de muligheder, som disse uddannelser giver.

Planen, som kommunalbestyrelsen foreslår at udarbejde, skal medvirke til at sikre koordination og sammenhæng i de aktiviteter, der har at gøre med vejledning og afklaring relateret til valg af ungdomsuddannelse, således at alle elever oplever, at skolerne tilbyder et struktureret udskolingsforløb, der naturligt leder den enkelte frem mod et kvalificeret valg af ungdomsuddannelse.

Efter forslaget skal kommunalbestyrelsen således sikre, at alle aktiviteter orienteret mod uddannelses- og erhvervsvalg og erhvervskendskab kædes sammen og integreres i undervisningen og danner en rød tråd gennem 8. og 9. klasse.

Som led i etableringen af en systematisk tilgang til uddannelsesvalget for elever i 8. og 9. klasse vil der foruden den foreslåede sammenhængende plan blive udviklet materialer, som har til formål at give eleverne en klar forståelse af og indsigt i, hvad der møder dem i udvalgte fag i ungdomsuddannelserne. Dette materiale forventes at blive udviklet af et fagligt panel, som det er hensigten at Undervisningsministeriet vil nedsætte. Sigtet er, at materialet stilles til rådighed for kommunerne med henblik på kommunernes frivillige anvendelse.

Materialet vil for eksempel kunne have fokus på de matematikfaglige kompetencekrav eller kompetencekrav i andre fag i ungdomsuddannelserne og vil skulle bidrage til, at eleverne får et indblik i kravene med sigte på, at eleverne opnår et styrket grundlag for at træffe et realistisk og oplyst valg af ungdomsuddannelse.

Det er endvidere hensigten at udvikle materiale, der har til formål at understøtte elevernes selvrefleksion i tilknytning til uddannelsesparathedsvurderingerne i 8. og 9. klasse. Sådanne selvrefleksionsværktøjer vil i lighed med de øvrige materialer og værktøjer blive udviklet af det faglige panel, som forventes at blive nedsat, til kommunernes frivillige anvendelse.

Det er hensigten i bekendtgørelse at fastsætte nærmere rammer for de vejlednings- og undervisningsaktiviteter, som kommunerne efter forslaget skal udarbejde en plan for gennemførelsen af. Det forventes fastsat i bekendtgørelse, at undervisnings- og vejledningsaktiviteterne vil skulle omfatte indsatser, som allerede finder sted efter gældende lovgivning samt andre aktiviteter, som kommunalbestyrelsen kan initiere. Det er således hensigten, at der vil blive tale om en blanding af på den ene side allerede eksisterende aktiviteter, som der er fastsat bestemmelser om i lovgivningen, og på den anden side kommunale indsatser, der integreres i undervisningen.

Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 1, 8 og 10, og bemærkningerne hertil.

2.5.2. Uddannelsesparathedsvurdering

2.5.2.1. Den indgåede aftale

Af den politiske aftale fremgår det, at de tre kategorier af ungdomsuddannelser skal ligestilles i forhold til, at alle elever i grundskolen skal uddannelsesparathedsvurderes til både de 3-årige gymnasiale uddannelser, den 2-årige hf-uddannelse og erhvervsuddannelserne, uanset hvilken kategori af ungdomsuddannelse, den unge har ønsket optagelse i.

2.5.2.2. Gældende ret

Ved lov nr. 641 af 14. juni 2010 blev det fastsat, at ikke blot ansøgere til de gymnasiale uddannelser skulle vurderes i forhold til uddannelsesparathed, idet ansøgere til samtlige ungdomsuddannelser blev omfattet af loven.

Siden da har kommunalbestyrelsen via skolen og Ungdommens Uddannelsesvejledning skullet vurdere, om den unge besidder de nødvendige faglige, personlige og sociale forudsætninger for at kunne gennemføre en erhvervsuddannelse eller en gymnasial uddannelse. Med ændring af vejledningsloven i 2018 (lov nr. 143 af 28. februar 2018) blev vurdering af de faglige, personlige og sociale kompetencer suppleret med en tværgående vurdering af elevens praksisfaglige kompetencer.

Uddannelsesinstitutionerne skal desuden foretage en vurdering af, om en elev kan optages, hvis forældrene, på trods kommunalbestyrelsens vurdering om at eleven er ikkeuddannelsesparat, fastholder, at den unge skal søge optagelse på en given uddannelse.

Hvis der er enighed blandt parterne om, at den unge ikke er uddannelsesparat, aftales det, hvilke alternative foranstaltninger der skal sættes i værk for den unge, herunder målgruppevurdering til forberedende grunduddannelse.

Hvis det er Ungdommens Uddannelsesvejlednings – fra 1. august 2019 kommunalbestyrelsens – vurdering, at eleven ikke er uddannelsesparat, og eleven og dennes forældre er uenige i denne vurdering, foretager en institution, der udbyder den pågældende ungdomsuddannelse, på anmodning en fornyet vurdering. Fornyet vurdering foretages dog ikke i forhold til den 2-årige hf-uddannelse, jf. lovens § 2 g, stk. 9.

Uddannelsesparathedsvurderingen indledes i 8. klasse. For elever, som vurderes ikkeuddannelsesparate i 8. klasse, skal der iværksættes en målrettet indsats for, at eleven så vidt muligt kan blive uddannelsesparat ved udgangen af 9. klasse. Der er tale om såvel en skole- som en vejledningsindsats, hvor skolens leder har ansvar for at iværksætte skoleindsatsen, mens kommunalbestyrelsen har ansvaret for vejledningsindsatsen. Skoleindsatsen sker inden for det almindelige arbejde med opfølgning på det faglige udbytte af undervisningen, herunder udvikling af elevens alsidige færdigheder og sociale og personlige kompetencer. Skolen er forpligtet til at vurdere, hvilken indsats der skal til i den sidste del af skoleforløbet i 8. og 9. klasse for elever, der er vurderet ikkeuddannelsesparate i 8. klasse.

Der sker alene en fornyet vurdering af elevens uddannelsesparathed i 9. klasse, hvis eleven er vurderet ikkeuddannelsesparat i 8. klasse, hvis det faglige niveau er faldet, eller hvis de sociale og personlige forudsætninger har ændret sig væsentligt i negativ retning. Der foretages endvidere en ny vurdering, hvis eleven søger en anden kategori af ungdomsuddannelse. Den fornyede vurdering foretages, hvis eleven søger optagelse til en ungdomsuddannelse i umiddelbar forlængelse af 9. klasse eller hvis eleven ønsker at gå i 10. klasse. Der er således tale om en status, så der om nødvendigt kan iværksættes en indsats i 10. klasse for at understøtte, at eleven kan blive uddannelsesparat ved afslutningen af 10. klasse.

For elever, der ikke var uddannelsesparate i 8. klasse, foretages altid en ny vurdering i 9. klasse, medmindre eleven forlader skolen uden at påbegynde en ungdomsuddannelse. Denne gruppe af elever vil blandt andet kunne målgruppevurderes til forberedende grunduddannelse. Under alle omstændigheder vil det skulle fastsættes i elevens uddannelsesplan, hvilke mål der er for elevens fortsatte uddannelse eller beskæftigelse.

For den gruppe af elever, som ikke umiddelbart bliver vurderet uddannelsesparate i 8. klasse, skal såvel skole som vejledere efter gældende ret systematisk og tidligt identificere dem, der har brug for særlige faglige og vejledningsmæssige indsatser fra både skole og vejleder allerede fra 8. klasse for at understøtte, at eleverne kan blive uddannelsesparate ved grundskolens afslutning. Disse indsatser skal følges op i 9. klasse for at understøtte, at eleverne kan blive uddannelsesparate ved grundskolens afslutning. Efter gældende bestemmelser følges indsatserne i 9. klasse op med bl.a. brobygning. I skoleåret 2017-18 blev 32 procent af eleverne ifølge opgørelse foretaget af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) umiddelbart vurderet ikkeuddannelsesparate i 8. klasse.

2.5.2.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at eleverne i grundskolen fremover vil skulle uddannelsesparathedsvurderes til de 3-årige gymnasiale uddannelser, til den 2-årige hf-uddannelse og til gruppen af erhvervsuddannelser, uanset hvilken af de tre kategorier eleven søger optagelse på.

Hensigten med forslaget er at ligestille de tre kategorier af ungdomsuddannelser i forhold til, hvad der skal vurderes til. Det er hensigten, at efter vurderingen af elevens uddannelsesparathed til hver af tre kategorier af ungdomsuddannelser, vil eleven skulle gives den samlede vurdering. Det påtænkes, at der i bekendtgørelse vil skulle foretages en række justeringer i de gældende regler om proceduren for uddannelsesparathedsvurderingen, herunder om at resultatet af uddannelsesparathedsvurderingen til alle tre kategorier af ungdomsuddannelser skal gives til eleven på samme tidspunkt samt at elevens angivelse af uddannelsesønske vil ske på baggrund af den forudgående uddannelsesparathedsvurdering. Dette er en ændring i forhold til den gældende procedure, idet elevs uddannelsesparathed i dag vurderes i forhold til den uddannelse, som den unge har tilkendegivet interesse for.

Det forventes, at forslaget om, at alle skal uddannelsesparathedsvurderes til alle kategorier af ungdomsuddannelser, vil bidrage til at skabe en større opmærksomhed på de muligheder, der ligger i at påbegynde en erhvervsuddannelse. Elever, som hidtil har set de gymnasiale uddannelser som den eneste mulige vej, vil med forslaget få et bredere perspektiv på, hvilke veje der kan følges efter grundskolen.

Forslaget om at vurdere parathed til alle tre kategorier af ungdomsuddannelser ændrer ikke på gældende ret, hvorefter elever, som er vurderet ikkeuddannelsesparate til den ønskede uddannelse, skal have en særlig skole- og vejledningsindsats og at denne indsats skal målrettes elevens ønskede uddannelse.

Der foreslås ikke at foretage ændringer af de karakterkrav, eleverne skal opfylde for at blive vurderet uddannelsesparat til hver af de tre kategorier af uddannelsesuddannelser. Karakterkravet for i 8. klasse at være uddannelsesparat til en erhvervsuddannelse eller den 2-årige hf-uddannelse er således fortsat 4,0 i gennemsnit af alle de afsluttende standpunktskarakter, mens karakterkravet for at være uddannelsespa-

rat til en af de 3-årige gymnasiale uddannelser i både 8., 9. og 10. klasse som hidtil vil være 5,0. Med forslaget ændres der endvidere ikke i kravene om de sociale, personlige og praksisfaglige forudsætninger.

Forslaget ændrer derudover ikke på de gældende regler om vejledning og uddannelsesparathedsvurdering på de frie skoler og private grundskoler m.v.

Der er i aftalen Fra folkeskole til faglært – Erhvervsuddannelser til fremtiden lagt op til, at der skal nedsættes en ekspertgruppe, som skal se på en fremtidig model for uddannelsesparathedsvurdering, herunder spørgsmål om sammentænkning af uddannelsesparathedsvurdering og elevplan efter folkeskoleloven og indretning af en fremtidig helhedsvurdering i uddannelsesparathedsvurderingen.

Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 3, og bemærkningerne hertil.

2.5.3. Kommunernes ansvar for søgningen til ungdomsuddannelserne

2.5.3.1. Den indgåede aftale

Det følger af den politiske aftale, at kommunerne skal have et større ansvar for søgningen til ungdomsuddannelserne, og at kommunerne derfor skal forpligtes til at udarbejde måltal for søgningen til disse med henblik på at understøtte, at kommunerne aktivt arbejder for at øge søgningen til erhvervsuddannelserne.

2.5.3.2. Gældende ret

Kommunalbestyrelsen fastlægger efter gældende ret, og som nævnt under afsnit 2.5.1.2., lokale mål og rammer for vejledningen, herunder valg af vejledningsaktiviteter og -metoder, metoder til kvalitetsudvikling samt resultatmåling og dokumentation af sådan måling. Kommunerne har efter gældende ret imidlertid ikke en forpligtelse til at udarbejde måltal for søgningen til ungdomsuddannelserne.

2.5.3.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Forslaget, hvorefter kommunalbestyrelsen én gang årligt skal fastsætte måltal for søgningen til ungdomsuddannelserne for kommunens 9. og 10. klasseelever, er nyt. Forslaget indebærer en ny opgave for kommunerne og er en opfølgning på den politiske aftale Fra folkeskole til faglært – Erhvervsuddannelser til fremtiden af 22. november 2018. Efter aftalen er det en landsdækkende målsætning, at flere unge efter grundskolen påbegynder en erhvervsuddannelse.

Forslaget om at kommunalbestyrelsen skal fastsætte måltal har til hensigt at understøtte, at kommunerne aktivt arbejder for at øge søgningen til erhvervsuddannelserne i forlængelse af 9. og 10. klasse, det vil sige i overgangen mellem grundskole og ungdomsuddannelse. Det er hensigten, at måltallet og søgetallet udover elever i folkeskolen skal omfatte frie skoler og private grundskoler samt ungdomsskoler, der er beliggende i kommunen.

Det foreslås, at måltallene fordeles på gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelser. Der lægges med forslaget ikke op til, at kommunalbestyrelsen i sine måltal skal sondre mellem de 3-årige gymnasiale uddanner og den 2-årige hf-uddannelse, idet formålet med forslaget primært er at øge opmærksomheden på søgningen til erhvervsuddannelserne. Søgningen til ungdomsuddannelserne er forskellig fra kommune til kommune. Af betydning for elevernes valg er blandt andet socioøkonomiske forhold i kommunen, om der er tale om by- eller landkommuner samt antallet af erhvervsrettede uddannelsesinstitutioner og gymnasiale uddannelsesinstitutioner i kommunen. I nogle kommuner søger under 5 procent af en årgang ind på en erhvervsuddannelse efter 9. eller 10. klasse, mens tallet i andre kommuner er knapt 40 procent.

Det foreslås endvidere, at hvis kommunens lokale søgetal til erhvervsuddannelserne ligger under 10 procent, skal kommunen udarbejde en handlingsplan for hvilke initiativer, der skal iværksættes for at øge søgningen til erhvervsuddannelserne. For kommuner, som har et søgetal, der ligger over 10 pro-

cent, vil der ikke blive stillet krav om udarbejdelse af en handlingsplan. Hensigten med forslaget er at få kommuner med lav søgning til erhvervsuddannelserne til i højere grad at leve op til den landsdækkende målsætning om øget søgning til erhvervsuddannelserne. Det formodes, at socioøkonomiske forhold m.v. fortsat vil have betydning for elevernes valg af ungdomsuddannelse, men sammenholdt med lovforslagets øvrige forslag, herunder den øgede opmærksomhed på erhvervsuddannelserne i folkeskolens udskoling, er det forventningen, at forslaget vil medvirke til at øge søgningen til erhvervsuddannelserne i blandt andet de kommuner, hvor valget af en erhvervsuddannelse i dag generelt opleves som utraditionelt.

Der henvises til § 3, nr. 2 og 9, og til bemærkningerne hertil.

2.6. Professionalisering af institutionsbestyrelser

2.6.1. Relevant erhvervs erfaring

2.6.1.1. Den indgåede aftale

Med den politiske aftale ønskes det, at kompetenceprofilerne for medlemmer af institutionernes bestyrelser kommer til at afspejle institutionernes uddannelsesmæssige kompleksitet og økonomi.

2.6.1.2. Gældende ret

Af § 5, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse fremgår det, at bestyrelsens medlemmer tilsammen skal bidrage til at fremme institutionens strategiske virke med deres erfaring og faglige indsigt i uddannelse og i arbejdsmarkedets behov for uddannelserne. Af samme bestemmelses stk. 4, 1. pkt., fremgår, at de udefrakommende medlemmer udpeges i deres personlige egenskab, og at de tilsammen skal have erfaring med ledelse, organisation og økonomi, herunder vurdering af budgetter og regnskaber.

2.6.1.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det følger af den politiske aftale, at flere bestyrelser oplever, at det er en udfordring at tiltrække personer med de rette kompetencer til at indgå i bestyrelsesarbejdet på erhvervsskolerne. Og når de nødvendige kompetencer ikke er til stede i bestyrelserne, er der risiko for, at institutionerne ikke drives optimalt, herunder at uddannelserne ikke modsvarer arbejdsmarkedets behov. Samtidig ses et behov for at fremhæve det ansvar, som bestyrelserne skal leve op til.

Det fremgår af aftalen, at aftaleparterne er enige om, at der skal udarbejdes generelle vejledende kompetenceprofiler for medlemmer af bestyrelserne, som afspejler institutionernes uddannelsesmæssige kompleksitet og økonomi. De eksisterende kompetenceprofiler skærpes således, at bestyrelsesmedlemmer blandt andet udpeges med udgangspunkt i opdateret og relevant erhvervs erfaring i forhold til institutionernes virkefelt.

På baggrund heraf foreslås det, at kompetencebeskrivelsen for bestyrelsen i de respektive institutionslove skærpes i form af en tilføjelse af relevant erhvervs erfaring i forhold til institutionens virkefelt til kompetencebeskrivelsen. Med institutionens virkefelt menes områder, inden for hvilke institutionen agerer, dvs. inden for institutionens formålsbestemte område.

Baggrunden for forslaget er ønsket om en yderligere professionalisering af bestyrelserne på institutionerne, herunder at fremhæve det ansvar som bestyrelserne skal leve op til.

Undervisningsministeriet vil herudover i tråd med den politiske aftales punkt herom udarbejde generelle vejledende kompetenceprofiler for medlemmer af bestyrelserne, som afspejler institutionernes uddannelsesmæssige kompleksitet og økonomi. De vejledende kompetenceprofiler vil blive drøftet med arbejdsmarkedets parter.

Der henvises til lovforslagets § 4, nr. 3, samt bemærkningerne hertil.

2.6.2. Bestyrelsesuddannelse

2.6.2.1. Den indgåede aftale

Med den politiske aftale ønskes det, at der indføres krav om gennemførelse af kort bestyrelsesuddannelse for nye bestyrelsesmedlemmer på erhvervsuddannelsesinstitutioner.

2.6.2.2. Gældende ret

Af § 5, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse fremgår det, at bestyrelsens medlemmer tilsammen skal bidrage til at fremme institutionens strategiske virke med deres erfaring og faglige indsigt i uddannelse og i arbejdsmarkedets behov for uddannelserne. Af samme bestemmelses stk. 4, 1. pkt., fremgår, at de udefrakommende medlemmer udpeges i deres personlige egenskab, og at de tilsammen skal have erfaring med ledelse, organisation og økonomi, herunder vurdering af budgetter og regnskaber.

Der er ikke i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse bestemmelser om krav til bestyrelsesuddannelse.

2.6.2.3. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det følger af den politiske aftale, at flere bestyrelser oplever, at det er en udfordring at tiltrække personer med de rette kompetencer til at indgå i bestyrelsesarbejdet på erhvervsskolerne. Og når de nødvendige kompetencer ikke er til stede i bestyrelserne, er der risiko for, at institutionerne ikke drives optimalt, herunder at uddannelserne ikke modsvarer arbejdsmarkedets behov. Samtidig ses et behov for at fremhæve det ansvar, som bestyrelserne skal leve op til.

Det fremgår af aftalen, at aftaleparterne derfor er enige om, at indføre krav om gennemførelse af kort bestyrelsesuddannelse for nye bestyrelsesmedlemmer på erhvervsuddannelsesinstitutioner, såfremt de ikke har tilsvarende formelle eller uformelle kompetencer andetsteds fra.

På baggrund heraf foreslås det, at udefrakommende bestyrelsesmedlemmer skal have gennemført en bestyrelsesuddannelse eller have forpligtet sig hertil eller på anden måde have opnået tilsvarende kompetencer, som bestyrelsesopgaven forudsætter. Bestyrelsesuddannelse skal være gennemført inden for de første 12 måneder af funktionsperioden. Bestyrelsen giver medarbejder- og elevrepræsentanter mulighed for at gennemføre en bestyrelsesuddannelse. Institutionen afholder udgifterne til den bestyrelsesuddannelse eller del heraf, som et bestyrelsesmedlem deltager i under sin funktionsperiode. Det foreslås endelig, at undervisningsministeren bemyndiges til at kunne fastsætte regler om kompetencebeskrivelser for bestyrelsesuddannelsen.

Baggrunden for forslaget er ønsket om en yderligere professionalisering af bestyrelserne på institutionerne, herunder at sikre at de nødvendige kompetencer er til stede i bestyrelserne.

Der henvises til lovforslagets § 4, nr. 4, samt bemærkningerne hertil.

2.6.3. Analyse

2.6.3.1. Den indgåede aftale

Med den politiske aftale ønskes det, at institutioner, som er under skærpet tilsyn på grund af økonomi og/eller kvalitet, skal kunne pålægges at gennemføre en ekstern analyse af bestyrelsens arbejde.

2.6.3.2. Gældende ret

Der er ikke i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse bestemmelser om iværksættelse og gennemførelse af en ekstern analyse af bestyrelsens arbejde.

2.6.3.3. Undervisningsministeriet overvejelser og den foreslåede ordning

Det følger af den politiske aftale, at flere bestyrelser oplever, at det er en udfordring at tiltrække personer med de rette kompetencer til at indgå i bestyrelsesarbejdet på erhvervsskolerne. Og når de nødvendige kompetencer ikke er til stede i bestyrelserne, er der risiko for, at institutionerne ikke drives optimalt, herunder at uddannelserne ikke modsvarer arbejdsmarkedets behov. Samtidig ses et behov for at fremhæve det ansvar, som bestyrelserne skal leve op til.

Det fremgår af aftalen, at aftaleparterne derfor er enige om, at erhvervsskoler, som Undervisningsministeriet har sat under skærpet tilsyn på grund af økonomi og/eller kvalitet, skal kunne pålægges at gennemføre en ekstern analyse af bestyrelsens arbejde med henblik på at vurdere, om Undervisningsministeriet skal udskifte bestyrelsen.

På baggrund heraf foreslås det, at undervisningsministeren kan pålægge bestyrelsen at iværksætte og gennemføre en ekstern analyse af dens arbejde. Når resultatet af analysen foreligger for bestyrelsen, sender den straks afrapporteringen herom til ministeren. Bestyrelsen sender tillige snarest derefter og senest inden en frist, som ministeren fastsætter, sine eventuelle supplerende oplysninger og bemærkninger hertil. Bestyrelsen offentliggør afrapporteringen og sine eventuelle supplerende oplysninger og bemærkninger hertil, når ministeren har besluttet dette. Det foreslås, at materialet indtil da skal være fortroligt.

Baggrunden for forslaget er ønsket om en yderligere professionalisering af bestyrelserne på institutionerne, herunder at fremhæve det ansvar som bestyrelserne skal leve op til.

Der henvises til lovforslagets § 4, nr. 5, samt bemærkningerne hertil.

2.7. De faglige udvalgs årlige udviklingsredegørelser

2.7.1.1. Gældende ret

Efter § 38, stk. 5, i lov om erhvervsuddannelser skal de faglige udvalg, som er nedsat af arbejdsmarkedets parter, følge den erhvervsmæssige udvikling og udviklingsmuligheder inden for udvalgets område og tilgrænsende områder og efter behov tage initiativ til nyetablering, omlægning og nedlæggelse af uddannelser. De faglige udvalg skal en gang om året indsende en redegørelse til Undervisningsministeriet herom. Redegørelsen skal indeholde en handlingsplan for udvalgets varetagelse af de opgaver, der er nævnt i stk. 7, nr. 2.

Det følger af det nævnte § 38, stk. 7, nr. 2, i lov om erhvervsuddannelser, at de faglige udvalg virker for tilvejebringelse af praktikpladser, jf. § 43, stk. 2.

Det fremgår at det nævnte § 43, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser, at faglige udvalg og de lokale uddannelsesudvalg ved kontakt med virksomheder og eventuelt ved opfordringer til virksomheder skal virke for, at der tilvejebringes det antal praktikpladser, som der er behov for ud fra en vurdering af elevernes uddannelsesønsker og de forventede fremtidige beskæftigelsesmuligheder, og for, at udbuddet af praktikpladser bliver alsidigt med hensyn til virksomhedernes størrelse og teknologiske udvikling. Det fremgår endvidere, at et fagligt udvalg af virksomheder kan forlange alle sådanne oplysninger, som har betydning for at vurdere virksomhedernes uddannelsesmæssige muligheder.

De faglige udvalgs årlige udviklingsredegørelser for hver af deres respektive erhvervsuddannelser er i praksis et styringsredskab, som danner grundlag for dialogen mellem udvalgene og Undervisningsministeriet om behovet for eventuelle ændringer af uddannelserne, herunder uddannelsesbekendtgørelserne for de enkelte uddannelser.

2.7.1.2. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Der er, og skal fortsat være, mulighed for løbende at ændre uddannelser, når kompetencebehovene ændrer sig. Samtidig er der behov for, at procedurer for de faglige udvalgs udarbejdelse af udviklingsre-

degørelser er så enkle som mulig. Det er ministeriets vurdering, at en årlig redegørelse i sig selv ikke bidrager til at uddannelserne udvikles efter behov.

Det foreslås derfor at ændre det nuværende krav om en årlig kadence for indsendelse af udviklingsredegørelserne til et krav om indsendelse af en redegørelse mindst hvert tredje år.

Forslaget imødekommer et ønske fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU), som har udtalt ønske om et nyt koncept om en fremtidig treårig kadence for indsendelse af udviklingsredegørelser.

Det er vurderet, at det vil medvirke til at sætte det strategiske arbejde i fokus, at der fremover stilles krav til de faglige udvalg om indsendelse af redegørelser hvert tredje år, men hvor der skal fortsat være mulighed for at indsende en redegørelse og ønsker om ændringer af uddannelserne hvert år efter behov.

Der vil kunne forventes behandling af ansøgninger en gang årligt i sammenhæng med eventuelle ansøgninger fra virksomheder, organisationer, skoler mv.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 21, samt bemærkningerne hertil.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

De samlede udgifter til eud-aftalen udgør i alt ca. 2,3 mia. kr. i perioden 2019-2022. Fra 2023 og frem er de samlede økonomiske konsekvenser for det offentlige ca. 0,7 mia. kr. årligt. Heraf udgør de kommunale meromkostninger 50,6 mio. kr. i perioden 2019-2022, og 14,8 mio. kr. varigt herefter. Der er ikke indregnet dynamiske effekter.

Eud-aftalen er finansieret ved anvendelse af midler fra den afsatte reserve til Disruptionrådets arbejde, eud mv., anvendelse af midler fra den afsatte reserve til uddannelses-, undervisnings- og kulturområdet, provenuet fra lov om ændring af lov om befordringsrabat (L16 2018-19), provenuet fra korrektion af PL på erhvervsakademier og professionshøjskoler, anvendelse af kvalitetsudviklingsmidler og midler til udvikling af trin 3 på merkantile uddannelser samt en afkortning af gymnasiale studenterne grundforløb på de merkantile uddannelser.

EUD-aftalen omfattede forslag om styrket praksisfaglighed, som er fremsat med L 126 *Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om efterskoler og frie fagskoler og lov om ungdomsskoler*. Indeværende beskrivelse af EUD-aftalens økonomiske konsekvenser omfatter derfor ikke elementerne indeholdt i styrket praksisfaglighed.

Det vurderes, at lovforslaget følger principperne for digitaliseringsklar lovgivning.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget indeholder en række ændringer af erhvervsuddannelserne, der kan have administrative konsekvenser for de virksomheder, der gør brug af de nye muligheder. Fælles for alle ændringerne, der vedrører erhvervslivet, er imidlertid, at det er frivilligt for erhvervslivet, om de vil gøre brug af ændringerne.

Fx foreslås der etableret mulighed for at kommende erhvervsuddannelseselever samt grundforløbs-elever kan indgå et frivilligt, ikke bindende praktikpladstilsagn med en arbejdsgiver. Tilsvarende forbedres mulighederne for at virksomhederne kan opnå information om fraværet under skoleopholdet for

elever, som den pågældende virksomhed har en uddannelsesaftale med. Muligheden for at opnå informationen eksisterer allerede i dag, og er også frivillig i dag.

Principperne for agil erhvervsrettet regulering vurderes på den anførte baggrund ikke at være relevante for dette lovforslag.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Ligestillingsmæssige konsekvenser

Det bredere perspektiv på ungdomsuddannelserne og den større refleksion i forhold til elevernes valg af uddannelse, som forsøges bibragt med de foreslåede ændringer af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v., vurderes i et vist omfang tillige at kunne bidrage til, at kønsstereotyper i forhold til valg af erhvervsuddannelse mindskes, sådan at flere kvinder retter søgelyset mod traditionelle mandefag og flere mænd får øjnene op for uddannelsesmuligheder inden for traditionelle kvindefag.

8. Regionale konsekvenser, herunder for landdistrikterne

Lovforslaget vurderes i sig selv at have begrænsede regionale konsekvenser, herunder for landdistrikterne. Det foreslåede om, at folkeskoler skal have mulighed for at gøre erhvervsskolelærere til en del af hverdagen i folkeskoleregi, vil kunne bidrage til at øge tilgængeligheden af uddannelsesmuligheder i regionerne, herunder landdistrikterne, for folkeskoler, der ligger langt fra den nærmeste erhvervsskole, og som derfor har ressourcemæssige vanskeligheder ved at benytte sig af undervisningstilbud på erhvervsskolerne. Det bemærkes herudover, at der i en række af den politiske aftalens enkeltelementer, som ikke kræver egentlig lovændring, har indgået en landdistriktsvinkel, som også i et vist omfang understøttes af lovforslaget.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 10. til den 29. januar 2019 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatsamfundet, Akademikerne, AOF Danmark, Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, B-SOSU, Børns Vilkår, Børne- og kulturchefforeningen, Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL), Børnerådet, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Daghøjskoleforeningen, Danmarks Billedkunstlærere, Danmarks Idrætsforbund, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Lærerforening, Danmarks Private Skoler – grundskoler & gymnasier, Danmarks Statistik, Danmarks Vejlederforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Blindesamfund, Dansk Center for Undervisningsmiljø, Dansk Erhverv, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Friskoleforening, Dansk Handicap Forbund, Dansk Industri, Dansk Magisterforening, Dansk Metal, Dansk Musikpædagogisk Forening, Dansk Musikskole-sammenslutning, Dansk Oplysnings Forbund, Dansk Psykolog Forening, Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V. Dansk Skoleidræt, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Advokater, Danske Døves Landsforbund, Danske Erhvervsakademier, Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Bestyrelserne, Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Lederne, Danske Forlag, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, Danske Gymnasier, Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger, Danske Handicaporganisationer, Danske HF & VUC (Bestyrelserne), Danske HF & VUC (Lederne), Danske Landbrugsskoler, Danske Musik- og Kulturskoleledere, Danske Professionshøjskoler, Danske Re-

gioner, Danske Revisorer, Danske Skoleelever, Danske SOSU-skoler, Danske Underviserorganisationers Samråd, Datatilsynet, De Danske Sprogcentre, De private sociale tilbud, Den faglige forening Håndværk og Design, Den uvildige konsulentordning på handicapområdet (DUKH), Det Centrale Handicapråd, Det Kriminalpræventive Råd, Det Nationale Dialogforum for Uddannelses- og Erhvervsvejledning, Digitaliseringsstyrelsen, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Efterskoleforeningen, Erhvervsskolelederne, Erhvervsskolernes Elevorganisation, Erhvervsstyrelsen, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Fagligt Fælles Forbund, Fag og Arbejde, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Folkeligt Oplysnings Forbund, FORA, Forbundet af Offentlige Ansatte, Foreningen af Danske Døgninstitutioner, Foreningen af Døgn og Dagtilbud for udsatte børn og unge (FADD), Foreningen for Forældre til Elever i Fri- og Privatskoler, Foreningen af katolske skoler i Danmark, Foreningen af Kristne Friskoler, Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser, Foreningen af Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af tekniske og administrative tjenestemænd, Foreningen for Madkundskab, Foreningen Frie Fagskoler, Foreningsfællesskabet Ligeværld, Forhandlingsfællesskabet, Forstanderkredsen for Produktionskoler og Produktionshøjskoler, Frie Kostskolers Fællesråd, Frie Skolers Lærerforening, FSR – danske revisorer, Gymnasiernes Bestyrelsesforening, Gymnasieskolernes Lærerforening, HK/Kommunal, HK/Stat, Hovedstadens Ordblindeskole, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, KL, Klagenævnet for Specialundervisning, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Kriminalforsorgen, Københavns Kommune, LandboUngdom, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Landselevbestyrelsen for det pædagogiske område, Landselevbestyrelsen for social- og sundhedsområdet, Landsforeningen af 10. Klasseskoler i Danmark, Landsforeningen af Ungdomsskoleledere, Landsforeningen for Socialpædagoger, Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Landssamråd for PPR-chefer, Lederne, Ledersamrådet, Lilleskolerne, LOF, Lærernes Centralorganisation, Musiklærerforeningen, Nationalt Center for kompetenceudvikling, Netværket for kostafdelinger, Ordblindeforeningen, Plejefamiliernes Landsforening, Produktionsskoleforeningen, Rigsrevisionen, Rådet for Børns Læring, Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU), Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Voksen og Efteruddannelse (VEU-Rådet), Sammenslutningen af Unge Med Handicap, Selveje Danmark, Skolelederforeningen, Skole og Forældre, SMVDanmark, Socialpædagogernes Landsforbund, Studievalg Danmark, Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte, Team Danmark, Uddannelsesforbundet, Uddannelseslederne, Ungdomsringen, Ungdomsskoleforeningen, Ungdomsuddannelsernes Vejlederforening og UU Danmark.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Kommunerne tilføres midler som følge af initiativer, der vedrører folkeskolen. Samlet tilføres: 2019: 6 mio. kr. 2020 og frem: 15 mio. kr. som følge af den politiske aftale.	De samlede udgifter for staten er 2,3 mia. kr. Udgifterne fordeles sig som følger: 2019: 383 mio. kr. 2020: 505 mio. kr. 2021: 627 mio. kr. 2022: 751 mio. kr. 2023 og varigt: 708 mio. kr.
Administrative konsekvenser for	Ingen	Ingen

stat, kommuner og regioner		
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Ligestillingsmæssige konsekvenser	Kan i et vist omfang bidrage til, at kønsstereotyper i forhold til valg af erhvervsuddannelse mindskes	
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	
Regionale konsekvenser, herunder for landdistrikterne	Begrænsede regionale konsekvenser, herunder for landdistrikterne.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering /Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

§ 1 i lov om erhvervsuddannelser indeholder bestemmelser om de overordnede formål med erhvervsuddannelserne. Et af hovedformålene med lov om erhvervsuddannelser er at etablere et sammenhængende og overskueligt erhvervsuddannelsessystem.

Det følger af § 1, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser, at undervisningsministeren tilrettelægger et samordnet system af erhvervsuddannelser med henblik på den private og den offentlige sektors forskellige beskæftigelsesområder. Med et samordnet system menes såvel en administrativ og organisatorisk samordning som en samordning med hensyn til regler om blandt andet adgang, struktur, indhold m.v. således, at der opnås en systematisk sammenhæng og overskuelighed i uddannelserne.

§ 1, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser beskriver erhvervsuddannelsessystemets hovedformål.

Det følger af § 1, stk. 2, nr. 3, i lov om erhvervsuddannelser, at dette uddannelsessystem skal tilrettelægges således, at det i videst muligt omfang er egnet til at bidrage til at udvikle de uddannelsessøgendes interesse for og evne til aktiv medvirken i et demokratisk samfund og bidrage til deres personlige udvikling.

§ 1, stk. 2, nr. 3, i lov om erhvervsuddannelser indeholder ikke et eksplicit krav om, at der i erhvervsuddannelsessystemets hovedformål indgår et dannelseselement. Det må dog antages, at det i nogen grad følger implicit af formuleringerne om personlig udvikling og aktiv medvirken i et demokratisk samfund, dvs. at dette også er udtryk for et ønske om, at erhvervsuddannelserne skal rumme dannelseselementer.

Det foreslås at ændre § 1, stk. 2, nr. 3, i lov om erhvervsuddannelser således, at der i slutningen af bestemmelsen tilføjes ordene »karakterdannelse og faglige stolthed«.

Forslaget imødekommer ønsket i den politiske aftale om at styrke og tydeliggøre dannelsesaspektet i erhvervsuddannelserne gennem ændring af formålsbestemmelsen i lov om erhvervsuddannelser, så det fremgår, at karakterdannelse og faglig stolthed er et af flere formål med uddannelserne.

Dannelsesperspektivet tillægges vægt af forældre i valget af ungdomsuddannelse. De gymnasiale uddannelser er med deres tydelige dannelsesprofil derfor oftere i fokus, når der vælges ungdomsuddannelse. Dertil kommer en generel opfattelse af, at erhvervsuddannelseselevenes personlighed snarere dannes i virksomhederne end på erhvervsskolerne.

For at tiltrække flere unge direkte efter grundskolen er der på den baggrund behov for et styrket fokus på, at unge i høj grad dannes, når de går på en erhvervsuddannelse, og på at det er erhvervsskolerne som opgave at sætte dette aftryk i de faglige miljøer.

Den foreslåede tilføjelse om karakterdannelse og faglig stolthed tilsigter således at understøtte og tydeliggøre, at erhvervsuddannelserne rummer stærke dannelsesmiljøer på linje med de gymnasiale uddannelser for derigennem at tiltrække flere unge direkte fra grundskolen.

Det foreslåede vil med sin placering i beskrivelsen af erhvervsuddannelsessystemets hovedformål indebære et krav om styrket fokus på, at elevernes karakter skal dannes i alle faser af en erhvervsuddannelse, og at dette uddannelsesaspekt skal indgå aktivt i alle dele af arbejdet på skolen og i undervisningens tilrettelæggelse på de enkelte skoler.

Med den foreslåede terminologi »karakterdannelse og faglig stolthed« søges det understreget, at erhvervsskolerne skal adressere dannelsesaspektet gennem erfaring og viden om håndværk, industri, service, formgivning m.v. Formålet er endvidere, at skolerne skal nære den faglige stolthed i erhvervsuddannelserne.

Erhvervsskolerne har allerede en stærk ramme for karakterdannelse, hvor eleverne gennem mestring udvikler vedholdenhed, empati, beslutsomhed og personlig integritet.

Det bemærkes i denne henseende, at frem til 1975 indgik begrebet karakterdannelse af folkeskolelovens formålsparagraf, hvor der lå en forståelse af, at skolen ikke blot skal være kundskabsmeddelende, men også opdragende og karakterdannende.

Det foreslåede bygger videre på dannelse forstået som det enkelte menneskes møde med kulturen, fortællingerne og traditionerne. Det foreslåede indebærer, at skolernes arbejde med karakterdannelse skal give eleverne indre styring, rygstød og et fundament i en verden, der forandrer sig.

Karakterdannelseselementet skal udvikles og vedligeholdes på skolerne i at fællesskab med stærke normer ud fra en forudsætning om, at dannelsesaspektet udvikles gennem pligter og opgaver. Det foreslåede skal således sætte eleverne i stand til at tage bestik af verdenen og håndtere friheden. Det skal lære eleverne at tage ansvar og at klare modgang. Eleverne skal lære at håndtere situationer, hvor de skal klare udfordringerne, hvor de må give op, hvor de søger hjælp, og hvor de sammen finder løsninger.

Den eksisterende bemyndigelse i § 4, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser, hvorefter undervisningsministeren fastsætter regler om uddannelserne i almindelighed, forventes sammen med en række af lovens øvrige bemyndigelsesbestemmelser vedrørende erhvervsuddannelsernes indhold anvendt til ligeledes at gøre det karakterdannende sigte synligt og tydeligt i regler m.v. for de enkelte uddannelser.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Efter § 1, stk. 2, nr. 4, i lov om erhvervsuddannelser skal erhvervsuddannelsessystemet tilrettelægges således, at det i videst muligt omfang er egnet til at imødekomme arbejdsmarkedets behov for erhvervsfaglige og generelle kvalifikationer vurderet under hensyn til den erhvervsmæssige og samfundsmæssige udvikling, herunder udviklingen i erhvervsstruktur, arbejdsmarkedsforhold, arbejdspladsorganisation og teknologi samt for en innovativ og kreativ arbejdsstyrke.

§ 1, stk. 2, nr. 4, i lov om erhvervsuddannelser beskriver ét af erhvervsuddannelsessystemets hovedformål.

Det foreslås at ændre § 1, stk. 2, nr. 4, i lov om erhvervsuddannelser således, at ordet »arbejdsstyrke« ændres til »arbejdsstyrke og«.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 4, hvor det foreslås, at ophæve § 1, stk. 2, nr. 6, i lov om erhvervsuddannelser. Der er således tale om en sproglig og teknisk konsekvensændring i forbindelse med, at det gældende § 1, stk. 2, nr. 4, i lov om erhvervsuddannelser derved bliver bestemmelsens næstsidste nummer og derfor bør afsluttes med ordet »og« i stedet for et komma.

Forslaget er endvidere en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 5, hvor det i et nyt § 1 a i lov om erhvervsuddannelser foreslås indsat, at erhvervsuddannelserne tilrettelægges således, at de giver eleverne mulighed for at opnå generel eller delvis studiekompetence i tilknytning til erhvervskompetencen.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4 og 5, og bemærkningerne hertil.

Det foreslåede indebærer ingen indholdsmæssige ændringer.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Efter § 1, stk. 2, nr. 5, i lov om erhvervsuddannelser skal erhvervsuddannelsessystemet tilrettelægges således, at det i videst muligt omfang er egnet til at give de uddannelsessøgende viden om internationale forhold og viden som grundlag for arbejde og uddannelse i udlandet.

§ 1, stk. 2, nr. 5, i lov om erhvervsuddannelser beskriver ét af erhvervsuddannelsessystemets hovedformål.

Det foreslås at ændre § 1, stk. 2, nr. 5, i lov om erhvervsuddannelser således, at ordene »udlandet og« erstattes af »udlandet.«.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 4, hvor det foreslås, at § 1, stk. 2, nr. 6, i lov om erhvervsuddannelser ophæves. Der er således tale om en sproglig og teknisk konsekvensændring i forbindelse med, at det gældende § 1, stk. 2, nr. 5, i lov om erhvervsuddannelser derved bliver bestemmelsens afsluttende nummer og derfor bør afsluttes med et punktum.

Forslaget er endvidere en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 5, hvor det i et nyt § 1 a i lov om erhvervsuddannelser foreslås indsat, at erhvervsuddannelserne tilrettelægges således, at de giver eleverne mulighed for at opnå generel eller delvis studiekompetence i tilknytning til erhvervskompetencen.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4 og 5, og bemærkningerne hertil.

Det foreslåede indebærer ingen indholdsmæssige ændringer.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Efter § 1, stk. 2, nr. 6, i lov om erhvervsuddannelser skal erhvervsuddannelsessystemet tilrettelægges således, at det i videst muligt omfang er egnet til at give de uddannelsessøgende grundlag for videreuddannelse.

§ 1, stk. 2, nr. 6, i lov om erhvervsuddannelser beskriver ét af erhvervsuddannelsessystemets hovedformål.

Det foreslås at ophæve § 1, stk. 2, nr. 6, i lov om erhvervsuddannelser.

Baggrunden for det foreslåede er lovforslagets § 1, nr. 5, hvor det i en ny § 1 a i lov om erhvervsuddannelser foreslås indsat, at erhvervsuddannelserne skal tilrettelægges således, at de giver eleverne mulighed for at opnå generel eller delvis studiekompetence i tilknytning til erhvervskompetencen.

Den foreslåede ophævelse af § 1, stk. 2, nr. 6, i lov om erhvervsuddannelser er en konsekvensændring i forbindelse med, at hovedformålet om, at erhvervsuddannelsessystemet skal være tilrettelagt således, at det i videst muligt omfang er egnet til at give de uddannelsessøgende grundlag for videreuddannelse fremover i det hele foreslås reguleret af den foreslåedes nye § 1 a i lov om erhvervsuddannelser. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5, og bemærkningerne hertil.

Det foreslåede indebærer ikke i sig selv indholdsmæssige ændringer.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Efter § 1, stk. 2, nr. 6, i lov om erhvervsuddannelser skal erhvervsuddannelsessystemet tilrettelægges således, at det i videst muligt omfang er egnet til at give de uddannelsessøgende grundlag for videreuddannelse.

§ 1, stk. 2, nr. 6, i lov om erhvervsuddannelser beskriver ét af erhvervsuddannelsessystemets hovedformål.

Erhvervsuddannelser kan i dag tilrettelægges således, at de giver eleverne mulighed for at opnå generel studiekompetence gennem erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux).

En erhvervsuddannelse gennemført som eux-forløb efter lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1086 af 30. august 2018, jf. § 33 a i lov om erhvervsuddannelser giver adgang til videregående uddannelser på samme vilkår, som gælder for personer med en gymnasial eksamen.

Eux indeholder praktik og den fulde skoleundervisning fra erhvervsuddannelsen. Grund- og valgfag samt fag med grundfagslignende indhold er dog erstattet af fag på gymnasialt niveau, hvor fagrækken og undervisningstiden fastsættes for den enkelte erhvervsuddannelse med henblik på at sikre, at eleven opnår den generelle studiekompetence, og at forløbet indeholder de specifikke fag, som er mest relevante i forhold til erhvervsuddannelsen og til eventuel optagelse på beslægtede videregående uddannelser.

Der udbydes eux på lidt under halvdelen af alle erhvervsuddannelser, herunder alle merkantile og alle relevante tekniske erhvervsuddannelser.

En række erhvervsuddannelser giver direkte adgang til en eller flere erhvervsakademiuddannelser. En erhvervsuddannelse af mindst 3 års varighed giver adgang til alle erhvervsakademiuddannelser, men der kan være specifikke adgangskrav, som skal opfyldes, fx krav om specifikke fag og (høje) niveauer på erhvervsuddannelsen. Tilsvarende gælder for adgang til professionsbacheloruddannelser.

Erhvervsuddannelser kan endvidere tilrettelægges således, at de giver eleverne mulighed for at opnå hel eller delvis studiekompetence i tilknytning til erhvervskompetencen gennem supplerende studieforberedende undervisning, jf. herved § 24, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser, hvorefter skolen skal tilbyde eleven supplerende studieforberedende eller erhvervsrettet undervisning i uddannelsens hovedforløb eller umiddelbart derefter.

Det følger af § 25, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser, at undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om supplerende undervisning efter § 24, stk. 2, herunder om undervisningens varighed.

Bemyndigelsen er udmøntet i § 40 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser. Det følger af § 40, stk. 1, at formålet med studierettet påbygning er, at eleven skal kunne supplere erhvervskompetencen med hel eller delvis studiekompetence. Det fremgår, at eleven skal kunne vælge studierettede enkeltfag (almene grundfag, erhvervsgymnasiale fag samt særlige fag på gymnasialt niveau, jf. § 4 og § 6 i lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v.), som sammen med erhvervsuddannelseskompetencen giver adgang til de erhvervsakademiuddannelser og andre videregående uddannelser, der ligger i naturlig forlængelse af elevens erhvervsuddannelse. Det fremgår endvidere, at skolen også kan tilbyde eleven flere af de erhvervsgymnasiale fag, som er nødvendige for at opnå

den fulde studiekompetence ved påbygning. Det fremgår endelig, at studierettet påbygning kan vare indtil 1 1/2 år som heltidsundervisning.

Studieforberedende undervisning omfatter således studierettede enkeltfag (almene grundfag og erhvervsgymnasiale fag, som er nødvendige for at gennemføre en erhvervsgymnasial eksamen), som sammen med erhvervskompetencen giver adgang til de erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser samt andre videregående uddannelser, som ligger i naturlig forlængelse af erhvervsuddannelsen. Der kan, som det fremgår, også i den studieforberedende undervisning indgå erhvervsgymnasiale fag, som er nødvendige for at opnå fuld studiekompetence.

Studieforberedende undervisning skal indgå i elevens personlige uddannelsesplan, jf. § 13, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser. Det er forudsat, at skolerne samarbejder om at udbyde studieforberedende undervisning, som dog i praksis kun anvendes i begrænset omfang.

Det foreslås at indsætte en ny § 1 a i lov om erhvervsuddannelser, hvorefter erhvervsuddannelserne skal tilrettelægges således, at de giver eleverne grundlag for videreuddannelse, herunder mulighed for at opnå generel eller delvis studiekompetence i tilknytning til erhvervskompetencen.

Forslaget imødekommer ønsket i den politiske aftale om, at erhvervsuddannelserne i formålsbestemmelsen i lov om erhvervsuddannelser defineres som studiekompetencegivende i tillæg til at være erhvervskompetencegivende, hvilket vil betyde, at videreuddannelsesmulighederne fremhæves på lige fod med beskæftigelsesmulighederne. Det anføres, at der fortsat er både reelle og oplevede barrierer for at videreuddanne sig på baggrund af en erhvervsuddannelse. Det anføres endvidere, at erhvervsuddannelserne er både erhvervskompetencegivende og giver kompetence til at videreuddanne sig, og at der er behov for at tydeliggøre, at erhvervsuddannelserne ikke er et endeligt erhvervsvalg, og at tydeliggøre at erhvervsuddannelser både giver erhvervs- og studiekompetence.

Baggrunden for det foreslåede er et ønske om at sætte et fornyet lovgivningsmæssigt fokus på og dermed sende et tydeligt signal om, at erhvervsuddannelserne udover erhvervskompetencen også resulterer i studiekompetencer, som kan give mulighed for at søge optagelse på erhvervsakademier, professionshøjskoler og universiteter. Forslaget er endvidere begrundet i et ønske om at synliggøre de adgangsveje fra erhvervsuddannelserne til de videregående uddannelser, som understøtter, at der uddannes f.eks. ingeniører med en erhvervsfaglig baggrund.

I en længere periode er søgningen til de gymnasiale uddannelser steget. En fortsat udvikling i denne retning vil alt andet lige reducere tilgangen til de erhvervsrettede ungdomsuddannelser, som på mange områder er en forudsætning for erhvervsudviklingen i Danmark. Hertil kommer, at mange vælger en erhvervsuddannelse, efter at de har gennemført en gymnasial uddannelse, eller en gymnasial uddannelse, efter at de har gennemført en erhvervsuddannelse.

Med forslaget introduceres begreberne »generel studiekompetence« og »delvis studiekompetence« på central plads i lov om erhvervsuddannelser som en selvstændig bestemmelse om erhvervsuddannelses-systemets hovedformål.

Forslaget tilsigter således at fremhæve, at erhvervsuddannelserne tilbyder fleksible uddannelsesforløb, som ikke alene giver fagfaglige udfordringer og kompetencer på højt niveau, men også gør det muligt at kombinere erhvervskompetencen med studiekompetence, som med den rette sammensætning af erhvervsuddannelsen er uden begrænsninger.

Forslaget tilsigter derved at medvirke til at øge erhvervsuddannelsernes status og rekrutteringsflade, især i forhold til nogle af de elever, som i dag i stedet vælger deres uddannelsesvej med afsæt i en gymnasial uddannelse.

Forslaget viderefører i tillæg hertil den eksisterende og lidt bredere terminologi »grundlag for videreuddannelse«, som findes i § 1, nr. 6, i lov om erhvervsuddannelser, som samtidig foreslås ophævet med lovforslagets § 1, nr. 4.

Endelig tilsigter forslaget at understøtte andre initiativer i den politiske aftale, som ligeledes vedrører muligheder for videreuddannelse på baggrund af en erhvervsuddannelse. Der henvises endvidere til lovforslagets § 1, nr. 17, og bemærkningerne hertil, hvor det foreslås at ophæve betingelsen om, at optagelse på gymnasiale suppleringskurser (GSK) - dvs. kurser, som supplerer en ungdomsuddannelse i forhold til optag på en videregående uddannelse - forudsætter, at ansøgere med baggrund i en erhvervsuddannelse har gennemført mindst et studierettet enkeltfag på mindst C-niveau som led i erhvervsuddannelsen eller som enkeltfagsundervisning uden for uddannelsen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Det følger af § 4, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om kvalitetsudvikling og -kontrol, herunder om skolernes handlingsplaner for øget gennemførelse, om minimumstimetal for lærerstyret undervisning på grundforløbet og om lærer- og lederkvalifikationer.

Bemyndigelsen er udmøntet i kapitel 2 (§§ 5-9) i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, som samlet fastlægger krav til kvalitetsarbejdet i uddannelserne.

Det følger grundlæggende af § 6, stk. 1, i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, at skolen skal have et kvalitetssystem til brug for intern løbende kvalitetsudvikling og resultatvurdering af uddannelsens skoleled. Kvalitetssystemet skal omfatte procedurer for selvevaluering og procedurer for løbende informationsindsamling.

Det følger endvidere af bestemmelsens stk. 4, 1. pkt., at skolen hvert år skal gennemføre en trivselsmåling for de elever, der i tidsrummet for målingen modtager skoleundervisning i henhold til erhvervsuddannelsesloven samt en tilfredshedsmåling for praktikvirksomheder, der har aktive uddannelsesaftaler i tidsrummet for denne måling.

Det følger derudover af bestemmelsens stk. 5, at elever, der ikke har deltaget i en måling på grund af fravær, af skolen skal opfordres til at deltage i målingen på et andet tidspunkt efter skolens bestemmelse inden for det tidsrum, som er fastsat i henhold til stk. 4.

Det følger endelig af bestemmelsens stk. 6, at elevtrivsels- og virksomhedstilfredshedsmålinger gennemføres ved anvendelse af et spørgeskema med tilhørende vejledning, som gøres tilgængeligt på ministeriets hjemmeside senest samtidig med den i stk. 4 nævnte meddelelse.

Det følger af § 7, stk. 1, i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, at skolens procedurer for selvevaluering skal sikre, at udvalgte områder gøres til genstand for systematiske og kritiske diskussioner af skolens tilrettelæggelse og gennemførelse af uddannelsen med henblik på at vurdere skolens resultater i forhold til skolens mål og handlingsplaner for øget gennemførelse.

Det følger af bestemmelsens stk. 2, at der skal gennemføres en årlig selvevaluering, som omfatter mindst ét område, der vedrører skolens tilrettelæggelse og gennemførelse af uddannelser og undervisning.

Det følger af bestemmelsens stk. 3, at skolen baggrund af selvevalueringen udarbejder en opfølgningsplan, der fastlægger ændringsbehov, operationelle mål, strategier og tidsplan for opfølgningen. Opfølgningsplanen skal være tilgængelig på skolens hjemmeside.

Det følger af bestemmelsens stk. 4, at skolens opfølgningsplan skal indeholde en handlingsplan for øget gennemførelse af uddannelserne. I handlingsplanen skal skolen prioritere anvendelsen af sine metoder til at øge gennemførelsen i forhold til skolens elevsammensætning, udbud af uddannelser og særlige udfordringer i øvrigt. Handlingsplanen skal rumme skolens mål for øget gennemførelse og mål for effekten af de anvendte metoder, herunder en plan for skolens tilvejebringelse af praktikpladser med måltal for det praktikpladsopsøgende arbejde. Endelig skal handlingsplanen indeholde en rapport om skolens resultater det foregående år. Handlingsplanen godkendes af bestyrelsen og gøres tilgængelig på skolens hjemmeside senest den 1. februar i en form, der anvises af Undervisningsministeriet.

Det følger endelig af bestemmelsens stk. 5, at skolens procedure skal sikre, at medarbejdere og elever samt det lokale uddannelsesudvalg inddrages i selvevalueringen og i arbejdet med planer for opfølgning i nødvendigt og tilstrækkeligt omfang.

Reglerne i § 7 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelse har til formål at understrege, at skoler med højt frafald skal gøre en øget indsats for at reducere frafaldet. Bestemmelserne indebærer i praksis, at skolerne skal udarbejde handlingsplaner med konkrete mål og strategier for øget gennemførelse. Endvidere skal skolerne forbedre frafaldsregistreringen med henblik på at styrke mulighederne for en tidlig indsats over for frafaldstruede elever. Skoler, der ikke har nedbragt frafaldet i fornødent omfang, kan af Undervisningsministeriet blive mødt med et krav om en indsatsaftale, som indeholder konkrete mål og initiativer. Der kan heri indgå krav om finansiering af en særlig indsats med tilhørende krav om dokumentation af effekter.

Handlingsplanen for øget gennemførelse er den enkelte skoles eget mål- og resultatstyringsværktøj, ligesom den anvendes i forbindelse med Undervisningsministeriets kvalitetstilsyn på skolerne. I de årlige handlingsplaner skal skolerne således følge op på de såkaldte reformmål, dvs. følge udviklingen i egne mål og resultater i forhold til erhvervsuddannelsesreformen fra 2014 (søgning, frafald, trivsel mv.). I handlingsplanen skal skolerne følge op på det fælles didaktiske og pædagogiske grundlag, herunder udvælge elementer i sit fælles pædagogiske og didaktiske grundlag samt metoder til undervisningsdifferentiering, som den vil have særligt fokus på at omsætte til praksis i de(t) kommende år. Der skal endelig følges op på det praktikpladsopsøgende arbejde i form af en status på mål og resultater, for eksempel indgåelse af uddannelsesaftaler og anvendelse af skolepraktik.

Derudover er der mulighed for, at den enkelte skole kan udvælge særlige temaer, for eksempel et strategisk indsatsområde, som den ønsker at arbejde med i de(t) kommende år. Der kan også, efter indstilling fra undervisningsministeren, indgå årlige temaer i handlingsplanen, hvilket dog ikke har været tilfældet de seneste år.

Handlingsplanerne skal være godkendt af skolernes bestyrelser og være tilgængelige på skolernes hjemmesider senest den 31. januar hvert år. Handlingsplanen skal ikke – som tidligere – indsendes til Undervisningsministeriet.

Det foreslås at ændre § 4, *stk.* 3, i lov om erhvervsuddannelser således, at ordene »skolernes handlingsplaner for øget gennemførelse« udgår af bestemmelsen.

Forslaget imødekommer ønsket i den politiske aftale om at afskaffe formkravet om erhvervsskolerne udarbejdelse af obligatoriske handlingsplaner for øget gennemførelse, så skolerne får friere rammer til at tilrettelægge den lokale kvalitetsudvikling, herunder den årlige opfølgningsplan.

Den foreslåede sletning af ordene »skolernes handlingsplaner for øget gennemførelse« vil indebære en indskrænkning af undervisningsministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om kvalitetsudvikling og -kontrol således, at det ikke længere vil være muligt at fastsætte sådanne regler vedrørende obligatoriske handlingsplaner for øget gennemførelse.

Det foreslåede vil reelt indebære, at kravet om, at skolerne skal udarbejde handlingsplaner for øget gennemførelse afskaffes. Der vil således ikke længere være en fast form for, hvordan skolerne skal dokumentere arbejdet med reformmål, pædagogisk didaktisk grundlag eller det praktikpladsopsøgende arbejde. Skolerne vil dog fortsat skulle have et kvalitetssystem til brug for intern løbende kvalitetsudvikling og resultatvurdering af uddannelsernes skoledel og foretage en årlig selvevaluering, som skal afrapporteres i en opfølgningsplan, der skal offentliggøres på skolens hjemmeside – men uden andre indholdsmæssige krav, end at selvevalueringen skal omfatte mindst ét område, der vedrører skolens tilrettelæggelse og gennemførelse af uddannelser og undervisning. Endelig vil skolerne fortsat skulle stå for det praktikpladsopsøgende arbejde.

Det tilsigtes ikke med forslaget at fjerne kvalitetsreglernes grundlæggende krav til skolerne om at have evalueringsprocesser og om at udarbejde årlige opfølgningsplaner.

Det foreslåede tilsigter dermed at give erhvervsskolerne øget frihed og tid til undervisningen, som er kerneopgaven, idet skolerne fremover selv vil kunne bestemme, hvordan de griber opfølgningsopgaven an, herunder hvordan de ønsker at præsentere evalueringsprocesser og opfølgningsplaner, der efter det foreslåede således fortsat vil skulle være offentligt tilgængelige.

Det bemærkes, at forslaget ikke vil ændre på den generelle dataindsamling vedr. reformmål, praktikpladsstatistik mv., som i øvrigt finder sted i regi af Undervisningsministeriet.

Bekendtgørelse om erhvervsuddannelser og Undervisningsministeriets risikobaserede tilsyn med skolerne vil blive justeret i overensstemmelse med det foreslåede.

Det bemærkes i øvrigt, at den resterende del af den eksisterende bemyndigelse i § 4, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser vil blive udnyttet til at styrke de eksisterende regler i kapitel 2 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser med sigte på at imødekomme ønsket i den politiske aftale om, at der skal indføres krav til erhvervsskolerne om øget elevinddragelse, herunder i opfølgning på trivselsmålingerne.

Der forventes i denne henseende som supplement til den gældende bestemmelse i 7, stk. 5, i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, hvorefter skolens procedurer skal sikre, at medarbejdere og elever samt det lokale uddannelsesudvalg inddrages i selvevalueringen og i arbejdet med planer for opfølgning i nødvendigt og tilstrækkeligt omfang, fastsat udtrykkelige krav til skolerne om elevinddragelse, herunder i opfølgning på trivselsmålingerne, med henblik på øget fokus på eleverne og inddragelse af deres perspektiv og med henblik på at sikre mere sammenhængende forløb fra start til slut, attraktive undervisningsmiljøer, stærk identitetsskabelse og fælleskab på skolerne.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

§ 5 i lov om erhvervsuddannelser indeholder sammen med lovens § 5 a de grundlæggende adgangsbetingelser til erhvervsuddannelserne for ansøgere, som ikke har en uddannelsesaftale (praktikplads i en virksomhed).

§ 5 b i lov om erhvervsuddannelser indeholder de grundlæggende adgangsbetingelser til erhvervsuddannelserne for ansøgere, som har en uddannelsesaftale (praktikplads i en virksomhed).

Efter § 5, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser har en ansøger uden uddannelsesaftale, som søger om optagelse til grundforløbets 1. del til påbegyndelse senest i august måned året efter at ansøgeren har opfyldt undervisningspligten efter folkeskoleloven eller har afsluttet undervisningen i 10. klasse, adgang hertil, hvis ansøgeren har bestået folkeskolens afgangseksamen og ved denne eller ved 10.-klasseprøver har opnået et karaktergennemsnit på mindst 2,0 i henholdsvis dansk og matematik eller et tilsvarende resultat ved en tilsvarende prøve (bestemmelsens nr. 1) og er vurderet uddannelsesparat og har indsendt sin studievalsportfolio i henhold til lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. (bestemmelsens nr. 2).

De beskrevne adgangsbetingelser i § 5, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser har dog i forhold til krav om studievalsportfolio først virkning for optag til påbegyndelse af en erhvervsuddannelse i august 2019.

Tilsvarende gælder også efter den 1. august 2019 for ansøgere, der har afsluttet undervisningen i folkeskolen i skoleåret 2016-17 eller tidligere (dvs. personer, som ikke har kunnet aflægge folkeskolens afgangseksamen, som først har fundet anvendelse fra den 1. august 2017).

Der henvises herved til § 24, stk. 2, jf. § 9, nr. 1 og 2, i lov nr. 1746 af 27. december 2016 om ændring af lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love (Indførelse af folkeskolens afgangseksamen, adgangskrav til erhvervsuddannelserne og ændringer som følge af lovgivning om de gymnasiale uddannelsers indhold m.v.).

Efter § 5 a, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser har en ansøger uden uddannelsesaftale, som søger om optagelse til påbegyndelse efter udløbet af det år, hvor ansøgeren har opfyldt undervisningspligten i henhold til folkeskoleloven eller har afsluttet undervisningen i 10. klasse, adgang til grundforløbets 2. del, hvis ansøgeren opfylder betingelsen i § 5, stk. 1, nr. 1, (dvs. har bestået folkeskolens afgangseksamen og ved denne eller ved 10.-klasseprøver har opnået et karaktergennemsnit på mindst 2,0 i henholdsvis dansk og matematik eller et tilsvarende resultat ved en tilsvarende prøve) (bestemmelsens nr. 1) og den ansøgte skole på baggrund af en samtale med ansøgeren vurderer, at denne kan gennemføre erhvervsuddannelsen (bestemmelsens nr. 2).

Det bemærkes i denne henseende, at det omtalte § 24, stk. 2, jf. § 9, nr. 4, i lov nr. 1746 af 27. december 2016 om ændring af lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love (Indførelse af folkeskolens afgangseksamen, adgangskrav til erhvervsuddannelserne og ændringer som følge af lovgivning om de gymnasiale uddannelsers indhold m.v.) indebærer, at terminologien »kan gennemføre erhvervsuddannelsen« i slutningen af § 5 a, stk. 1, nr. 2, i lov om erhvervsuddannelser først får virkning for optag til påbegyndelse af en erhvervsuddannelse i august 2019. Indtil da indeholder bestemmelsen terminologien »kan gennemføre en erhvervsuddannelse«.

Efter § 5 b i lov om erhvervsuddannelser har en ansøger med uddannelsesaftale uanset bestemmelserne i § 5 og § 5 a, stk. 1-3, i lov om erhvervsuddannelser direkte adgang til grundforløbets 2. del, men optages dog på 1. del, hvis det er omfattet af uddannelsesaftalen og ansøgeren søger om optagelse til påbegyndelse senest i august måned året efter, at ansøgeren har opfyldt undervisningspligten i henhold til folkeskoleloven eller har afsluttet undervisningen i 10. klasse.

Men hensyn til de anvendte begreber »grundforløbets 1. del« og »grundforløbets 2. del« følger det af § 12, stk. 1, 2.-4. pkt., i lov om erhvervsuddannelser, at en erhvervsuddannelse består af et grundforløb og et hovedforløb, og at det tillige kan indeholde et særligt studiekompetencegivende forløb, jf. regler fastsat i medfør af § 5 c, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser. Grundforløbet er opdelt i en 1. del af 20 skoleugers varighed og en 2. del af indtil 20 skoleugers varighed. Grundforløbet kan for den enkelte

elev helt eller delvis erstattes af grundlæggende praktisk oplæring i en virksomhed på grundlag af en uddannelsesaftale.

For at blive optaget til en erhvervsuddannelse skal ansøgere uden en uddannelsesaftale endvidere opfylde en række adgangskrav eller, hvis disse ikke er opfyldt, søge adgang til erhvervsuddannelserne via en samtale med og eventuelt en optagelsesprøve på skolen.

Grundforløbets 1. del er efter de nævnte bestemmelser i §§ 5 og 5 b således forbeholdt ansøgere, som søger om optagelse til påbegyndelse af en erhvervsuddannelse senest med udløbet af august måned året efter opfyldelsen af undervisningspligten eller efter afslutningen af 10. klasse. Det indebærer i praksis, at ansøgning skal indgives inden for et år efter opfyldelsen af undervisningspligten eller efter afslutningen af 10. klasse, og at grundforløbets 1. del dermed er forbeholdt de yngste ansøgere til erhvervsuddannelserne. Derefter sker optagelse i alle tilfælde til grundforløbets 2. del.

Som det fremgår af § 5 a, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser kan ansøgere uden uddannelsesaftale, som søger om optagelse efter udløbet af det år, hvor de har opfyldt undervisningspligten eller afsluttet 10. klasse, ligeledes søge om optagelse til grundforløbets 2. del. Bestemmelsen markerer, at ansøgere i denne målgruppe dermed i perioden fra begyndelsen af det år, som følger efter det, hvori de har opfyldt undervisningspligten eller afsluttet 10. klasse (dvs. fra det førstkommande nytår) og indtil udløbet af august måned året efter at ansøgeren har opfyldt undervisningspligten eller afsluttet 10. klasse har et frit valg mellem at påbegynde en erhvervsuddannelse på enten grundforløbets 1. eller 2. del, forudsat at den pågældende opfylder de øvrige betingelser for optagelse og ikke er omfattet af de begrænsninger, som findes i § 5, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser, og som beskrives umiddelbart neden for.

Som det fremgår af § 5 b, skal en ansøger med uddannelsesaftale, der søger om optagelse til påbegyndelse senest i august måned året efter, at ansøgeren har opfyldt undervisningspligten eller har afsluttet undervisningen i 10. klasse, optages til grundforløbets 1. del, hvis det i uddannelsesaftalen er angivet, at denne omfatter både 1. og 2. del af grundforløbet. Bestemmelsen markerer, at det dermed er op til eleven og virksomheden at beslutte, hvorvidt eleven skal gennemføre grundforløbets 1. del.

§ 5, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser indeholder den begrænsning, at en ansøger ikke kan optages på grundforløbets 1. del, hvis ansøgeren har været optaget på grundforløbets 1. del (bestemmelsens nr. 1), har modtaget undervisning på en produktionsskole af mindst 1 års varighed rettet mod optagelse til en erhvervsuddannelse (bestemmelsens nr. 2) eller har gennemført et år af en gymnasial uddannelse (bestemmelsens nr. 3).

Bestemmelsens nr. 1, hvorefter en elev kun kan optages på grundforløbets 1. del én gang tilsigter at undgå, at elever cirkulerer rundt i grundforløbet uden at komme i gang med den uddannelsesspecifikke undervisning på grundforløbets 2. del. Bestemmelsen indebærer desuden, at elever, der én gang har gennemført grundforløbets 1. del, men ønsker at begynde på en ny erhvervsuddannelse, fordi de fortryder deres uddannelsesvalg, skal begynde direkte på grundforløbets 2. del af grundforløbet rettet mod den nye erhvervsuddannelse.

Bestemmelsens nr. 2 og 3 vedrørende undervisning af mindst 1 års varighed på en produktionsskole henholdsvis i en gymnasial uddannelse tager sigte på at sikre, at elever, der på anden måde har tilegnet sig de kompetencer, som er målet med undervisningen på grundforløbets 1. del, ikke skal gentage denne undervisning.

Efter § 8, nr. 5, og § 30, stk. 3, i lov nr. 745 af 8. juni 2018 om ændring af avu-loven, lov om befordringsrabat til uddannelsessøgende i ungdomsuddannelser m.v., lov om Danmarks Evalueringsinstitut, lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, lov om individuel boligstøtte og forskellige andre love og om ophævelse af lov om erhvervsgrunduddannelse m.v., lov om

kombineret ungdomsuddannelse, lov om produktionsskoler og lov om Rådet for Ungdomsuddannelser (Ændringer som følge af lovgivning om forberedende grunduddannelse m.v.) vil den nævnte begrænsning i § 5, stk. 4, nr. 2, i lov om erhvervsuddannelser vedrørende undervisning på en produktionsskole af mindst 1 års varighed blive ophævet med ikrafttræden den 1. august 2019. Ændringen har sammenhæng med, at lov om produktionsskoler fra med det pågældende tidspunkt ophæves som følge af etableringen af forberedende grunduddannelse, jf. lov nr. 697 af 8. juni 2018 om forberedende grunduddannelse, som således fra den nævnte dato blandt andet afløser de eksisterende produktionstilbud. Der fandtes i tilknytning hertil ikke behov for at opretholde en begrænsning i forhold til overgang fra forberedende grunduddannelse til grundforløbets 1. del på erhvervsuddannelserne, som ligger udover de almindelige adgangsbetingelser, der gælder for ansøgere uden en uddannelsesaftale, eller, for så vidt angår ansøgere med en uddannelsesaftale, som følger af uddannelsesaftalens indhold.

Der er i 2018 igangsat et etårigt forsøg med udvidet optag til grundforløbets 1. del. Forsøget er efterfølgende forlænget til også at omfatte optag i 2019.

Det foreslås at ændre § 5, stk. 1, og i § 5 b, nr. 2, i lov om erhvervsuddannelser således ordene »året efter« begge steder erstattes af ordene »i det andet år efter«.

Forslaget imødekommer ønsket i den politiske aftale om at udvide adgangen til grundforløbets første del, så unge har adgang i op til to år efter afsluttet 9. og 10. klasse.

Baggrunden for det foreslåede er, at frafaldet blandt de 15-19 årige elever på grundforløbets 2. del har vist sig at være ca. 10 pct. lavere for elever, som forinden har gennemført grundforløbets 1. del.

Følgeforskning vedrørende erhvervsuddannelsernes grundforløb (»Grundforløb på erhvervsuddannelserne efter reformen« – KORA, 2017) viser dertil, at skolernes lærere og ledelser generelt vurderer, at grundforløbets 1. del fungerer godt. Aftalekredsen bag erhvervsuddannelsesreformen fra 2014 igangsatte på denne baggrund i 2018 et etårigt forsøg med udvidet optag til grundforløb 1. Forsøget er efterfølgende blevet forlænget til også at omfatte optag i 2019.

Med sigte på at øge gennemførelsesprocenten i erhvervsuddannelserne vil det foreslåede indebære, at adgangen til grundforløbets 1. del udvides, så ansøgere vil have adgang til at søge om påbegyndelse senest ved udløbet af august måned to år efter, at ansøgeren har opfyldt undervisningspligten eller har afsluttet undervisningen i 10. klasse, jf. den foreslåede nye formulering »i det andet år efter«, mod i dag et år efter afsluttet 9. og 10. klasse, jf. den eksisterende formulering »året efter«.

Det foreslåede vil således indebære, at grundforløbets 1. del fortsat vil være et tilbud til de yngste elever. Den foreslåede udvidelse vil gælde for elever både med og uden en uddannelsesaftale (praktikplads i en virksomhed) og vil indebære adgang til grundforløbets 1. del i op til to år efter afsluttet 9. og 10. klasse. Først derefter vil optagelse i alle tilfælde ske til grundforløbets 2. del.

Det foreslåede vil ikke indebære ændringer i de eksisterende adgangsbetingelser efter § 5 og § 5 a i lov om erhvervsuddannelser, som fremover vil finde uændret anvendelse for ansøgere uden en uddannelsesaftale.

Med hensyn § 5, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser vil det foreslåede ikke indebære ændringer i forhold til, at en ansøger ikke kan optages på grundforløbets 1. del, hvis vedkommende har været optaget på grundforløbets 1. del (bestemmelsens nr. 1), eller hvis ansøgeren har gennemført et år af en gymnasial uddannelse (bestemmelsens nuværende nr. 3, som pr. 1. august 2019 bliver nr. 2, jf. § 8, nr. 5, og § 30, stk. 3, i lov nr. 745 af 8. juni 2018 om ændring af avu-loven, lov om befordringsrabat til uddannelsessøgende i ungdomsuddannelser m.v., lov om Danmarks Evalueringsinstitut, lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, lov om individuel boligstøtte og for-

skellige andre love og om ophævelse af lov om erhvervsgrunduddannelse m.v., lov om kombineret ungdomsuddannelse, lov om produktionsskoler og lov om Rådet for Ungdomsuddannelser (Ændringer som følge af lovgivning om forberedende grunduddannelse m.v.)).

Det foreslåede vil endvidere ikke indebære formelle ændringer af § 5 a, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser, hvorefter ansøgere uden uddannelsesaftale kan søge om optagelse til grundforløbets 2. del efter udløbet af det år, hvor de har opfyldt undervisningspligten eller afsluttet 10. klasse. Bestemmelsens tidsmæssige sammenhæng med § 5, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser vil dog øges derved, at den fremover vil gælde for ansøgere i målgruppen i perioden fra påbegyndelsen af det år, som følger efter det, hvori de har opfyldt undervisningspligten (dvs. fra det førstkommande nytår) og indtil udløbet af august måned to år efter, at ansøgeren har opfyldt undervisningspligten. I denne periode vil de pågældende ansøgere frit kunne vælge mellem at søge om optagelse til grundforløbets 1. eller 2. del, forudsat at de opfylder de øvrige betingelser for optagelse og ikke er omfattet af de begrænsninger, som følger af § 5, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser.

Det foreslåede vil endelig ikke indebære ændringer af den del i § 5 b i lov om erhvervsuddannelser, hvorefter det for ansøgere med uddannelsesaftale er en betingelse, at der i uddannelsesaftalen er angivet, at denne omfatter både 1. og 2. del af grundforløbet. Det foreslåede indebærer dog også i denne henseende en udvidelse af bestemmelsens tidsmæssige sammenhæng med § 5, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser således, at det i hele den foreslåede udvidede optagelsesperiode til grundforløbets 1. del vil være valgfrit for eleven og virksomheden at beslutte, om eleven skal gennemføre grundforløbets 1. del.

Det bemærkes afslutningsvis, at det foreslåede vil kræve ændringer af det fælles ansøgningssystem Optagelse.dk, som skal kunne håndtere, at ansøgere kan søge grundforløbets 1. del i op til to år efter de har afsluttet 9. klasse eller 10. klasse. Det forventes, at de pågældende systemændringer vil kunne være implementeret til november 2019 med sigte på udbudsoprettelse for erhvervsskolernes uddannelsesudbud med studiestart til august 2020, jf. herved den foreslåede ikrafttræden i lovforslagets § 11, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Efter § 5 c, stk. 1, 1. pkt., i lov om erhvervsuddannelser er optagelse på en skole til en uddannelses hovedforløb betinget af, at eleven har gennemført 2. del af et adgangsgivende grundforløb, jf. dog § 12, stk. 1, 4. pkt., eller har mindst tilsvarende kvalifikationer. Efter § 5 c, stk. 1, 2. pkt., i lov om erhvervsuddannelser skal eleven endvidere have indgået uddannelsesaftale, jf. dog stk. 2, § 66 e, stk. 1, § 66 l, stk. 1, og § 66 p, stk. 1.

Henvisningen i bestemmelsens 2. pkt. til § 66 l, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser har tilknytning til erhvervsuddannelse plus (eud+), jf. bestemmelserne i kapitel 7 (§§ 66 l-o) i lov om erhvervsuddannelser. Erhvervsuddannelse plus (eud+) er et særligt afslutningsforløb i erhvervsuddannelserne, og det følger af § 66 l, stk. 1, 3. pkt., at forløbet gennemføres uden uddannelsesaftale.

Det foreslås at ændre § 5 c, stk. 1, 2. pkt., i lov om erhvervsuddannelser således, at henvisningen til § 66 l, stk. 1, udgår.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 26, hvor det foreslås, at bestemmelserne om erhvervsuddannelse plus (eud+) i kapitel 7 b i lov om erhvervsuddannelser ophæves. Der er således tale om teknisk konsekvensændring i forbindelse med den foreslåede implicitte ophævelse af § 66 l i lov om erhvervsuddannelser, som indebærer, at henvisningen til § 66 l, stk. 1, i § 5 c, stk. 1, 2. pkt., i lov om erhvervsuddannelser ligeledes vil udgå. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 26, og bemærkningerne her til.

Det foreslåede indebærer ingen indholdsmæssige ændringer.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 9

De foreslåede bestemmelser er nye.

Lov om erhvervsuddannelser indeholder ikke bestemmelser om et grundforløb plus (GF+) eller om adgang hertil. Lov om erhvervsuddannelser indeholder endvidere ikke bestemmelser om adgang til adgangskurser på erhvervsskoler i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9. klasses afgangsprøve.

Der gælder en række adgangskrav til erhvervsuddannelserne.

Efter § 5, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser har en ansøger uden uddannelsesaftale, som søger om optagelse til grundforløbets 1. del til påbegyndelse senest i august måned året efter at ansøgeren har opfyldt undervisningspligten efter folkeskoleloven eller har afsluttet undervisningen i 10. klasse, adgang hertil, hvis ansøgeren har bestået folkeskolens afgangseksamen og ved denne eller ved 10.-klasseprøver har opnået et karaktergennemsnit på mindst 2,0 i henholdsvis dansk og matematik eller et tilsvarende resultat ved en tilsvarende prøve (bestemmelsens nr. 1) og er vurderet uddannelsesparat og har indsendt sin studieevalgsportfolio i henhold til lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. (bestemmelsens nr. 2).

De beskrevne adgangsbetingelser i § 5, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser har dog først virkning for optag til påbegyndelse af en erhvervsuddannelse i august 2019. For ansøgning om optagelse med henblik på påbegyndelse før den 1. august 2019 er adgang grundforløbets 1. del til påbegyndelse senest i august måned året efter at ansøgeren har opfyldt undervisningspligten efter folkeskoleloven eller har afsluttet undervisningen i 10. klasse betinget af, at ansøgeren har opnået et karaktergennemsnit på mindst 2,0 i henholdsvis dansk og matematik ved 9. - eller 10.-klasseprøver eller et tilsvarende resultat ved en tilsvarende prøve (bestemmelsens nr. 1) og er vurderet uddannelsesparat i henhold til lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. (bestemmelsens nr. 2).

Tilsvarende gælder også efter den 1. august 2019 for ansøgere, der har afsluttet undervisningen i folkeskolen i skoleåret 2016-17 eller tidligere (dvs. personer, som ikke har kunnet aflægge folkeskolens afgangseksamen, som først har fundet anvendelse fra den 1. august 2017).

Der henvises herved til § 24, stk. 2, jf. § 9, nr. 1 og 2, i lov nr. 1746 af 27. december 2016 om ændring af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love (Indførelse af folkeskolens afgangseksamen, adgangskrav til erhvervsuddannelserne og ændringer som følge af lovgivning om de gymnasiale uddannelsers indhold m.v.).

Efter § 5 a, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser har en ansøger uden uddannelsesaftale, som søger om optagelse til påbegyndelse efter udløbet af det år, hvor ansøgeren har opfyldt undervisningspligten i henhold til folkeskoleloven eller har afsluttet undervisningen i 10. klasse, adgang til grundforløbets 2. del, hvis ansøgeren opfylder betingelsen i § 5, stk. 1, nr. 1, (dvs. har bestået folkeskolens afgangseksamen og ved denne eller ved 10.-klasseprøver har opnået et karaktergennemsnit på mindst 2,0 i henholdsvis dansk og matematik eller et tilsvarende resultat ved en tilsvarende prøve) (bestemmelsens nr. 1) og den ansøgte skole på baggrund af en samtale med ansøgeren vurderer, at denne kan gennemføre erhvervsuddannelsen (bestemmelsens nr. 2).

Det bemærkes i denne henseende, at det omtalte § 24, stk. 2, jf. § 9, nr. 4, i lov nr. 1746 af 27. december 2016 om ændring af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love (Indførelse af folkeskolens afgangseksamen, adgangskrav til erhvervsuddannelserne og ændringer som følge af lovgivning om de gymnasiale uddannelsers indhold m.v.) indebærer, at terminologien »kan gennemføre erhvervsuddannelsen« i slutningen af § 5 a, stk. 1, nr. 2, i lov om erhvervsuddannelser først får virkning for optag til påbegyndelse af en erhvervsuddannelse i august 2019. Indtil da indeholder bestemmelsen terminologien »kan gennemføre en erhvervsuddannelse«.

For at blive optaget til en erhvervsuddannelse skal ansøgere uden en uddannelsesaftale som det fremgår endvidere opfylde en række adgangskrav eller, hvis disse ikke er opfyldt, søge adgang til erhvervsuddannelserne via en samtale med og eventuelt en optagelsesprøve på skolen.

Der gælder endvidere en række bestemmelser om grundforløb i lov om erhvervsuddannelser.

Det følger af § 12, stk. 1, 2.-4. pkt., i lov om erhvervsuddannelser, at en erhvervsuddannelse består af et grundforløb og et hovedforløb, og at det tillige kan indeholde et særligt studiekompetencegivende forløb, jf. regler fastsat i medfør af § 5 c, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser. Grundforløbet er opdelt i en 1. del af 20 skoleugers varighed. Grundforløbet kan for den enkelte elev helt eller delvis erstattes af grundlæggende praktisk oplæring i en virksomhed på grundlag af en uddannelsesaftale.

Det følger af § 23, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser, at grundforløbets 1. del omfatter introducerende, bred og almen erhvervsfaglig undervisning med faglig progression i forhold til en fagretning samt løbende afklaring af elevens uddannelsesvalg. Grundforløbets 2. del omfatter uddannelsesspecifik undervisning rettet mod elevens opfyldelse af de adgangskrav, der stilles ved overgangen til skoleundervisning i uddannelsens hovedforløb, jf. stk. 2, og anden undervisning, som sigter mod elevens opfyldelse af uddannelsens mål. Efter bestemmelsens stk. 2 fastsættes de kompetencemål, som eleven skal opfylde ved overgang fra grundforløbet til skoleundervisning i hovedforløbet, af undervisningsministeren i reglerne om de enkelte uddannelser, jf. § 4, stk. 2.

På grundforløbet skal eleverne således udvikle almene og generelle erhvervsfaglige kompetencer. Samtidig skal de erhverve kendskab til de forskellige fagområder, herunder til praktik- og beskæftigelsesmulighederne, inden de efter 20 uger skal vælge en konkret erhvervsuddannelse. Grundforløbets 1. del deles op i fire hovedområder, som alle har fælles uddannelsesmål.

Ved ansøgningen om optagelse på et hovedområde får eleverne lejlighed til at tilkendegive interesse for en bestemt fagretning inden for et hovedområde, svarende til gymnasieansøgers mulighed for at angive ønsker om studieretning.

Grundforløbets 2. del omfatter hovedsagelig uddannelsesspecifik undervisning rettet mod elevens opfyldelse af de adgangskrav, der fastsættes efter de faglige udvalgs bestemmelse for overgang til skoleundervisningen i hovedforløbet, samt i fornødent omfang anden undervisning, som sigter mod elevens opfyldelse af uddannelsens mål, f.eks. mål om opnåelse af studiekompetencegivende eksamen (eux).

Efter § 4, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser fastsætter undervisningsministeren regler om uddannelserne i almindelighed. Reglerne fastsættes efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, hvis dette følger af § 35. Efter bestemmelsens stk. 2 fastsætter undervisningsministeren endvidere regler for de enkelte uddannelser, herunder forløb som nævnt i § 33 a. Reglerne fastsættes efter de faglige udvalgs bestemmelse, hvis dette følger af § 38.

Efter § 13 i lov om erhvervsuddannelser fastsætter undervisningsministeren efter de faglige udvalgs bestemmelse, jf. dog § 4, stk. 1, og § 38, stk. 2, regler om de enkelte uddannelsers varighed og deres struktur, herunder fordelingen på skoleundervisning og praktikuddannelse.

Efter § 14 i lov om erhvervsuddannelser organiseres uddannelsernes grundforløb af skolerne inden for rammer, hvorom undervisningsministeren fastsætter regler efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser.

Efter § 25 i lov om erhvervsuddannelser tilrettelægger skolerne undervisningen i grundforløbet inden for regler fastsat i henhold til § 4, stk. 1, og i hovedforløbet efter regler fastsat i henhold til § 4, stk. 2. Efter bestemmelsens stk. 2 fastsætter undervisningsministeren efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser regler om grundfagenes mål, indhold, niveau og bedømmelseskriterier.

Efter § 35, stk. 1, nr. 9 og 11, i lov om erhvervsuddannelser afgiver Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser til undervisningsministeren om organisering af uddannelsernes grundforløb, jf. § 14, henholdsvis regler om tilrettelæggelsen af undervisningen i grundforløb, jf. § 25, stk. 1.

Efter § 38 i lov om erhvervsuddannelser fastsætter undervisningsministeren regler om de enkelte uddannelser efter det pågældende faglige udvalgs bestemmelse inden for rammerne af lovgivningen, herunder regler som ministeren har fastsat om uddannelserne i almindelighed efter lovens § 4, stk. 1. De faglige udvalg er nedsat af arbejdsmarkedets parter.

De beskrevne bestemmelser fastlægger kompetencefordelingen mellem de forskellige organer, som er med til at fastsætte regler om erhvervsuddannelser. Som det fremgår, er det overordnet undervisningsministeren, som med bistand af Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, har kompetencen til at fastsætte de generelle mål- og rammestyrende retningslinjer for erhvervsuddannelser, mens de faglige udvalg fastlægger uddannelsernes specifikke struktur, indhold og mål. De faglige udvalg fastsætter desuden rammerne for skoleundervisningen samt retningslinjerne for praktikuddannelsen.

Det foreslås at indsætte to nye bestemmelser i lov om erhvervsuddannelser.

Efter det foreslåede § 5 d i lov om erhvervsuddannelser har en ansøger, der efter §§ 5-5 c har krav på at blive optaget, adgang til grundforløb+ (GF+), medmindre vedkommende har gennemført en ungdomsuddannelse, har påbegyndt grundforløbets 1. del, har påbegyndt grundforløb plus (GF+), har adgang til grundforløbets 1. del, har haft adgang til, men har fravalgt grundforløbets 1. del for at begynde på grundforløbets 2. del eller har gennemført grundforløbets 2. del, herunder hvis dette helt eller delvist er erstattet af grundlæggende praktisk oplæring i virksomhed, jf. § 12, stk. 1. Det fremgår endvidere, at de begrænsninger, som følger af stk. 1, nr. 2 og 5, ikke gælder for ansøgere, som søger om optagelse efter udløbet af august måned i det andet år efter, at ansøgeren har opfyldt undervisningspligten i henhold til folkeskoleloven eller har afsluttet undervisningen i 10. klasse.

Forslaget til ny § 5 d i lov om erhvervsuddannelser imødekommer i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 13, ønsket i den politiske aftale om at tilbyde uafklarede elever samt elever med behov for opkvalificering af deres generelle almene og erhvervsfaglige kompetencer med henblik på senere at kunne opfylde overgangskravene til hovedforløbet et nyt, ikke obligatorisk grundforløb plus (GF+) forud for påbegyndelse af grundforløbets 2. del med en samlet fast varighed på 10 uger.

Det er hensigten, at det foreslåede grundforløb plus (GF+) skal være et tilbud, der ligger umiddelbart forud for grundforløbets 2. del.

Det foreslåede § 5 d i lov om erhvervsuddannelser vil samlet indebære, at ansøgere, der i øvrigt efter §§ 5-5 c i lov om erhvervsuddannelser har krav på at blive optaget, frit vil kunne optages til det foreslåede grundforløb plus (GF+), medmindre de er undtaget fra adgang efter betingelserne i den foreslåede bestemmelse nr. 1-5, som omtales neden for. Dette betyder generelt, at elever både med og uden uddannelsesaftale har adgang, hvis de således ikke er undtaget. Elever på det foreslåede grundforløb plus (GF+) vil være omfattet af muligheden for få SU. For elever med en uddannelsesaftale vil arbejdsgivere, der har udbetalt løn under skoleophold i forbindelse med det foreslåede grundforløb plus (GF+), være berettiget til lønrefusion efter reglerne herom i § 4 i lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag.

De eksisterende bemyndigelser i § 4, § 13, stk. 1, § 38 i lov om erhvervsuddannelser vil, efter samme model som gælder for de eksisterende grundforløb, blive anvendt til at fastsætte nærmere regler om strukturen og indholdet af det foreslåede grundforløb plus (GF+), dvs. med udgangspunkt i den eksisterende kompetencefordeling mellem undervisningsministeren, Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser og de faglige udvalg.

Det er i denne henseende hensigten, at det faglige indhold på det foreslåede grundforløb plus (GF+) vil skulle bestå af afklarende og introducerende elementer, herunder erhvervsfag. Det kan for eksempel være arbejdspladskultur, metodelære, arbejdsplanlægning og samarbejde samt faglig kommunikation. Det er endvidere hensigten, at forløbet vil skulle indeholde et kombinationsfag, som fagligt vil blive orienteret i forhold til fagretningen og derudover vil indeholde danskfaglige, samfunds-faglige og sproglige kompetencer samt færdigheder i regning og praktikpladssøgning.

Det er endvidere hensigten, at det foreslåede grundforløb plus (GF+) skal være et tilbud for uafklarede elever samt elever med behov for opkvalificering af deres generelle almene og erhvervsfaglige kompetencer med henblik på senere at kunne opfylde overgangskravene til hovedforløbet. Det vil af de kommende regler fremgå, at forløbet skal tilrettelægges som et særskilt forløb for målgruppen, dvs. uafhængigt af grundforløbets 1. del.

Det er endvidere hensigten, at erhvervsskolerne skal planlægge udbuddet af det foreslåede grundforløb plus (GF+), så eleverne kan påbegynde grundforløbets 2. del i umiddelbar forlængelse af et afsluttet grundforløb plus (GF+) og derved ikke oplever pause i deres uddannelsesforløb.

Det bemærkes i øvrigt, at det endelige uddannelsesvalg også i relation til elever, som optages på det foreslåede grundforløb plus (GF+), først vil ske ved påbegyndelsen af grundforløbets 2. del.

Det bemærkes endvidere, at det foreslåede vil kræve ændringer af det fælles ansøgningssystem Optagelse.dk. Dette vil indebære, at der etableres en løsning, så ansøgerne kan søge ind på den nye det foreslåede grundforløb plus (GF+) uddannelse via Optagelse.dk. Det forventes, at de pågældende ændringer kan være implementeret i november 2019 med sigte på udbudsoprettelse for erhvervsskolernes uddannelsesudbud med studiestart til august 2020, jf. herved den foreslåede ikrafttræden i lovforslagets § 11, stk. 2.

Efter det foreslåede § 5 d, *stk. 1, nr. 1*, i lov om erhvervsuddannelser har en ansøger adgang til grundforløb plus (GF+), medmindre vedkommende har gennemført en ungdomsuddannelse. Det foreslåede vil indebære, at personer, som har gennemført en gymnasial uddannelse, eller som tidligere har gennemført en erhvervsuddannelse, herunder erhvervsuddannelser gennemført i tiden for etablering af grundforløbets 2. del, ikke har mulighed for optagelse på det foreslåede grundforløb plus (GF+). Med terminologien »gennemført« menes gennemført og bestået de afsluttende relevante eksaminer.

Efter det foreslåede § 5 d, *stk. 1, nr. 2*, i lov om erhvervsuddannelser har en ansøger adgang til grundforløb plus (GF+), medmindre vedkommende har påbegyndt grundforløbets 1. del. Det foreslåede vil indebære, at personer, som har valgt at gå i gang med grundforløbets 1. del, ikke vil have mulighed for

at skifte over til det foreslåede grundforløb plus (GF+). Der henvises dog samtidig til det foreslåede stk. 2 i den nye bestemmelse, jf. neden for, hvoraf det fremgår, at virkningen af den foreslåede begrænsning vedrørende påbegyndelse af grundforløbets 1. del vil bortfalde ved udløbet af august måned i det andet år efter, at ansøgeren har opfyldt undervisningspligten i henhold til folkeskoleloven eller har afsluttet undervisningen i 10. klasse.

Efter det foreslåede § 5 d, *stk. 1, nr. 3*, i lov om erhvervsuddannelser har en ansøger adgang til grundforløb plus (GF+), medmindre vedkommende har påbegyndt grundforløb plus (GF+). Det foreslåede vil indebære, at personer, som har valgt at gå i gang med det foreslåede grundforløb plus (GF+) og falder fra, ikke på et senere tidspunkt vil kunne blive optaget på grundforløb plus (GF+) på ny.

Efter det foreslåede § 5 d, *stk. 1, nr. 4*, i lov om erhvervsuddannelser har en ansøger adgang til grundforløb+ (GF+), medmindre vedkommende har adgang til grundforløbets 1. del. Det foreslåede vil indebære, at personer, som efter § 5 og § 5 b i lov om erhvervsuddannelser kan optages på grundforløbets 1. del, vil være afskåret fra at blive optaget på det foreslåede grundforløb plus (GF+). Det omfatter ansøgere både med og uden uddannelsesaftale, som søger om optagelse til påbegyndelse, senest i august måned to år efter at ansøgeren har opfyldt undervisningspligten efter folkeskoleloven eller har afsluttet undervisningen i 10. klasse, jf. herved de foreslåede ændringer af § 5, stk. 1, og § 5 b, nr. 2, som fremgår af lovforslagets § 1, nr. 7.

Efter det foreslåede § 5 d, *stk. 1, nr. 5*, i lov om erhvervsuddannelser har en ansøger adgang til grundforløb plus (GF+), medmindre vedkommende har haft adgang til, men har fravalgt grundforløbets 1. del for at begynde på grundforløbets 2. del. Det foreslåede vil indebære, at personer, som – i stedet for at udnytte muligheden for at gå på grundforløbets 1. del – har valgt at gå ind på grundforløbets 2. del, og som derefter er faldet fra, inden de gennemførte grundforløbets 2. del, vil være afskåret fra at blive optaget på det foreslåede grundforløb plus (GF+). Det omfatter ansøgere både med og uden uddannelsesaftale, som søger om optagelse til påbegyndelse, senest i august måned to år efter at ansøgeren har opfyldt undervisningspligten efter folkeskoleloven eller har afsluttet undervisningen i 10. klasse, jf. herved de foreslåede ændringer af § 5, stk. 1, og § 5 b, nr. 2, som fremgår af lovforslagets § 1, nr. 7, og som i den forbindelse har valgt at begynde direkte på grundforløbets 2. del. Der henvises dog samtidig til det foreslåede stk. 2 i den nye bestemmelse, jf. neden for, hvoraf det fremgår, at virkningen af den foreslåede begrænsning vedrørende påbegyndelse af grundforløbets 1. del vil bortfalde ved udløbet af august måned i det andet år efter, at ansøgeren har opfyldt undervisningspligten i henhold til folkeskoleloven eller har afsluttet undervisningen i 10. klasse.

Efter det foreslåede § 5 d, *stk. 1, nr. 6*, i lov om erhvervsuddannelser har en ansøger adgang til grundforløb plus (GF+), medmindre vedkommende har gennemført grundforløbets 2. del, herunder hvis dette helt eller delvist er erstattet af grundlæggende praktisk oplæring i virksomhed, jf. § 12, stk. 1. Det foreslåede vil indebære, at enhver, som har gennemført grundforløbets 2. del, vil være afskåret fra at blive optaget på det foreslåede grundforløb plus (GF+). Det foreslåede vil kunne være relevant i forhold til elever, som falder fra en uddannelse efter grundforløbets 2. del og efterfølgende skifter til et helt andet hovedområde. Sådanne elever vil være henvist til gå direkte på grundforløbets 2. del og ikke på det foreslåede grundforløb plus (GF+). Med terminologien »gennemført« menes også i denne henseende gennemført og bestået grundforløbsprøven.

Efter det foreslåede § 5 d, *stk. 1*, vil de begrænsninger, som følger af de foreslåede stk. 1, nr. 2 og 5, ikke gælder for ansøgere, som søger om optagelse efter udløbet af august måned i det andet år efter, at ansøgeren har opfyldt undervisningspligten i henhold til folkeskoleloven eller har afsluttet undervisningen i 10. klasse.

Det foreslåede vil indebære, at virkningen af tidligere at have påbegyndt grundforløbets 1. del eller at have fravalgt grundforløbets 1. del for at begynde på grundforløbets 2. del, vil udløbe på det anførte

tidspunkt ca. 2 år efter opfyldelse af undervisningspligten m.v. Det foreslåede vil således indebære, at ansøgere efter dette tidspunkt på ny vil have mulighed for at gøre brug af det foreslåede nye tilbud om grundforløb plus (GF+).

Efter det foreslåede § 5 e, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser kan en ansøger uden uddannelsesaftale, som er fyldt 25 år, og som ikke opfylder betingelserne for adgang til en erhvervsuddannelse efter § 5 a, deltage i adgangskurser efter § 7, hvis den ansøgte skole ud fra en helhedsvurdering vurderer, at ansøgeren er tæt på at have forudsætninger for at gennemføre en erhvervsuddannelse og er motiveret for at tilegne sig de fornødne kvalifikationer gennem dette adgangskursus. Efter det foreslåede § 5 e, stk. 2, udgør optagelse på sådanne adgangskurser samtidig et tilsagn om optagelse til erhvervsuddannelserne med forbehold om, at ansøgeren gennemfører adgangskurset med det krævede resultat (betinget optagelse).

Forslaget til ny § 5 e i lov om erhvervsuddannelser imødekommer i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 11, ønsket i den politiske aftale om, at erhvervsskoler skal kunne udbyde adgangskurser i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9. klasses afgangsprøve. Den foreslåede bestemmelse indeholder de adgangskrav, som det foreslås vil skulle gælde for sådanne adgangskurser, og afgrænser den målgruppe, som det foreslås skal kunne søge.

Det foreslåede § 5 e i lov om erhvervsuddannelser indeholder de adgangsbetingelser, som foreslås at skulle gælde for de foreslåede adgangskurser i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9. klasses afgangsprøve, som foreslås introduceret i regi af erhvervsskolerne, jf. lovforslagets § 1, nr. 11.

Det foreslåede har endvidere sammenhæng med den foreslåede ændring af den bemyndigelse til at bl.a. at fastsætte nærmere regler om optagelse på skole og om skolens helhedsvurdering af ansøgere, som ikke opfylder de karaktermæssige betingelser for at blive optaget på en erhvervsuddannelse, som fremgår af lovforslagets § 1, nr. 12.

Det foreslåede § 5 e, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser vil indebære, at de foreslåede adgangskurser vil blive et nyt selvstændigt adgangskursus begrænset til voksne, der ønsker at søge optagelse på erhvervsuddannelserne, som supplement til den eksisterende mulighed med almen voksenuddannelse (avu) på VUC.

Det foreslåede afgrænser for det første målgruppen til ansøgere uden uddannelsesaftale, hvilket vil indebære, at ansøgere med uddannelsesaftale, som i kraft af bestemmelsen i § 5 b i lov om erhvervsuddannelser er sikret direkte optag uafhængigt af adgangskrav, således efter forslaget ikke vil have mulighed for at gøre brug af de foreslåede adgangskurser.

Det foreslåede afgrænser for det andet målgruppen til ansøgere som er fyldt 25 år, hvilket vil indebære, at den foreslåede aldersgrænse dermed flugter med de aldersmæssige adgangsbetingelser, der i øvrigt gælder i forhold til erhvervsuddannelse for voksne. Den foreslåede aldersgrænse vil samtidig indebære at ansøgere, via de foreslåede uddannelsesforløb vil skulle gennemføre uddannelsen efter reglerne om erhvervsuddannelse for voksne (euv), jf. herved § 66 v, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser.

Det foreslåede afgrænser for det tredje målgruppen til ansøgere, som ikke opfylder betingelserne for at få adgang til en erhvervsuddannelse efter § 5 a i lov om erhvervsuddannelser. Den foreslåede henvisning til § 5 a i lov om erhvervsuddannelser vil indebære, at den foreslåede bestemmelse vil gælde for ansøgere uden uddannelsesaftale, som søger om optagelse til påbegyndelse efter udløbet af det år, hvor ansøgeren har opfyldt undervisningspligten i henhold til folkeskoleloven eller har afsluttet undervisningen i 10. klasse, adgang til grundforløbets 2. del, og som ikke opfylder betingelsen i § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om erhvervsuddannelser (dvs. har bestået folkeskolens afgangseksamen og ved denne eller ved 10.-

klasseprøver har opnået et karaktergennemsnit på mindst 2,0 i henholdsvis dansk og matematik eller et tilsvarende resultat ved en tilsvarende prøve), jf. § 5 a, stk. 1, nr. 1, i lov om erhvervsuddannelser, og hvor den ansøgte skole ud fra en helhedsvurdering på baggrund af en centralt stillet prøve og en samtale ikke vurderer, at ansøgeren kan gennemføre erhvervsuddannelsen, jf. § 5 a, stk. 2, 1. pkt., i lov om erhvervsuddannelser.

Det foreslåede afgrænser for det fjerde målgruppen til ansøgere, som efter den ansøgte skoles vurdering er tæt på at have forudsætninger for at gennemføre en erhvervsuddannelse og er motiveret for at tilegne sig de fornødne kvalifikationer gennem dette adgangskursus. Den pågældende vurdering vil skulle tage udgangspunkt i den helhedsvurdering, som i øvrigt gennemføres efter § 5 a i lov om erhvervsuddannelser for ansøgere, der ikke har opnået et karaktergennemsnit på mindst 2,0 i henholdsvis dansk og matematik, dvs. en centralt stillet prøve og en samtale på skolen, med sigte på at afgøre, om den pågældende ansøger kan optages på erhvervsuddannelsen.

Med terminologien »tæt på at have forudsætninger for at gennemføre en erhvervsuddannelse« tilsigtes, at skolen i sin vurdering skal lægge vægt på, at ansøgerens resultat ved den centralt fastsatte prøve viser et fagligt niveau, som gør det sandsynligt, at vedkommende inden for den undervisningstid, som er til rådighed på de foreslåede adgangskurser, vil kunne løfte sit niveau til det krævede karaktergennemsnit på mindst 2,0 i henholdsvis dansk og matematik.

Det foreslåede vil endvidere på baggrund af den foreslåede bestemmelses stk. 2 om betinget optagelse forudsætningsvis indebære, at skolen for ansøgere i målgruppen for de foreslåede adgangskurser allerede på dette tidspunkt, dvs. ved beslutning om optagelse på de foreslåede adgangskurser, vil skulle tage stilling til, om den pågældende vurderes at kunne gennemføre erhvervsuddannelsen, jf. herved § 5 a stk. 1, nr. 2, i lov om erhvervsuddannelser.

Med terminologien »motiveret for at tilegne sig de fornødne kvalifikationer« tilsigtes, at skolen i sin vurdering navnlig skal lægge vægt på, at ansøgeren demonstrerer lyst til læring, generel viden om krav til at gennemføre erhvervsuddannelsen m.v.

Det foreslåede § 5 c, stk. 2, vil indebære, at optagelse på de foreslåede adgangskurser udgør et tilsagn om optagelse til erhvervsuddannelserne med forbehold om, at ansøgeren gennemfører adgangskurset med det krævede resultat. Det foreslåede er udtryk for et betinget optag, dvs. at den pågældende ved sin optagelse på de foreslåede adgangskurser ligeledes er optaget på erhvervsuddannelserne, men dog på betingelse af, at adgangskurset gennemføres med det resultat, som kræves for at få adgang til erhvervsuddannelserne.

Det foreslåede vil således indebære, at målgruppen for de foreslåede adgangskurser vil kunne optages på en erhvervsuddannelse ved først givne lejlighed efter, at de på baggrund af det gennemførte adgangskursus har opfyldt adgangskravet om et karaktergennemsnit på mindst 2,0 i henholdsvis dansk og matematik, uden at de pågældende ansøgere forud herfor på ny vil skulle gennemføre en centralt stillet prøve eller en samtale på skolen.

For fuldstændighedens skyld bemærkes, at det foreslåede ikke vil give sådanne ansøgere, som er betinget optaget, nogen form for fortrinsstilling i forhold til andre ansøgere. Den foreslåede mulighed for at blive optaget betinget via et adgangskursus giver eksempelvis ikke i sig selv ret til optagelse på erhvervsuddannelser med praktikpladskrav, medmindre den pågældende ansøger udover at have gennemført adgangskurset med et tilfredsstillende resultat, tillige har en uddannelsesaftale med en virksomhed. Den foreslåede mulighed giver heller ikke sådanne ansøgere en bedre retsstilling end andre ansøgere i tilfælde, hvor en erhvervsuddannelse i øvrigt er kvotebelagt?

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2.1 og 2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 10

Efter § 6, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser har en skole inden for de erhvervsuddannelser, skolen udbyder, pligt til at optage alle ansøgere, der efter §§ 5-5 c har krav på at blive optaget, eller til at drage omsorg for, at de optages på en anden skole eller andre skoler med samme uddannelse.

Efter § 6, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser kan undervisningsministeren fastsætte regler om samarbejde mellem skolerne indbyrdes om udbuddet af uddannelser, om fordeling af eleverne mellem flere skoler med samme uddannelse og om eventuel udskydelse af elevoptagelse i tilfælde af særlige kapacitetsproblemer.

Bemyndigelsen i bestemmelsens stk. 2 er bl.a. udmøntet i § 57 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, hvor det af stk. 1 fremgår, at dersom en skole, som en ansøger ønsker, ikke har plads til ansøgeren, skal skolen drage omsorg for, at den pågældende kan optages på en anden skole, der udbyder den pågældende uddannelse. Skolen skal give oplysning om alternative skolemuligheder, jf. dog § 48, stk. 4. Det følger af stk. 2, at skolen for ansøgere uden uddannelsesaftale i tilfælde af særlige kapacitetsproblemer kan optage eleven med virkning fra skolens næste optagelsestermin. Det følger af stk. 3, at dersom skolen ikke udbyder det grundforløb eller den uddannelse, eleven ønsker, skal skolen oplyse, hvilke andre skoler der gennemfører den pågældende undervisning.

Det fremgår af § 48, stk. 4, i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, at hvis der er flere ansøgere uden uddannelsesaftale, end de der ifølge stk. 3 kan påbegynde grundforløbets 2. del, træffer den skole, hvor undervisningen skal gennemføres, afgørelse om, hvem der kan påbegynde grundforløbets 2. del. Afgørelsen træffes ud fra en vurdering af den enkelte ansøgers egnethed til uddannelsen på baggrund af hidtidige uddannelsesforløb og eventuel beskæftigelse, og med anvendelse af de nærmere regler herom, som er fastsat for den enkelte uddannelse. Eleverne skal senest 4 uger før påbegyndelsen af grundforløbets 2. del have besked, om de er optaget. Elever, der ikke optages, skal vejledes om andre uddannelsesmuligheder, jf. § 57.

Bestemmelserne fastslår erhvervsskolernes pligt til at optage alle elever, som er berettiget hertil, dvs. elever, som enten har en uddannelsesaftale eller som opfylder adgangskravene, efter elevens eget valg.

Bestemmelserne knæsetter således samtidig princippet om, at en erhvervsskole, som ikke har plads til en ansøger, som er berettiget til optagelse drage omsorg for, at eleven i stedet optages på en anden skole. Ved at drage omsorg forstås bl.a., at skolen skal afholde de eventuelle ekstra omkostninger, som eleven bliver påført ved dette. Alternativt kan skolen i tilfælde af særlige kapacitetsproblemer optage eleven med virkning fra skolens næste optagelsestermin.

Det foreslås at ændre § 6, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser således, at henvisningen til §§ 5-5 c erstattes af en henvisning til §§ 5-5 e.

Forslaget har sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 9, hvor der i lov om erhvervsuddannelser foreslås introduceret nye adgangsbestemmelser i relation til dels et nyt grundforløb+ (GF+) på erhvervsskolerne i tilknytning til grundforløbets 2. del (den foreslåede nye § 5 d), dels nye adgangskurser på erhvervsskolerne i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9. klasses afgangsprøve, hvor optagelse samtidig foreslås at skulle udgøre et tilsagn om betinget optagelse til erhvervsuddannelserne (den foreslåede nye § 5 e). Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 9, og bemærkningerne hertil.

Det foreslåede vil indebære, at den eksisterende pligt efter § 6, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser, hvorefter en skole inden for de erhvervsuddannelser, skolen udbyder, har pligt til at optage alle ansøgere, der efter §§ 5-5 c har krav på at blive optaget, vil gælde tilsvarende i forhold til det foreslåede grund-

forløb+ (GF+) og adgangskurser i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik således, at erhvervsskolerne også i forhold hertil vil have pligt til enten at optage de ansøgere, der har krav på at blive optaget, og som ønsker at gå på skolen, eller at drage omsorg for, at de optages på en anden skole eller andre skoler.

For fuldstændighedens skyld bemærkes, at det foreslåede heller ikke i denne henseende vil give sådanne ansøgere, nogen form for fortrinsstilling i forhold til andre ansøgere. Den foreslåede mulighed for at blive optaget giver, som det er tilfældet i forhold til den eksisterende bestemmelse, således eksempelvis ikke til optagelse på erhvervsuddannelser med praktikpladskrav eller som i øvrigt er kvotebelagt.

Den eksisterende bemyndigelse i § 6, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser vil i fornødent omfang kunne anvendes til at tilpasse de omtalte regler i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser i forhold til den foreslåede udvidelse af erhvervsskolernes pligt til at optage alle ansøgere med krav herpå.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2.1 og 2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 11

Den foreslåede bestemmelse er ny. Lov om erhvervsuddannelser indeholder således ikke bestemmelser om skolers udbud af adgangskurser i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9. klasses afgangsprøve.

Uddannelsesforløb i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9. klasses afgangsprøve udbydes i dag af voksenuddannelsescentre i medfør af § 3 i lov om almen voksenuddannelse og om anerkendelse af realkompetence i forhold til fag i almen voksenuddannelse, i hf-uddannelsen og i uddannelsen til studentereksamen (avu-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 926 af 3. juli 2017. Undervisningen kan efter de gældende regler være forlagt til en erhvervsskole, men disse kan ikke udbyde uddannelsesforløbene selvstændigt.

Efter § 4 i lov om almen voksenuddannelse og om anerkendelse af realkompetence i forhold til fag i almen voksenuddannelse, i hf-uddannelsen og i uddannelsen til studentereksamen (avu-loven) er almen voksenuddannelse er tilrettelagt som enkeltfagsundervisning afsluttende henholdsvis på basisniveau og på niveauerne G, F, E og D, hvor D er det højeste niveau.

Efter § 5 i lov om almen voksenuddannelse og om anerkendelse af realkompetence i forhold til fag i almen voksenuddannelse, i hf-uddannelsen og i uddannelsen til studentereksamen (avu-loven) udbydes som kernefag bl.a. dansk på basisniveau og på niveauerne G til D, dansk som andetsprog på basisniveau og på niveauerne G til D og matematik på basisniveau og på niveauerne G til D.

Efter § 11 i lov om almen voksenuddannelse og om anerkendelse af realkompetence i forhold til fag i almen voksenuddannelse, i hf-uddannelsen og i uddannelsen til studentereksamen (avu-loven) fastsætter undervisningsministeren regler om uddannelsens indhold, organisering og tilrettelæggelse, herunder regler om fagenes mål, indhold og uddannelsestid på forskellige niveauer samt om, på hvilket niveau et fag afsluttes med prøve, og efter § 15 fastsætter undervisningsministeren regler om prøver og eksamen og om selvstuderendes adgang til at aflægge prøve.

De nævnte bemyndigelser er udmøntet i bekendtgørelse nr. 487 af 16. maj 2017 om almen voksenuddannelse (avu-bekendtgørelsen), som indeholder udfyldende regler om de nævnte forhold samt læreplaner for samtlige avu-fag.

De pågældende avu-uddannelsesforløb tager grundlæggende sigte på at give personer, der ikke lever op til adgangskravet på erhvervsuddannelserne om et karaktergennemsnit på mindst 2,0 i henholdsvis

dansk og matematik eller et tilsvarende resultat ved en tilsvarende prøve, mulighed for at opfylde kravet via et målrettet forberedende forløb.

De forberedende fag giver faglige kvalifikationer og afprøver den pågældendes studieparathed, herunder gode arbejdsvaner, mødestabilitet, studieaktivitet og eksamener. De forberedende fag bidrager endvidere til at sikre, at den pågældende ser realistisk på sine evner i forhold til det kommende uddannelsesvalg.

De pågældende uddannelsesforløb afsluttes med adgangsgivende prøver til erhvervsuddannelsen.

Det foreslås at indsætte § 7 i lov om erhvervsuddannelser, hvoraf det fremgår, at en skole kan udbyde adgangskurser i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9. klasses afgangsprøve.

Forslaget imødekommer i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 9 (forslaget til ny § 5 e i lov om erhvervsuddannelser) og nr. 12 (forslaget om en ny bemyndigelse i § 8 i lov om erhvervsuddannelser vedrørende mulighed for at fastsætte regler om med betinget optagelse til erhvervsuddannelserne via de her foreslåede adgangskurser), ønsket i den politiske aftale om, at en erhvervsskole skal kunne udbyde adgangskurser i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9. klasses afgangsprøve.

Det foreslåede tager samlet set sigte på at skabe et enklere og – i kraft af det foreslåede tilsagn om betinget optagelse – mere sammenhængende uddannelsestilbud til voksne, der ikke opfylder adgangskravene til erhvervsuddannelserne.

De foreslåede adgangskurser er tiltænkt at skulle være et nyt selvstændigt undervisningstilbud på erhvervsskolerne, der skal kunne gives som et supplement til den eksisterende mulighed for opkvalificering med avu-fag på VUC.

Det foreslåede stk. 1, 1. pkt., vil indebære, at erhvervsskolerne får ret til at udbyde sådanne selvstændige adgangskurser i dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9. klasseprøver til voksne fra 25 år, der ønsker at søge ind på en erhvervsuddannelse.

Det foreslåede har i sammenhæng med det foreslåede nye § 5 e, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovforslagets § 1, nr. 9, den konsekvens, at det tilsagn om betinget optagelse til erhvervsuddannelserne som følger heraf, vil bortfalde for ansøgere, som ikke gennemfører de nødvendige fag, med det krævede resultat.

Det foreslåede har endvidere sammenhæng med lovforslagets § 4, nr. 2, hvor det foreslås at ændre § 1, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse med sigte på at sikre det institutionsretlige grundlag for, at det fremover vil være muligt for institutioner, der udbyder erhvervsuddannelser, at udbyde de foreslåede adgangskurser.

Det foreslåede har endelig sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 14, hvor det for at sikre balance med udbud af de tilsvarende undervisningstilbud på VUC foreslås, at der til de her foreslåede adgangskurser knyttes en deltagerbetaling på 120 kr. (pristalsreguleret) svarende til den betaling, der er knyttet til de eksisterende fag under almen voksenuddannelse.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 12

Efter § 8 i lov om erhvervsuddannelser fastsætter undervisningsministeren efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser nærmere regler om optagelse på skole, herunder om forsøg med betinget optagelse, om krav til forudgående undervisning og prøver og om skolens helhedsvurdering, jf. §§ 5 og 5 a.

Den del af bemyndigelsen, som vedrører mulighed for at fastsætte regler om forsøg med betinget optagelse og om skolens helhedsvurdering efter §§ 5 og 5 a i lov om erhvervsuddannelser blev indsat ved § 1, nr. 8, i lov nr. 634 af 16. juni 2014 om ændring af lov om erhvervsuddannelser, lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v., lov om folkeskolen og forskellige andre love (Bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser m.v.).

Bemyndigelsen til at fastsætte regler om forsøg med betinget optagelse med betinget optagelse er udmøntet i bekendtgørelse nr. 1192 af 12. november 2014 om forsøg med betinget optagelse på erhvervsuddannelser, som etablerede forsøg i 15 udvalgte kommuner, hvor elever efter erhvervsskolens vurdering fik mulighed for gennem et sommerkursus at tilegne sig forudsætninger for at kunne optages på grundforløbets 1. del. Det fremgår af bekendtgørelsens § 8, at den finder tidsbegrænset anvendelse på afgørelser om optagelse til påbegyndelse af grundforløbets 1. del i august 2015 eller august 2016. Bemyndigelsen er således ikke anvendt på nuværende tidspunkt.

Bemyndigelsen til at fastsætte regler om skolens helhedsvurdering af ansøgere efter §§ 5 og 5 a i lov om erhvervsuddannelser er udmøntet i §§ 59 og 60 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, som tager sigte på at sikre, at det kun er muligt at blive optaget på en erhvervsuddannelse, hvis ansøgeren må forventes at kunne leve op til de faglige krav.

Det følger af § 59, stk. 1, i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, at en ansøger, som ikke opfylder kravet om et karaktergennemsnit på 2,0 i henholdsvis dansk og matematik ved 9. - eller 10. klasseprøver eller har dokumenteret et tilsvarende resultat ved en tilsvarende prøve, skal deltage i en centralt stillet prøve og en samtale med skolen. Det følger af bestemmelsens stk. 2, at en bestået prøve indgår i alle helhedsvurderinger af en ansøger, som søger optagelse flere gange. Regler og rammer for prøverne er fastsat i bilag 9. Det følger af bestemmelsens stk. 3, at samtalen med skolen har til formål at afdække ansøgerens specifikke faglige potentiale. Det følger af bestemmelsens stk. 4, at skolen på baggrund af ansøgerens resultat ved prøven og samtalen træffer en begrundet afgørelse af, om ansøgeren kan optages. Afgørelsen skal bero på en helhedsvurdering og kan kun i særlige tilfælde gå ud på, at ansøgeren kan optages uden at have bestået prøven.

§ 60 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser indeholder nærmere krav til den samtale mellem skolen og ansøgeren, som følger af bekendtgørelsens § 59, stk. 3. Det fremgår, at samtalen som minimum bør afdække følgende forhold om ansøgeren; 1) motivation for uddannelsen og lyst til læring, 2) generel viden om forventninger og krav til at gennemføre erhvervsuddannelsen, 3) selvstændighed og ansvarlighed, herunder om ansøgeren kan tage initiativ til opgaveløsninger, 4) mødestabilitet, herunder rettidighed og lavt fravær, 5) samarbejdsevner og 6) respekt, herunder at udvise forståelse for andre mennesker.

Det foreslås at ændre § 8 i lov om erhvervsuddannelser således, at ordene »forsøg med« udgår af bestemmelsen, og at henvisningen til §§ 5 og 5 a erstattes af en henvisning til §§ 5, 5 a og 5 e. Det foreslås endvidere at indsætte et nyt *stk.* 2, hvorefter undervisningsministeren endvidere fastsætter nærmere regler om indhold og tilrettelæggelse af adgangskurser efter § 7, herunder om i hvilket omfang fag kan gennemføres.

Forslaget har sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 9 og 11, hvor der i lov om erhvervsuddannelser foreslås introduceret nye adgangskurser på erhvervsskolerne i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9. klasses afgangsprøve, en ny adgangsbestemmelse i relation

hertil og en bestemmelse om, at optagelse på de nye adgangskurser samtidig vil udgøre et tilsagn om betinget optagelse til erhvervsuddannelserne (de foreslåede nye § 5 e og § 7 i lov om erhvervsuddannelser). Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 9 og 11, og bemærkningerne hertil.

De foreslåede ændringer af bemyndigelsen i § 8 i lov om erhvervsuddannelser knytter sig således alle til de foreslåede nye adgangskurser på erhvervsskolerne i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9. klasses afgangsprøve (de foreslåede nye § 5 e og § 7 i lov om erhvervsuddannelser).

Den foreslåede ændring af den del af bemyndigelsen i § 8 i lov om erhvervsuddannelser, som vedrører mulighed for at fastsætte regler om forsøg med betinget optagelse, vil indebære, at undervisningsministeren fremadrettet mere generelt vil kunne fastsætte regler i relation til den betingede optagelse som foreslås at skulle følge optagelse på de foreslåede nye adgangskurser i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9. klasses afgangsprøve.

Den foreslåede nye bemyndigelse vil kunne anvendes til i fornødent omfang at fastsætte regler om ansøgningsfrister, dokumentationskrav og frister herfor, om registrering af ansøgere, om udmeldelse af erhvervsuddannelsen på ny, hvis ikke alle adgangskrav opfyldes inden for de fastsatte frister, og lignende praktiske forhold i relation til den foreslåede mulighed for betinget optagelse til erhvervsuddannelserne.

Den øvrige del af den eksisterende bemyndigelse i § 8 i lov om erhvervsuddannelser om optagelse på skole vil i tillæg hertil kunne anvendes til at fastsætte regler om, at ansøgere til de foreslåede nye adgangskurser i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9. klasses afgangsprøve i forbindelse med indgivelse af deres ansøgning skal tilkendegive deres interesse med hensyn til valg af fagretning m.v. i forhold til det videre forløb på selve erhvervsuddannelsen.

Udmøntning af den foreslåede nye del af bemyndigelsen vil ske på baggrund af indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, jf. kravet herom i § 8 i lov om erhvervsuddannelser.

Den foreslåede ændring af den del af bemyndigelsen i § 8 i lov om erhvervsuddannelser, som vedrører mulighed for at fastsætte regler om skolens helhedsvurdering af ansøgere, vil indebære, at undervisningsministeren vil kunne fastsætte regler i relation til den helhedsvurdering af, om en ansøger er tæt på at have forudsætninger for at gennemføre en erhvervsuddannelse og er motiveret for at tilegne sig de fornødne kvalifikationer, som efter lovforslagets § 1, nr. 9, foreslås at skulle gennemføres forud for optagelse på de nye adgangskurser på erhvervsskolerne i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9. klasses afgangsprøve, hvor optagelse samtidig foreslås at skulle udgøre et tilsagn om betinget optagelse til erhvervsuddannelserne (den foreslåede nye § 5 e).

Nye regler herom forventes udmøntet i tilknytning til de eksisterende regler i §§ 59 og 60 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser. Det bemærkes, at den foreslåede helhedsvurdering ikke fuldt ud vil svare til den helhedsvurdering, som foretages i relation til adgangskravene efter §§ 5 og 5 a i lov om erhvervsuddannelser, og som i visse tilfælde kan indeholde krav om, at ansøgeren består en centralt stillet prøve. Adgang til erhvervsuddannelserne via det foreslåede betingede optag til de foreslåede uddannelsesforløb i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9. klasses afgangsprøve vil således alene have sammenhæng med, at ansøgeren gennem uddannelsesforløb opfylder de fastsatte karakterkrav, jf. herved den foreslåede ordlyd af den nye § 5 e, stk. 2, om, at ansøgeren gennemfører uddannelsesforløbet med det krævede resultat, jf. herved lovforslagets § 1, nr. 10, og bemærkningerne hertil.

Nye regler forventes dog på samme vis at tage sigte på at sikre, at det kun er muligt at blive optaget på de nye uddannelsesforløb i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9. klasses afgangsprøve – og efterfølgende automatisk på en erhvervsuddannelse, hvis ansøgeren opfylder adgangskravene – dersom skolen vurderer, at ansøgeren må forventes at kunne leve op til de faglige krav. Der forventes således fastsat regler om en samtale på skolen i forbindelse med ansøgning, som vil tage udgangspunkt i de kriterier, som findes i § 60 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, herunder bl.a. ansøgerens motivation og lyst til læring, selvstændighed og ansvarlighed, mødestabilitet, samarbejdsevner og respekt og forståelse for andre mennesker.

Også i dette tilfælde vil udmøntning af den foreslåede nye del af bemyndigelsen ske på baggrund af indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, jf. kravet herom i § 8 i lov om erhvervsuddannelser.

Den bemyndigelse til undervisningsministeren, som foreslås indsat i stk. 2, forventes udmøntet således, at der i bekendtgørelsesform fastsættes, at undervisningen i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9. klasses afgangsprøve vil tage udgangspunkt i læreplaner for forberedende grunduddannelse, som vil have et praksisfagligt indhold, og om er rettet mod erhvervsuddannelserne.

Der forventes endvidere fastsat regler om, at fagene i de foreslåede adgangskurser vil skulle have samme faste varighed og faglige niveau som de nuværende avu-fag.

Det er hensigten, at fagene skal kunne udbydes på basisniveau og G-niveau.

Den foreslåede bemyndigelse vil ligeledes kunne anvendes til at fastsætte regler om kravene til prøver og eksamen for fagene i de foreslåede adgangskurser samt afholdelse og tilrettelæggelse heraf, herunder om aflæggelse af prøve i et fag som selvstuderende, om beviser og attestation samt eventuelt om løbende evaluering af elevernes progression som basis for at justere undervisningen.

Den foreslåede bemyndigelse vil desuden indebære, at der i overensstemmelse med den politiske aftale vil kunne fastsætte nærmere regler om ansøgere, som optages på de foreslåede adgangskurser, og som derigennem samtidig optages betinget til erhvervsuddannelserne, lovforslagets § 1, nr. 9, som udgangspunkt alene vil have mulighed for at tage de på gældende fag én gang. Som anført i den politiske aftale ønskes der indført mulighed for at give dispensation herfra i helt særlige tilfælde. Den foreslåede bemyndigelse vil således i denne henseende blive anvendt til at fastlægge nærmere kriterier i forhold til at få en sådan dispensation. I lyset af den ordlyd, som anvendes, men ikke er kvalificeret nærmere i den politiske aftale (»helt særlige tilfælde«), vil udgangspunktet være et snævert anvendelsesområde. Reglerne forventes dog bl.a. at omfatte psykiske eller fysiske lidelser, andre helbreds-mæssige forhold eller usædvanlige forhold i øvrigt, som efter erhvervsskolens vurdering har haft indflydelse på elevens forløb på adgangskurset. Der forventes derudover fastsat regler om, at den pågældende erhvervsskole skal have en klar forventning om, at yderligere undervisning vil føre til det ønskede resultat.

Det foreslåede vil endelig indebære, at den foreslåede regeludstedelse vil ske på baggrund af indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser. Rådet afgiver efter § 35 i lov om forberedende grunduddannelse indstilling til ministeren om regler fastsat i medfør af loven. Det findes på den baggrund hensigtsmæssigt, at rådet også i forhold til de her foreslåede fag, der som nævnt vil være nært beslægtet de tilsvarende fag på forberedende grunduddannelse, på samme måde gives mulighed for at afgive indstilling herom.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Efter § 12, stk. 1, 3. pkt., i lov om erhvervsuddannelser er grundforløbet på erhvervsuddannelserne opdelt i en 1. del af 20 skoleugers varighed og en 2. del af indtil 20 skoleugers varighed.

Det foreslås at der i slutningen af § 12, *stk. 1, 3. pkt.*, i lov om erhvervsuddannelser ordene »og kan endvidere indeholde et grundforløb plus (GF+) af 10 skoleugers varighed forud for påbegyndelse af grundforløbets 2. del«.

Forslaget imødekommer i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 9 (det foreslåede nye § 5 d i lov om erhvervsuddannelser), ønsket i den politiske aftale om at tilbyde uafklarede elever samt elever med behov for opkvalificering af deres generelle almene og erhvervsfaglige kompetencer med henblik på senere at kunne opfylde overgangskravene til hovedforløbet et nyt, ikke obligatorisk grundforløb plus (GF+) forud for påbegyndelse af grundforløbets 2. del med en samlet fast varighed på 10 uger.

Det foreslåede fastlægger en fast varighed af det foreslåede nye grundforløb plus (GF+) til 10 skoleuger, som giver de pågældende hold strukturmæssig sammenhæng og eleverne en oplevelse af kontinuitet uden afbræk i undervisningen, og som sikrer skolerne de mest optimale planlægningsrammer for tilrettelæggelsen af de nye forløb.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 14

Det følger af § 19 a, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser, at skoleundervisningen er vederlagsfri, jf. dog § 19, stk. 4.

§ 19, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser sker institutionens udbud af uddannelse til andre udenlandske elever end dem, der er nævnt i stk. 2 og 3, som indtægtsdækket virksomhed.

Efter § 19 a, stk. 3, 1. pkt., i lov om erhvervsuddannelser er ekskursioner m.v. med en deltagerbetaling, der alene vedrører forplejning og højst udgør 50 kr. pr. påbegyndt døgn pr. deltager, omfattet af den almindelige mødepligt. Det følger af bestemmelsens 2. pkt., at en elev ikke kan udelukkes fra deltagelse heri på grund af manglende erlæggelse af deltagerbetaling.

Efter § 19 a, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser er deltagelse i ekskursioner m.v. med en deltagerbetaling, der vedrører andet end forplejning eller udgør mere end 50 kr. pr. døgn pr. deltager, frivillig for den enkelte elev, og skolen skal tilbyde alternativ undervisning til elever, der ikke deltager.

Efter § 19 a, stk. 5, i lov om erhvervsuddannelser reguleres det i stk. 3 og 4 nævnte beløb hvert år med virkning fra den 1. august med satsreguleringsprocenten for det pågældende finansår, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Det fremkomne beløb afrundes til nærmeste kronebeløb, der kan deles med 10. Reguleringen sker på grundlag af den på reguleringstidspunktet gældende grænse for afrunding. Når reguleringen giver anledning til en forhøjelse eller nedsættelse af beløbet, bekendtgøres dette af undervisningsministeren.

Efter § 19 a, stk. 7, i lov om erhvervsuddannelser kan undervisningsministeren bestemme, at eleverne i begrænset omfang selv anskaffer undervisningsmidler. Betaling for fotokopier til undervisningsbrug kan fastsættes som en gennemsnitsbetaling for skolens elever eller for grupper af elever på skolen.

Efter § 48, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. skal kursister på almen voksenuddannelse for alle fag betale for at deltage i undervisning og prøver, og selvstuderende skal betale for at gå til prøve. Undervisningsministeren fastsætter regler om deltagerbetalingen og om, hvilke oplysninger der skal gives i forbindelse med tilmelding. Deltagerbetalingen udgør 110 kr. pr. fag for kernefagene, jf. § 5, stk. 1, i avu-loven. Deltagerbetalingen udgør 1.100

kr. pr. fag for øvrige fag. For kursister med en videregående uddannelse opkræves dog fuld deltagerbetaling for alle fag, jf. § 47, stk. 1, 3. og 4. pkt.

Efter § 48, stk. 2, i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. reguleres de beløb, der er nævnt i stk. 1, hvert år med virkning fra den 1. august med satsreguleringsprocenten for det pågældende finansår, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Det fremkomne beløb afrundes til nærmeste kronebeløb, der kan deles med 10. Reguleringen sker på grundlag af det på reguleringstidspunktet gældende beløb før afrunding. Når reguleringen efter afrunding giver anledning til en forhøjelse eller nedsættelse af beløbet, bekendtgøres dette af undervisningsministeren.

De bemyndigelser, som findes i § 48, stk. 1, 2. pkt., stk. 2, 4. pkt., i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. er udmøntet i bekendtgørelse nr. 1064 af 11. september 2017 om deltagerbetaling ved almen voksenuddannelse og gymnasiale enkeltfag.

Efter bekendtgørelsens § 1 skal institutionen opkræve deltagerbetaling af kursister ved almen voksenuddannelse (avu) for deltagelse i undervisning og prøver samt af selvstuderende opkræve betaling for at gå til prøve.

Efter bekendtgørelsens § 2, stk. 1, udgør den almindelige deltagerbetaling 120 kr. pr. fag for kursister og for selvstuderende ved kernefagene i almen voksenuddannelse, herunder dansk på basisniveau og på niveauerne G til D, dansk som andetsprog på basisniveau og på niveauerne G til D og matematik på basisniveau og på niveauerne G til D.

Det foreslås at ændre § 19 a, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser således, at henvisningen til stk. 4 ændres til en henvisning til stk. 2-4, 6, 7, 9 og 10 samt § 19, stk. 4.

det foreslås endvidere, at indsætte et nyt § 19, a, stk. 9, hvorefter en skole skal opkræve deltagerbetalingen på 120 kr. pr. fag for deltagelse i undervisningen og prøver, som udbydes i medfør af § 7.

Baggrunden for det foreslåede har dels ordensmæssig karakter, dels sammenhæng med den foreslåede nye § 7 i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovforslagets § 1, nr. 11, om erhvervsskolars udbud af adgangskurser i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9. klasses afgangsprøve.

Den foreslåede ændring af stk. 1 er primært af ordensmæssig karakter. De foreslåede henvisninger til det foreslåede nye stk. 9 og til bestemmelsens stk. 2-4, 6 og 7 er nye. Den øvrige del af den foreslåede bestemmelse svarer til den gældende bestemmelse, herunder henvisningen til § 19, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser vedrørende undervisning udbudt som om indtægtsdækket virksomhed, som markerer en undtagelse til hovedreglen om, at undervisning på erhvervsuddannelserne er vederlagsfri.

Det foreslåede vil således ikke indebære ændringer i hovedreglen om, at undervisning på erhvervsuddannelserne som udgangspunkt er vederlagsfri.

Det foreslåede tilsigter derimod alene udtrykkeligt og udtømmende at medtage henvisninger til alle de bestemmelser i lov om erhvervsuddannelser, som udgør undtagelser til hovedreglen i § 19 a, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser om vederlagsfri undervisning derved, at de i en eller anden form indebærer, at elever kan blive mødt med krav om egenbetaling.

De nye henvisninger i det foreslåede ændrede 1. pkt. omfatter således § 19 a, stk. 2 og 4, i lov om erhvervsuddannelser om deltagerbetaling i forbindelse med ekskursioner og § 19 a, stk. 6 og 7, om elevers egen anskaffelse af undervisningsmidler.

Dertil kommer en henvisning i det foreslåede ændrede 1. pkt. til det foreslåede nye stk. 9 i § 19 a i lov om erhvervsuddannelser, jf. herom umiddelbart neden for, om deltagerbetalingen i forbindelse med den foreslåede nye § 7 i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovforslagets § 1, nr. 11, om erhvervsskolars udbud af adgangskurser i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9. klasses afgangsprøve.

Det foreslåede stk. 9, som er nyt, og som har sammenhæng med den foreslåede nye § 7 i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovforslagets § 1, nr. 11, vil indebære, at skolerne vil skulle opkræve deltagerbetaling på 120 kr. pr. fag for deltagelse i undervisningen og prøver, som udbydes i medfør af § 7, dvs. adgangskurser i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9. klasses afgangsprøve.

Det foreslåede er en pligtbestemmelse med sigte på at undgå en skæv incitamentsstruktur i forholdet mellem de foreslåede adgangskurser på erhvervsskolerne og VUC's udbud af beslægtede uddannelsesforløb.

Den foreslåede beløbsstørrelse for deltagerbetaling på 120 kr. pr. fag svarer til, hvad der gælder for deltagelse i almen voksenuddannelse (avu) efter bekendtgørelse om deltagerbetaling ved almen voksenuddannelse og gymnasiale enkeltfag.

De enslydende satsreguleringsmekanismer i § 19 a, stk. 5, i lov om erhvervsuddannelser henholdsvis § 48, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. vil indebære, at den løbende regulering af deltagerbetaling for det foreslåede adgangskurser på erhvervsskolerne og VUC's udbud af de omtalte uddannelsesforløb vil forløbe ens. Der henvises i denne henseende til lovforslagets § 1, nr. 15, og bemærkningerne hertil

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 15

Det følger af § 19 a, stk. 5, 1. pkt., i lov om erhvervsuddannelser, at det i stk. 3 og 4 nævnte beløb reguleres hvert år med virkning fra den 1. august med satsreguleringsprocenten for det pågældende finansår, jf. lov om en satsreguleringsprocent.

Efter § 48, stk. 2, 1. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. reguleres de beløb for deltagerbetaling, der gælder for kursister på almen voksenuddannelse, hvert år med virkning fra den 1. august med satsreguleringsprocenten for det pågældende finansår, jf. lov om en satsreguleringsprocent.

Det foreslås at ændre § 19 a, stk. 5, 1. pkt., i lov om erhvervsuddannelser således, at henvisningen til stk. 3 og 4 erstattes af en henvisning til stk. 3 og 9.

Baggrunden for det foreslåede er lovforslagets § 1, nr. 14, hvor det foreslås at foreslås at nyaffatte § 19 a, stk. 1, herunder at indsætte et nyt stk. 9, hvorefter en skole skal opkræve en deltagerbetaling på 120 kr. pr. fag for deltagelse i undervisningen og prøver, som udbydes i medfør af den foreslåede nye § 7 i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovforslagets § 1, nr. 11, om erhvervsskolars udbud af adgangskurser i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9. klasses afgangsprøve.

Det foreslåede vil indebære, at den foreslåede deltagerbetaling for deltagelse i de foreslåede nye adgangskurser, som vil være beslægtet med kernefagene dansk, dansk som andetsprog og matematik i almen voksenuddannelse under VUC, vil blive omfattet af satsreguleringsmekanismen i § 19 a, stk. 5, i lov om erhvervsuddannelser.

De enslydende satsreguleringsmekanismer i § 19 a, stk. 5, i lov om erhvervsuddannelser henholdsvis § 48, stk. 2, i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. vil dermed indebære, at den løbende regulering af størrelsen deltagerbetaling for det foreslåede adgangskurser på erhvervsskolerne og VUC's udbud af de omtalte uddannelsesforløb fremover vil forløbe ens.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 16

Efter § 19 d i lov om erhvervsuddannelser modtager skolen efter § 19 tilskud til vejledning, kompetencevurdering, eventuelt kompetenceafklarende forløb og udarbejdelse af uddannelsesplan, jf. § 66 n, stk. 1, og til undervisning i uddannelsesdele omfattet af § 66 n, stk. 2, nr. 1, 3 og 4.

Bestemmelsen vedrører specifikke tilskud til erhvervsskolars vejledning, kompetenceafklaring, kompetenceafklarende forløb og udarbejdelse af uddannelsesplan i tilknytning til erhvervsuddannelse plus (eud+), jf. bestemmelserne i kapitel 7 (§§ 66 l-o) i lov om erhvervsuddannelser, som er et særligt afslutningsforløb i erhvervsuddannelserne.

Det foreslås at ophæve § 19 d i lov om erhvervsuddannelser.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 26, hvor det foreslås, at bestemmelserne om erhvervsuddannelse plus (eud+) i kapitel 7 b i lov om erhvervsuddannelser ophæves. Der er således tale om teknisk konsekvensændring i forbindelse med den foreslåede ophævelse af erhvervsuddannelse plus (eud+), som indebærer, at der ikke længere vil være behov for specifikke tilskud til erhvervsskolerne i denne henseende. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 26, og bemærkningerne hertil.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 17

På mange videregående uddannelser er det en forudsætning for at blive optaget på uddannelsen, at ansøgeren har bestået et eller flere fag på et bestemt niveau og evt. har opnået en bestemt karakter i fagene.

Efter gældende ret, jf. § 33 b i lov om erhvervsuddannelser, har personer, som har opnået et eud-bevis, eller som har afsluttet en erhvervsuddannelse, og som led i erhvervsuddannelsen eller som enkeltfagsundervisning uden for uddannelsen har gennemført mindst et studierettet enkeltfag på mindst C-niveau, samme ret til optagelse på gymnasiale suppleringskurser (GSK), jf. lov om de gymnasiale uddannelser, som personer med en eksamen fra en gymnasial uddannelse.

GSK er, jf. § 65, stk. 1-2, i lov nr. 1716 af 26. december 2016 om de gymnasiale uddannelser, et tilbud for personer, som har brug for at supplere deres eksamen med henblik på at kunne blive optaget på og gennemføre en konkret videregående uddannelse. GSK har til formål at give mulighed for, at personer med en eksamen fra en gymnasial uddannelse, som i deres eksamen mangler et eller flere fag på et niveau, der er krævet for at kunne søge optagelse på en konkret videregående uddannelse, eller som skal forbedre karakteren i allerede gennemførte fag for at opfylde adgangskravet til optagelse på en konkret videregående uddannelse, kan opfylde sådanne krav.

GSK anvendes således af ansøgere til videregående uddannelse med en eksamen fra en gymnasial uddannelse,

- som mangler et fag og/eller et niveau i et fag, der er et specifikt adgangskrav på uddannelsen,
- som har behov for tage et fag om, som er et specifikt adgangskrav, og som tidligere er gennemført, men som ikke samlet set er bestået, eller

- som har behov for at opfylde et specifikt adgangskrav i form af et karakterkrav i et fag, hvor den krævede karakter ikke tidligere er opnået.

Hvis der er tale om en eksamen, der giver generel studiekompetence, dvs. en eksamen fra en toårig hf-uddannelse med overbygning eller en eksamen fra en treårig gymnasial uddannelse, kan GSK benyttes i forhold til specifikke adgangskrav på alle videregående uddannelser.

Hvis der derimod er tale om en hf-eksamen uden overbygning, kan GSK benyttes i forhold til specifikke adgangskrav på erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser samt kunstneriske bacheloruddannelser. GSK kan derudover benyttes i forhold til specifikke adgangskrav på universitetsbacheloruddannelser under forudsætning af, at den pågældende ansøger efterfølgende har opnået en overbygning på sin oprindelige eksamen, jf. § 41, stk. 4, og § 65, stk. 3, i lov om de gymnasiale uddannelser.

Ansøgere, der har gennemført en erhvervsuddannelse som eux-forløb og dermed opnået en gymnasial eksamen i form af en eux-eksamen, har samme adgang til GSK som ansøgere med en eksamen fra en gymnasial uddannelse, der giver generel studiekompetence.

Ansøgere, der har fulgt en merkantil erhvervsuddannelse som eux-forløb uden at afslutte uddannelsen, men som har opnået et bevis for eux 1. del, der giver studiekompetence på linje med en hf-eksamen uden overbygning, jf. § 8 a i lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v. (eux-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1086 af 30. august 2018, har samme adgang til GSK som ansøgere med en sådan eksamen.

Ansøgere, der har afsluttet en erhvervsuddannelse uden eux, kan søge om optagelse på en lang række videregående uddannelser med erhvervsuddannelsen som adganggrundlag. I den forbindelse har de på linje med ansøgere med en gymnasial eksamen adgang til at benytte GSK i forhold til specifikke adgangskrav på den pågældende uddannelse. Adgangen til GSK er dog betinget af, at den pågældende har gennemført mindst ét studierettat enkeltfag på mindst C-niveau som led i uddannelsen eller som enkeltfagsundervisning uden for uddannelsen. Ved studierettede enkeltfag forstås fag fra de gymnasiale uddannelser, almene grundfag fra erhvervsuddannelsen samt fag udviklet efter § 4, stk. 2, og § 6 i eux-loven.

Det fremgår af § 47 a i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 236 af 23. marts 2018, at undervisningen er gratis for kursister på GSK, såfremt den er påbegyndt senest den 1. oktober i det kalenderår, der er to år efter det kalenderår, hvor den adgangsgivende eksamen henholdsvis erhvervsuddannelse er afsluttet. Det fremgår endvidere af bestemmelsen, at undervisningen med tilhørende prøver skal være afsluttet senest et år efter, at undervisningen er påbegyndt.

Efter § 4 i bekendtgørelse nr. 1064 af 11. september 2017 om deltagerbetaling ved almen voksenuddannelse og gymnasiale enkeltfag udgør deltagerbetaling for kursister på GSK, hvor undervisningen ikke efter § 47 a i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. er vederlagsfri, 450 kr. pr. fag.

Undervisning samt tilknyttede prøver vedrørende GSK udbydes af institutioner, der er godkendt til at udbyde gymnasiale uddannelser.

GSK giver ret til statens uddannelsesstøtte uden for klippekortet. Det følger af § 22, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1515 af 13. december 2017 om statens uddannelsesstøtte (SU-bekendtgørelsen), at uddannelsessøgende kan få uddannelsesstøtte i 1 måned pr. fag eller niveau til GSK, når undervisningen tilrettelægges som et forløb, der består af mindst 3 ugers undervisning og omfatter gennemsnitlig mindst 16 ugentlige timers uddannelsesetid (klokketimer). Det fremgår endvidere af bestemmelsens stk.

2, at uddannelsessøgende uanset antallet af fag eller niveauer, jf. stk. 1, kan få uddannelsesstøtte i yderligere 1 måned indenfor samme eksamenstermin, hvis uddannelsestiden, jf. uddannelsesbekendtgørelsen for den pågældende uddannelse, er på 100 timers uddannelsestid eller derover for et fag eller et niveau, der indgår i forløbet. Det fremgår endelig af bestemmelsens stk. 3, at det er en betingelse for at få uddannelsesstøtte til de forløb, der er nævnt i stk. 1, at forløbet er tilrettelagt, så den uddannelsessøgende kan gennemføre forløbet inden for de måneder, hvori der kan gives uddannelsesstøtte, jf. stk. 1 og 2, eksklusive eksamensperioden. Der gives ikke uddannelsesstøtte til de forløb, der er nævnt i stk. 1, i måneder, hvori der ikke er tilrettelagt undervisning.

Det foreslås at nyaffatte § 33 b i lov om erhvervsuddannelser således, at den får følgende ordlyd:

»§ 33 b. Personer, som har opnået et eux-bevis, har samme ret til optagelse på gymnasiale suppleringskurser, jf. lov om de gymnasiale uddannelser, som personer med en eksamen fra en treårig gymnasial uddannelse, mens personer, som har opnået et bevis for eux 1. del, jf. § 3 a i lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v., har samme ret til optagelse på gymnasiale suppleringskurser som personer med en hf-eksamen uden overbygning. Personer, som har afsluttet en erhvervsuddannelse uden sådanne beviser, har ret til optagelse på gymnasiale suppleringskurser med henblik på optagelse på videregående uddannelser, hvortil erhvervsuddannelse er adgangsgivende.«

Forslaget imødekommer elementet i den politiske aftale om at fjerne kravet om fag på C-niveau for at få adgang til GSK. Det foreslåede markerer, at erhvervsuddannede, der ønsker at læse videre, oftere end personer, som kommer fra andre ungdomsuddannelser, kan have behov for at supplere med gymnasiale fag for at leve op til specifikke adgangskrav på de videregående uddannelser. Det foreslåede bidrager i øvrigt sammen med andre dele af lovforslaget til at tydeliggøre, at en erhvervsuddannelse ikke udgør et endeligt erhvervsvalg.

Det foreslåede vil indebære, at erhvervsuddannede vil få øget adgang til GSK, idet nogle erhvervsuddannelser ikke indeholder fag på C-niveau og således ikke i sig selv giver adgang til GSK efter de nuværende regler.

Det foreslåede vil således indebære, at der ikke længere vil gælde særlige krav til sammensætningen af en erhvervsuddannelse for at få adgang til GSK. Alle med en afsluttet erhvervsuddannelse vil med forslaget kunne optages til GSK, i det omfang det er relevant i forhold til den pågældendes konkrete ønske om videregående uddannelse.

Der tilsigtes med det foreslåede ikke ændringer af de øvrige vilkår i relation til optagelse til GSK. Optagelsesberettigede ansøgere med en erhvervsuddannelse vil som hidtil have ret til gratis undervisning samt ret til statens uddannelsesstøtte uden for klippekortet efter de gældende regler.

Det foreslåede har sammenhæng med lovforslagets § 5, nr. 1, hvor der på tilsvarende vis foreslås en ændring i § 8 i eux-loven. Der henvises til lovforslagets § 5, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 18

Efter § 35, stk. 1, nr. 8, i lov om erhvervsuddannelser afgiver Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser indstilling til undervisningsministeren om optagelse på skole, jf. § 8, og om adgangsbegrænsning, jf. § 9.

Det foreslås at ændre § 35, stk. 1, nr. 8, i lov om erhvervsuddannelser således, at det fastslås, at Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser afgiver indstilling om adgangskurser, jf. § 8, stk. 2.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 12, hvor det i et nyt stk. 2 til § 8 i lov om erhvervsuddannelser foreslås, at undervisningsministeren endvidere efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser fastsætter nærmere regler om indhold, organisering og tilrettelæggelse af uddannelsesforløb efter § 7, herunder om fagenes mål og uddannelsestid, samt om prøve og afholdelse af prøve m.v.

Der er således tale om teknisk konsekvensændring, som ikke udover det, som følger af lovforslagets § 1, nr. 12, indebærer indholdsmæssige ændringer. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 12, og bemærkningerne hertil.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 19

Efter § 35, stk. 1, nr. 17, i lov om erhvervsuddannelser afgiver Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser indstilling til undervisningsministeren om regler om elevernes retlige forhold, jf. § 48, stk. 1 og 6, § 50, stk. 3, § 52, stk. 1, og § 66 j, stk. 3.

Det foreslås at ændre § 35, *stk. 1, nr. 17*, i lov om erhvervsuddannelser således, at efter »§ 48, stk. 1 og 6,« indsættes »§ 48 a, stk. 4«.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 24, hvor det i et nyt § 48 a, stk. 4, foreslås, at undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om form, indhold, proces m.v. i forhold til praktikpladstilsagn.

Der er således tale om teknisk konsekvensændring, som ikke udover det, som følger af lovforslagets § 1, nr. 24, indebærer indholdsmæssige ændringer. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 24, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 20

Efter § 35, stk. 1, nr. 24, i lov om erhvervsuddannelser afgiver Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser indstilling til undervisningsministeren om regler om kompetencevurdering, uddannelsesplaner og om ankeadgang, jf. §§ 66 o og 66 z.

Det foreslås at ændre § 35, *stk. 1, nr. 24*, i lov om erhvervsuddannelser således, at ordene »§ 66 o og« udgår af bestemmelsen.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 26, hvor det foreslås, at bestemmelserne om erhvervsuddannelse plus (eud+) i kapitel 7 b i lov om erhvervsuddannelser ophæves. Der er således tale om teknisk konsekvensændring i forbindelse med den foreslåede implicitte ophævelse af § 66 o i lov om erhvervsuddannelser, som indebærer, at henvisningen til § 66 o i § 35, stk. 1, nr. 24., i lov om erhvervsuddannelser ligeledes bør udgå. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 26, og bemærkningerne hertil.

Det foreslåede indebærer ingen indholdsmæssige ændringer.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 21

Efter § 38, stk. 5, i lov om erhvervsuddannelser skal de faglige udvalg, som er nedsat af arbejdsmarkedets parter, følge den erhvervsmæssige udvikling og udviklingsmuligheder inden for udvalgets område og tilgrænsende områder og efter behov tage initiativ til nyetablering, omlægning og nedlæggelse af uddannelser. De faglige udvalg skal en gang om året indsende en redegørelse til Undervisningsministe-

rikt herom. Redegørelsen skal indeholde en handlingsplan for udvalgets varetagelse af de opgaver, der er nævnt i stk. 7, nr. 2.

Det følger af det nævnte § 38, stk. 7, nr. 2, i lov om erhvervsuddannelser, at de faglige udvalg virker for tilvejebringelse af praktikpladser, jf. § 43, stk. 2.

Det fremgår at det nævnte § 43, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser, at faglige udvalg og de lokale uddannelsesudvalg ved kontakt med virksomheder og eventuelt ved opfordringer til virksomheder skal virke for, at der tilvejebringes det antal praktikpladser, som der er behov for ud fra en vurdering af elevernes uddannelsesønsker og de forventede fremtidige beskæftigelsesmuligheder, og for, at udbuddet af praktikpladser bliver alsidigt med hensyn til virksomhedernes størrelse og teknologiske udvikling. Det fremgår endvidere, at et fagligt udvalg af virksomheder kan forlange alle sådanne oplysninger, som har betydning for at vurdere virksomhedernes uddannelsesmæssige muligheder.

De faglige udvalgs årlige udviklingsredegørelser for hver af deres respektive erhvervsuddannelser er i praksis et styringsredskab, som danner grundlag for dialogen mellem udvalgene og Undervisningsministeriet om behovet for eventuelle ændringer af uddannelserne, herunder uddannelsesbekendtgørelserne for de enkelte uddannelser.

Det foreslås at ændre § 38, stk. 5, 2. pkt., i lov om erhvervsuddannelser således, at ordene »en gang om året« erstattes af ordene »mindst hvert tredje år«.

Det foreslåede er ikke en del af den politiske aftale, men foreslås som et selvstændigt ændringselement.

Baggrunden for det foreslåede, er at imødekomme et ønske fra ministeriet om, at arbejdet med udviklingsredegørelserne forenkles men stadig fastholder målet med redegørelserne. Der er, og skal fortsat være, mulighed for løbende at ændre uddannelser, når kompetencebehovene ændrer sig. Samtidig er der behov for, at procedurer for de faglige udvalgs udarbejdelse af udviklingsredegørelser er så enkle som mulig. Det er ministeriets vurdering, at en årlig redegørelse i sig selv ikke bidrager til at uddannelserne udvikles efter behov.

Det foreslås derfor at ændre at det nuværende krav om en årlig kadence for indsendelse af udviklingsredegørelserne ændres til et krav om indsendelse af en redegørelse mindst hvert tredje år.

Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU) har udtalt ønske om et nyt koncept om en fremtidig treårig kadence for indsendelse af udviklingsredegørelser. Det er vurderet, at det vil medvirke til at sætte det strategiske arbejde i fokus, at der fremover stilles krav til de faglige udvalg om indsendelse af redegørelser hvert tredje år, men hvor der skal fortsat skal være mulighed for at indsende en redegørelse og ønsker om ændringer af uddannelserne hvert år efter behov.

Der vil kunne forventes behandling af ansøgninger en gang årligt i sammenhæng med eventuelle ansøgninger fra virksomheder, organisationer, skoler mv.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.7. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 22

Efter § 43, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser formidles praktikpladser af skoler m.v., som udbyder et grundforløbs 2. del, og af praktikcentre, jf. § 66 b. Det påhviler efter bestemmelsens 2. pkt. skolerne m.v. at udføre opsøgende virksomhed med henblik på fremskaffelse af praktikpladser.

Efter § 43, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser kan undervisningsministeren efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser fastsætte regler om samarbejds- eller informationsordninger med henblik på at tilvejebringe et tilstrækkeligt antal praktikpladser.

De nævnte bestemmelser suppleres af reglerne i kapitel 7 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser om formidling af praktikpladser m.v.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 52, at skolerne skal formidle praktikpladser, herunder samarbejde indbyrdes og med de faglige udvalg om formidling af praktikpladser til praktikpladssøgende. Det fremgår endvidere, at skolerne skal samarbejde med de faglige udvalg om at vedligeholde oplysninger på www.praktikpladsen.dk.

Efter bekendtgørelsens § 53 skal skolerne til brug for praktikpladsformidlingen og til belysning af praktikpladssituationen tilvejebringe relevante oplysninger om praktikpladssøgende, herunder deres uddannelsesmæssige baggrund, ønsker om uddannelse og geografiske fordeling, om godkendte praktikpladser, herunder deres uddannelsesmæssige muligheder og geografiske fordeling, og om praktikpladsmuligheder i virksomheder, der ikke er godkendt, men som kan antages at opfylde betingelserne for hel eller delvis godkendelse. Oplysningerne indhentes i samarbejde med de faglige udvalg eller de lokale uddannelsesudvalg, hvis de er bemyndiget hertil af de faglige udvalg.

Efter bekendtgørelsens § 54 skal skolerne foretage praktikpladsopsøgende arbejde i samarbejde med de faglige udvalg, de lokale uddannelsesudvalg, kommuner, regionale arbejdsmarkedsråd og andre relevante samarbejdspartnere. Skolerne kan aftale en arbejdsdeling med samarbejdspartnerne. Det fremgår endvidere, at skolernes opsøgende arbejde kan foregå gennem virksomhedsbesøg, information om de praktikpladssøgendes kvalifikationer og uddannelsesønsker, orienterende møder samt anden systematisk indsats. Det fremgår endelig, at det opsøgende arbejde skal omfatte både godkendte og ikke-godkendte virksomheder. For de ikke-godkendte virksomheder omfatter arbejdet med de lokale uddannelsesudvalgs medvirken tillige undersøgelse af mulighederne for at opnå det faglige udvalgs godkendelse af virksomheden som praktikplads og mulighederne for efterfølgende uddannelsesaftaler, herunder kombinationsaftaler m.v.

Efter § 12 c, stk. 1, i lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag yder staten tilskud til institutioner for erhvervsrettet uddannelse og andre skoler og institutioner til praktikpladsopsøgning og vejledning af elever om praktik og beskæftigelsesmuligheder. Der ydes et tilskud pr. elev, der indgår uddannelsesaftale inden for lov om erhvervsuddannelser, herunder kombinationsaftale, eller som kommer i praktik i udlandet, jf. § 31, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser. Der ydes dog ikke tilskud for elever inden for social- og sundhedsuddannelsesområdet. Der ydes heller ikke tilskud for uddannelsesaftaler i henhold til § 66 f i lov om erhvervsuddannelser. Retten til tilskud bortfalder, hvis uddannelsesaftalen eller praktikken i udlandet ikke får en varighed på mindst 3 måneder.

Det foreslås, at indsætte et nyt § 43, *stk. 1, 3. pkt.*, i lov om erhvervsuddannelser, hvorefter skolerne endvidere tilbyder elever på 9. og 10. klassetrin, som optages til en erhvervsuddannelse, vejledning og bistand i forhold til at indgå en uddannelsesaftale, jf. 48, eller et praktikpladstilsagn, jf. § 48 a.

Det foreslåede vil imødekomme ønsket i den politiske aftale om, at erhvervsskolerne skal tage initiativ til at skabe relationer til de kommende erhvervsuddannelseselever fra 9. og 10. klasse.

Det foreslåede har sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 24, hvor det i en ny § 48 a i lov om erhvervsuddannelser foreslås indsat, at der mellem kommende erhvervsuddannelseselever og elever, som er mere end 8 uger fra afslutning af grundforløbet, og en eller flere virksomheder kan indgås et praktikpladstilsagn med henblik på senere indgåelse af en uddannelsesaftale.

Det foreslåede vil indebære, at erhvervsskolerne skal have fokus på relationsdannelse og på at skabe kontakt til de nye elever. I den forbindelse er det hensigten, at de vil skulle vejlede om praktikpladstilsagn og praktikpladser.

Det er hensigten, at reglerne i kapitel 7 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser om formidling af praktikpladser m.v. vil blive justeret i relevant omfang med sigte på at inkorporere det nye praktikpladstilsagn. Der vil eksempelvis blive fastsat regler om, at skolerne umiddelbart efter optagelsen til ungdomsuddannelserne pr. 1. marts, vil skulle tage kontakt til de kommende elever med tilbud om, at eleverne af skolen kan få vejledning om og bistand til at indgå en uddannelsesaftale eller et praktikpladstilsagn.

Der tilsigtes med det foreslåede ikke ændringer i relation til de tilskud, som staten efter § 12 c, stk. 1, i lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag yder til institutioner for erhvervsrettet uddannelse og andre skoler og institutioner til praktikpladsopsøgning og vejledning af elever om praktik og beskæftigelsesmuligheder. Det bemærkes dog, at det foreslåede praktikpladstilsagn alt andet lige kan forventes at øge mulighederne og forbedre vilkårene for, at der vil blive indgået egentlige uddannelsesaftaler, og at det foreslåede derigennem i sig selv vil indeholde et økonomisk incitamentslement for skolerne.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 23

Det følger af § 48, stk. 1, 1. pkt., i lov om erhvervsuddannelser, at det er en betingelse for gennemførelse af en erhvervsuddannelse, at der mellem eleven og en eller flere virksomheder er indgået en uddannelsesaftale, jf. dog § 5 c, stk. 1, 3. pkt., og stk. 2, kapitel 7 a, § 66 l, stk. 1, og § 66 p, stk. 1.

Bestemmelsen fastlægger dels lov om erhvervsuddannelsers hovedregel om, at en erhvervsuddannelse er baseret på, at der indgås en uddannelsesaftale mellem eleven og en eller flere virksomheder, dels en række undtagelser fra dette princip.

Bestemmelsens henvisning til § 66 l, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser har tilknytning til erhvervsuddannelse plus (eud+), jf. bestemmelserne i kapitel 7 (§§ 66 l-o) i lov om erhvervsuddannelser. Erhvervsuddannelse plus (eud+) er et særligt afslutningsforløb i erhvervsuddannelserne, og det følger af § 66 l, stk. 1, 3. pkt., at forløbet gennemføres uden uddannelsesaftale.

Det foreslås at ændre § 48, stk. 1, 1. pkt., i lov om erhvervsuddannelser således, at henvisningen til § 66 l, stk. 1, udgår af bestemmelsen.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 26, hvor det foreslås, at bestemmelserne om erhvervsuddannelse plus (eud+) i kapitel 7 b i lov om erhvervsuddannelser ophæves. Der er således tale om teknisk konsekvensændring i forbindelse med den foreslåede implicitte ophævelse af § 66 l i lov om erhvervsuddannelser, som indebærer, at henvisningen til § 66 l, stk. 1, i § 48, stk. 1, 1. pkt., i lov om erhvervsuddannelser ligeledes bør udgå. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 26, og bemærkningerne hertil.

Det foreslåede indebærer ingen indholdsmæssige ændringer.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 24

Den foreslåede bestemmelse, § 48 a, er ny. Lov om erhvervsuddannelser indeholder ikke bestemmelser om praktikpladstilsagn.

Lov om erhvervsuddannelser indeholder en række bestemmelser om uddannelsesaftaler. En uddannelsesaftale er en aftale mellem en elev og eller flere virksomheder om, at elevens praktikuddannelse foregår på en eller flere virksomheder, som er godkendt som praktikvirksomhed, jf. herved dels lovens § 31, stk. 1, dels § 48, stk. 1.

Praktikuddannelsen i en erhvervsuddannelse skal således som hovedregel være omfattet af en uddannelsesaftale mellem elev og virksomhed, bortset fra den praktikuddannelse der finder sted som skolepraktik eller praktik i udlandet (PIU).

Det følger af § 52, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser, at en uddannelsesaftale skal være skriftlig og underskrevet senest ved aftaleforholdets begyndelse. Aftalen skal indgås på en formular, der er godkendt af undervisningsministeren efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser. Det følger af § 52, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser, at der ikke ved aftalen kan foretages ændringer i eller tilføjelser til formularens aftaleindhold uden vedkommende faglige udvalgs godkendelse.

Det følger af § 54 i lov om erhvervsuddannelser, at undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om uddannelsesaftalers registrering. Bemyndigelsen er udmøntet i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, som i kapitel 14 indeholder detaljerede regler om indgåelse og registrering af uddannelsesaftaler m.v.

Efter § 62 i lov om erhvervsuddannelser bortfalder uddannelsesaftalen, hvis en elev udelukkes fra skoleundervisning efter § 50 i lov om erhvervsuddannelser. Bestemmelsen fastslår gennem henvisningen til § 50 i lov om erhvervsuddannelser, at en uddannelsesaftale bortfalder i tilfælde, hvor en elev udelukkes fra undervisning på grund af ulovlig udeblivelse eller som følge af grov overtrædelse af skolens ordensregler. Bestemmelsen indebærer, at aftalen bortfalder i tilfælde, hvor eleven helt udelukkes fra skoleundervisningen. Aftalen bortfalder ikke, hvis eleven hjemsendes midlertidigt med henblik på senere genoptagelse af skoleundervisningen.

Det foreslås at indsætte § 48 a i lov om erhvervsuddannelser.

Det foreslås i *stk. 1*, at der mellem kommende erhvervsuddannelseselever og elever, som er mere end 8 uger fra afslutning af grundforløbet, og en eller flere virksomheder kan indgås et praktikpladstilsagn med henblik på senere indgåelse af en uddannelsesaftale, jf. § 48.

Det foreslås i *stk. 2*, at dersom eleven og en eller flere af de virksomheder, som er omfattet af et praktikpladstilsagn, ikke senest 8 uger før elevens afslutning af grundforløbet indgår en uddannelsesaftale, bortfalder praktikpladstilsagnet.

Det foreslås i *stk. 3*, at §§ 54 og 62 finder tilsvarende anvendelse for praktikpladstilsagn.

Det foreslås i *stk. 4*, at undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om praktikpladstilsagns form, indhold m.v.

Det foreslåede imødekommer den politiske aftales ønske om at indføre mulighed for, at en praktikvirksomhed og en kommende erhvervsuddannelseselev i løbet af udskolingen kan give hinanden et praktikpladstilsagn med det formål at styrke relationen mellem den unge, praktikvirksomheden og erhvervsskolen.

Det foreslåede har sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 22, hvor det i et nyt § 43, stk. 1, 3. pkt., i lov om erhvervsuddannelser foreslås, at erhvervsskolerne skal tilbyde elever på 9. og 10. klassetrin, som

tilmeldes en erhvervsuddannelse, vejledning og bistand i forhold til at indgå en uddannelsesaftale eller et praktikpladstilsagn.

Det er vurderingen, at mange virksomheder allerede i dag er interesserede i at samarbejde med folkeskolerne som en vej til at introducere eleverne til deres erhvervsområde og en mulig rekrutteringskanal til kommende medarbejdere. Flere steder i landet samarbejder virksomheder således i dag med kommunerne om åben virksomhed, hvor virksomhederne åbner dørene for de unge i 8. til 10. klasse og deres forældre for at vise uddannelses- og jobmulighederne inden for branchen. Derudover findes der eksempler på, at en folkeskoleelev får kontakt til en lokal håndværksmester, som fører til, at virksomheden ender med at indgå en uddannelsesaftale med eleven, når denne er blevet færdig med grundforløbet.

Det foreslåede praktikpladstilsagn tilsigter således at skulle være et redskab, der navnlig kan understøtte grundskoleelevers snak med den lokale håndværksmester og dermed give eleven og virksomheden en tidligere forventning om, at der kan indgås en uddannelsesaftale. Det er ligeledes hensigten, at det foreslåede praktikpladstilsagn skal indgå i den samlede vejledningsindsats, herunder erhvervspraktik og udskolingsaktiviteterne, hvilket også kan bidrage til at involvere praktikvirksomhederne i initiativet.

Det foreslåede stk. 1 vil indebære, at både kommende erhvervsuddannelseselever og elever, som er mere end 8 uger fra afslutning af grundforløbet, og en eller flere virksomheder vil kunne indgå et praktikpladstilsagn, der som udgangspunkt tilsigter at skulle føre frem til en egentlig uddannelsesaftale for eleven med en eller flere af de involverede virksomheder. Det foreslåede svarer til § 48, stk. 1. 1. pkt., hvorefter det ligeledes er en mulighed, at en egentlig uddannelsesaftale kan indgås mellem eleven og en eller flere virksomheder, dvs. at flere virksomheder indgår i den samme aftale med eleven. I daglig tale kaldes denne mulighed for kombinationsaftaler, og det foreslåede vil indebære, at et praktikpladstilsagn på lignende vis vil kunne omfatte og føre frem til en uddannelsesaftale, hvor flere virksomheder deles om uddannelsesopgaven.

Det bemærkes således, at muligheden for at indgå et praktikpladstilsagn ikke vil være afgrænset til elever forbeholdt elever i grundskolens udskoling. Efter det foreslåede vil et praktikpladstilsagn principielt også kunne omfatte skoleelever på lavere klassetrin end udskolingen, ligesom det vil kunne omfatte andre samfundsgrupper, eksempelvis arbejdsledige.

Terminologien »praktikpladstilsagn« markerer, at der vil være tale om en hensigtserklæring fra virksomheden eller virksomhederne om, at den eller de i fællesskab har intention om at ansætte den unge i en uddannelsesaftale på et senere tidspunkt. Det foreslåede praktikpladstilsagn vil således ikke have karakter af formel ansættelse og binder hverken eleven eller virksomheder til at indgå en uddannelsesaftale.

Det foreslåede stk. 2 vil indebære, at praktikpladstilsagnet automatisk bortfalder senest 8 uger før elevens afslutning af grundforløbet, hvis ikke eleven og en eller flere af de virksomheder, som er omfattet af et praktikpladstilsagn, har indgået en uddannelsesaftale. Det er hensigten, at de involverede virksomheder og eleven løbende har en dialog med henblik på at afstemme forventninger og fastholde den gensidige interesse i en kommende uddannelsesaftale. Et praktikpladstilsagn vil dog endeligt skulle genovervejes af virksomhed og elev senest 8 uger før afslutningen af grundforløbets 2. del, som markerer det tidspunkt, hvor elever, som ikke har en uddannelsesaftale, har pligt til at registrere sig som praktikpladssøgende, være aktivt praktikpladssøgende samt dokumentere deres praktikpladssøgning i deres personlige uddannelsesplan. Det er således nødvendigt, at der senest på dette tidspunkt tages stilling til, om der skal indgås en uddannelsesaftale. Det foreslåede praktikpladstilsagn vil således ikke frigøre eleven fra den forudsatte registrering som praktikpladssøgende m.v. Den foreslåede automatiske ophævelse af et praktikpladstilsagn på det pågældende tidspunkt tilsigter at undgå tvivl herom.

Det foreslåede stk. 3 vil indebære, at en række af de bestemmelser, som gælder for uddannelsesaftaler også vil gælde for de foreslåede praktikpladstilsagn.

Henvisningen til § 54 i lov om erhvervsuddannelser vil indebære, at undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om de foreslåede praktikpladstilsagns registrering. Bemyndigelsen forventes udmøntet i kapitel 14 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, som i forvejen indeholder detaljerede regler om indgåelse og registrering af uddannelsesaftaler m.v. Det foreslåede vil endvidere kræve ændringer af Praktikpladsen.dk, som er Undervisningsministeriets internet-mødested for elever og virksomheder inden for erhvervsuddannelserne. Der forventes bl.a. fastsat regler om, at Praktikpladsen.dk anvendes til at understøtte erhvervsskolens registrering heraf.

Henvisningen til § 62 i lov om erhvervsuddannelser vil indebære, at de foreslåede praktikpladstilsagn bortfalder, hvis en elev udelukkes fra skoleundervisning efter § 50 i lov om erhvervsuddannelser. Bestemmelsen fastslår gennem henvisningen til § 50 i lov om erhvervsuddannelser, at en uddannelsesaftale bortfalder i tilfælde, hvor en elev udelukkes fra undervisning på grund af ulovlig udeblivelse eller som følge af grov overtrædelse af skolens ordensregler. Bestemmelsen indebærer, at aftalen bortfalder i tilfælde, hvor eleven helt udelukkes fra skoleundervisningen. Aftalen bortfalder ikke, hvis eleven hjemsendes midlertidigt med henblik på senere genoptagelse af skoleundervisningen.

Den bemyndigelse, som foreslås i bestemmelsens stk. 4, vil indebære, at undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om praktikpladstilsagns form, indhold m.v.

Det er i den politiske aftale forudsat, at Undervisningsministeriet inddrager arbejdsmarkedets parter i udformningen af de foreslåede praktikpladstilsagn, hvilket vil således vil ske i denne sammenhæng.

Det er ikke i den politiske aftale forudsat, at regler om og andre forhold i tilknytning til de foreslåede praktikpladstilsagn skal være baseret på en indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser. I overensstemmelse med, hvad der efter lov om erhvervsuddannelser i øvrigt gælder i forhold til regulering af elevers retsstilling som følge af egentlige uddannelsesaftaler, foreslås, at der til den foreslåede nye bemyndigelse i relation til praktikpladstilsagn på lignende vis knyttes en betingelse om, at eventuel udstedelse af regler sker efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser

Der forventes etableret, herunder eventuelt fastsat regler om, et nyt format for praktikpladstilsagn, som understøttes digitalt i Praktikpladsen.dk, hvor parterne kan oprette og ændre i tilsagnet og underskrive tilsagnet digitalt. Praktikpladsen.dk indeholder ikke i dag oplysninger om, hvornår en elev er færdig med grundforløbet.

Der kan endvidere fastsættes regler om formalia i relation til indgåelse, ændring m.v. af et praktikpladstilsagn.

Der kan ligeledes fastsættes regler om de overordnede rammer for den kontakt og dialog, der vil skulle være mellem virksomhed og elev med henblik på at afstemme forventninger og fastholde den gensidige interesse i en kommende uddannelsesaftale frem mod det tidspunkt 8 uger før afslutningen af grundforløbets 2. del, hvor tilsagnet automatisk vil bortfalde, medmindre der er indgået en uddannelsesaftale, jf. herved det foreslåede stk. 2. Det forventes, at denne dialog vil kunne ske med udgangspunkt i Praktikpladsen.dk, fx gennem automatiske beskeder til virksomhed og elev om, at 8 ugers fristen nærmer sig, at parterne evt. ikke har reageret på en tidligere meddelelse herom m.v. Det er således ikke intentionen, at dialogen mellem virksomhed og elev skal dokumenteres fuldt ud, men derimod hensigten at skabe et digitalt redskab, som kan understøtte dialogen mellem virksomhed og elev.

Det anførte ændringer af Praktikpladsen.dk vil indebære, at den foreslåede ordning for praktiskplads-tilsagn vil kunne træde i kraft i 2020, jf. herved den foreslåede ikrafttræden i lovforslaget § 11, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 25

Det følger af § 66, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser, at elever under skoleophold, der er omfattet af en uddannelsesaftale, er omfattet af den ordning vedrørende arbejdsskadesikring, som efter lov om arbejdsskadesikring gælder for praktiktiden. Det følger af bestemmelsens 2. pkt., at dette også gælder elever, der som led i ansættelsen hos en arbejdsgiver deltager i uddannelsesforløb på skolen efter § 66 n, stk. 2.

Det følger af § 66, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser, at for elevers skader under skolepraktik eller andre skoleophold andre end dem, der er nævnt i bestemmelsens stk. 1, finder lov om arbejdsskadesikring tilsvarende anvendelse, for så vidt skaden skyldes undervisning under arbejdspladslignende forhold. Det følger af bestemmelsens 2. pkt., at tilsvarende gælder for elever uden en arbejdsgiver, der deltager i uddannelsesforløb på skolen efter § 66 n, stk. 2. Det følger af bestemmelsens 3. pkt., at risikoen med hensyn til disse skader påhviler staten.

De to bestemmelser henvisning til uddannelsesforløb efter § 66 n, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser har tilknytning til erhvervsuddannelse plus (eud+), jf. bestemmelserne i kapitel 7 (§§ 66 l-o) i lov om erhvervsuddannelser. Erhvervsuddannelse plus (eud+) er et særligt afslutningsforløb i erhvervsuddannelserne.

Det foreslås at ophæve § 66, stk. 1, 2. pkt., og § 66, stk. 2, 2. pkt., i lov om erhvervsuddannelser.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 26, hvor det foreslås, at bestemmelserne om erhvervsuddannelse plus (eud+) i kapitel 7 b i lov om erhvervsuddannelser ophæves. Der er således tale om teknisk konsekvensændring i forbindelse med den foreslåede implicitte ophævelse af § 66 l i lov om erhvervsuddannelser, som indebærer, at henvisningerne til § 66 n, stk. 2, i § 66, stk. 1, 2. pkt., og i § 66, stk. 2, 2. pkt., i lov om erhvervsuddannelser ligeledes bør udgå. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 26, og bemærkningerne hertil.

Det foreslåede indebærer ingen indholdsmæssige ændringer.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 26

Kapitel 7 b (§§ 66 l-o) i lov om erhvervsuddannelser indeholder bestemmelser om erhvervsuddannelse plus (eud+).

Efter § 66 l i lov om erhvervsuddannelser er erhvervsuddannelse plus (eud+) et særligt afslutningsforløb i erhvervsuddannelser, der er vekseluddannelser. Erhvervsuddannelse plus (eud+) kan gennemføres af skoler og institutioner m.fl., der er godkendt til at udbyde det pågældende hovedforløb. Forløbet gennemføres uden uddannelsesaftale. Erhvervsuddannelse plus (eud+) har samme mål og niveau som det tilsvarende uddannelsesstrin i en erhvervsuddannelse. Den afsluttes med de samme prøver og med tilsvarende uddannelsesbevis som det tilsvarende trin i en erhvervsuddannelse og giver ret til samme betegnelse som denne.

Efter § 66 m i lov om erhvervsuddannelser er adgang til erhvervsuddannelse plus (eud+) betinget af, at eleven ikke er fyldt 25 år ved skolens modtagelse af ansøgningen, har gennemført det foregående trin i den uddannelse, hvori eleven ønsker at gennemføre erhvervsuddannelse plus (eud+), og har været i

lønnet beskæftigelse i mindst 6 måneder efter afslutningen af trin 1 med arbejdsopgaver, der er centrale for det uddannelsestrin, eleven ønsker at gennemføre som erhvervsuddannelse plus (eud+). Afgørelse om optagelse træffes af en skole, der er godkendt til dette.

§ 66 m i lov om erhvervsuddannelser indeholder nærmere regler om, at skolen i samråd med eleven og en eventuel arbejdsgiver udarbejder en personlig uddannelsesplan til brug i erhvervsuddannelse plus (eud+).

§ 66 m i lov om erhvervsuddannelser indeholder en bemyndigelse, hvorefter undervisningsministeren efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser fastsætter nærmere regler om kompetencevurdering og uddannelsesplaner, herunder regler, hvorefter en elev kan indbringe en afgørelse truffet af skolen eller institutionen vedrørende ansøgerens praktiske kompetence for vedkommende faglige udvalg.

§§ 128 og 129 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser indeholder nogle få supplerende regler om ansøgningsproces, personlig uddannelsesplan og kompetencevurdering i relation til erhvervsuddannelse plus (eud+).

Formålet med erhvervsuddannelse plus (eud+) er at give mulighed for, at elever, der har et kompetencegivende trin i en trindelt erhvervsuddannelse, jf. § 15, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser, kan vende tilbage til skolen for at opnå næste og evt. følgende trin uden uddannelsesaftale (praktikplads i en virksomhed). Det særlige ved erhvervsuddannelse plus (eud+) er således, at forløbet foregår uden praktikuddannelse, og eleven skal derfor ikke finde en praktikplads.

Det foreslås at ophæve *kapitel 7 b* i lov om erhvervsuddannelser.

Erhvervsuddannelse plus (eud+) blev oprindeligt indført som et supplement til de øvrige muligheder for at fortsætte uddannelsen efter afslutning af det første kompetencegivende trin. Behovet for erhvervsuddannelse plus (eud+) er imidlertid i praksis bortfaldet, idet ordningen stort set ikke anvendes af skolerne og eleverne.

Det foreslåede vil indebære, at en erhvervsuddannelse ikke vil længere vil kunne afvikles på basis af den særlige tilrettelæggelsesform erhvervsuddannelse plus (eud+). I trindelte erhvervsuddannelser vil elever, der har gennemført et kompetencegivende trin af en uddannelse, fortsat kunne tilbydes skolepraktik på uddannelser med skolepraktik, jf. § 66 a, stk. 1, 3. pkt., og stk. 4 i lov om erhvervsuddannelser som alternativ til en uddannelsesaftale (praktikplads i en virksomhed).

Der henvises i denne henseende i øvrigt til lovforslagets § 10, stk. 1, hvor det foreslås, at det foreslåede bortfald af erhvervsuddannelse plus (eud+) ikke finder anvendelse for uddannelser, der er påbegyndt eller påbegyndes før den 1. august 2019, og at de hidtil gældende regler finder anvendelse og sådanne uddannelser finder. Dette vil indebære, at personer, som er påbegyndt eller påbegynder erhvervsuddannelse plus (eud+) før lovens ikrafttræden, vil kunne færdigøre deres uddannelsesforløb efter de nuværende regler om erhvervsuddannelse plus (eud+).

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 27

Det følger af § 67 a, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser, at for uddannelser efter kapitlerne 7 a og 7 b kan undervisningsministeren fastsætte regler om tilskud til delvis dækning af de faglige udvalgs udgifter til svendepøver samt regler om økonomisk støtte til elever til værktøj, værnemidler, befordring og lignende, hvis elever med en uddannelsesaftale i det pågældende hovedforløb, jf. § 66 b, stk. 1, og § 66 l, stk. 2, er berettiget til at modtage sådanne ydelser fra arbejdsgiveren. Det følger af bestemmelsen 2.

pkt., at for uddannelser omfattet af § 66 y, stk. 1, nr. 1, kan undervisningsministeren fastsætte regler om tilskud til delvis dækning af de faglige udvalgs udgifter til svendeprøver.

Det følger af § 67 a, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser, at det med hensyn til udenlandske elever er en betingelse for at opnå ret til tilskud og økonomisk støtte efter stk. 3 til uddannelser efter kapitlerne 7 a og 7 b, at eleven opfylder de betingelser, der er nævnt i § 19, stk. 2 og 3, og i § 15, stk. 5 og 6, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

De to bestemmelsers henvisning til tilskud og økonomisk støtte til uddannelser efter kapitel 7 b i lov om erhvervsuddannelser har tilknytning til erhvervsuddannelse plus (eud+), jf. bestemmelserne i kapitel 7 (§§ 66 l-o) i lov om erhvervsuddannelser. Erhvervsuddannelse plus (eud+) er et særligt afslutningsforløb i erhvervsuddannelserne.

Det foreslås at ændre § 67 a, stk. 3, 1. pkt., og § 67 a, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser således, at henvisningen til kapitlerne 7 a og 7 b ændres til en henvisning til kapitel 7 a.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 26, hvor det foreslås, at bestemmelserne om erhvervsuddannelse plus (eud+) i kapitel 7 b i lov om erhvervsuddannelser ophæves. Der er således tale om teknisk konsekvensændring i forbindelse med den foreslåede ophævelse, som indebærer, at henvisningerne til kapitel 7 b, i § 67 a, stk. 3, 1. pkt., og § 67 a, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser ligeledes bør udgå. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 26, og bemærkningerne hertil.

Det foreslåede indebærer ingen indholdsmæssige ændringer.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 28

Det følger af § 67 a, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser, at for uddannelser efter kapitlerne 7 a og 7 b kan undervisningsministeren fastsætte regler om tilskud til delvis dækning af de faglige udvalgs udgifter til svendeprøver samt regler om økonomisk støtte til elever til værktøj, værnemidler, befordring og lignende, hvis elever med en uddannelsesaftale i det pågældende hovedforløb, jf. § 66 b, stk. 1, og § 66 l, stk. 2, er berettiget til at modtage sådanne ydelser fra arbejdsgiveren. Det følger af bestemmelsen 2. pkt., at for uddannelser omfattet af § 66 y, stk. 1, nr. 1, kan undervisningsministeren fastsætte regler om tilskud til delvis dækning af de faglige udvalgs udgifter til svendeprøver.

Bestemmelsens henvisning til økonomisk støtte til elever til værktøj, værnemidler, befordring og lignende, jf. blandt andet § 66 l, stk. 2, har tilknytning til erhvervsuddannelse plus (eud+), jf. bestemmelserne i kapitel 7 (§§ 66 l-o) i lov om erhvervsuddannelser. Erhvervsuddannelse plus (eud+) er et særligt afslutningsforløb i erhvervsuddannelserne.

Det foreslås at ændre § 67 a, stk. 3, 1. pkt., i lov om erhvervsuddannelser således, at ordene »og § 66 l, stk. 2,« udgår.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 26, hvor det foreslås, at bestemmelserne om erhvervsuddannelse plus (eud+) i kapitel 7 b i lov om erhvervsuddannelser ophæves. Der er således tale om teknisk konsekvensændring i forbindelse med den foreslåede implicitte ophævelse af § 66 l i lov om erhvervsuddannelser, som indebærer, at henvisningen til § 66 l, stk. 2, i § 67 a, stk. 3, 1. pkt., og § 67 a, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser ligeledes bør udgå. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 26, og bemærkningerne hertil.

Det foreslåede indebærer ingen indholdsmæssige ændringer.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 29

Det følger af § 69, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser, at klager over en skoles afgørelser efter nærmere regler fastsat af undervisningsministeren kan indbringes for ministeren, jf. dog § 66 j og § 66 o.

Bestemmelsens henvisning til § 66 o i lov om erhvervsuddannelser har tilknytning til erhvervsuddannelse plus (eud+), jf. bestemmelserne i kapitel 7 (§§ 66 l-o) i lov om erhvervsuddannelser. Erhvervsuddannelse plus (eud+) er et særligt afslutningsforløb i erhvervsuddannelserne.

Det følger af § 66 o i lov om erhvervsuddannelser, at undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om kompetencevurdering og uddannelsesplaner, herunder regler, hvorefter en elev kan indbringe en afgørelse truffet af skolen eller institutionen vedrørende ansøgerens praktiske kompetence for vedkommende faglige udvalg. Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser afgiver indstilling herom.

Det foreslås at ændre § 69, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser således, at ordene » og § 66 o« udgår.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 26, hvor det foreslås, at bestemmelserne om erhvervsuddannelse plus (eud+) i kapitel 7 b i lov om erhvervsuddannelser ophæves. Der er således tale om teknisk konsekvensændring i forbindelse med den foreslåede implicitte ophævelse af § 66 o i lov om erhvervsuddannelser, som indebærer, at henvisningen til § 66 o i § 69, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser ligeledes bør udgå. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 26, og bemærkningerne hertil.

Det foreslåede indebærer ingen indholdsmæssige ændringer.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Det følger af den gældende folkeskolelovs § 19 g, at betegnelsen 10. klasse kun må anvendes i andre skoleformer end folkeskolen, hvis undervisningen står mål med den obligatoriske undervisning i folkeskolens 10. klasse, jf. § 19 c, stk. 2, 3, 5 og 6, jf. dog § 19 i, stk. 1, om specialundervisning, og hvis skolen tilbyder de dertil knyttede prøver, jf. § 19 f, stk. 1. § 19 c, stk. 4, finder tilsvarende anvendelse for disse skoler. For eud10, jf. § 19 j, gælder bestemmelsen i § 22, stk. 8.

Efter den gældende folkeskolelovs § 22, stk. 8, kan kommunalbestyrelsen indgå overenskomst med en skole, jf. stk. 1, nr. 3-5, om udbud af eud10. Forløbet skal tilrettelægges i overensstemmelse med § 19 j. Finansieringen heraf er et anliggende mellem kommunalbestyrelsen og den pågældende skole.

Det foreslås, at bestemmelsen i § 19 g, 2. pkt., ændres, så der henvises til »§ 22, stk. 11«, i stedet for til »§ 22, stk. 8«. Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 2, nr. 2, hvori det foreslås at indsætte tre nye stykker i § 22, hvorved stk. 8 bliver til stk. 11.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.2, og til lovforslagets § 2, nr. 2, samt bemærkningerne hertil om tilføjelse af en adgang til, at institutioner for erhvervsuddannelse kan tilbyde undervisning i valgfag m.v. til elever i grundskolen.

Til nr. 2

Det følger af den gældende folkeskolelovs § 18, stk. 1, at undervisningens tilrettelæggelse, herunder valg af undervisnings- og arbejdsformer, metoder, undervisningsmidler og stofudvælgelse, i alle fag skal leve op til folkeskolens formål, mål for fag samt emner og varieres, så den svarer til den enkelte elevs behov og forudsætninger.

Det fremgår endvidere af den gældende folkeskolelovs § 18, stk. 2, at det påhviler skolelederen at sikre, at det undervisende personale, der er tilknyttet klassen, planlægger og tilrettelægger undervisningen, så alle elever udvikler sig fagligt og alsidigt, herunder socialt, og trives i skolens faglige og sociale fællesskaber.

Herudover fremgår det af folkeskolelovens § 18, stk. 3, at i de fag, hvor der er prøver, jf. § 14, skal undervisningens indhold desuden fastlægges således, at kravene i de enkelte fag ved prøverne kan opfyldes.

Det foreslås, at folkeskolelovens § 22 tilføjes et nyt *stk. 8*, hvorefter kommunalbestyrelsen vil kunne indgå overenskomst med en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, om undervisning af elever i grundskolen i dele af undervisningstiden, jf. stk. 9 og 10. Finansieringen heraf vil være et anliggende mellem kommunalbestyrelsen og den pågældende institution, der udbyder erhvervsuddannelse. Kommunalbestyrelsen vil skulle føre tilsyn med undervisningen.

Forslaget vil indebære, at kommunalbestyrelsen eller den, kommunalbestyrelsen har bemyndiget hertil, kan indgå overenskomst med en institution for erhvervsuddannelse om, at institutionen for erhvervsuddannelse tilrettelægger og varetager undervisningen af elever i grundskolen, i det omfang dette følger af stk. 9 og 10. Det vil være muligt for kommunalbestyrelsen at uddelegere kompetencen til den kommunale skoleforvaltning, hvis der skal indgås overenskomst for flere skolars samarbejde med en institution for erhvervsuddannelse, eller til den kommunale skoleforvaltning, skolelederne eller skolebestyrelserne, hvis der skal indgås overenskomster for de enkelte skoler, jf. folkeskolelovens § 40, stk. 2 og 5, samt forvaltningsrettens regler om [intern] delegation.

Det vil være muligt at indgå overenskomst om undervisningen af alle klassetrin i grundskolen, jf. den gældende folkeskolelovs § 20, stk. 1, dvs. elever i børnehaveklassen og 1.-9. klasse. Undervisning af elever i 10. klasse i en institution for erhvervsuddannelse er reguleret i folkeskolelovens § 19 e, stk. 1, § 19 g, § 19 j og § 22, stk. 1, nr. 6, jf. stk. 8.

Forslaget vil indebære, at finansieringen af undervisningen vil være et anliggende mellem kommunalbestyrelsen og den pågældende institution, der udbyder erhvervsuddannelse. Der ydes således ikke statsligt taxameter til undervisningen, jf. dog de almindelige bemærkninger, afsnit 3, om økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige. Eventuel refusion af udgifter til eleverne i forbindelse med undervisningen vil skulle rettes til kommunalbestyrelsen, uanset udgiftens karakter. Der vil således ikke kunne kræves særskilt dækning af udgifter til undervisningsmaterialer fra institutionen, der udbyder erhvervsuddannelse, fra eleven eller elevens forældre. Dette følger også af den gældende folkeskolelovs § 19, stk. 1, hvorefter de nødvendige undervisningsmidler skal stilles vederlagsfrit til rådighed for eleverne. Der vil endvidere ikke kunne kræves særskilt dækning af udgifter til studieture, ekskursioner mv. fra institutionen, der udbyder erhvervsuddannelse, fra eleven eller elevens forældre. En sådan opkrævning vil i stedet skulle foretages af kommunalbestyrelsen eller den, som kommunalbestyrelsen har bemyndiget til at træffe beslutning herom efter folkeskolelovens § 40, stk. 5, 2. pkt. Det bemærkes, at erstatningssager mod eleverne vil være et forhold mellem institutionen, der udbyder erhvervsuddannelse, og eleven.

Det bemærkes i denne forbindelse, at kommunalbestyrelsen vil kunne indgå overenskomst med en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, som giver mulighed for at undervisningen gennemføres i en koncentreret periode, hvor eleverne har ophold på et skolehjem ved institutionen, der udbyder er-

hvervsuddannelse. Det vil i denne forbindelse være ufravigelige betingelser for elevernes deltagelse, at det er et kendt vilkår, allerede når eleverne vælger valgfaget, at udstrækningen af sådanne ophold på skolehjem er afpasset med elevernes alder, herunder også ift. tilsyn udenfor skoletiden (pasning, bespisning og passende fritidsaktiviteter mv.), samt at ophold på skolehjem er uden nogen form for forældrebetaling.

Ved overenskomsten vil institutionen, der udbyder erhvervsuddannelse, påtage sig at planlægge og gennemføre undervisningen efter folkeskoleloven og på vegne af kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen vil fortsat have ansvaret for opgaveløsningen i henhold til folkeskoleloven og vil være ansvarlig for, at undervisningen lever op til de rammer, der er fastsat i overenskomsten. Kommunalbestyrelsen vil herunder skulle sikre, at elever med behov for specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand, modtager den fornødne støtte.

Forslaget vil alene omfatte muligheden for at indgå overenskomst om, at en institution for erhvervsuddannelse varetager undervisningen i en del af undervisningstiden. I det omfang kommunalbestyrelsen måtte ønske at henlægge al undervisning til en anden udbyder end folkeskolen, skal dette ske efter reglerne herom i den gældende folkeskolelovs § 22, stk. 1.

Kommunalbestyrelsen vil endvidere skulle føre tilsyn med undervisningens tilrettelæggelse, herunder valg af undervisnings- og arbejdsformer, metoder, undervisningsmidler og stofudvælgelse, således at det bliver sikret, at disse i alle fag lever op til folkeskolens formål, mål for fag samt emner og varieres, så den svarer til den enkelte elevs behov og forudsætninger. Det vil således være kommunalbestyrelsens ansvar, at den undervisning, som varetages af en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, lever op til de i folkeskoleloven fastsatte rammer for undervisningen, herunder bl.a. folkeskolelovens § 10 (fagernes mål), § 13 (evaluering) og § 18 (undervisningsdifferentiering).

Tilsynet vil endvidere skulle påse, at de erhvervsskolelærere, som tilrettelægger og varetager undervisningen, har de fornødne faglige og pædagogiske kvalifikationer. De undervisningsmæssige behov hos den elevgruppe, der skal undervises, vil have betydning for kravene til underviseren. Der vil bl.a. skulle lægges vægt på, om det fx er en elevgruppe med behov for særlige didaktiske og pædagogiske kompetencer.

Kommunalbestyrelsen vil skulle udpege en medarbejder med de fornødne kvalifikationer til at føre tilsyn med, at det undervisende personale planlægger og tilrettelægger undervisningen, så alle elever udvikler sig fagligt og alsidigt, herunder socialt, og trives i skolens faglige og sociale fællesskaber. Det kunne f.eks. være en eller flere skoleledere ved kommunens folkeskoler.

Efter den gældende folkeskolelovs § 9, stk. 1, kan der ud over undervisningen i fagene, de obligatoriske emner samt introduktionskurser og brobygning, tilbydes eleverne på 7.-9. klassetrin undervisning i følgende fag og emner som valgfag: (1) tysk, (2) fransk, (3) spansk, (4) billedkunst, (5) medier, (6) filmkundskab, (7) drama, (8) musik, (9) håndværk og design, (10) madkundskab, (11) almindelige indvandrersprog for elever med fornødent forhåndskendskab til det pågældende sprog, og (12) arbejdskendskab.

Det følger af den gældende folkeskolelovs § 9, stk. 5, at de fag, som efter § 19 d, stk. 4, nr. 5-12, tilbydes elever i 10. klasse, tillige kan tilbydes elever på 7.-9. klassetrin som valgfag. Disse fag er: metal/motorværksted, byggeværksted, teknologiværksted, serviceværksted, produktudvikling og formgivning, iværksætter, sundhed og sociale forhold, samt teknologi og kommunikation.

Efter den gældende folkeskolelovs § 9, stk. 6, kan kommunalbestyrelsen godkende, at der tilbydes eleverne undervisning i andre fag og emner end de i stk. 1 og 5 nævnte (såkaldte kommunale valgfag).

Det følger af den gældende folkeskolelovs § 10, stk. 1, at undervisningsministeren fastsætter regler om formålet med undervisningen i folkeskolens fag og obligatoriske emner efter §§ 5-7 og § 9. Undervisningsministeren fastsætter desuden regler om kompetencemål for bestemte klassetrin, inddeling i færdigheds- og vidensområder, ud fra hvilke undervisningen i de enkelte fag/emner skal tilrettelægges, og regler om opmærksomhedspunkter inden for udvalgte kerneområder i dansk og matematik.

Efter § 10, stk. 2, udsender undervisningsministeren vejledende færdigheds- og vidensmål. Efter § 10, stk. 3, skal skolernes læseplaner for folkeskolens fag og obligatoriske emner, jf. §§ 5-7 og § 9, stk. 1, beskrive den udvikling i indholdet i undervisningen, der tilrettelægges med henblik på at nå kompetencemålet. Læseplanerne skal herunder beskrive trinforløb, der understøtter tilrettelæggelsen af undervisningen ud fra færdigheds- og vidensområderne. Læseplanerne skal godkendes af kommunalbestyrelsen, jf. § 40, stk. 3. Undervisningsministeren udsender vejledende læseplaner. Det følger af § 10, stk. 4, at undervisningen i de enkelte fag og emner og i tværgående emner og problemstillinger, jf. § 5, stk. 1, skal fremme elevernes alsidige udvikling, jf. § 1, stk. 1. Efter § 10, stk. 5, kan undervisningsministeren udsende vejledende materiale om beskrivelsen af elevernes alsidige udvikling, undervisning i tværgående emner og problemstillinger samt vejledende opgavesæt, eksempler på kompetenceopgaver og udfordringsmål, eksempler på timeplaner m.v.

Efter den gældende folkeskolelovs § 22, stk. 7, kan undervisning elever på 7.-10. klassetrin efter § 5, stk. 2, nr. 1, litra e, § 9 og §§ 19 b-19 e være fælles for elever fra flere skoler og kan tilrettelægges i samarbejde med den kommunale ungdomsskole, således at eleverne om nødvendigt henvises hertil. Eleverne skal dog, hvis de ønsker det, kunne modtage undervisning inden for folkeskolen i hele det årlige undervisningstimetotal.

Det foreslås, at folkeskolelovens § 22 tilføjes et nyt *stk. 9*, hvorefter overenskomsten mellem kommunalbestyrelsen og en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, jf. stk. 8, vil kunne omfatte tilrettelæggelse og varetagelse af undervisning i valgfag efter § 9, stk. 1, 5 og 6, for elever på 7.-9. klassetrin. Undervisningen vil skulle tilrettelægges og varetages af en erhvervsskolelærer, som har de fornødne kvalifikationer, og gennemføres i erhvervsskolens faglokaler.

Forslaget vil indebære, at der kan indgås overenskomst mellem kommunalbestyrelsen og en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, om, at eleverne kan tilbydes at modtage undervisning i deres valgfag på 7.-9. klassetrin på erhvervsskolen.

Det bemærkes dog, at eleverne efter folkeskolelovens § 22, stk. 7, når undervisningen skal være fælles for elever fra flere skoler, skal kunne modtage undervisning inden for folkeskolen i hele det årlige undervisningstimetotal, hvis de ønsker det. Det betyder, at kommunalbestyrelsen ikke vil kunne henlægge al undervisning i valgfagene på et eller flere klassetrin, eller samtlige udbudte obligatoriske praktiske/musiske valgfag efter folkeskolelovens § 9, stk. 8, til erhvervsskolen.

Valgfagene vil kunne omfatte de valgfag, der er opregnet i folkeskolelovens § 9, stk. 1 og 5, men vil også med kommunalbestyrelsens godkendelse kunne omfatte valgfag, som er defineret af erhvervsskolen, jf. folkeskolelovens § 9, stk. 6. For så vidt angår valgfagenes emner besluttet disse ud fra de lærerkompetencer, som erhvervsskolen råder over. Dermed vil erhvervsskolen kunne tilbyde valgfag defineret ud fra eller sammensat af de erhvervsuddannelser, den udbyder.

Det vil være en forudsætning, at overenskomsten omfatter undervisningen i hele det pågældende valgfag og omfatter alle de elementer, der indgår i undervisningen i faget efter folkeskolelovens regler, herunder obligatoriske test, prøveafholdelse, bidrag til elevplaner mv.

Forslaget vil kunne indebære behov for befordring af eleverne mellem folkeskolen og erhvervsskolen. Denne befordring vil skulle stilles til rådighed af kommunalbestyrelsen, medmindre eleverne kan gå

mellem de to uddannelsessteder. Dette følger af, at alle børn i den undervisningspligtige alder har ret til fri undervisning i folkeskolen, jf. grundlovens § 76, 1. pkt., og af kommunalbestyrelsens ansvar for, at alle børn i kommunen sikres ret til vederlagsfri undervisning i folkeskolen, jf. folkeskolelovens § 2, stk. 1.

Det bemærkes, at kommunalbestyrelsens tilsynspligt efter den foreslåede bestemmelse i § 22, stk. 8, jf. ovenfor, vil skulle tilrettelægges, således at den kan gennemføres kvalificeret og uden unødigt resourceforbrug, selvom overenskomsten dækker flere folkeskoler. Der er derfor foreslået en mulighed for, at kommunalbestyrelsen vil kunne tilrettelægge tilsynet således, at tilsynet alene varetages af f.eks. én af de skoleledere, hvis elever deltager i undervisningen på erhvervsskolen.

Ved tilsynet vil det skulle påses, at undervisningen er i overensstemmelse med kravene i folkeskoleloven. Det vil ligeledes skulle påses, at de erhvervsskolelærere, som tilrettelægger og varetager undervisningen, har de fornødne faglige og pædagogiske kvalifikationer. Sådanne pædagogiske kvalifikationer kunne fx være den pædagogiske diplomuddannelse (PD) i erhvervspædagogik eller andre relevante erhvervspædagogiske kompetencer.

Det følger af den gældende folkeskolelovs § 3, stk. 4, at skolerne indgår i samarbejder, herunder i form af partnerskaber, med virksomheder, institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lokalsamfundets kultur-, folkeoplysnings-, idræts- og foreningsliv og kunst- og kulturskoler, med lokale fritids- og klubtilbud og med de kommunale eller kommunalt støttede musikskoler og ungdomsskoler, der kan bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og mål for folkeskolens fag og obligatoriske emner. Kommunalbestyrelsen fastlægger mål og rammer for skolernes samarbejder, og skolebestyrelsen fastsætter principper for samarbejdet. Det følger endvidere af den gældende folkeskolelovs § 3, stk. 5, at skolens leder kan beslutte, at personer, der ikke er ansat ved kommunens skolevæsen, i begrænset omfang kan varetage undervisningsopgaver i folkeskolens fag og obligatoriske emner og understøttende undervisning som led i de i stk. 4 nævnte samarbejder eller samarbejder med uddannelsesinstitutioner, organisationer eller virksomheder m.v., der er etableret ved kontrakt.

Efter den gældende folkeskolelovs § 5, stk. 1, vælges og tilrettelægges indholdet i undervisningen, så det giver eleverne mulighed for faglig fordybelse, overblik og oplevelse af sammenhænge. Undervisningen skal give eleverne mulighed for at tilegne sig de enkelte fags erkendelses- og arbejdsformer. I vekselvirkning hermed skal eleverne have mulighed for at anvende og udbygge de tilegnede kundskaber og færdigheder gennem undervisningen i tværgående emner og problemstillinger.

Det følger af den gældende folkeskolelovs § 5, stk. 2, at undervisningen i 1.-9. klasse gives inden for 3 fagblokke og omfatter for alle elever:

- 1) Humanistiske fag:
 - a) Dansk på alle klassetrin.
 - b) Engelsk på 1.-9. klassetrin.
 - c) Kristendomskundskab på alle klassetrin bortset fra det klassetrin, hvor konfirmationsforberedelsen finder sted.
 - d) Historie på 3.-9. klassetrin.
 - e) Tysk eller fransk på 5.-9. klassetrin, jf. dog stk. 3. Hver skole skal udbyde tysk og kan udbyde fransk.
 - f) Samfundsfag på 8. og 9. klassetrin.
- 2) Praktiske/musiske fag:
 - a) Idræt på alle klassetrin.
 - b) Musik på 1.-6. klassetrin.
 - c) Billedkunst på 1.-5. klassetrin.
 - d) Håndværk og design samt madkundskab på et eller flere klassetrin inden for 4.-7. klassetrin.
- 3) Naturfag:

- a) Matematik på alle klassetrin.
- b) Natur/teknologi på 1.-6. klassetrin.
- c) Geografi på 7.-9. klassetrin.
- d) Biologi på 7.-9. klassetrin.
- e) Fysik/kemi på 7.-9. klassetrin.

Efter den gældende folkeskolelovs § 7, stk. 1, indgår følgende obligatoriske emner i undervisningen i grundskolen: færdselslære, sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab, samt uddannelse og job. Efter bestemmelsens stk. 2 skal undervisningen i uddannelse og job tilrettelægges i samarbejde med Ungdommens Uddannelsesvejledning (fra 1. august 2019 den kommunale ungeindsats).

Efter den gældende folkeskolelovs § 9, stk. 8, skal eleverne på 7. og 8. klassetrin tilbydes valgfaget håndværk og design, jf. stk. 1, nr. 9, og kan tilbydes valgfagene billedkunst, musik og madkundskab, jf. stk. 1, nr. 4, 8 og 10. Eleven skal vælge ét af de i 1. pkt. angivne valgfag.

Det følger af den gældende folkeskolelovs § 10, stk. 1, at undervisningsministeren fastsætter regler om formålet med undervisningen i folkeskolens fag og obligatoriske emner efter §§ 5-7 og § 9. Undervisningsministeren fastsætter desuden regler om kompetencemål for bestemte klassetrin, inddeling i færdigheds- og vidensområder, ud fra hvilke undervisningen i de enkelte fag/emner skal tilrettelægges, og regler om opmærksomhedspunkter inden for udvalgte kerneområder i dansk og matematik.

Efter folkeskolelovens § 10, stk. 2, udsender undervisningsministeren vejledende færdigheds- og vidensmål.

Efter folkeskolelovens § 10, stk. 3, skal skolernes læseplaner for folkeskolens fag og obligatoriske emner, jf. §§ 5-7 og § 9, stk. 1, beskrive den udvikling i indholdet i undervisningen, der tilrettelægges med henblik på at nå kompetencemålet. Læseplanerne skal herunder beskrive trinforløb, der understøtter tilrettelæggelsen af undervisningen ud fra færdigheds- og vidensområderne. Læseplanerne skal godkendes af kommunalbestyrelsen, jf. § 40, stk. 3. Undervisningsministeren udsender vejledende læseplaner.

Det følger af folkeskolelovens § 10, stk. 4, at undervisningen i de enkelte fag og emner og i tværgående emner og problemstillinger, jf. § 5, stk. 1, skal fremme elevernes alsidige udvikling, jf. § 1, stk. 1.

Efter folkeskolelovens § 10, stk. 5, kan undervisningsministeren udsende vejledende materiale om beskrivelsen af elevernes alsidige udvikling, undervisning i tværgående emner og problemstillinger samt vejledende opgavesæt, eksempler på kompetenceopgaver og udfordringsmål, eksempler på timeplaner m.v.

Det følger af den gældende folkeskolelovs § 16 a, stk. 1, at undervisningen i folkeskolens fag, jf. §§ 5, 9 og 11, og obligatoriske emner, jf. § 7, suppleres af understøttende undervisning. Den understøttende undervisning skal anvendes til forløb, læringsaktiviteter m.v., der enten har direkte sammenhæng med undervisningen i folkeskolens fag og obligatoriske emner, eller som sigter på at styrke elevernes læringsparathed, sociale kompetencer, alsidige udvikling, motivation og trivsel. Efter bestemmelsens stk. 2 skal skolens leder sikre sammenhæng mellem undervisningen i fagene, de obligatoriske emner og den understøttende undervisning.

Det følger af den gældende folkeskolelovs § 18, stk. 1, at undervisningens tilrettelæggelse, herunder valg af undervisnings- og arbejdsformer, metoder, undervisningsmidler og stofudvælgelse, i alle fag skal leve op til folkeskolens formål, mål for fag samt emner og varieres, så den svarer til den enkelte elevs behov og forudsætninger.

Det fremgår endvidere af folkeskolelovens § 18, stk. 2, at det påhviler skolelederen at sikre, at det undervisende personale, der er tilknyttet klassen, planlægger og tilrettelægger undervisningen, så alle elever udvikler sig fagligt og alsidigt, herunder socialt, og trives i skolens faglige og sociale fællesskaber. Herudover fremgår det af folkeskolelovens § 18, stk. 3, at i de fag, hvor der er prøver, jf. § 14, skal undervisningens indhold desuden fastlægges således, at kravene i de enkelte fag ved prøverne kan opfyldes.

Det følger endvidere af den gældende folkeskolelovs § 28, stk. 1, at for at kunne varetage undervisningen i folkeskolens 1.-10. klasse skal underviseren have gennemført uddannelsen til lærer i folkeskolen eller anden læreruddannelse, der er godkendt af undervisningsministeren i denne henseende, jf. dog stk. 2 og §§ 29 a, 30 og 30 c. Godkendelsen kan betinges af, at de uddannede består en prøve ved en professionshøjskole, der af undervisningsministeren er godkendt til at uddanne lærere i folkeskolen.

Det fremgår endvidere af den gældende folkeskolelovs § 28, stk. 2, at der kan ansættes personer med særlige kvalifikationer til at undervise i enkelte fag.

Bestemmelsen i folkeskolelovens § 28, stk. 2, giver efter sin ordlyd mulighed for at ansætte personer med særlige kvalifikationer til at undervise i et eller flere fag (såkaldt faglærere). De pågældende faglærere får ikke en generel undervisningskompetence, men alene undervisningskompetence til at undervise i et eller flere fag alt efter deres særlige kvalifikationer.

Efter den gældende folkeskolelovs § 28, stk. 2, er det kommunalbestyrelsens ansvar at vurdere, i hvilket omfang en person har særlige kvalifikationer til at undervise i de(t) pågældende fag. Hvorvidt en persons påbegyndelse af en læreruddannelse er tilstrækkeligt til, at den pågældende herefter kan antages at have særlige kvalifikationer til at undervise i enkelte fag, jf. folkeskolelovens § 28, stk. 2, beror på kommunalbestyrelsens konkrete vurdering i hvert enkelt tilfælde. Påbegyndelsen af læreruddannelsen kan ikke i sig selv anses for at falde ind under ordlyden af bestemmelsen i folkeskolelovens § 28, stk. 2.

Det følger endvidere af den gældende folkeskolelovs § 28, stk. 2, at kommunen, uden at der foreligger særlige betingelser, kan ansætte personer med særlige kvalifikationer til at undervise i enkelte fag, men det er ikke tanken, at der skal ansættes ikke-læreruddannede til at undervise i et fag, hvor en af skolens eller kommunens allerede ansatte lærere med fornøden undervisningskompetence (tidligere linjefagskompetence) eller tilsvarende kvalifikationer i faget kan undervise i faget. Se hertil de almindelige bemærkninger til lov nr. 192 af 27. februar 2017, afsnit 3.5.1, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 109, som fremsat, side 10.

Det foreslås, at folkeskolelovens § 22 tilføjes et nyt *stk. 10*, hvorefter overenskomsten mellem kommunalbestyrelsen og en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, jf. stk. 8, vil kunne omfatte tilrettelæggelse og varetagelse af undervisning i valgfag omfattet af § 9, stk. 8, for elever på 7.-9. klassetrin, samt tilrettelæggelse og varetagelse af relevante forløb og aktiviteter for elever i grundskolen. Undervisningen vil skulle tilrettelægges og varetages af en erhvervsskolelærer, som har kvalifikationer svarende til en person med særlige kvalifikationer til at undervise i enkelte fag, jf. § 28, stk. 2, og gennemføres i folkeskolens lokaler.

Forslaget vil som det første indebære, at der kan indgås overenskomst mellem kommunalbestyrelsen og en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, om, at eleverne kan tilbydes at modtage undervisning i deres obligatoriske praktiske/musiske valgfag, jf. folkeskolelovens § 9, stk. 8, i folkeskolen, men med en erhvervsskolelærer som underviser.

I det omfang, der indgås overenskomst om udbud af valgfag, vil det være en forudsætning, at overenskomsten omfatter undervisningen i hele det pågældende valgfag og omfatter alle de elementer, der

indgår i undervisningen i faget efter folkeskolelovens regler, herunder obligatoriske test, prøveafholdelse, bidrag til elevplaner mv.

Undervisning i de obligatoriske praktiske/musiske valgfag, jf. folkeskolelovens § 9, stk. 8, vil alene kunne tilbydes til elever på 7.-9. klassetrin. Det bemærkes, at en elev vil kunne vælge at tage håndværk og design, billedkunst, musik eller madkundskab som frivilligt valgfag ved siden af det obligatoriske praktiske/musiske valgfag på 7.-8. klassetrin. Overenskomsten vil også kunne omfatte undervisning af disse elever, herunder hvor eleven kommer til at følge undervisningen på 8.-9. klassetrin.

Forslaget vil som det andet indebære, at der kan indgås overenskomst mellem kommunalbestyrelsen og en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, om, at erhvervsskolerne får mulighed for at tilbyde undervisning i folkeskolen i videre omfang end som led i åben skole, jf. folkeskolelovens § 3, stk. 4 og 5.

En sådan overenskomst vil kunne omfatte undervisning i relevante forløb som led i undervisningen i fagene og de obligatoriske emner, jf. folkeskolelovens § 5 og § 7. Det kunne f.eks. være en erhvervsskolelærer fra elektrikeruddannelsen, der varetager undervisningen i elektricitet i fysik/kemi, eller en erhvervsskolelærer fra dyrepasseruddannelsen, der varetager undervisningen i klassifikation af dyr i natur/teknologi.

En sådan overenskomst vil endvidere kunne omfatte varetagelse af aktiviteter i den understøttende undervisning, jf. folkeskolelovens § 16 a. Det kunne f.eks. være en erhvervsskolelærer, der forestår en praksisfaglig workshop som fast tilbud i den understøttende undervisning.

Undervisningen i forløb og aktiviteter vil i princippet kunne omfatte alle elever i grundskolen. Det vil derfor være op til skolelederen at sikre, at undervisningen samlet set tilrettelægges i overensstemmelse med folkeskolelovens § 18. Det vil således være naturligt, at kommunalbestyrelsens tilsyn med erhvervsskolens undervisning efter den foreslåede bestemmelse i folkeskolelovens § 22, stk. 8, jf. ovenfor, varetages af skolelederen på den skole, hvor undervisningen finder sted.

Forslaget vil som det tredje indebære, at undervisningen vil skulle tilrettelægges og varetages af en erhvervsskolelærer, som har kvalifikationer svarende til en person med særlige kvalifikationer til at undervise i enkelte fag, jf. folkeskolelovens § 28, stk. 2.

Dette vil indebære, at erhvervsskolelæreren, som varetager undervisningen, vil skulle opfylde alle krav til faglige og pædagogiske kvalifikationer efter folkeskolelovens § 28, stk. 2, men at læreren ikke vil skulle være ansat i det kommunale skolevæsen. Læreren vil i stedet skulle være ansat på den institution, der udbyder erhvervsuddannelse, som kommunalbestyrelsen har indgået overenskomst med.

Med den foreslåede ordning vil det endvidere blive muligt for kommunen at udbyde undervisning på kommunens folkeskoler, der varetages af en lærer, som ikke har gennemført uddannelsen til lærer i folkeskolen, selvom en af skolens eller kommunens allerede ansatte lærere med fornøden undervisningskompetence (tidligere linjefagskompetence) eller tilsvarende kvalifikationer i faget kan undervise i faget.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.2, om tilføjelse af en adgang til, at institutioner for erhvervsuddannelse kan tilbyde undervisning i valgfag m.v. til elever i grundskolen.

Til nr. 3

Efter den gældende folkeskolelovs § 22, stk. 10, kan undervisningsministeren fastsætte regler om betingelser for optagelse, befordring m.v. og om indgåelsen og indholdet af overenskomsten mellem kommunalbestyrelsen og institutionen, der udbyder erhvervsuddannelse, om 10.-klasseundervisning, jf. stk. 1, nr. 6. Bestemmelsen blev indsat med § 1, nr. 7, i lov nr. 640 af 14. juni 2010.

Det foreslås, at bemyndigelsen i folkeskolelovens § 22, stk. 10, der bliver *stk. 13*, udvides til at omfatte overenskomster om undervisning af elever i grundskolen i dele af undervisningstiden, jf. stk. 8-10.

Forslaget vil indebære, at undervisningsministeren vil kunne fastsætte regler om betingelser for optagelse, befordring m.v. og om indgåelsen og indholdet af overenskomsten mellem kommunalbestyrelsen og institutionen, der udbyder erhvervsuddannelse, om undervisning af elever i grundskolen i dele af undervisningstiden, jf. stk. 8-10, som affattet ved lovforslagets § 2, nr. 2.

Bemyndigelsen forventes at ville blive anvendt til at fastsætte regler om, at institutionen, der udbyder erhvervsuddannelse, planlægger og gennemfører undervisningen efter folkeskoleloven og på vegne af kommunalbestyrelsen.

Der vil således skulle fastsættes nærmere regler om, at undervisningen skal opfylde alle relevante krav i folkeskoleloven, herunder fx at elever med behov for specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand, modtager den fornødne støtte, jf. folkeskolelovens § 3, stk. 2 og 3, at undervisningen skal leve op til folkeskolens formål og fagenes mål, jf. folkeskolelovens § 1 og § 10, at der skal foretages undervisningsdifferentiering, jf. folkeskolelovens § 18, samt at der skal gennemføres evaluering og test, jf. folkeskolelovens § 13, og afholdes folkeskolens afgangseksamen, prøve på 8. klassetrin og 9.-klasseprøver i de fag, erhvervsskolen underviser i, jf. folkeskolelovens § 14. Der vil endvidere skulle fastsættes regler om, at når institutionen, der udbyder erhvervsuddannelse, skal kunne udbyde valgfag efter folkeskolelovens § 9, stk. 6, dvs. såkaldte kommunale valgfag, vil det skulle fremgå af overenskomsten, hvilke mål og læseplaner der er for undervisningen.

Der vil endvidere skulle fastsættes nærmere regler om, at kravene til lærerkvalifikationer skal fremgå af overenskomsten.

Der vil herudover skulle fastsættes nærmere regler om, at kommunalbestyrelsen fortsat vil have ansvaret for opgaveløsningen i henhold til folkeskoleloven og vil være ansvarlig for, at undervisningen lever op til de rammer, der er fastsat i overenskomsten.

Der vil således skulle fastsættes nærmere regler om kommunalbestyrelsens tilsyn, herunder om, at kommunalbestyrelsen vil skulle udpege en medarbejder med de fornødne kvalifikationer til at føre tilsyn med, at det undervisende personale planlægger og tilrettelægger undervisningen, så alle elever udvikler sig fagligt og alsidigt, herunder socialt, og trives i skolens faglige og sociale fællesskaber. Det kunne fx være en eller flere skoleledere ved kommunens folkeskoler.

For at sikre, at kommunerne har mulighed for at tilrettelægge et tilbud efter lokale ønsker og behov, vil der endvidere skulle fastsættes regler om, at det blive op til kommunalbestyrelsen og institutionen for erhvervsrettet uddannelse i fællesskab at bestemme kapaciteten i ordningerne.

Der forventes i denne forbindelse fastsat regler om, at hvis der er flere elever, der ønsker at modtage undervisning i valgfag på en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, jf. § 22, stk. 9, som affattet ved lovforslagets § 2, nr. 2, end der er plads til i ordningen, vil det være kommunalbestyrelsen, der bestemmer, hvilke kriterier, der lægges til grund for optagelse m.v. Disse kriterier vil normalt skulle oplyses forud for elevernes valg af valgfag. Der forventes endvidere fastsat nærmere regler om omfanget af kommunalbestyrelsens forpligtelse til at stille befordring til rådighed for eleverne i det omfang undervisningen henlægges til en anden lokalitet end elevens distriktsskole.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.2, og til lovforslagets § 2, nr. 2, samt bemærkningerne hertil om tilføjelse af en adgang til, at institutioner for erhvervsuddannelse kan tilbyde undervisning i valgfag m.v. til elever i grundskolen.

Til § 3

Til nr. 1 (§ 1)

I gældende ret er formålet med vejledning fastsat i vejledningslovens § 1 (fra den 1. august 2019 lov om kommunal indsats for unge under 25 år). Vejledningen skal etableres ud fra et helhedssyn, sådan at vejledningen er sammenhængende og ikke sektoropdelt. Det er desuden et formål, at vejledningen tilpasses den gruppe af unge, som har størst vejledningsbehov. Sigtet med uddannelses- og erhvervsvejledningen er, at den skal bidrage til en målsætning om friere valg af uddannelse og erhverv og til opfyldelse af krav om åbenhed og gennemsigtighed i uddannelserne. Samtidig indgår der et beskæftigelsesmæssigt sigte i vejledningsindsatsen, ligesom der er fastsat et mål om, at alle unge tager en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Efter lovens § 1, stk. 1, skal vejledningen således bidrage til, at valg af uddannelse og erhverv bliver til størst mulig gavn for den enkelte og for samfundet, herunder at alle unge gennemfører en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Efter stk. 2 skal vejledningen i særlig grad målrettes unge, som uden en særlig vejledningsindsats har eller vil få vanskeligheder ved at vælge, påbegynde eller gennemføre en uddannelse eller vælge erhverv.

Efter stk. 3 skal vejledningen inddrage såvel den enkeltes interesser og personlige forudsætninger, herunder uformelle kompetencer og hidtidige uddannelses- og beskæftigelsesforløb, som det forventede behov for uddannet arbejdskraft og selvstændigt erhvervsdrivende.

Efter stk. 4 skal vejledningen bidrage til, at frafald fra og omvalg i uddannelserne begrænses mest muligt, og at den enkelte elev fuldfører den valgte uddannelse med størst muligt fagligt og personligt udbytte.

Vejledningen skal endvidere, efter stk. 5, bidrage til, at den enkelte kan søge og anvende informationer, herunder it-baserede informations- og vejledningstilbud, om uddannelse, uddannelsesinstitutioner og fremtidig beskæftigelse.

Endelig skal vejledningen, efter stk. 6, gives således, at der for den enkelte sikres sammenhæng og progression i vejledningsindsatsen.

Det foreslås, at der indsættes et nyt *stk. 2* i lovens formålsbestemmelse, hvorefter det fremgår, at vejledningen skal sikre, at den enkelte elev opnår en realistisk forståelse af muligheder og forudsætninger i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet. Forslaget til nyt *stk. 2* vil ikke berøre de gældende formål for vejledningen, der vil blive videreført uændret samtidig med, at der vil ske en udvidelse af formålet med vejledningen, idet det foreslås, at vejledningen tillige skal sikre, at eleven opnår en realistisk forståelse af muligheder og forudsætninger i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet.

Hensigten med udvidelsen af formålsbestemmelsen er således, at der i vejledningen lægges større vægt på dens rolle i forhold til at åbne den enkelte elevs øjne for samtlige uddannelsesmuligheder efter grundskolen. Mange unge træffer i dag omvalg og gennemfører mere end én ungdomsuddannelse. Ikke mindst har mange elever i en erhvervsuddannelses grundforløb tidligere fuldført en gymnasial uddannelse. Ved i vejledningen at rette større opmærksomhed på hvilke forudsætninger, der kræves, og hvilke krav der stilles i henholdsvis uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet, er det hensigten at få flere unge til at reflektere mere over valget af ungdomsuddannelse og de muligheder, der heraf følger for den enkelte. Forslaget vil derfor forventelig indebære, at de unge i udskolingen i højere grad vil kunne få indblik i hele paletten af uddannelser og uddannelsesområder, og at den enkelte unge derfor vil blive

udfordret i forhold til de forestillinger, som vedkommende har, og i forhold til den unges baggrund og umiddelbare ønsker.

Det vil med den foreslåede udvidelse af formålsbestemmelsen fortsat være væsentligt, at valget af uddannelse sker med udgangspunkt i den unges egne ønsker og behov. Formålet er således ikke at lede den unge mod en bestemt uddannelse eller en bestemt uddannelsesretning. Formålet er derimod at gøre den unge klogere på egne styrker og at give et bredere perspektiv på valget, sådan at den unge kan træffe sit valg på et oplyst grundlag. Det er tillige et sigte at øge de unges kendskab til, hvilke muligheder for videreuddannelse ikke mindst erhvervsuddannelserne giver.

Med den øgede opmærksomhed mod erhvervsuddannelserne, herunder ikke mindst i sammenhæng med øget praksisfaglighed i folkeskolen, forventes elevernes grundlag for at træffe valg om ungdomsuddannelse at blive bredere og mere overensstemmende med de faktiske uddannelses- og erhvervsmuligheder i Danmark.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 3, nr. 10, og den foreslåede affattelse af § 5, stk. 1 og 2, om kommunens udarbejdelse af plan for tilrettelæggelsen af vejledningen om elevernes valg af ungdomsuddannelse.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5.1.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2 (§ 1 a)

Forslaget til § 1 a, er nyt. Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.*, at kommunalbestyrelsen én gang årligt skal fastsætte måltal for søgningen til ungdomsuddannelserne for kommunens 9. og 10. klasseelever. Bestemmelsen indebærer en ny opgave for kommunerne. Forslaget er en opfølgning på den politiske aftale Fra folkeskole til faglært – Erhvervsuddannelser til fremtiden af 22. november 2018. Efter aftalen er det en landsdækkende målsætning, at flere unge efter grundskolen påbegynder en erhvervsuddannelse.

Forslaget om, at kommunalbestyrelsen skal fastsætte måltal, har til hensigt at understøtte, at kommunerne aktivt arbejder for at øge søgningen til erhvervsuddannelserne i forlængelse af 9. og 10. klasse, det vil sige i overgangen mellem grundskole og ungdomsuddannelse. Det er hensigten, at måltallet og søgetallet udover elever i folkeskolen skal omfatte frie skoler og private grundskoler samt ungdomsskoler, der er beliggende i kommunen. Elever, som har bopæl i kommunen, men som går i 10. klasse i en anden kommune, som bopælskommunen gennemfører 10. klasse i samarbejde med, skal medtælles i opgørelsen over søgningen i bopælskommunen. Det foreslås endvidere, at hvis kommunen har indgået driftsoverenskomst med en erhvervsskole om undervisning af 10. klases-elever, vil disse elever også skulle tælle med i opgørelsen.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.*, at måltallene fordeles på gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelser. Der lægges med forslaget ikke op til, at kommunalbestyrelsen i sine måltal skal sondre mellem de 3-årige gymnasiale uddanner og den 2-årige hf-uddannelse, idet formålet med forslaget primært er at øge opmærksomheden på søgningen til erhvervsuddannelserne. Søgningen til ungdomsuddannelserne er forskellig fra kommune til kommune. Af betydning for elevernes valg er blandt andet socioøkonomiske forhold i kommunen, om der er tale om by- eller landkommuner samt antallet af erhvervsrettede uddannelsesinstitutioner og gymnasiale uddannelsesinstitutioner i kommunen. Søgningen til erhvervsuddannelserne ligger i dag mellem under 5 procent i nogle kommuner og knapt 40 procent i andre kommuner.

Det foreslås i *stk. 2*, at hvis kommunens lokale søgetal til erhvervsuddannelserne ligger under 10 procent, skal kommunen udarbejde en handlingsplan for hvilke initiativer, der skal iværksættes for at øge søgningen til erhvervsuddannelserne. For kommuner, som har et søgetal, der ligger over 10 procent, vil der ikke blive stillet krav om udarbejdelse af en handlingsplan. Hensigten med forslaget er at få kom-

muner med lav søgning til erhvervsuddannelserne til i højere grad at leve op til den landsdækkende målsætning om øget søgning til erhvervsuddannelserne. Det formodes, at socioøkonomiske forhold m.v. fortsat vil have betydning for elevernes valg af ungdomsuddannelse, men sammenholdt med lovforslagets øvrige forslag, herunder den øgede opmærksomhed på erhvervsuddannelserne i folkeskolens udskoling, er det forventningen, at forslaget vil medvirke til at øge søgningen til erhvervsuddannelserne i blandt andet de kommuner, hvor valget af en erhvervsuddannelse i dag generelt opleves som utraditionelt.

Efter *stk. 3* foreslås det, at de aktuelle søgetal sammenholdt med kommunens måltal offentliggøres på kommunens hjemmeside. Forslaget har til hensigt til stadighed at have opmærksomhed på søgetallene og at understøtte kommunernes arbejde med at øge søgningen til erhvervsuddannelserne.

I *stk. 4* foreslås det, at der fastsættes bemyndigelse til, at undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om proceduren vedrørende kommunens fastsættelse af måltal og offentliggørelse heraf, herunder at måltallene skal opgøres i procent. Bemyndigelsen tænkes endvidere anvendt til at fastsætte nærmere regler om tidspunkter for kommunens fastsættelse af måltal samt tidspunkter for offentliggørelse. Der forventes fastsat regler om, at måltallene, af hensyn til ansøgningsproceduren for ungdomsuddannelserne, vil skulle finde sted i marts måned hvert år, mens offentliggørelse af søgetallene forventes at skulle finde sted i maj måned hvert år.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5.3.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3 (§ 2 g, stk. 1)

Det følger af § 2 g, stk. 1, i vejledningsloven (fra den 1. august 2019 lov om kommunal indsats for unge under 25 år), at elever i grundskolen uddannelsesparathedsvurderes til gruppen af de 3-årige gymnasiale uddannelser, til den 2-årige hf-uddannelse eller til gruppen af erhvervsuddannelser, medmindre eleven har ønske om flere kategorier, hvortil der vurderes.

Indtil 2010 blev alene ansøgere til de gymnasiale uddannelser vurderet i forhold til deres uddannelsesparathed. Ved lovændring i 2010 blev det fastsat, at ikke blot ansøgere til de gymnasiale uddannelser, men at også ansøgere til samtlige ungdomsuddannelser skulle omfattes. Siden da har kommunalbestyrelsen via Ungdommens Uddannelsesvejledning og med inddragelse af skolens leder skullet vurdere, om den unge besidder de nødvendige faglige, personlige og sociale kompetencer for at kunne gennemføre en erhvervsuddannelse eller en gymnasial uddannelse. Med ændring af vejledningsloven i 2018 (lov nr. 143 af 28. februar 2018) blev vurdering af de faglige, personlige og sociale forudsætninger suppleret med en tværgående vurdering af elevens praksisfaglige kompetencer.

Uddannelsesparatheden vurderes i forhold til den uddannelseskategori, som den enkelte elev har tilkendegivet interesse for. Hvis eleven har tilkendegivet ønske om to eller alle tre kategorier af ungdomsuddannelser, vurderes elevens parathed til to henholdsvis tre kategorier.

De nærmere regler om uddannelsesparathedsvurderingen er fastsat i bekendtgørelse nr. 1498 af 12. december 2018 om uddannelsesparathedsvurdering, uddannelsesplaner og procedurer ved valg af uddannelse. Det følger heraf, at vurderingen af de personlige forudsætninger vurderes ud fra en samlet afvejning af mindst følgende kriterier: Motivation til uddannelse og lyst til læring, selvstændighed, herunder at eleven tager initiativ i opgaveløsninger, ansvarlighed, herunder at eleven er forberedt til undervisningen, mødestabilitet, herunder rettidighed og lavt fravær samt parathed til det forestående valg af ungdomsuddannelse eller andet.

Vurdering af de sociale forudsætninger sker som en samlet afvejning af mindst følgende kriterier: Samarbejdsevne, herunder at kunne løse opgaver sammen med andre, overholde fælles aftaler og bidra-

ge positivt til fællesskabet, respekt, herunder at udvise forståelse for andre mennesker samt tolerance, herunder at kunne samarbejde med mennesker, der er forskellige fra en selv.

Vurdering af elevens praksisfaglighed vurderes som enten middel eller høj, og vurderingen gennemføres som en samlet afvejning af mindst følgende kriterier: Praktiske færdigheder og kreativitet, arbejdskendskab, arbejdspladsfærdigheder og virketrang, værkstedfærdigheder, færdigheder i at kunne skifte perspektiv mellem del og helhed samt færdigheder i at kunne anvende teorier i praksis.

Uddannelsesparathedsvurderingen indledes i 8. klasse, jf. lovens § 2 g, stk. 2., og vurderingen omfatter på 8. klassetrin alle elever. For elever, som vurderes ikkeuddannelsesparate i 8. klasse, skal der efter § 2 g, stk. 3, iværksættes en målrettet vejlednings- og skoleindsats for at understøtte, at eleven kan blive uddannelsesparat ved udgangen af 9. klasse. Der er tale om såvel en skole- som en vejledningsindsats, hvor skolens leder har ansvar for at iværksætte skoleindsatsen, mens kommunalbestyrelsen har ansvaret for vejledningsindsatsen. Skoleindsatsen sker inden for det almindelige arbejde med opfølgning på det faglige udbytte af undervisningen, herunder udvikling af elevens alsidige færdigheder og sociale og personlige kompetencer. Skolen er forpligtet til at vurdere, hvilken indsats der skal til i den sidste del af skoleforløbet i 8. og 9. klasse for elever, der er vurderet ikkeuddannelsesparate i 8. klasse.

Der sker alene en fornyet vurdering af elevens uddannelsesparathed i 9. klasse, hvis eleven er vurderet ikkeuddannelsesparat i 8. klasse, hvis det faglige niveau er faldet, de sociale og personlige forudsætninger har ændret sig væsentligt i negativ retning, eller hvis eleven søger en anden kategori af ungdomsuddannelse. Den fornyede vurdering foretages, hvis eleven søger optagelse til en ungdomsuddannelse i umiddelbar forlængelse af 9. klasse, eller hvis eleven ønsker at gå i 10. klasse. Der er således tale om en status, så der om nødvendigt kan iværksættes en indsats i 10. klasse for at understøtte, at eleven kan blive uddannelsesparat ved afslutningen af 10. klasse.

For elever, der ikke var uddannelsesparate i 8. klasse, foretages altid en ny vurdering i 9. klasse, medmindre eleven forlader skolen uden at påbegynde en ungdomsuddannelse. Denne gruppe af elever vil kunne målgruppevurderes til blandt andet forberedende grunduddannelse. Under alle omstændigheder vil det skulle fastsættes i elevens uddannelsesplan, hvilke mål der er for elevens fortsatte uddannelse eller beskæftigelse.

I skoleåret 2017-18 blev 32 procent af eleverne umiddelbart vurderet ikkeuddannelsesparate i 8. klasse. Efter gældende ret skal såvel skole som vejledere systematisk og tidligt identificere dem, der har brug for særlige faglige og vejledningsmæssige indsatser fra både skole og vejleder allerede fra 8. klasse for at understøtte, at eleverne kan blive uddannelsesparate ved grundskolens afslutning. Disse indsatser skal følges op i 9. klasse for at understøtte, at eleverne kan blive uddannelsesparate ved grundskolens afslutning. Efter gældende bestemmelser følges indsatserne i 9. klasse op med bl.a. brobygning.

Efter gældende regler er elever, der går på skoler, hvor kommunalbestyrelsen (indtil den 1. august 2019 Ungdommens Uddannelsesvejledning) forestår vejledningen, omfattet af reglerne om vurdering af elevernes uddannelsesparathed. For skoler, der ikke er blevet vejledt af Ungdommens Uddannelsesvejledning, fx typisk efterskoler, er det skolen, der i første omgang alene er ansvarlig for uddannelsesparathedsvurderingen. Hvis eleven vurderes ikke-parat i 9. klasse, og elev og forældre ikke er enige heri, er det kommunalbestyrelsen (indtil den 1. august 2019 Ungdommens Uddannelsesvejledning), der foretager en ny vurdering.

Hvis der er enighed mellem kommunalbestyrelsen, eleven og denne forældre om, at den unge ikke er uddannelsesparat, aftales det, hvilke alternative foranstaltninger der skal sættes i værk for den unge, herunder målgruppevurdering til forberedende grunduddannelse.

Hvis det er kommunalbestyrelsens vurdering, at eleven ikke er uddannelsesparat, og eleven og dennes forældre er uenige i denne vurdering, foretager en institution, der udbyder den pågældende ungdomsuddannelse, på anmodning en fornyet vurdering. Fornyet vurdering foretages dog ikke i forhold til den 2-årige hf-uddannelse, jf. lovens § 2 g, stk. 9.

De nærmere regler om uddannelsesparathedsvurdering er fastsat i bekendtgørelse nr. 1498 af 12. december 2018.

Som nævnt skal elever i grundskolen uddannelsesparathedsvurderes til gruppen af de 3-årige gymnasiale uddannelser, til den 2-årige hf-uddannelse eller til gruppen af erhvervsuddannelser, medmindre eleven har ønske om flere kategorier, hvortil der vurderes.

Det foreslås at affatte § 2 g, stk. 1, 3. pkt., således, at eleverne i grundskolen fremover vil skulle uddannelsesparathedsvurderes til de 3-årige gymnasiale uddannelser, til den 2-årige hf-uddannelse og til gruppen af erhvervsuddannelser, uanset hvilken af de tre kategorier eleven søger optagelse på.

Hensigten med forslaget er at ligestille de tre kategorier af ungdomsuddannelser i forhold til, hvad der skal vurderes til. Det er hensigten, at efter vurderingen af elevens uddannelsesparathed til alle tre kategorier af ungdomsuddannelser, vil eleven skulle gives den samlede vurdering. Det påtænkes, at der i bekendtgørelse vil skulle foretages en række justeringer i de gældende regler om proceduren for uddannelsesparathedsvurderingen, herunder om at resultatet af uddannelsesparathedsvurderingen til alle tre kategorier af ungdomsuddannelser skal gives til eleven på samme tidspunkt samt at elevens angivelse af uddannelsesønske vil ske på baggrund af den forudgående uddannelsesparathedsvurdering. Dette er en ændring i forhold til den gældende procedure, hvorefter elevernes uddannelsesparathed vurderes i relation til den uddannelse, som de unge har tilkendegivet interesse for.

Det forventes, at forslaget om, at alle skal uddannelsesparathedsvurderes til alle kategorier af ungdomsuddannelser, vil bidrage til at skabe en større opmærksomhed på de muligheder, der ligger i at påbegynde en erhvervsuddannelse. Elever, som hidtil har set de gymnasiale uddannelser som den eneste mulige vej, vil med forslaget få et bredere perspektiv på, hvilke veje der kan følges efter grundskolen.

Forslaget om at vurdere parathed til alle tre kategorier af ungdomsuddannelser ændrer ikke på gældende ret, hvorefter elever, som er vurderet ikkeuddannelsesparate til den ønskede uddannelse, skal have en særlig skole- og vejledningsindsats. Der henvises til bemærkningerne til § 3, nr. 4, nedenfor.

Der foreslås ikke at foretage ændringer af de karakterkrav, eleverne skal opfylde for at blive vurderet uddannelsesparat til hver af de tre kategorier af ungdomsuddannelser. Karakterkravet for i 8. klasse at være uddannelsesparat til en erhvervsuddannelse eller den 2-årige hf er således fortsat 4,0 i gennemsnit af alle de afsluttende standpunktskarakter, mens karakterkravet for at være uddannelsesparat til en af de 3-årige gymnasiale uddannelser i både 8., 9. og 10. klasse som hidtil vil være 5,0. Med forslaget ændres der endvidere ikke i kravene om de sociale, personlige og praksisfaglige forudsætninger.

Forslaget ændrer derudover ikke på de gældende regler om vejledning og uddannelsesparathedsvurdering på de frie skoler og private grundskoler m.v.

Der er i aftalen Fra folkeskole til faglært – Erhvervsuddannelser til fremtiden lagt op til, at der skal nedsættes en ekspertgruppe, som skal se på en fremtidig model for uddannelsesparathedsvurdering, herunder spørgsmål om sammentænkning af uddannelsesparathedsvurdering og elevplan efter folkeskoleloven og indretning af en fremtidig helhedsvurdering i uddannelsesparathedsvurderingen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5.2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4 (§ 2 g, stk. 3)

Efter gældende § 2 g, stk. 3, i vejledningsloven (fra den 1. august 2019 lov om kommunal indsats for unge under 25 år) iværksætter Ungdommens Uddannelsesvejledning (fra den 1. august 2019 kommunalbestyrelsen) og skolens leder i samarbejde en målrettet vejlednings- og skoleindsats for at understøtte, at elever, som i 8. henholdsvis 9. klasse er ikkeuddannelsesparate, kan blive uddannelsesparate ved afslutningen af 9. klasse eller 10. klasse.

Det foreslås, at der i § 2 g, *stk. 3, 1. pkt.* indsættes »til den ønskede uddannelse«. Kommunalbestyrelsen vil således i samarbejde med skolens leder skulle iværksætte en målrettet vejlednings- og skoleindsats for ikkeuddannelsesparate elever for at understøtte, at eleverne kan blive uddannelsesparate til den ønskede uddannelse ved afslutningen af 9. klasse. Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 3, nr. 3, og den foreslåede affattelse af § 2 g, stk. 1, 2. pkt., hvorefter eleverne foreslås at skulle vurderes til alle tre kategorier af ungdomsuddannelser, uanset hvilken af de tre kategorier, der søges optagelse på.

Forslaget ændrer således ikke på den gældende retstilstand om, at ikkeuddannelsesparate elever skal gives en målrettet vejlednings- og skoleindsats med henblik på at gøre dem uddannelsesparate. Den vejlednings- og skoleindsats, som skal iværksættes i 8. henholdsvis 9. klasse over for elever, som er vurderet ikkeuddannelsesparate, med henblik på at de kan blive uddannelsesparate ved afslutningen af henholdsvis 9. eller 10. klasse, skal som hidtil finde sted i forhold til den ungdomsuddannelse, som den unge vælger. Uanset at den unge efter lovforslaget skal uddannelsesparathedsvurderes til alle tre kategorier af ungdomsuddannelser, skal vejledningsindsatsen fortsat centreres om at gøre eleven uddannelsesparat til netop den kategori af uddannelse, som den unge har tilkendegivet ønske om at ville påbegynde. Det vil indebære, at for en elev, som fx har ønsket en gymnasial uddannelse, men er vurderet ikkeuddannelsesparat hertil, men alene er vurderet uddannelsesparat til erhvervsuddannelse, skal der ske en målrettet vejlednings- og skoleindsats for at gøre eleven uddannelsesparat til en gymnasial uddannelse. Samtidig vil det betyde, at en elev, som er vurderet ikkeuddannelsesparat til en gymnasial uddannelse, og som har tilkendegivet ønske om en erhvervsuddannelse, som vedkommende er vurderet uddannelsesparat til, ikke vil få tilbudt en særlig skole- og vejledningsmæssig indsats. Spørgsmålet om, hvorvidt der skal iværksættes en særlig indsats for at blive uddannelsesparat, skal således sammenholdes med elevens uddannelsesønske.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5.2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5 (§ 2 g, stk. 5, 1. pkt.)

Efter gældende § 2 g, stk. 5, 1. pkt., foretager kommunalbestyrelsen alene en fornyet vurdering i 9. klasse for elever, der var uddannelsesparate i 8. klasse, hvis elevens faglige niveau er faldet eller skolens leder har vurderet, at elevens sociale og personlige forudsætninger har ændret sig væsentligt i negativ retning.

Det foreslås, at der i *stk. 5, 1. pkt.*, indsættes »til den ønskede uddannelse«. Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 3, nr. 3, og den foreslåede affattelse af § 2 g, stk. 1, 2. pkt., hvorefter eleverne foreslås at skulle vurderes til alle tre kategorier af ungdomsuddannelser, uanset hvilken af de tre kategorier, der søges optagelse på. For elever, der er vurderet uddannelsesparate til den ønskede uddannelse i 8. klasse, foretager kommunalbestyrelsen efter forslaget således alene en fornyet vurdering i 9. klasse, hvis elevens faglige niveau falder eller skolens leder vurderer, at elevens sociale og personlige forudsætninger har ændret sig væsentligt i negativ retning, jf. dog forslaget til nr. 6, og den foreslåede affattelse af § 2 g, stk. 5, 2. pkt. Der foreslås således ikke en ændring af gældende ret om fornyet uddannelsesparathedsvurdering.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5.2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6 (§ 2 g, stk. 5, 2. pkt.)

Efter gældende § 2 g, stk. 5, 2. pkt., skal der foretages en ny vurdering, hvis eleven søger en anden kategori af ungdomsuddannelse. Den fornyede vurdering foretages på baggrund af, at der er forskellige adgangskrav til de tre kategorier af ungdomsuddannelser, jf. bestemmelserne om adgangskrav i dels denne lovs § 2 g, stk. 2, og dels i uddannelseslovene for de tre kategorier af ungdomsuddannelser.

Det foreslås i § 2 g, stk. 5, 2. pkt., at der foretages en fornyet vurdering, hvis eleven søger en anden kategori af ungdomsuddannelse, som eleven er blevet vurderet ikkeuddannelsesparat til. Forslaget er en konsekvensændring og ændrer ikke på gældende ret. Det forhold, at eleverne fremover vurderes til alle tre kategorier af ungdomsuddannelse, betyder, at der ikke er behov for at foretage en ny vurdering, hvis eleven ønsker en anden kategori af ungdomsuddannelse, som eleven allerede er vurderet uddannelsesparat til. Hvis eleven er vurderet uddannelsesparat til kun én eller to kategorier af ungdomsuddannelser, skal eleven derimod have en ny vurdering, hvis han/hun i umiddelbar forlængelse af 9. klasse ønsker at påbegynde den kategori af ungdomsuddannelse, som eleven blev vurderet ikkeuddannelsesparat til i 8. klasse. Tilsvarende gælder for elever, der ønsker at gå i 10. klasse.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5.2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7 (§ 2 g, stk. 8)

Efter gældende § 2 g, stk. 8, kan eleven eller dennes forældre, hvis eleven er vurderet ikkeuddannelsesparat, forlange, at en uddannelsesinstitution, som udbyder en 3-årig gymnasial uddannelse eller en erhvervsuddannelse, som eleven ønsker at søge optagelse på, foretage en ny vurdering af om eleven er uddannelsesparat. Efter ændring af lovens § 2 g, stk. 9, ved lov nr. 746 af 8. juni 2018, gælder denne mulighed dog ikke for elever, som ønsker at søge optagelse til den 2-årige uddannelse til hf-eksamen efter 9. klasse.

Det foreslås, at der i § 2 g, stk. 8, 1. pkt. tilføjes »til den ønskede uddannelse«. Efter forslaget kan forældremyndighedens indehaver eller eleven selv, hvis eleven ikke er undergivet forældremyndighed, således forlange, at en 3-årig gymnasial uddannelse eller en erhvervsuddannelse, som eleven ønsker at søge optagelse på, foretager en ny vurdering af, om eleven er uddannelsesparat, hvis kommunalbestyrelsen ved vurderingen i 9. eller 10. klasse har vurderet, at eleven er ikkeuddannelsesparat. Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 3, nr. 3, og ændrer ikke på gældende ret. Der henvises til bemærkningerne til nr. 3-6.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5.2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8 (§ 2 j, stk. 5, nyt nr. 2)

Det følger af § 2 j, stk. 5, nr. 2, i lov om kommunal indsats for unge under 25 år, som træder i kraft den 1. august 2019, at kommunalbestyrelsens opgaver og funktioner omfatter uddannelses- og erhvervsvejledning i grundskolen og 10. klasse, herunder introduktionskurser i 8. klasse, uddannelsesparathedsvurderinger samt brobygning. Bestemmelsen blev fastsat med lov nr. 746 af 8. juni 2018 som en ændring til lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v.

Det foreslås, at det i stk. 5, nr. 2, fastsættes, at kommunalbestyrelsens opgaver udvides til tillige at skulle omfatte udarbejdelse af en plan for tilrettelæggelsen af vejledningen i 8. og 9. klasse om valg af ungdomsuddannelse. Efter forslaget til nr. 10, og den foreslåede § 5, stk. 1, skal det fremgå af planen, at vejlednings- og undervisningsaktiviteter skal kædes sammen og integreres i undervisningens fag og emner.

I lovens § 2 j, stk. 5, er der oplistet en række funktioner og opgaver, som kommunalbestyrelsen får i forbindelse med den kommunale ungeindsats. Lovforslagets § 3, nr. 10, som affattet ved forslaget til § 5, stk. 1, om kommunalbestyrelsens udarbejdelse af en plan for tilrettelæggelsen af vejledningen om elevernes valg af ungdomsuddannelse, betyder, at kommunalbestyrelsens opgaver udvides. Som en konse-

kvens heraf foreslås denne foreslåede opgave at indgå i oplistningen af kommunalbestyrelsens opgaver og funktioner vedrørende den kommunale ungeindsats. Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 10, og til den foreslåede affattelse af forslag til § 5, stk. 1, samt bemærkningerne hertil.

Forslaget vedrører ændring af en bestemmelse, som træder i kraft den 1. august 2019, hvilket desuden er det forventede tidspunkt for nærværende lovforslags ikrafttræden.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5.1.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 9 (§ 2 j, stk. 5, nyt nr. 4)

Forslaget til *nr. 4*) i § 2 j, *stk. 5*, er nyt og er en konsekvens af lovforslagets § 3, nr. 2, og den foreslåede affattelse af § 1 a. I § 2 j, stk. 5, som træder i kraft den 1. august 2019, er oplistet kommunalbestyrelsens opgaver og funktioner. Som følge af forslaget til § 2 m, hvorefter det foreslås, at kommunalbestyrelsen som noget nyt skal fastsætte lokale måltal for søgningen til ungdomsuddannelserne i forlængelse af 9. og 10. klasse, foreslås dette tillige fastsat i denne bestemmelse, hvor kommunalbestyrelsens opgaver og funktioner oplistes.

Forslaget vedrører ændring af en bestemmelse, som træder i kraft den 1. august 2019, hvilket desuden er det forventede tidspunkt for nærværende lovforslags ikrafttræden.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5.3.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 11 (§ 5, stk. 1)

I den gældende lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. er der i kapitel 2 i §§ 3-10 fastsat bestemmelser om vejledning om valg af ungdomsuddannelse og erhverv og Ungdommens Uddannelsesvejledning, fra den 1. august 2019 kommunalbestyrelsen.

I gældende lovs § 3, stk. 1 er det fastsat, at kommunalbestyrelsen skal give vejledning om valg af uddannelse og erhverv. Af lovens § 3, stk. 2, fremgår det, at vejledningen gives til elever i folkeskolens 7.-9. klasse og til elever, der følger folkeskolens 10. klasse.

Det følger af lovens § 5, stk. 1, 1. pkt., at vejledningen skal tilrettelægges som et sammenhængende forløb, der sikrer, at målene for vejledning kan opfyldes, herunder at den enkelte introduceres til ungdomsuddannelserne og forberedes på valg af ungdomsuddannelse. Tilrettelæggelsen skal, jf. stk. 1, 2. pkt., ske i samarbejde med ungdomsuddannelsesinstitutionerne, forældremyndighedens indehaver og den unge.

Vejledningen skal således i dag tilrettelægges som et sammenhængende forløb, som bl.a. sikrer, at den unge forberedes på valg af uddannelse.

Det er kommunalbestyrelsen, der har ansvaret for vejledningen. Indtil den 1. august 2019 varetages vejledningen i det fælleskommunale Ungdommens Uddannelsesvejledning, mens det fra den 1. august 2019, i overensstemmelse med lov nr. 746 af 8. juni 2018 om kommunal indsats for unge under 25 år, er op til kommunalbestyrelsen at beslutte, om et lokalt UU-center skal nedlægges eller opretholdes.

Det følger af lovens § 10, stk. 1, at kommunalbestyrelsen fastlægger mål og rammer for vejledningen, herunder valg af vejledningsaktiviteter og -metoder, metoder til kvalitetsudvikling samt resultatmåling og dokumentation af sådan måling. Efter lovens § 10, stk. 2, skal kommunalbestyrelsen på kommunens hjemmeside offentliggøre de aktuelle mål og rammer for vejledningen samt resultaterne af vejledningsindsatsen. Nærmere regler om resultatmål for vejledningen og kvalitetsudvikling og kvalitetssikring af vejledningen er fastsat i bekendtgørelse om vejledning om valg af ungdomsuddannelse og erhverv. Heraf fremgår det bl.a., at Ungdommens Uddannelsesvejledning (fra den 1. august 2019 kommunalbestyrelsen) skal have et system til kvalitetsudvikling og kvalitetssikring af den udbudte vejledning, og at

der hvert år skal udarbejdes en plan for opfølgning med henblik på at gennemføre den udvikling af vejledningen, som resultaterne af kvalitetssikringssystemet giver anledning til. Som en del af systemet til kvalitetsudvikling og kvalitetssikring skal blandt andet indgå overgangsfrekvenser for overgangen mellem grundskole og ungdomsuddannelse eller anden aktivitet for de elever, der vejledes af Ungdommens Uddannelsesvejledning (fra den 1. august 2019 kommunalbestyrelsen).

Vejledningen omfatter gruppevejledning og individuel vejledning samt bistand til at løse praktiske problemer i forbindelse med den unges bestræbelser på at begynde på en uddannelse eller komme i beskæftigelse. For unge, som er ikkeuddannelsesparate, skal folkeskolen og Ungdommens Uddannelsesvejledning (fra den 1. august 2019 kommunalbestyrelsen) sørge for, at der tilrettelægges en særlig målrettet og differentieret indsats, jf. lovens § 2 g, stk. 3.

Grundskoleelever og elever i 10. klasse vejledes på deres skoler, men under ledelse af (indtil den 1. august 2019) Ungdommens Uddannelsesvejledning, dog med særlige valgmuligheder på de frie skoler. Den kommunale opgavevaretagelse skal ske i et samarbejde med skolens ledelse.

Vejledning skal, efter lovens § 6, stk. 1, gives, så den enkelte elev har mulighed for at få vejledning på sin skole, og vejledningen skal tilrettelægges i samarbejde med skolen. I lovens § 6, stk. 3, er det fastsat, at undervisningen i folkeskolens obligatoriske emne Uddannelse og job skal tilrettelægges i samarbejde med Ungdommens Uddannelsesvejledning, fra den 1. august 2019 kommunalbestyrelsen. Vejledningen bygger bl.a. på den viden og de færdigheder, som eleverne har tilegnet sig i emnet, og undervisningen i emnet har, jf. lovens § 6, stk. 3, betydning for, at eleverne kan træffe valg om ungdomsuddannelse på et oplyst og kvalificeret grundlag.

Siden lovændring i 2010 (lov nr. 641 af 14. juni 2010) har der i tilknytning til den nationale virtuelle vejledningsportal efter lovens § 13 været etableret en selvstændig national vejledningsenhed, der tilbyder vejledning gennem virtuelle kommunikations- og vejledningsværktøjer til vejledningssøgende og andre, som ønsker information om uddannelse og erhverv. Bestemmelsen om den nationale virtuelle vejledningsenhed er fastsat i lovens § 13 a, hvoraf det fremgår, at enheden tilbyder vejledning gennem virtuelle kommunikations- og vejledningsværktøjer til vejledningssøgende og andre, som ønsker information om uddannelse og erhverv. Brugernes adgang til vejledning er primært via ug.dk, hvor et særligt rum på portalen faciliterer vejledningsenheden med en bred vifte af interaktive kommunikations- og vejledningsværktøjer. Vejledningen er desuden tilgængelig via de medier, som de unge anvender til kommunikation i øvrigt. Vejledningsenheden har et tæt samarbejde med redaktionen på ug.dk med gensidig udvikling af både portalens og vejledningens informations- og vejledningstilbud.

Udover vejledningsenhedens arbejde med kerneopgaven, som er vejledning af unge og deres forældre, varetager vejledningsenheden desuden opgaver vedrørende udvikling af nye vejledningsredskaber, vidensopsamling og kvalitetssikring og evaluering af centrets vejledningsindsats.

I gældende lovs kapitel 2 om vejledning om valg af ungdomsuddannelse og erhverv, er det alene i § 5, stk. 1, at der foreslås indholdsmæssige ændringer. Derudover foreslås konsekvensmæssige ændringer i de gældende bestemmelser i § 6, stk. 1 og 2, og i § 10, stk. 1, jf. lovforslagets nr. 11 og 12. Der foreslås endvidere ikke ændringer i ovennævnte bestemmelse om vejledningsenheden, jf. lovens § 13 a. De gældende bestemmelser, herunder vejledningsenhedens arbejde med vejledning af unge og forældre samt enhedens arbejde med udvikling af nye vejledningsredskaber m.v. foreslås således videreført uændret og under hensyntagen til den overordnede strategi for vejledningen, jf. forslaget til § 3, nr. 10, samt formålet med vejledningen, jf. lovens § 1, herunder forslaget til § 3, nr. 1.

I lovens § 5, stk. 1, 1. pkt., foreslås det, at kommunalbestyrelsen til brug for vejledningen i 8. og 9. klasse skal udarbejde en sammenhængende plan for indsatser relateret til elevernes valg af ungdomsuddannelse. Forslaget er en følge af den politiske aftale Fra folkeskole til faglært – Erhvervsuddannelser til fremtiden, i hvilken der skønnes samlet set at være behov for bedre koordination og større sammenhæng i de aktiviteter, der skal føre frem mod valget af ungdomsuddannelse.

Forslaget om at kommunalbestyrelsen skal udarbejde en plan for indsatser relateret til elevernes valg af ungdomsuddannelse har til formål at understøtte eleverne i 8. og 9. klasse i deres afklaring af uddannelsesvalget, hvor hensigten er at skabe et stærkere fundament for valg af ungdomsuddannelse. Planen skal efter forslaget være sammenhængende med sigte på, at alle elever og forældre, uanset hvor i landet de bor, skal mødes af en kvalificeret og brugbar plan for udskolingsaktiviteterne, som skal lede frem mod, at der på skolerne vil kunne udmøntes skole- og vejledningsindsatser, som er systematiske, koordinerede og strukturerede. Den foreslåede plan for tilrettelæggelse af vejledningen skal afspejle, at målene i lovens § 1 (formålsbestemmelsen for vejledningen) opfyldes, herunder at vejledningen sikrer, at eleven opnår en realistisk forståelse af muligheder, forudsætninger og krav i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet, jf. lovforslaget § 3, nr. 1, og den foreslåede affattelse af nyt stk. 2 i § 1.

Forslaget skal medvirke til at skabe en systematisk tilgang til uddannelsesvalget og skal ses som et led i en samlet retningsgivende strategi for indsatser relateret til valg af ungdomsuddannelse i udskolingen (nationalt program), hvor den systematiske tilgang til uddannelsesvalget er et centralt delelement. Det overordnede mål er at udfordre eleverne i deres valg af ungdomsuddannelse, sådan at de kan træffe uddannelsesvalget på det bedst mulige, oplyste grundlag. Dette tænkes at skulle ske gennem indsigt i hele spektret af ungdomsuddannelser, kendskab til mulighederne på arbejdsmarkedet samt ved refleksion over egne evner og interesser, for derigennem at opnå styrket forventningsafstemning mellem egne forestillinger og de faktiske krav på ungdomsuddannelserne. Det er således et hovedformål at bidrage til at sikre, at alle elever i grundskolen præsenteres for en systematisk, koordineret og struktureret indsats. Som led heri og som en del af vejledningsindsatsen i udskolingen forpligtes kommunalbestyrelsen efter forslaget til at udarbejde en sammenhængende plan. Denne plan med indsatser i udskolingen, som kommunalbestyrelsen foreslås at udarbejde, forventes at blive krumtappen i den systematiske tilgang til uddannelsesvalget og er en nyskabelse i forhold til den nuværende praksis.

Det forventes, at den systematiske tilgang til uddannelsesvalget vil medvirke til at skabe et stærkere fundament for valget blandt eleverne, og at de processer, der leder frem mod uddannelsesvalget, vil få en tydelig sammenhæng med dagligdagen i skolens undervisning.

Forslaget om kommunalbestyrelsens sammenhængende plan for tilrettelæggelse af vejledningen ændrer ikke på gældende ret, hvorefter kommunalbestyrelsen fastsætter lokale mål og rammer for vejledningen. Den plan, som kommunalbestyrelsen efter forslaget skal udarbejde om tilrettelæggelsen af den systematiske tilgang til uddannelsesvalget, indgår som en del af de overordnede lokale mål og rammer, som kommunalbestyrelsen fortsat skal fastsætte. Det er hensigten, at den sammenhængende plan skal sikre, at alle elever, uanset i hvilken kommune de bor, vil blive omfattet af en samlet og struktureret indsats, der understøtter og kvalificerer de unges valg af ungdomsuddannelse.

Kommunalbestyrelsen foreslås med forslaget til § 5, stk. 1, at forpligtes til at etablere en sammenhængende indsats, der omhandler elevernes uddannelsesvalg. I kommunens arbejde med udarbejdelse af den foreslåede plan er det hensigten, at kommunen skal kunne orientere sig i overensstemmelse med den nationale strategi for vejledning, som vil kunne udgøre en samlet retningsgivende ramme for indsatser i udskolingen relateret til valg af ungdomsuddannelse. Som led i strategien er det hensigten, at der vil blive udarbejdet metoder og materialer, der bl.a. kan inspirere kommunerne i deres arbejde med at gennemføre de processer og tiltag, der har til formål at sikre en styrket vejlednings- og afklaringsindsats i udskolingen.

Forslaget ændrer ikke på gældende ret om, at kommunalbestyrelsen skal give vejledning om valg af ungdomsuddannelse og erhverv i folkeskolens 7.-9. klasse, jf. lovens § 3, stk. 2. At den plan, som kommunalbestyrelsen foreslås at skulle udarbejde, ikke omfatter 7. klasse, skal ses i lyset af, at det på dette klassetrin ikke er vurderet hensigtsmæssigt at fastsætte krav om gennemførelse af aktiviteter, som er specifikt målrettet valg af ungdomsuddannelse. I vurderingen af hvilke klassetrin, der skulle foreslås omfattet af den foreslåede plan, er der bl.a. taget højde for det gældende tidspunkt for påbegyndelse af uddannelsesparathedsvurderingen, det vil sige 8. klasse.

Forslaget indebærer ikke ændringer i forhold til vejledningen på frie skoler, private grundskoler, frie fagskoler og folkehøjskoler. Kommunalbestyrelsen skal, hvis den anmodes derom af en friskole eller en privat grundskole, der ligger i kommunen, fortsat sørge for, at der gives vejledning om valg af ungdomsuddannelse og erhverv til skolens elever fra og med 7. klasse eller tilsvarende, jf. gældende lovs § 4, stk. 1. Ligeledes skal kommunalbestyrelsen, i overensstemmelse med gældende lovs § 4, stk. 2, hvis den anmodes derom af en efterskole eller en fri fagskole, der ligger i kommunen, søge at indgå aftale med skolen om, at der gives vejledning om valg af ungdomsuddannelse og erhverv til skolens elever. Kommunalbestyrelsen kan tilsvarende fortsat indgå aftale med en folkehøjskole om at yde vejledning til eleverne på skolen, jf. gældende lovs § 4, stk. 3.

Det foreslås i § 5, *stk. 1, 2. pkt.*, at det skal fremgå af den plan, som kommunalbestyrelsen foreslås at skulle udarbejde efter 1. pkt., at den konkrete tilrettelæggelse af vejlednings- og undervisningsaktiviteter skal ske i et samarbejde med ungdomsuddannelsesinstitutionerne, forældremyndighedens indehaver og den unge. Dette svarer til den gældende bestemmelse i lovens § 5, stk. 1, hvorefter der er en samarbejdsforpligtelse. Herved sikres det, at tilrettelæggelsen tager højde for ungdomsuddannelsesinstitutionernes muligheder og for elever og forældres ønsker og behov.

Elever og forældre vil dermed skulle opnå kendskab til indholdet i de enkelte aktiviteter og rækkefølgen af disse. Den foreslåede systematiske plan skal således sikre tydelighed og gennemsigtighed for både elever og forældre, hvorved kommunikationen til elever og forældre om den samlede indsats, der iværksættes, kan bidrage til at give elever og forældre større indsigt i og forståelse af de uddannelses- og erhvervsmuligheder, der findes efter folkeskolen. Det forventes, at synliggørelse af planen over for forældrene kan øge kendskabet til de mange uddannelsesmuligheder, som eleverne har, samtidig med at elevernes refleksionsevne forventes at kunne blive højnet via inddragelse i den foreslåede plan. Samtale- og refleksionsgrundlaget mellem undervisere, elever og forældre forventes således at kunne blive styrket i og med, at den foreslåede plan bl.a. vil skulle sikre tydelighed og gennemsigtighed i forhold til de udskolingsaktiviteter relateret til vejledning og afklaring, som forventes gennemført.

Det foreslås i § 5, *stk. 1, 3. pkt.*, at det skal fremgå af den foreslåede plan, at vejlednings- og undervisningsaktiviteter skal kædes sammen og integreres i undervisningens fag og emner. Undervisningsbaserede udskolingsaktiviteter og vejledning skal således efter forslaget kobles tæt sammen, sådan at vejledningsaktiviteterne ikke kommer til at indgå som et isoleret element i forhold til den øvrige undervisning.

Sammentænkningen af undervisnings- og vejledningsmæssige aktiviteter skal medvirke til at sikre, at eleverne får indsigt i og bevidstgøres om de krav og discipliner, de senere vil møde i en ungdomsuddannelse samt de jobmuligheder, der er på arbejdsmarkedet. En sådan tilgang forventes at kunne give et godt afsæt for, at eleverne vælger uddannelse på et realistisk og oplyst grundlag.

Forslaget vil medføre, at underviserne i udskolingens 8. og 9. klasse vil komme til at spille en mere aktiv rolle i forbindelse med elevernes uddannelsesvalg, bl.a. ved at bidrage til at give en bredere horisont i form af øget viden om de enkelte ungdomsuddannelser samt viden om muligheder og kompetencekrav på arbejdsmarkedet.

Underviserne skal således bidrage til at sikre, at den daglige undervisning indeholder muligheder for, at eleverne systematisk reflekterer over deres valg af ungdomsuddannelse og bibringes indsigt i, hvilke uddannelsesmuligheder der følger efter grundskolen, herunder hvilket fagligt niveau, disse kræver. På den baggrund forventes det, at elevernes mulighed for at træffe et kvalificeret og realistisk valg af ungdomsuddannelse øges.

Undervisernes arbejde og de indsatser, som de forestår, skal tage udgangspunkt i den sammenhængende plan af indsatser i udskoling, som kommunalbestyrelsen med forslaget forpligtes til at udarbejde.

Der stilles ikke specifikke krav til, hvilke vejledningsfaglige kompetencer underviserne skal have for at gennemføre de undervisningsbaserede vejledningsaktiviteter. Af den politiske aftale fremgår det, at det er hensigten, at underviserne tilbydes kompetenceudvikling, som bl.a. skal sikre, at de får en stærkere viden om erhvervsuddannelserne og de muligheder, valget af en ungdomsuddannelse giver. Endvidere skal kompetenceudviklingen efter aftalen styrke undervisningskompetencerne i forhold til varetagelse af undervisningen i emnet Uddannelse og job. Endelig er der lagt op til, at underviserne skal gøres fortløbende med at arbejde med en systematisk tilgang til uddannelsesvalget. Underviserne er således tiltænkt en mere fremtrædende rolle i forhold til de processer og forløb, der går forud for elevernes valg af ungdomsuddannelse. Gennem de undervisningsbaserede vejledningsaktiviteter er det hensigten at bringe spørgsmål om uddannelse, job og arbejdsmarked mere aktivt ind i klasselokalet som udgangspunkt for dialog mellem undervisere og elever om de muligheder, der er efter folkeskolen.

De undervisningsbaserede vejledningsaktiviteter og den systematiske tilgang til uddannelsesvalget forventes samlet set at kunne øge fokus på at styrke elevernes vidensgrundlag om især erhvervsuddannelserne og de muligheder, som disse uddannelser giver.

Planen, som kommunalbestyrelsen foreslår at udarbejde, skal medvirke til at sikre koordination og sammenhæng i de aktiviteter, der har at gøre med vejledning og afklaring relateret til valg af ungdomsuddannelse, således at alle elever oplever, at skolerne tilbyder et struktureret udskolingsforløb, der naturligt leder den enkelte frem mod et kvalificeret valg af ungdomsuddannelse.

Efter forslaget skal kommunalbestyrelsen således sikre, at alle aktiviteter orienteret mod uddannelses- og erhvervsvalg og erhvervskendskab kædes sammen og integreres i undervisningen og danner en rød tråd gennem 8. og 9. klasse.

Som led i etableringen af en systematisk tilgang til uddannelsesvalget for elever i 8. og 9. klasse vil der foruden den foreslåede sammenhængende plan blive udviklet materialer, som har til formål at give eleverne en klar forståelse af og indsigt i, hvad der møder dem i udvalgte fag i ungdomsuddannelserne. Dette materiale forventes at blive udviklet af et fagligt panel, som det er hensigten at Undervisningsministeriet vil nedsætte. Sigtet er, at materialet stilles til rådighed for kommunerne med henblik på kommunernes frivillige anvendelse.

Materialet vil for eksempel kunne have fokus på de matematikfaglige kompetencekrav eller kompetencekrav i andre fag i ungdomsuddannelserne og vil skulle bidrage til, at eleverne får et indblik i kravene med sigte på, at eleverne opnår et styrket grundlag for at træffe et realistisk og oplyst valg af ungdomsuddannelse.

Det er endvidere hensigten at udvikle materiale, der har til formål at understøtte elevernes selvrefleksion i tilknytning til uddannelsesparathedsvurderingerne i 8. og 9. klasse. Sådanne selvrefleksionsværktøjer vil i lighed med de øvrige materialer og værktøjer blive udviklet af det faglige panel, som forventes at blive nedsat, til kommunernes frivillige anvendelse.

Det foreslås i § 5, *stk. 1, 4. pkt.*, at undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om de i 3. pkt. nævnte vejlednings- og undervisningsaktiviteter og om sammenkædning og integration heraf i undervisningsfag og emner.

Det er hensigten i bekendtgørelse at fastsætte nærmere rammer for de vejlednings- og undervisningsaktiviteter, som kommunerne efter forslaget skal udarbejde en plan for gennemførelsen af. Det forventes fastsat i bekendtgørelse, at undervisnings- og vejledningsaktiviteterne vil skulle omfatte indsatser, som allerede finder sted efter gældende lovgivning samt andre aktiviteter, som kommunalbestyrelsen kan initiere. Det er således hensigten, at der vil blive tale om en blanding af på den ene side allerede eksisterende aktiviteter, som der er fastsat bestemmelser om i lovgivningen, og på den anden side kommunale indsatser, der integreres i undervisningen, fx åbent-hus-arrangementer og enkelte praktikdage i virksomheder. Dette med henblik på at sikre en bred indsigt i forhold til ungdomsuddannelserne og

mulighederne på arbejdsmarkedet sammenholdt med elevens egne evner og interesser, således at der kan ske en forventningsafstemning mellem elevens forestillinger og de faktiske krav på ungdomsuddannelserne. De allerede igangværende indsatser, som i dag skal gennemføres efter lovgivningen, og som tillige kan indeholdes i kommunalbestyrelsens plan over tilrettelæggelsen af vejledningen om elevernes valg af uddannelse, og hvorom der foreslås fastsat nærmere rammer i bekendtgørelse, kan f.eks. være erhvervspraktik, elementer af uddannelsesparathedsvurderingen, praksisfaglig undervisning, undervisning i Uddannelse & Job, introduktionskurser og brobygning. Det er hensigten, at det skal fremgå af bekendtgørelsen, at det er et væsentligt mål, at den kommunale plan kommer til at indeholde en oversigt over aktiviteter, der set i sammenhæng udgør en helhedsorienteret vejlednings- og afklaringsindsats, der gennemføres som led i den daglige undervisning, og hvor underviserne kommer til at spille en væsentlig rolle.

Det følger i øvrigt af den politiske aftale, at der ønskes udarbejdet en fremtidig model for introduktion til ungdomsuddannelserne, som ikke indeholder introduktionskurser og brobygning. Den fremtidige model skal efter aftalen tage højde for, at introduktionen til ungdomsuddannelserne skal ske på baggrund af et samarbejde mellem blandt andet folkeskolen, ungdomsuddannelserne og eventuelt virksomheder m.v.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5.1.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 11 (§ 6, stk. 1 og 2)

I vejledningslovens § 6, stk. 1, er det fastsat, at vejledningen, herunder vejledningen til elever i folkeskolens 7.- 9. klasse samt vejledningen på frie skoler, private grundskoler m.v. skal gives, så den enkelte elev har mulighed for at få vejledning på sin skole. Det er fastsat, at vejledningen skal tilrettelægges i samarbejde med skolen.

I lovens § 6, stk. 2, er det fastsat, at vejledningen til øvrige unge gives således, at den enkelte så vidt muligt kan få individuel vejledning på sin uddannelsesinstitution.

§ 6, *stk. 1 og 2*, foreslås ophævet. Med den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 3, nr. 10, som foreslås affattet ved § 5, stk. 1, vil gældende bestemmelser, hvorefter vejledning skal gives på skolen og tilrettelægges i samarbejde med skolen, blive overflødiggjort, idet det følger af lovforslagets nr. 10, og den foreslåede § 5, stk. 1, at vejlednings- og undervisningsaktiviteter skal kædes sammen og integreres i undervisningens fag og emner. Dette forslag har således til konsekvens, at vejledningen uundgåeligt vil skulle finde sted i skoleregi og med underviserens involvering.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5.1.3. i lovforslaget almindelige bemærkninger samt til § 3, nr. 10, med tilhørende bemærkninger.

Til nr. 12 (§ 10, stk. 2)

Det følger af gældende ret, § 10, stk. 1, at kommunalbestyrelsen fastlægger lokale mål og rammer for vejledningen, herunder valg af vejledningsaktiviteter og -metoder, metoder til kvalitetsudvikling samt resultatmåling og dokumentationskrav til sådan måling. Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at kommunalbestyrelsen offentliggør de aktuelle mål og rammer for vejledningen nævnt i stk. 1, og at resultaterne af vejledningsindsatsen skal offentliggøres på kommunens hjemmeside.

Det foreslås, som konsekvens af lovforslagets § 3, nr. 10, som foreslås affattet ved § 5, stk. 1, at også planen for tilrettelæggelse af vejledningen offentliggøres på kommunens hjemmeside. Efter forslaget til § 10, *stk. 2*, skal kommunalbestyrelsen således offentliggøre de aktuelle mål og rammer for vejledningen, planen for tilrettelæggelse af vejledningen, jf. § 5, stk. 1, samt resultaterne af vejledningsindsatsen på kommunens hjemmeside.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5.1.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger samt til § 3, nr. 10, med tilhørende bemærkninger.

Til § 4

Til nr. 1

Det følger af § 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at institutionernes hovedopgave efter godkendelse af undervisningsministeren er at give erhvervsrettet grund- og efteruddannelse.

Det følger herudover af § 1, stk. 1, 4. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, kan indgå overenskomst med en kommunalbestyrelse om at varetage 10.-klasseundervisning, jf. folkeskoleloven. Der er tale om en udvidelse af lovens formålsbestemmelse til at varetage en kommunal opgavevaretagelse for en kommune.

Det foreslås, at det tilføjes til formålsbestemmelsen, at institutioner, der udbyder erhvervsuddannelse, tillige kan »udbyde valgfag for elever på 7.-9. klassetrin samt varetage visse valgfag, forløb og aktiviteter på folkeskolerne og om«. Punktummet vil således fremover lyde; »En institution, der udbyder erhvervsuddannelsen, kan indgå overenskomst med en kommunalbestyrelse om at udbyde valgfag for elever på 7.-9. klassetrinsamt varetage visse valgfag, forløb og aktiviteter på folkeskolerne, og om at varetage 10. klasseundervisning, jf. folkeskoleloven«.

For så vidt angår valgfagenes emner fra 7.-9. klasseundervisningen, besluttet disse af kommunalbestyrelsen og erhvervsskolen i fællesskab i overenskomsten, ud fra de lærerkompetencer, som erhvervsskolen råder over eller gennem ansættelse tilvejebringer. Emnerne skal være i overensstemmelse med de kommunalt fastsatte regler for valgfag i folkeskolen, den indgående driftsoverenskomst, og de regler for valgfag, som følger af folkeskoleloven. Kommunalbestyrelsen vil have ansvaret for undervisningen på erhvervsskolen. Den skal derfor i overenskomsten og ved løbende tilsyn sikre sig, at den folkeskoleundervisning, der gennemføres af erhvervsskolen, lever op til kravene, herunder at lærerne har de fornødne kompetencer og kvalifikationer i øvrigt til at varetage undervisningen i det eller de pågældende fag, f.eks. i form af en pædagogisk diplomuddannelse i erhvervspædagogik (PD).

For så vidt angår forslaget om at give erhvervsskolerne mulighed for udbud af valgfag på folkeskolerne tænkes der på de valgfag, der er obligatoriske praktiske/musiske valgfag i 7.-8. klasse på folkeskolerne. Undervisningen tilrettelægges af lærere fra erhvervsuddannelserne, som har kompetencer og kvalifikationer svarende til en person med særlige kvalifikationer til at undervise i enkelte fag, jf. folkeskoleloven § 28, stk. 2. For så vidt angår udbud af forløb på folkeskolerne, tænkes der på relevante forløb, der opfylder kravene i Fælles Mål for fagene. De udbud, der finder sted på folkeskolerne, vil være underlagt skolelederen på folkeskolen, der vil have ansvaret for undervisningen på skolen, og som derfor skal føre det samme tilsyn med denne undervisning, herunder med at lærerne har de fornødne kvalifikationer.

Baggrunden for det foreslåede er ønsket i den politiske aftale om at skabe rammerne for mere forpligtende samarbejde mellem erhvervsskoler og folkeskoler og dermed grundlag for mere praksisfaglighed i folkeskolen.

Det foreslåede har sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 2, hvor det foreslås, at der i folkeskolelovens § 22 indsættes tre nye stykker, hvori rammerne for samarbejdet mellem kommunalbestyrelsen og erhvervsskolen skitseres. Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

Den foreslåede udvidelse af lovens formålsbestemmelse indebærer, at det fremover foruden efter overenskomst med en kommunalbestyrelse at udbyde af 10.-klasseundervisning også vil falde inden for en institutions formål efter overenskomst med en kommunalbestyrelse at udbyde valgfag for 7.-9. klasse på erhvervsskolerne, og at institutionerne også vil kunne varetage visse valgfag, forløb og aktiviteter på folkeskolerne.

Med hensyn til, hvad der nærmere skal være reguleret i overenskomsten henvises til lovforslagets § 2, nr. 3, hvor det foreslås at udvide den eksisterende bemyndigelse til undervisningsministeren i folkeskolelovens § 22, stk. 10, der bliver stk. 13, til at fastsætte regler om overenskomst mellem kommunalbestyrelser og institutioner, der udbyder erhvervsuddannelse, om 10.-klasseundervisning, jf. folkeskolelovens § 22, stk. 1, nr. 6, således at undervisningsministeren fremover også vil kunne fastsætte regler om betingelser for optagelse, befordring m.v. og om indgåelsen og indholdet af overenskomsten mellem kommunalbestyrelsen og institutionen, der udbyder erhvervsuddannelse, om undervisning af elever i grundskolen i dele af undervisningstiden, jf. folkeskolelovens § 22, stk. 8-10, som affattet ved lovforslagets § 2, nr. 2. Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 3 og bemærkningerne hertil.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.4.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det følger af § 1, stk. 1, 4. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet, at en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, kan indgå overenskomst med en kommunalbestyrelse om at varetage 10.-klasseundervisning, jf. folkeskoleloven. Af bestemmelsens 5. pkt. fremgår, at undervisningsministeren kan godkende, at en institution inden for den offentlige forvaltning også kan udbyde almengymnasial uddannelse. Der er tale om en udvidelse af lovens formålsbestemmelse til at varetage opgaver for andre institutionstyper.

Det foreslås, at der mellem 4. og 5. pkt. i § 1 indsættes et nyt pkt., hvoraf fremgår, at en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, endvidere kan udbyde adgangskurser, jf. lov om erhvervsuddannelser.

Med adgangskurser menes adgangskurser i dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med 9. klasseprøver til voksne fra 25 år, der ønsker at søge ind på erhvervsuddannelserne, og som ikke opfylder betingelserne for adgang til en erhvervsuddannelse.

Baggrunden for det foreslåede er ønsket i den politiske aftale om at en erhvervsskole skal kunne udbyde adgangskurser i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9. klasseprøver.

Det foreslåede har sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 12, hvor det foreslås, at indsætte § 7 i lov om erhvervsuddannelser, hvorefter der i regi af erhvervsskolerne foreslås introduceret sådanne adgangskurser.

Den foreslåede udvidelse af lovens formålsbestemmelse sikrer det institutionsretlige grundlag for og indebærer, at det fremover vil være muligt for en institution, der udbyder erhvervsuddannelser, også at udbyde de foreslåede adgangskurser.

Det foreslåede indebærer ikke en udvidelse af lovens formålsbestemmelse med sigte på, at erhvervsskolerne skal varetage undervisningsopgaver for andre institutionstyper. De foreslåede adgangskurser er således tiltænkt at skulle være et nyt selvstændigt undervisningstilbud på erhvervsskolerne, der skal kunne gives som et supplement til den eksisterende mulighed for opkvalificering med av-fag på VUC.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Af § 5, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse fremgår det, at bestyrelsens medlemmer tilsammen skal bidrage til at fremme institutionens strategiske virke med deres erfaring og faglige indsigt i uddannelse og i arbejdsmarkedets behov for uddannelserne. Af samme bestemmelses stk. 4, 1. pkt., fremgår, at de udefrakommende medlemmer udpeges i deres personlige egenskab, og at de

tilsammen skal have erfaring med ledelse, organisation og økonomi, herunder vurdering af budgetter og regnskaber.

Det foreslås, at der i § 5, stk. 4, 1. pkt. efter »have« indsættes »relevant erhvervserfaring i forhold til institutionens virkefelt,«, således at bestemmelsen fremover kommer til at lyde således, at de udefrakommende medlemmer udpeges i deres personlige egenskab, og at de tilsammen skal have relevant erhvervserfaring i forhold til institutionens virkefelt, erfaring med ledelse, organisation og økonomi, herunder vurdering af budgetter og regnskaber.

Baggrunden for forslaget er, som det fremgår af den politiske aftale, ønsket om en professionalisering af bestyrelserne på erhvervsskolerne. Flere bestyrelser oplever, at det er en udfordring at tiltrække personer med de rette kompetencer til at indgå i bestyrelsesarbejdet på erhvervsskolerne. Og når de nødvendige kompetencer ikke er til stede i bestyrelserne, er der risiko for, at institutionerne ikke drives optimalt, herunder at uddannelserne ikke modsvarer arbejdsmarkedets behov. Samtidig ses et behov for at fremhæve det ansvar, som bestyrelserne skal leve op til. Aftaleparterne er derfor enige om, at der skal udarbejdes generelle vejledende kompetenceprofiler for medlemmer af bestyrelserne, som afspejler institutionernes uddannelsesmæssige kompleksitet og økonomi. De eksisterende kompetenceprofiler skærpes således, at bestyrelsesmedlemmer blandt andet udpeges med udgangspunkt i opdateret og relevant erhvervserfaring i forhold til institutionernes virkefelt.

Med institutionens virkefelt menes områder, inden for hvilke institutionen agerer, dvs. inden for institutionens formålsbestemte område.

Det foreslåede vil indebære en skærpelse af kompetencebeskrivelsen for bestyrelsen i loven.

Undervisningsministeriet vil herudover i tråd med den politiske aftales punkt herom udarbejde generelle vejledende kompetenceprofiler for medlemmer af bestyrelserne, som afspejler institutionernes uddannelsesmæssige kompleksitet og økonomi. De vejledende kompetenceprofiler vil blive drøftet med arbejdsmarkedets parter.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.6.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Af § 5, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse fremgår det, at bestyrelsens medlemmer skal tilsammen bidrage til at fremme institutionens strategiske virke med deres erfaring og faglige indsigt i uddannelse og i arbejdsmarkedets behov for uddannelserne. Af samme bestemmelses stk. 4, 1. pkt., fremgår, at de udefrakommende medlemmer udpeges i deres personlige egenskab og at de tilsammen skal have erfaring med ledelse, organisation og økonomi, herunder vurdering af budgetter og regnskaber.

Der er ikke i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse bestemmelser om krav til bestyrelsesuddannelse.

Det foreslås, at der efter § 5 indsættes en nyt § 5 a, hvorefter det af stk. 1 fremgår, at udefrakommende bestyrelsesmedlemmer skal have gennemført en bestyrelsesuddannelse eller have forpligtet sig hertil eller på anden måde have opnået tilsvarende kompetencer, som bestyrelsesopgaven forudsætter. Bestyrelsesuddannelse skal være gennemført inden for de første 12 måneder af funktionsperioden. Bestyrelsen giver medarbejder- og elevrepræsentanter mulighed for at gennemføre en bestyrelsesuddannelse. Institutionen afholder udgifterne til den bestyrelsesuddannelse eller del heraf, som et bestyrelsesmedlem deltager i under sin funktionsperiode. Det foreslås med stk. 2, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om kompetencebeskrivelser for bestyrelsesuddannelsen.

Baggrunden for forslaget er, som det fremgår af den politiske aftale, ønsket om en professionalisering af bestyrelserne på erhvervsskolerne. Flere bestyrelser oplever, at det er en udfordring at tiltrække personer med de rette kompetencer til at indgå i bestyrelsesarbejdet på erhvervsskolerne. Og når de nødvendige kompetencer ikke er til stede i bestyrelserne, er der risiko for, at institutionerne ikke drives optimalt, herunder at uddannelserne ikke modsvarer arbejdsmarkedets behov. Samtidig ses et behov for at fremhæve det ansvar, som bestyrelserne skal leve op til. Aftaleparterne er derfor enige om, at indføre krav om gennemførelse af kort bestyrelsesuddannelse for nye bestyrelsesmedlemmer på erhvervsuddannelsesinstitutioner, såfremt de ikke har tilsvarende formelle eller uformelle kompetencer andetsteds fra.

Det foreslåede *stk. 1* vil indebære, at de udefrakommende bestyrelsesmedlemmer vil skulle have gennemført en bestyrelsesuddannelse eller forligte sig hertil med mindre, de måtte have opnået tilsvarende kompetencer andetsteds fra. Med tilsvarende kompetencer andetsteds fra menes opnåede og aktuelle kompetencer fra besiddelse af en eller flere bestyrelsesposter i anden uddannelsesinstitution samt erhvervs erfaring. Der fastsættes en 12-måneders frist for, hvornår man som bestyrelsesmedlem vil skulle have gennemført bestyrelsesuddannelsen. Og det slås fast, at udgifterne til uddannelsen eller dele heraf, som et bestyrelsesmedlem deltager i under sin funktionsperiode, dækkes af institutionen. Endelig fremgår det, at bestyrelsen giver medarbejder- og elevrepræsentanter mulighed for at gennemføre en bestyrelsesuddannelse. Elevrepræsentanter, der deltager i bestyrelsesuddannelse i undervisningstiden, vil være fritaget for møde- og aktivdeltagelsespligt.

Bemyndigelsen i det foreslåede *stk. 2* forventes at blive udmøntet, så det fastsættes, hvilke kompetencebeskrivelser for bestyrelsesuddannelsen, herunder bl.a. i forhold til varighed, der kræves for, at bestyrelsesmedlemmer kan leve op til kravet om at have gennemført en bestyrelsesuddannelse.

Det vil være bestyrelsen som kollektiv, der vil skulle vurdere, om hvert enkelt medlem lever op til lovens krav om bestyrelsesuddannelse eller tilsvarende kompetencer. Dette helt i lighed med, at bestyrelsen tilser at efterleve lovens øvrige krav til bestyrelsens sammensætning m.v. Udmøntningen af den foreslåede bemyndigelse (*stk. 2*) til at kunne fastsætte regler om kompetencebeskrivelser for bestyrelsesuddannelsen vil kunne indgå som rettesnor for bestyrelsen. I øvrigt vil efterlevelse af krav om bestyrelsesuddannelse eller tilsvarende kompetencer være underlagt ministeriets generelle tilsyn med institutionerne.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.6.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Bestemmelsen er ny i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Det foreslås, at der efter § 30 a indsættes et ny § 30 b, hvoraf fremgår, at undervisningsministeren kan pålægge en bestyrelse at iværksætte en ekstern analyse af bestyrelsens arbejde.

Baggrunden for forslaget er ønsket i den politiske aftale om en professionalisering af bestyrelserne på erhvervsskolerne. Aftaleparterne er i den forbindelse blevet enige om, at erhvervsskoler, som Undervisningsministeriet sætter under skærpet tilsyn på grund af økonomi og/eller kvalitet, skal kunne pålægges at gennemføre ekstern analyse af bestyrelsens arbejde med henblik på at vurdere, om Undervisningsministeriet skal udskifte bestyrelsen.

Det foreslåede indebærer, at undervisningsministeren kan træffe afgørelse om at pålægge en bestyrelse at iværksætte og gennemføre en ekstern analyse af bestyrelsens samlede arbejde eller nærmere bestemte dele af bestyrelsens arbejde.

Ministerens kan i et sådan påbud fastsætte nærmere vilkår for en sådan analyse, herunder at ministeren skal godkende de nærmere vilkår og rammer for analysen, herunder honoreringen for analysen,

samt hvem analysen skal foretages af. Det vil i den sammenhæng blive påsat, at analysen gennemføres på et sagligt og upartisk grundlag, så der ikke foreligger forhold, som vil være egnet til at vække tvivl om analysens kvalitet og pålidelighed. Inden analysen færdiggøres, vil bestyrelsen skulle have mulighed for over for den, der gennemfører analysen, at fremkomme med sine bemærkninger herom. Bestyrelsens eventuelle bemærkninger vil skulle fremgå af den endelige afrapportering om analysen. Det samme gælder de eventuelle ændringer, som bestyrelsens eventuelle bemærkninger måtte give anledning til at foretage af den, der gennemfører analysen. Bestyrelsen skal straks, når den endelige afrapportering om analysen foreligger for bestyrelsen, sende denne til ministeren. Skulle bestyrelsen på det tidspunkt have bemærkninger til indholdet af afrapporteringen, sender den samtidig eller snarest disse til ministeren. Ministeren kan fastsætte en frist herfor.

Det er vigtigt, at institutionens forskellige interessenter og offentligheden gives indsigt i analysen og bestyrelsens eventuelle bemærkninger hertil, uden at dette skal bero på, at der anmodes om aktindsigt heri. Det foreslås derfor, at bestyrelsen forpligtes til at offentliggøre afrapporteringen om analysen og sine egne eventuelle supplerende oplysninger og bemærkninger hertil. For at give mulighed for, at et behov for, at ministeren i sit tilsyn med bestyrelsen kan få lejlighed til at forholde sig til, om der er grundlag for at reagere tilsynsmæssigt over for bestyrelsen og i givet fald hvordan, inden bestyrelsen offentliggør materialet om analysen, foreslås det ud fra de principper, som undtagelsesbestemmelsen i § 33, nr. 2, i lov om offentlighed i forvaltningen bygger på, at ministeren fastsætter tidspunktet for offentliggørelsen, således at materialet indtil da er fortroligt. Ministeren vil efter forslaget være forpligtet til at fastsætte et tidspunkt for offentliggørelsen, som ligger så tæt på det tidspunkt, hvor ministeren har modtaget afrapporteringen og bestyrelsens eventuelle bemærkninger hertil, som muligt og så snart ministeren kan forventes at have kunnet tage stilling til, om materialet giver anledning til en tilsynsmæssig reaktion. Ministeren vil efter forslaget ikke kunne udtrække det tidsrum, der skal gå, inden materialet skal offentliggøres af bestyrelsen, længere end en undtagelse fra aktindsigt efter § 33, nr. 2, i lov om offentlighed i forvaltningen ville kunne begrunde.

Resultatet af analysen vil sammen med bestyrelsens eventuelle bemærkninger hertil kunne indgå i ministerens vurdering af, om der skal træffes tilsynsmæssig afgørelse om anvendelse af en eller flere de sanktioner over for bestyrelsen eller institutionen, som institutions- og uddannelseslovgivningen hjemler, herunder afsættelse af bestyrelsen.

Såfremt undervisningsministeren på grundlag af analysen og eventuelt andre relevante oplysninger eksempelvis konkluderer, at bestyrelsen ved sine dispositioner bringer institutionens videreførelse i fare, kan ministeren efter § 10, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse beslutte, at bestyrelsen straks træder tilbage, og kan i forbindelse hermed indsætte et midlertidigt styre, indtil der er udpeget en ny bestyrelse efter reglerne i institutionens vedtægt. Bestemmelsen vil ikke afskære ministeren fra at træffe en sådan beslutning, hvis der uden en sådan analyse, som bestyrelsen er blevet pålagt at få foretaget, er det fornødne grundlag herfor, for eksempel på grundlag af en vurdering heraf, som ministeren kan foretage på grundlag af andre tilgængelige oplysninger. Det kan bl.a. være oplysninger fra institutionens revisor eller oplysninger fra bestyrelsen eller medlemmer af bestyrelsen. Det samme gælder eventuel anvendelse af andre sanktioner.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.6.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 5

Til nr. 1

På mange videregående uddannelser er det en forudsætning for at blive optaget på uddannelsen, at ansøgeren har bestået et eller flere fag på et bestemt niveau og evt. har opnået en bestemt karakter i fagene.

Efter gældende ret, jf. § 8 i lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v. (eux-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1086 af 30. august 2018, har personer, som har opnået et eux-bevis eller et bevis for eux 1. del, jf. § 3 a, eller som har afsluttet en erhvervsuddannelse og som led i erhvervsuddannelsen eller som enkeltfagsundervisning uden for uddannelsen har gennemført mindst et studierettet enkeltfag på mindst C-niveau, har samme ret til optagelse på gymnasiale suppleringskurser (GSK), jf. lov om de gymnasiale uddannelser, som personer med en eksamen fra en gymnasial uddannelse.

GSK er, jf. § 65, stk. 1-2, i lov nr. 1716 af 26. december 2016 om de gymnasiale uddannelser, et tilbud for personer, som har brug for at supplere deres eksamen med henblik på at kunne blive optaget på og gennemføre en konkret videregående uddannelse. GSK har til formål at give mulighed for, at personer med en eksamen fra en gymnasial uddannelse, som i deres eksamen mangler et eller flere fag på et niveau, der er krævet for at kunne søge optagelse på en konkret videregående uddannelse, eller som skal forbedre karakteren i allerede gennemførte fag for at opfylde adgangskravet til optagelse på en konkret videregående uddannelse, kan opfylde sådanne krav.

GSK anvendes således af ansøgere til videregående uddannelse med en eksamen fra en gymnasial uddannelse,

- som mangler et fag og/eller et niveau i et fag, der er et specifikt adgangskrav på uddannelsen,
- som har behov for tage et fag om, som er et specifikt adgangskrav, og som tidligere er gennemført, men som ikke samlet set er bestået, eller
- som har behov for at opfylde et specifikt adgangskrav i form af et karakterkrav i et fag, hvor den krævede karakter ikke tidligere er opnået.

Hvis der er tale om en eksamen, der giver generel studiekompetence, dvs. en eksamen fra en toårig hf-uddannelse med overbygning eller en eksamen fra en treårig gymnasial uddannelse, kan GSK benyttes i forhold til specifikke adgangskrav på alle videregående uddannelser.

Hvis der derimod er tale om en hf-eksamen uden overbygning, kan GSK benyttes i forhold til specifikke adgangskrav på erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser samt kunstneriske bacheloruuddannelser. GSK kan derudover benyttes i forhold til specifikke adgangskrav på universitetsbacheloruuddannelser under forudsætning af, at den pågældende ansøger efterfølgende har opnået en overbygning på sin oprindelige eksamen, jf. § 41, stk. 4, og § 65, stk. 3, i lov om de gymnasiale uddannelser.

Ansøgere, der har gennemført en erhvervsuddannelse som eux-forløb og dermed opnået en gymnasial eksamen i form af en eux-eksamen, har samme adgang til GSK som ansøgere med en eksamen fra en gymnasial uddannelse, der giver generel studiekompetence.

Ansøgere, der har fulgt en merkantil erhvervsuddannelse som eux-forløb uden at afslutte uddannelsen, men som har opnået et bevis for eux 1. del, der giver studiekompetence på linje med en hf-eksamen uden overbygning, jf. § 8 a i eux-loven, har samme adgang til GSK som ansøgere med en sådan eksamen.

Ansøgere, der har afsluttet en erhvervsuddannelse uden eux, kan søge om optagelse på en lang række videregående uddannelser med erhvervsuddannelsen som adganggrundlag. I den forbindelse har de på linje med ansøgere med en gymnasial eksamen adgang til at benytte GSK i forhold til specifikke adgangskrav på den pågældende uddannelse. Adgangen til GSK er dog betinget af, at den pågældende har gennemført mindst ét studierettet enkeltfag på mindst C-niveau som led i uddannelsen eller som enkeltfagsundervisning uden for uddannelsen. Ved studierettede enkeltfag forstås fag fra de gymnasiale uddannelser, almene grundfag fra erhvervsuddannelsen samt fag udviklet efter § 4, stk. 2, og § 6 i eux-loven.

Det fremgår af § 47 a i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 236 af 23. marts 2018, at undervisningen er gratis for kursister på GSK, såfremt den er påbegyndt senest den 1. oktober i det kalenderår, der er to år efter det kalenderår, hvor den adgangsgivende eksamen henholdsvis erhvervsuddannelse er afsluttet. Det fremgår endvidere af bestemmelsen, at undervisningen med tilhørende prøver skal være afsluttet senest et år efter, at undervisningen er påbegyndt.

Efter § 4 i bekendtgørelse nr. 1064 af 11. september 2017 om deltagerbetaling ved almen voksenuddannelse og gymnasiale enkeltfag udgør deltagerbetaling for kursister på GSK, hvor undervisningen ikke efter § 47 a i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. er vederlagsfri, 450 kr. pr. fag.

Undervisning samt tilknyttede prøver vedrørende GSK udbydes af institutioner, der er godkendt til at udbyde gymnasiale uddannelser.

GSK giver ret til statens uddannelsesstøtte uden for klippekortet. Det følger af § 22, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1515 af 13. december 2017 om statens uddannelsesstøtte (SU-bekendtgørelsen), at uddannelsessøgende kan få uddannelsesstøtte i 1 måned pr. fag eller niveau til GSK, når undervisningen tilrettelægges som et forløb, der består af mindst 3 ugers undervisning og omfatter gennemsnitlig mindst 16 ugentlige timers uddannelsesstid (klokketimer). Det fremgår endvidere af bestemmelsens stk. 2, at uddannelsessøgende uanset antallet af fag eller niveauer, jf. stk. 1, kan få uddannelsesstøtte i yderligere 1 måned indenfor samme eksamenstermin, hvis uddannelsesstiden, jf. uddannelsesbekendtgørelsen for den pågældende uddannelse, er på 100 timers uddannelsesstid eller derover for et fag eller et niveau, der indgår i forløbet. Det fremgår endelig af bestemmelsens stk. 3, at det er en betingelse for at få uddannelsesstøtte til de forløb, der er nævnt i stk. 1, at forløbet er tilrettelagt, så den uddannelsessøgende kan gennemføre forløbet inden for de måneder, hvori der kan gives uddannelsesstøtte, jf. stk. 1 og 2, eksklusive eksamensperioden. Der gives ikke uddannelsesstøtte til de forløb, der er nævnt i stk. 1, i måneder, hvori der ikke er tilrettelagt undervisning.

Det foreslås at nyaffatte § 8 i eux-loven således, at den får følgende ordlyd:

»§ 8. Personer, som har opnået et eux-bevis, har samme ret til optagelse på gymnasiale suppleringskurser, jf. lov om de gymnasiale uddannelser, som personer med en eksamen fra en treårig gymnasial uddannelse, mens personer, som har opnået et bevis for eux 1. del, jf. § 3 a i lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v., har samme ret til optagelse på gymnasiale suppleringskurser som personer med en hf-eksamen uden overbygning.«

Adgangen til GSK for ansøgere, der har afsluttet en erhvervsuddannelse uden eux, foreslås således fremadrettet alene reguleret i lov om erhvervsuddannelser, hvor dette emne naturligt hører hjemme.

Der tilsigtes med det foreslåede ikke ændringer af vilkårene i relation til optagelse til GSK for ansøgere med bevis for eux 1. del eller for en eux-eksamen. Sådanne optagelsesberettigede ansøgere vil som hidtil have ret til gratis undervisning samt ret til statens uddannelsesstøtte uden for klippekortet efter de gældende regler.

Det foreslåede har sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 18, hvor der på tilsvarende vis foreslås en tydeliggørelse i § 33 b i lov om erhvervsuddannelser, samtidig med, at der i overensstemmelse med den politiske aftale foreslås en øget adgang til GSK for ansøgere der har afsluttet en erhvervsuddannelse uden eux. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 18, og bemærkningerne hertil.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det følger af § 13, stk. 1, 1. pkt., i lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, at Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag administrerer udbetaling til skolerne af befordringstilskud og tilskud til værktøj, værnemidler og lign. til elever i skolepraktik samt tilskud til de faglige udvalgs udgifter til afholdelse af svendeprøver for elever i skolepraktik og elever optaget til erhvervsuddannelse plus (eud+), jf. § 67 a, stk. 3, 1. pkt., i lov om erhvervsuddannelser.

Bestemmelsens henvisning til elever optaget til erhvervsuddannelse plus (eud+) knytter sig til bestemmelserne i kapitel 7 b i lov om erhvervsuddannelser. Erhvervsuddannelse plus (eud+) er et særligt afslutningsforløb i erhvervsuddannelserne, og det følger af § 66 l, stk. 1, 3. pkt., at forløbet gennemføres uden uddannelsesaftale.

Det foreslås at ændre § 13, stk. 1, 1. pkt., i lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag således, at sætningsleddet »og elever optaget til erhvervsuddannelse plus (eud+)« udgår af bestemmelsen.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 26, hvor det foreslås, at bestemmelserne om erhvervsuddannelse plus (eud+) i kapitel 7 b i lov om erhvervsuddannelser ophæves. Der er således tale om teknisk konsekvensændring, som indebærer, at henvisningen i lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag til elever optaget til erhvervsuddannelse plus (eud+) efter lov om erhvervsuddannelser ligeledes bør udgå. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 26, og bemærkningerne hertil.

Det foreslåede indebærer ingen indholdsmæssige ændringer.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 7

Det foreslås i stk. 1, at loven træder i kraft den 1. august 2019.

Det foreslåede vil indebære, at lovforslagets § 1, nr. 1-6, 8, 16, 17, 20, 21, 23 og 25-29, og §§ 2-8 træder i kraft den 1. august 2019.

Det foreslåede omfatter med hensyn til lovforslagets §§ 1, 5 og 6 forslagene vedrørende karakterdannelse og faglig stolthed på erhvervsuddannelserne, studiekompetence for personer med en erhvervsuddannelse, bortfald af krav til skoler om indsendelse af obligatoriske handlingsplaner, ophævelse af erhvervsuddannelse plus (eud+), herunder den tilhørende konsekvenstilpasning af lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (lovforslagets § 5), udvidede muligheder for gymnasiale suppleringskurser for personer med en erhvervsuddannelse, herunder den tilhørende konsekvenstilpasning af lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v. (eux-loven) (lovforslagets § 6) samt ændring af kravet til de faglige udvalg om indsendelse af udviklingsredegørelser.

Det foreslåede omfatter med hensyn til lovforslagets §§ 2-4 samtlige forslag i relation til folkeskoleloven (lovforslagets § 2), lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. (lovforslagets § 3) og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse (lovforslagets § 4).

Særligt i forhold til elever i 9. og 10. klasse, for hvem bestemmelsen i § 2 g, stk. 1, 2. pkt., i lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v., som affattet ved denne lovs § 3, nr. 3, ikke var trådt i kraft, da de gik i 8. eller 9. klasse, bemærkes, at det foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt vil indebære, at disse elever fra skoleåret 2019/20 skal have vurderet deres uddannelsesparathed i henholdsvis 9. eller 10. klasse til den kategori af ungdomsuddannelse eller de kategorier af ungdomsuddannelser, hvortil de ikke er blevet vurderet i 8. henholdsvis 9. klasse. Dette gæl-

der, uanset hvilken uddannelse de pågældende elever har tilkendegivet ønske om at påbegynde og uanset, om de er vurderet uddannelsesparate eller ikkeuddannelsesparate i 8. henholdsvis 9. klasse. Dette sikrer, at forslaget om uddannelsesparathedsvurdering til alle tre kategorier af ungdomsuddannelser finder sted for alle elever i udskolingen fra 2019.

Det foreslås i *stk. 2*, at lovforslagets § 1, nr. 7, § 5 d i lov om erhvervsuddannelser, som affattet ved lovforslagets § 1, og lovforslagets § 1, nr. 9, 13, 19, 22 og 24, træder i kraft den 1. januar 2020.

Det foreslåede vil indebære, at forslagene vedrørende den tidsmæssige udvidelse af grundforløbets 1. del, grundforløb plus (GF+) og praktikpladstilsagn vil træde i kraft den 1. januar 2020. I relation den foreslåede ikrafttrædelse af elementet vedrørende den tidsmæssige udvidelse af grundforløbets 1. del bemærkes, at der er i 2018 er igangsat et etårigt forsøg med udvidet optag til grundforløbets 1. del. Forsøget er efterfølgende forlænget til også at omfatte optag i 2019. Den foreslåede ikrafttræden af dette element vil således indebære, at det udvidede, forsøgsmæssige optag til grundforløbets 1. del, vil kunne videreføres uden afbræk efter forsøgsperiodens udløb.

Det foreslås i *stk. 3*, at lovforslagets § 5 e i lov om erhvervsuddannelser, som affattet ved § 1, nr. 9, og lovforslagets § 1, nr. 11, 12, 14, 15 og 18, træder i kraft den 1. juli 2020.

Det foreslåede vil indebære, at forslagene vedrørende adgangskurser på erhvervsskolerne i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik vil træde i kraft den 1. juli 2020. Det foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt vil indebære, at det foreslåede adgangskurser vil kunne gennemføres umiddelbart før eventuel uddannelsesstart ved augustoptaget på erhvervsuddannelserne i 2020.

Det foreslås i *stk. 4*, at undervisningsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af lovens § 1, nr. 10. Det foreslås endvidere, at ministeren herunder kan fastsætte, at dele af bestemmelsen træder i kraft på forskellige tidspunkter.

Det foreslåede vil indebære, at den foreslåede ændring af § 6, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser, hvorved henvisningen til §§ 5-5 c erstattes af en henvisning til §§ 5-5 e, jf. herved lovforslagets § 1, nr. 9, vil kunne sættes i kraft af undervisningsministeren ved administrativ forskrift, og at dette vil kunne ske forskudt. Det foreslåede er nødvendigt som følge af, at de to dele af lovforslagets § 1, nr. 9 – dvs. de foreslåede nye adgangsbestemmelser i relation til dels et nyt grundforløb+ (GF+) på erhvervsskolerne i tilknytning til grundforløbets 2. del (den foreslåede nye § 5 d), dels nye adgangskurser på erhvervsskolerne i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik – foreslås at skulle træde i kraft på forskellige, jf. stk. 2 og 3.

Til § 8

Det foreslås i *stk. 1*, at lovforslagets § 1, nr. 8, 16, 20, 23 og 25-29, finder ikke anvendelse for uddannelser, der er påbegyndt eller påbegyndes før den 1. august 2019. For sådanne uddannelser finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Det foreslåede vil indebære, at personer, som er påbegyndt eller påbegynder erhvervsuddannelse plus (eud+) før lovens ikrafttræden vil kunne færdigøre deres uddannelsesforløb efter de nuværende regler om erhvervsuddannelse plus (eud+).

Det foreslås i *stk. 2*, at regler fastsat i medfør af folkeskolelovens § 22, stk. 9 og 10, jf. lovebekendtgørelse nr. 1510 af 14. december 2017, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af § 9, stk. 12 og 13, jf. denne lovs § 2, nr. 2.

Overgangsreglen skyldes, at forslaget om at indsætte nye stk. 8-10 i folkeskolelovens § 22 (jf. lovforslagets § 2, nr. 2), vil have den konsekvens, at de gældende § 22, stk. 9 og 10, bliver til § 22, stk. 12 og 13.

Med det foreslåede vil bekendtgørelse nr. 1251 af 27. november 2014 om overenskomst mellem en kommunalbestyrelse og en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, om varetagelse af 10. klasseundervisning samt om 10. -klasseforløbene eud10 og kombineret 10. klasse med 1. del af erhvervsuddannelsernes grundforløb forblive i kraft, indtil den ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af folkeskolelovens § 22, stk. 12 og 13, jf. lovforslagets § 2, nr. 2.

Det foreslås i *stk. 3*, at lovforslagets § 4, nr. 4, ikke finder anvendelse for medlemmer af bestyrelser, som i medfør af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse er nedsat før den 1. august 2019. For sådanne bestyrelsesmedlemmer finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Det foreslåede vil i overensstemmelse med den politiske aftale indebære, at kravet om en kort bestyrelsesuddannelse, som foreslås introduceret med lovforslagets § 4, nr. 4, ikke vil gælde for udefrakommende medlemmer af de eksisterende institutionsbestyrelser. Den foreslåede ikrafttrædelse betyder således, at kravet vil gælde for nye udefrakommende bestyrelsesmedlemmer, som tiltræder i perioden efter lovforslagets ikrafttræden og til udløbet af de nuværende institutionsbestyrelses funktionsperioder, dvs. efter kommunal- og regionsrådsvalget, der finder sted i 2021. Derfra vil kravet gælde for alle udefrakommende bestyrelsesmedlemmer.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om erhvervsuddannelser m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 282 af 18. april 2018, som ændret ved § 1 i lov nr. 1692 af 26. december 2017, § 8 i lov nr. 745 af 8. juni 2018, § 7 i lov nr. 1701 af 27. december 2018 og § 2 lov nr. 1737 af 27. december 2018, foretages følgende ændringer:

§ 1. Undervisningsministeren tilrettelægger et samordnet system af erhvervsuddannelser med henblik på den private og den offentlige sektors forskellige beskæftigelsesområder.

Stk. 2. Dette uddannelsessystem skal tilrettelægges således, at det i videst muligt omfang er egnet til at

- 1) motivere til uddannelse og sikre, at alle, der ønsker en erhvervsuddannelse, får reelle muligheder herfor og for at vælge inden for en større flerhed af uddannelser,

- 2) give uddannelsessøgende en uddannelse, der giver grundlag for deres fremtidige arbejdsliv, herunder etablering af selvstændig virksomhed,

- 3) bidrage til at udvikle de uddannelsessøgendes interesse for og evne til aktiv medvirken i et demokratisk samfund og bidrage til deres personlige udvikling,

- 4) imødekomme arbejdsmarkedets behov for erhvervsfaglige og generelle kvalifikationer vurderet under hensyn til den erhvervsmæssige og samfundsmæssige udvikling, herunder udviklingen i erhvervsstruktur, arbejdsmarkedsforhold, arbejdspladsorganisation og teknologi, samt for en innovativ og kreativ arbejdsstyrke,

- 5) give de uddannelsessøgende viden om internationale forhold og viden som grundlag for arbejde og uddannelse i udlandet og

- 6) give de uddannelsessøgende grundlag for videreuddannelse.

Stk. 3. ...

1. I § 1, stk. 2, nr. 3, indsættes efter »udvikling,« »karakterdannelse og faglige stolthed,«.

2. I § 1, stk. 2, nr. 4, ændres »arbejdsstyrke,« til: »arbejdsstyrke og«.

3. I § 1, stk. 2, nr. 5, ændres »udlandet og« til: »udlandet.«.

4. § 1, stk. 2, nr. 6, ophæves.

5. Efter § 1 indsættes:

»§ 1 a. Erhvervsuddannelserne tilrettelægges således, at de giver eleverne grundlag for videreuddannelse, herunder mulighed for at opnå generel eller delvis studiekompetence i tilknytning til erhvervskompetencen.«

§ 4. ...

Stk. 2. ...

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om kvalitetsudvikling og -kontrol, herunder om skolernes handlingsplaner for øget gennemførelse, om minimumstimetal for lærerstyret undervisning på grundforløbet og om lærer- og lederkvalifikationer.

Stk. 4. ...

§ 5. En ansøger uden uddannelsesaftale, som søger om optagelse til grundforløbets 1. del til påbegyndelse, senest i august måned året efter at ansøgeren har opfyldt undervisningspligten efter folkeskoleloven eller har afsluttet undervisningen i 10. klasse, har adgang hertil, hvis ansøgeren

1) har bestået folkeskolens afgangseksamen og ved denne eller ved 10.-klasseprøver har opnået et karaktergennemsnit på mindst 2,0 i henholdsvis dansk og matematik eller et tilsvarende resultat ved en tilsvarende prøve og

2) er vurderet uddannelsesparat og har indsendt sin studievalgportfolio i henhold til lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v.

Stk. 2-4. ...

§ 5 b. En ansøger med uddannelsesaftale har uanset bestemmelserne i § 5 og § 5 a, stk. 1-3, direkte adgang til grundforløbets 2. del, men optages dog på 1. del, hvis

1) det er omfattet af uddannelsesaftalen og

2) ansøgeren søger om optagelse til påbegyndelse senest i august måned året efter, at ansøgeren har opfyldt undervisningspligten i henhold til folkeskoleloven eller har afsluttet undervisningen i 10. klasse.

§ 5 c. Optagelse på en skole til en uddannelses hovedforløb er betinget af, at eleven har gennemført 2. del af et adgangsgivende grundforløb, jf. dog § 12, stk. 1, 4. pkt., eller har mindst tilsvarende kvalifikationer. Eleven skal endvidere have indgået uddannelsesaftale, jf. dog stk. 2, § 66 e, stk. 1, § 66 l, stk. 1, og § 66 p, stk. 1. Elever i uddannelser, som ikke er vekseluddannelser, jf. § 2, stk. 1, og elever på evv, som ikke er i beskæftigelse, jf. § 66 y, stk. 1, nr. 1, optages dog uden uddannelsesaftale.

Stk. 2-3. ...

6. I § 4, *stk. 3*, udgår »om skolernes handlingsplaner for øget gennemførelse,«.

7. I § 5, *stk. 1*, og i § 5 b, *nr. 2*, ændres »året efter« til: »i det andet år efter«.

8. I § 5 c, *stk. 1, 2. pkt.*, udgår »§ 66 l, stk. 1,«.

9. Efter § 5 c indsættes:

»§ 5 d. En ansøger, der efter §§ 5-5 c har krav på at blive optaget, har adgang til grundforløb plus (GF+), medmindre vedkommende har

- 1) gennemført en ungdomsuddannelse,
- 2) påbegyndt grundforløbets 1. del, jf. dog stk. 2,
- 3) påbegyndt grundforløb plus (GF+),
- 4) adgang til grundforløbets 1. del,
- 5) haft adgang til, men har fravalgt grundforløbets 1. del for at begynde på grundforløbets 2. del, jf. dog stk. 2, eller
- 6) gennemført grundforløbets 2. del, herunder hvis dette helt eller delvist er erstattet af grundlæggende praktisk oplæring i virksomhed, jf. § 12, stk. 1.

Stk. 2. De begrænsninger, som følger af stk. 1, nr. 2 og 5, gælder ikke for ansøgere, som søger om optagelse efter udløbet af august måned i det andet år efter, at ansøgeren har opfyldt undervisningspligten i henhold til folkeskoleloven eller har afsluttet undervisningen i 10. klasse.

§ 5 e. En ansøger uden uddannelsesaftale, som er fyldt 25 år, og som ikke opfylder betingelserne for adgang til en erhvervsuddannelse efter § 5 a, kan deltage adgangskurser efter § 7, hvis den ansøgte skole ud fra en helhedsvurdering vurderer, at ansøgeren er tæt på at have forudsætninger for at gennemføre en erhvervsuddannelse og er motiveret for at tilegne sig de fornødne kvalifikationer gennem dette adgangskursus.

Stk. 2. Optagelse efter stk. 1 udgør et tilsagn om optagelse til erhvervsuddannelserne med forbehold om, at ansøgeren gennemfører adgangskurset med det krævede resultat (betinget optagelse).«

§ 6. En skole har inden for de erhvervsuddannelser, skolen udbyder, pligt til at optage alle ansøgere, der efter §§ 5-5 c har krav på at blive optaget, eller til at drage omsorg for, at de optages på en anden skole eller andre skoler med samme uddannelse.

Stk. 2. ...

10. I § 6, *stk. 1*, ændres »§§ 5-5 c« til: »§§ 5-5 e«.

11. Efter § 6 indsættes:

»§ 7. En skole kan udbyde adgangskurser i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9. classes afgangsprøve.«

§ 8. Undervisningsministeren fastsætter efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervs-

12. I § 8 udgår »forsøg med«, »§§ 5 og 5 a« ændres til: »§§ 5, 5 a og 5 e«, og der indsættes som *stk. 2*:

rettede Uddannelser nærmere regler om optagelse på skole, herunder om forsøg med betinget optagelse, om krav til forudgående undervisning og prøver og om skolens helhedsvurdering, jf. §§ 5 og 5 a.

§ 12. En erhvervsuddannelse varer i almindelighed ikke over 4 år og 6 måneder. En erhvervsuddannelse består af et grundforløb og et hovedforløb og kan tillige indeholde et særligt studiekompetencegivende forløb, jf. regler fastsat i medfør af § 5 c, stk. 3. Grundforløbet er opdelt i en 1. del af 20 skoleugers varighed og en 2. del af indtil 20 skoleugers varighed. Grundforløbet kan for den enkelte elev helt eller delvis erstattes af grundlæggende praktisk oplæring i en virksomhed på grundlag af en uddannelsesaftale, jf. dog § 38, stk. 1, nr. 6.

Stk. 2. ...

§ 19 a. Skoleundervisningen er vederlagsfri, jf. dog § 19, stk. 4.

Stk. 2-4. ...

Stk. 5. Det i stk. 3 og 4 nævnte beløb reguleres hvert år med virkning fra den 1. august med satsreguleringsprocenten for det pågældende finansår, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Det fremkomne beløb afrundes til nærmeste kronebeløb, der kan deles med 10. Reguleringen sker på grundlag af den på reguleringstidspunktet gældende grænse før afrunding. Når reguleringen giver anledning til en forhøjelse eller nedsættelse af beløbet, bekendtgøres dette af undervisningsministeren.

Stk. 6-9. ...

§ 19 d. Skolen modtager efter § 19 tilskud til vejledning, kompetencevurdering, eventuelt kompetenceafklarende forløb og udarbejdelse af uddannelsesplan, jf. § 66 n, stk. 1, og til undervisning i uddannelsesdele omfattet af § 66 n, stk. 2, nr. 1, 3 og 4.

§ 33 b. Personer, som har opnået et eux-bevis, eller som har afsluttet en erhvervsuddannelse og som led i erhvervsuddannelsen eller som enkeltfagsundervisning uden for uddannelsen har gennemført mindst et studierettet enkeltfag på mindst C-niveau, har samme ret til optagelse på gymnasiale suppleringskurser (GSK), jf. lov om de gymnasiale uddannelser, som personer med en eksamen fra en gymnasial uddannelse.

»Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter endvidere efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser nærmere regler om indhold og tilrettelæggelse af adgangskurser efter § 7, herunder om i hvilket omfang fagene kan gennemføres.«

13. I § 12, *stk. 1, 3. pkt.*, indsættes efter »indtil 20 skoleugers varighed«: »og kan endvidere indeholde et grundforløb plus (GF+) af 10 skoleugers varighed forud for påbegyndelse af grundforløbets 2. del«.

14. § 19 a, *stk. 1*, ændres »stk. 4« til: »stk. 2-4, 6, 7, 9 og 10 samt § 19, stk. 4«, og der indsættes efter stk. 8 som nyt stykke:

»Stk. 9. En skole skal opkræve deltagerbetaling på 120 kr. pr. fag for deltagelse i undervisning og prøver, som udbydes i medfør af § 7.«

Stk. 9 bliver herefter stk. 10.

15. I § 19 a, *stk. 5, 1. pkt.*, ændres »stk. 3 og 4« til: »stk. 3, 4 og 9«.

16. § 19 d ophæves.

17. § 33 b affattes således:

»§ 33 b. Personer, som har opnået et eux-bevis, har samme ret til optagelse på gymnasiale suppleringskurser, jf. lov om de gymnasiale uddannelser, som personer med en eksamen fra en treårig gymnasial uddannelse, mens personer, som har opnået et bevis for eux 1. del, jf. § 3 a i lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v., har samme ret til op-

tagelse på gymnasiale suppleringskurser som personer med en hf-eksamen uden overbygning. Personer, som har afsluttet en erhvervsuddannelse uden sådanne beviser, har ret til optagelse på gymnasiale suppleringskurser med henblik på optagelse på videregående uddannelser, hvortil erhvervsuddannelse er adgangsgivende.«

§ 35. Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser rådgiver på overordnet niveau undervisningsministeren om de grundlæggende erhvervsrettede uddannelser på undervisningsministerens område. På erhvervsuddannelsesområdet afgiver rådet indstilling til undervisningsministeren om:

1-7) ...

8) Regler om optagelse på skole, jf. § 8, og om adgangsbegrænsning, jf. § 9.

9-16) ...

17) Regler om elevernes retlige forhold, jf. § 48, stk. 1 og 6, § 50, stk. 3, § 52, stk. 1, og § 66 j, stk. 3. 18-2) ...

24) Regler om kompetencevurdering, uddannelsesplaner og om ankeadgang, jf. §§ 66 o og 66 z.

25-26) ...

Stk. 2-6. ...

§ 38. ...

Stk. 2-4. ...

Stk. 5. Det faglige udvalg skal følge den erhvervmæssige udvikling og udviklingsmuligheder inden for udvalgets område og tilgrænsende områder og efter behov tage initiativ til nyetablering, omlægning og nedlæggelse af uddannelser. Det faglige udvalg skal en gang om året indsende en redegørelse til Undervisningsministeriet herom. Redegørelsen skal indeholde en handlingsplan for udvalgets varetagelse af de opgaver, der er nævnt i stk. 7, nr. 2.

Stk. 6-9. ...

§ 43. Praktikpladser formidles af skoler m.v., som udbyder et grundforløbs 2. del, og af praktikcentre, jf. § 66 b. Det påhviler skolerne m.v. at udføre opfølgende virksomhed med henblik på fremskaffelse af praktikpladser.

Stk. 2-5. ...

§ 48. Det er en betingelse for gennemførelse af en erhvervsuddannelse, at der mellem eleven og en eller flere virksomheder er indgået en uddannelsesaftale, jf. dog § 5 c, stk. 1, 3. pkt., og stk. 2, kapitel 7

18. I § 35, *stk. 1, nr. 8*, indsættes efter »§ 8,«: »stk. 1, om adgangskurser, jf. § 8, stk. 2,«.

19. I § 35, *stk. 1, nr. 17*, indsættes efter »§ 48, stk. 1 og 6,«: »§ 48 a, stk. 4,«.

20. I § 35, *stk. 1, nr. 24*, udgår »§ 66 o og«.

21. I § 38, *stk. 5, 2. pkt.*, ændres »en gang om året« til: »mindst hvert tredje år«.

22. I § 43, *stk. 1*, indsættes som *3. pkt.*:

»Skolerne tilbyder endvidere elever på 9. og 10. klassetrin, som tilmeldes en erhvervsuddannelse, vejledning og bistand i forhold til at indgå en uddannelsesaftale, jf. 48, eller et praktikpladstilsagn, jf. § 48 a.«

23. I § 48, *stk. 1, 1. pkt.*, udgår », § 66 l, stk. 1,«.

a, § 66 l, stk. 1, og § 66 p, stk. 1. Aftalen skal omfatte alle praktik- og skoleophold og eventuel svendeprøve i uddannelsen eller det kompetencegivende trin i uddannelsen. Der kan dog, men højst to gange mellem samme elev og samme virksomhed, indgås en aftale for en kortere del af uddannelsen end et kompetencegivende trin, hvis aftalen omfatter mindst en hel skoleperiode og mindst en del af en praktikperiode af en uddannelses hovedforløb. Undervisningsministeren kan efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser fastsætte regler om, at 3. pkt. ikke finder anvendelse for bestemte uddannelser, om, at det lokale uddannelsesudvalg under nærmere angivne betingelser undtagelsesvis kan godkende yderligere én aftale, jf. 3. pkt., mellem samme elev og samme virksomhed, og om, at uddannelsesaftaler om erhvervsuddannelser for voksne, jf. kapitel 7 d, kan indgås uden praktikperioder.

Stk. 2-6. ...

§ 54. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om uddannelsesaftalers registrering.

§ 62. Udelukkes en elev fra skoleundervisning efter § 50, bortfalder uddannelsesaftalen.

§ 66. Elever er under skoleophold, der er omfattet af en uddannelsesaftale, omfattet af den ordning vedrørende arbejdsskadesforsikring, som efter lov om arbejdsskadesikring gælder for praktiktiden. Dette gælder også elever, der som led i ansættelsen hos en arbejdsgiver deltager i uddannelsesforløb på skolen efter § 66 n, stk. 2.

Stk. 2. Med hensyn til elevers skader under skolepraktik eller andre skoleophold end dem, der er nævnt i stk. 1, finder lov om arbejdsskadesikring tilsvarende anvendelse, for så vidt skaden skyldes undervisning under arbejdspladslignende forhold.

24. Efter § 48 indsættes:

»§ 48 a. Der kan mellem kommende erhvervsuddannelseselever samt elever, som er mere end 8 uger fra afslutning af grundforløbet, og en eller flere virksomheder indgås et praktikpladstilsagn med henblik på senere indgåelse af en uddannelsesaftale, jf. § 48.

Stk. 2. Indgår eleven og en eller flere af de virksomheder, som er omfattet af et praktikpladstilsagn, ikke senest 8 uger før elevens afslutning af grundforløbet en uddannelsesaftale, bortfalder praktikpladstilsagnet.

Stk. 3. §§ 54 og 62 finder tilsvarende anvendelse for praktikpladstilsagn.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om form, indhold, proces m.v. i forhold til praktikpladstilsagn.«

25. § 66, stk. 1, 2. pkt., og § 66, stk. 2, 2. pkt., ophæves.

Tilsvarende gælder for elever uden en arbejdsgiver, der deltager i uddannelsesforløb på skolen efter § 66 n, stk. 2. Risikoen med hensyn til disse skader påhviler staten.

Kapitel 7 b

26. Kapitel 7 b ophæves.

Erhvervsuddannelse plus

§ 66 l. Erhvervsuddannelse plus (eud+) er et særligt afslutningsforløb i erhvervsuddannelser, der er vekseluddannelser, jf. § 2, stk. 1. Eud+ kan gennemføres af skoler og institutioner m.fl., der er godkendt til at udbyde det pågældende hovedforløb, jf. § 18. Forløbet gennemføres uden uddannelsesaftale.

Stk. 2. Eud+ har samme mål og niveau som det tilsvarende uddannelsestrin i en erhvervsuddannelse. Den afsluttes med de samme prøver og med tilsvarende uddannelsesbevis som det tilsvarende trin i en erhvervsuddannelse og giver ret til samme betegnelse som denne.

§ 66 m. Adgang til eud+ er betinget af, at eleven

- 1) ikke er fyldt 25 år ved skolens modtagelse af ansøgningen,
- 2) har gennemført det foregående trin i den uddannelse, hvori eleven ønsker at gennemføre eud+, og
- 3) har været i lønnet beskæftigelse i mindst 6 måneder efter afslutningen af trin 1 med arbejdsopgaver, der er centrale for det uddannelsestrin, eleven ønsker at gennemføre som eud+.

Stk. 2. Afgørelse om optagelse træffes af en skole m.v., der er godkendt efter § 18, jf. § 66 l, stk. 1.

§ 66 n. Skolen udarbejder i samråd med eleven og en eventuel arbejdsgiver en personlig uddannelsesplan og vejleder eleven. Uddannelsesplanen udarbejdes på grundlag af reglerne om uddannelsen og skolens vurdering af elevens kompetencer.

Stk. 2. I den personlige uddannelsesplan angives den teoretiske og praktiske kompetence, som skolen har anerkendt, og det uddannelsesforløb, eleven skal gennemføre. Et uddannelsesforløb, som beskrives i uddannelsesplanen, kan omfatte:

- 1) Obligatorisk skoleundervisning i det pågældende uddannelsestrin efter reglerne om uddannelsen.
- 2) Arbejdsmarkedsuddannelse eller enkeltfag inden for uddannelsesplanens mål.

3) Intensiv værkstedstræning (praktisk-fagligt forløb) på uddannelsesinstitutionen eller i en virksomhed efter aftale med institutionen i en periode på højst 1 måned.

4) Intensiv værkstedstræning (praktisk-fagligt forløb) på elevens arbejdsplads i en periode på højst 1 måned.

5) Praktisk arbejde inden for uddannelsesområdet på elevens arbejdsplads, der gennemføres efter aftale mellem eleven og arbejdsgiveren.

6) Svendeprøve eller anden afsluttende prøve.

Stk. 3. Planen kan på grundlag af kompetencevurderingen gå ud på, at eleven indstilles direkte til svendeprøve eller anden afsluttende prøve på det pågældende uddannelsesstrin.

Stk. 4. Uddannelsesplanen gælder for det samlede uddannelsesforløb, uanset hvilken skole eller anden institution der optager eleven under forløbet. Den enkelte skole eller institution er uddannelsesansvarlig for det uddannelseselement, der gennemføres på skolen eller institutionen.

Stk. 5. Uddannelsesplanen revideres, i tilfælde af at målene for den tilsvarende ungdomsuddannelse bliver ændret, inden uddannelsen er gennemført, efter de regler, som fastsættes efter § 66 o.

Stk. 6. Hvis uddannelsen ikke er gennemført inden for 6 år, bortfalder uddannelsesplanen.

§ 66 o. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om kompetencevurdering og uddannelsesplaner, herunder regler, hvorefter en elev kan indbringe en afgørelse truffet af skolen eller institutionen vedrørende ansøgerens praktiske kompetence for vedkommende faglige udvalg. Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser afgiver indstilling herom.

§ 67 a. ...

Stk. 2. ...

Stk. 3. For uddannelser efter kapitlerne 7 a og 7 b kan undervisningsministeren fastsætte regler om tilskud til delvis dækning af de faglige udvalgs udgifter til svendeprøver samt regler om økonomisk støtte til elever til værktøj, værnemidler, befordring og lignende, hvis elever med en uddannelsesaftale i det pågældende hovedforløb, jf. § 66 b, stk. 1, og § 66 l, stk. 2, er berettiget til at modtage sådanne ydelser fra arbejdsgiveren. For uddannelser omfattet af § 66 y, stk. 1, nr. 1, kan undervisningsministeren fastsætte regler om tilskud til delvis dækning af de faglige udvalgs udgifter til svendeprøver.

Stk. 4. Det er med hensyn til udenlandske elever

27. I § 67 a, stk. 3, 1. pkt., og § 67 a, stk. 4, ændres »kapitlerne 7 a og 7 b« til: »kapitel 7 a«.

28. I § 67 a, stk. 3, 1. pkt., udgår »og § 66 l, stk. 2,«.

en betingelse for at opnå ret til tilskud og økonomisk støtte efter stk. 3 til uddannelser efter kapitlerne 7 a og 7 b, at eleven opfylder de betingelser, der er nævnt i § 19, stk. 2 og 3, og i § 15, stk. 5 og 6, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

§ 69. Efter nærmere regler fastsat af undervisningsministeren kan klager over en skoles afgørelser indbringes for ministeren, jf. dog § 66 j og § 66 o.

Stk. 2. ...

29. I § 69, *stk. 1*, udgår »og § 66 o«.

§ 2

I lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 1510 af 14. december 2017, som ændret ved § 13 i lov nr. 1746 af 27. december 2016, § 2 i lov nr. 397 af 2. maj 2018, § 2 i lov nr. 554 af 29. maj 2018, § 9 i lov nr. 745 af 8. juni 2018, lov nr. 1323 af 27. november 2018, § 1 i lov nr. 1736 af 27. december 2018, § 1 i [L 60 Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love (Obligatoriske sprogprøver i udsatte boligområder, konsekvent indgriben over for dårligt præsterende folkeskoler og ungdomsuddannelsesinstitutioner, styrket forældreansvar gennem mulighed for standning af børnecheck m.v.)] og § 1 i [L 126 om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om efterskoler og frie fagskoler og lov om ungdomsskoler (Styrket praksisfaglighed m.v.)], foretages følgende ændringer:

§ 19 g. Betegnelsen 10. klasse må kun anvendes i andre skoleformer end folkeskolen, hvis undervisningen står mål med den obligatoriske undervisning i folkeskolens 10. klasse, jf. § 19 c, stk. 2, 3, 5 og 6, jf. dog § 19 i, stk. 1, om specialundervisning, og hvis skolen tilbyder de dertil knyttede prøver, jf. § 19 f, stk. 1. § 19 c, stk. 4, finder tilsvarende anvendelse for disse skoler. For eud10, jf. § 19 j, gælder bestemmelsen i § 22, stk. 8.

§ 22. ...

Stk. 2-9. ...

1. I § 19 g, 2. *pkt.*, ændres »§ 22, stk. 8« til: »§ 22, stk. 11«.

2. I § 22 indsættes efter stk. 7 som nye stykker:

»*Stk. 8.* Kommunalbestyrelsen kan indgå overenskomst med en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, om undervisning af elever i grundskolen i dele af undervisningstiden, jf. stk. 9 og 10. Finansieringen heraf er et anliggende mellem kom-

Stk. 10. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om betingelser for optagelse, befordring m.v. og om indgåelsen og indholdet af overenskomsten mellem kommunalbestyrelsen og institutionen, der udbyder erhvervsuddannelse, om 10.-klasseundervisning, jf. stk. 1, nr. 6.

§ 1. Vejledningen efter denne lov skal bidrage til, at valg af uddannelse og erhverv bliver til størst mulig gavn for den enkelte og for samfundet, herunder at alle unge gennemfører en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Stk. 2. Vejledningen skal i særlig grad målrettes unge, som uden en særlig vejledningsindsats har eller vil få vanskeligheder ved at vælge, påbegynde eller gennemføre en uddannelse eller vælge et erhverv.

Stk. 3. Vejledningen skal inddrage såvel den enkel-

munalbestyrelsen og den pågældende institution, der udbyder erhvervsuddannelse. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med undervisningen.

Stk. 9. Overenskomsten mellem kommunalbestyrelsen og en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, jf. stk. 8, kan omfatte tilrettelæggelse og varetagelse af undervisning i valgfag efter § 9, stk. 1, 5 og 6, for elever på 7.-9. klassetrin. Undervisningen skal tilrettelægges og varetages af en erhvervsskolelærer, som har de fornødne kvalifikationer, og gennemføres i erhvervsskolens faglokaler.

Stk. 10. Overenskomsten mellem kommunalbestyrelsen og en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, jf. stk. 8, kan omfatte tilrettelæggelse og varetagelse af undervisning i valgfag omfattet af § 9, stk. 8, for elever på 7.-9. klassetrin, samt tilrettelæggelse og varetagelse af relevante forløb og aktiviteter for elever i grundskolen. Undervisningen skal tilrettelægges og varetages af en erhvervsskolelærer, som har kvalifikationer svarende til en person med særlige kvalifikationer til at undervise i enkelte fag, jf. § 28, stk. 2, og gennemføres i folkeskolens lokaler.«

Stk. 8-10 bliver herefter stk. 11-13.

3. I § 22, *stk. 10*, der bliver stk. 13, tilføjes efter »institutionen, der udbyder erhvervsuddannelse, om 10.-klasseundervisning, jf. stk. 1, nr. 6« », og om undervisning af elever i grundskolen i dele af undervisningstiden, jf. stk. 8-10«.

§ 3

I lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1097 af 28. september 2017, som ændret ved lov nr. 143 af 28. februar 2018, § 16 i lov nr. 311 af 25. april 2018 og lov nr. 746 af 8. juni 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Vejledningen skal sikre, at den enkelte elev opnår en realistisk forståelse af forudsætninger og krav i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet.«

Stk. 2-6 bliver herefter stk. 3-7.

tes interesser og personlige forudsætninger, herunder uformelle kompetencer og hidtidige uddannelses- og beskæftigelsesforløb, som det forventede behov for uddannet arbejdskraft og selvstændige erhvervsdrivende.

Stk. 4. Vejledningen skal bidrage til, at frafald og omvalg i uddannelserne begrænses mest muligt, og at den enkelte elev eller studerende fuldfører den valgte uddannelse med størst muligt fagligt og personligt udbytte.

Stk. 5. Vejledningen skal endvidere bidrage til, at den enkelte selv kan søge og anvende informationer, herunder it-baserede informations- og vejledningstilbud, om uddannelse, uddannelsesinstitutioner og fremtidig beskæftigelse.

Stk. 6. Vejledningen skal gives således, at der for den enkelte sikres sammenhæng og progression i vejledningsindsatsen.

2. Efter § 1 indsættes:

»§ 1 a. Kommunalbestyrelsen fastsætter én gang årligt måltal for søgningen til ungdomsuddannelserne for kommunens 9. og 10. klasseelever. Måltallene fordeles på erhvervsuddannelserne og de gymnasiale uddannelser.

Stk. 2. Hvis kommunens aktuelle søgetal til erhvervsuddannelserne ligger under 10 procent, udarbejder kommunen en handlingsplan for hvilke initiativer, der skal iværksættes for at øge søgningen til erhvervsuddannelserne.

Stk. 3. De aktuelle søgetal offentliggøres på kommunens hjemmeside sammenholdt med måltallet, jf. stk. 1.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om proceduren i forbindelse med kommunens fastsættelse af måltal samt offentliggørelsen af søgetal.«

§ 2 g. Elever i folkeskolen, der i 9. og 10. klasse søger om optagelse til en erhvervsuddannelse eller en gymnasial uddannelse, skal have en vurdering af, om de har de faglige, personlige og sociale forudsætninger, der er nødvendige for at påbegynde og gennemføre ungdomsuddannelsen (uddannelsesparathed), jf. dog stk. 7. De forudsætninger for at blive vurderet uddannelsesparat, der er nævnt i 1. pkt., suppleres med en tværgående vurdering af

elevens praksisfaglige kompetencer. Der vurderes til gruppen af de 3-årige gymnasiale uddannelser, til den 2-årige hf-uddannelse eller til gruppen af erhvervsuddannelser, medmindre eleven har ønske om flere kategorier, hvortil der vurderes.

Stk. 2. ...

Stk. 3. For ikkeuddannelsesparate elever, jf. stk. 2, iværksætter kommunalbestyrelsen og skolens leder i samarbejde en målrettet vejlednings- og skoleindsats for at understøtte, at eleven kan blive uddannelsesparat ved afslutningen af 9. klasse. [...]

Stk. 4. ...

Stk. 5. For elever, der er vurderet uddannelsesparate i 8. klasse, foretager kommunalbestyrelsen alene en fornyet vurdering i 9. klasse, hvis elevens faglige niveau falder eller skolens leder vurderer, at elevens sociale og personlige forudsætninger har ændret sig væsentligt i negativ retning. Der foretages endvidere en fornyet vurdering, hvis eleven søger en anden kategori af ungdomsuddannelse. [...]

Stk. 6-7. ...

Stk. 8. Hvis kommunalbestyrelsen ved vurderingen i 9. eller 10. klasse vurderer, at en elev ikke er uddannelsesparat, kan forældremyndighedens indehaver eller eleven selv, hvis eleven ikke er undergivet forældremyndighed, forlange, at en ungdomsuddannelsesinstitution, der udbyder den kategori af ungdomsuddannelse, som eleven ønsker at søge optagelse til, foretager en ny vurdering af, om eleven er uddannelsesparat, jf. dog stk. 9. [...]

Stk. 9-10. ...

§ 2 j.

Stk. 1-4. ...

Stk. 5. Kommunalbestyrelsens funktioner og opgavevaretagelse vedrørende den kommunale ungdomsindsats omfatter:

1) ...

2) Opgaver og funktioner vedrørende uddannelses- og erhvervsvejledning i grundskolen og 10. klasse, herunder introduktionskurser i 8. klasse, uddannelsesparathedsvurderinger samt brobygning, jf. kapitel 2 og kapitel 2 a.

Nr. 3)-11) ...

3. § 2 g, stk. 1, 3. pkt., affattes således:

»Eleven vurderes til de 3-årige gymnasiale uddannelser, til den 2-årige hf-uddannelse og til gruppen af erhvervsuddannelser, uanset hvilken af de tre kategorier af ungdomsuddannelser, eleven søger optagelse på.«

4. I § 2 g, stk. 3, 1. pkt., indsættes efter »kan blive uddannelsesparat«: »til den ønskede uddannelse«.

5. I § 2 g, stk. 5, 1. pkt., indsættes efter »er vurderet uddannelsesparate«: »til den ønskede uddannelse«.

6. § 2 g, stk. 5, 2. pkt., affattes således:

»Der foretages endvidere en fornyet vurdering, hvis eleven søger en anden kategori af ungdomsuddannelse, som eleven er blevet vurderet ikkeuddannelsesparat til.«

7. I § 2 g, stk. 8, 1. pkt., indsættes efter »ikke er uddannelsesparat«: »til den ønskede uddannelse«.

8. I § 2 j, stk. 5, nr. 2, ændres »uddannelsesparathedsvurderinger og brobygning, jf. kapitel 2 og kapitel 2 a« til: »uddannelsesparathedsvurderinger, brobygning samt udarbejdelse af en plan for tilrettelæggelsen af vejledningen i 8. og 9. klasse om valg af ungdomsuddannelse, jf. kapitel 2 og kapitel 2 a«.

9. I § 2 j, stk. 5, indsættes efter nr. 3 som nyt nummer:

»4) Udarbejdelse af måltal for søgningen til ungdomsuddannelserne og eventuel handlingsplan for søgningen til erhvervsuddannelserne, jf. § 1 a.«

Nr. 4-11 bliver herefter nr. 5-12.

§ 5. Vejledningen skal tilrettelægges som et sammenhængende forløb, der sikrer, at målene i § 1 kan opfyldes, herunder at den enkelte introduceres til ungdomsuddannelserne og forberedes på valg af ungdomsuddannelse. Tilrettelæggelsen sker i samarbejde med ungdomsuddannelsesinstitutionerne, forældremyndighedens indehaver og den unge.
Stk. 2-4. ...

§ 6. Vejledningen i henhold til § 3, stk. 2, og § 4, stk. 1 og 2, skal gives, så den enkelte elev har mulighed for at få vejledning på sin skole. Vejledningen tilrettelægges i samarbejde med skolen.
Stk. 2. Vejledning til øvrige unge gives således, at den enkelte så vidt muligt kan få individuel vejledning på sin uddannelsesinstitution.
Stk. 3. Undervisningen i folkeskolens obligatoriske emne uddannelse og job skal tilrettelægges i samarbejde med kommunalbestyrelsen, jf. lov om folkeskolen. Vejledningen bygger bl.a. på den viden og de færdigheder, som eleverne har tilegnet sig i emnet, og undervisningen i emnet har betydning for, at eleverne kan træffe valg om ungdomsuddannelse på et oplyst og kvalificeret grundlag.

§ 10. Kommunalbestyrelsen fastlægger lokale mål og rammer for vejledningen, herunder valg af vejledningsaktiviteter og -metoder, metoder til kvalitetssikring samt resultatmåling og dokumentation af sådan måling.
Stk. 2. Kommunalbestyrelsen offentliggør de aktuelle mål og rammer for vejledningen nævnt i stk. 1 og resultaterne af vejledningsindsatsen på kommunens hjemmeside på internettet.
Stk. 3. ...

10. § 5, stk. 1, affattes således:
»Kommunalbestyrelsen udarbejder til brug for vejledningen i 8. og 9. klasse en sammenhængende plan for indsatser relateret til elevernes valg af ungdomsuddannelse. Det skal fremgå af planen, at vejlednings- og skoleindsatsen skal ske i et samarbejde med ungdomsuddannelsesinstitutionerne, forældremyndighedens indehaver og den unge. Det skal endvidere fremgå af planen, at vejlednings- og undervisningsaktiviteter skal kædes sammen og integreres i undervisningens fag og emner. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler herom.«

11. I § 6 ophæves stk. 1 og 2.
Stk. 3 bliver herefter stk. 1.

12. I § 10, stk. 2, indsættes efter »nævnt i stk. 1«: », planen for tilrettelæggelse af vejledningen, jf. § 5, stk. 1, samt resultaterne af vejledningsindsatsen på kommunens hjemmeside.«

§ 4

I lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1269 af 29. november 2017, som ændret ved § 13 i lov nr. 745 af 8. juni 2018, § 40 i lov nr. 1518 af 18. december 2018 og § 5 i lov nr. 1736 af 27. december 2018, foretages følgende ændringer:

§ 1. Loven omfatter institutioner for erhvervsrettet **1.** I § 1, stk. 1, 4. pkt., indsættes efter »om«: »at ud-

uddannelse. Institutionerne er selvejende og godkendt af undervisningsministeren til at give erhvervsrettet grund- og efteruddannelse, jf. dog § 4, stk. 1, 1. pkt., og kan efter aftale med et erhvervsakademi eller en professionshøjskole, der er sammenlagt med et erhvervsakademi, gennemføre erhvervsakademiuddannelser og efter- og videreuddannelser i tilknytning hertil, jf. kapitel 4 og 4 a i lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser og kapitel 3 a og 3 b i lov om videregående uddannelse (videreuddannelses-systemet) for voksne. Institutionerne kan i særlige tilfælde give erhvervsrettet uddannelse på niveauet for mellemlange videregående uddannelser. En institution, der udbyder erhvervsuddannelse, kan indgå overenskomst med en kommunalbestyrelse om at varetage 10. -klasseundervisning, jf. folkeskoleloven. Undervisningsministeren kan godkende, at en institution inden for den offentlige forvaltning også kan udbyde almengymnasial uddannelse.

§ 5. ...

Stk. 2-3. ...

Stk. 4. De udefrakommende medlemmer udpeges i deres personlige egenskab og skal tilsammen have erfaring med ledelse, organisation og økonomi, herunder vurdering af budgetter og regnskaber. En eller flere kommunalbestyrelser i forening udpeger 1 medlem til bestyrelsen. De medlemmer, der udpeges af arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer, skal være ligeligt repræsenteret i bestyrelsen.

Stk. 5-10. ...

byde valgfag for elever på 7.-9. klassetrin samt varetage visse valgfag, forløb og aktiviteter på folkeskolerne, og om«.

2. I § 1, *stk. 1*, indsættes efter 4. pkt.:

»En institution, der udbyder erhvervsuddannelse, kan endvidere udbyde adgangskurser, jf. lov om erhvervsuddannelser.«

3. I § 5, *stk. 4, 1. pkt.*, indsættes efter »have«: »relevant erhvervs erfaring i forhold til institutionens virkefelt,«.

4. Efter § 5 indsættes:

»§ 5 a. Udefrakommende bestyrelsesmedlemmer skal have gennemført en bestyrelsesuddannelse eller have forpligtet sig hertil eller på anden måde have opnået tilsvarende kompetencer, som bestyrelsesopgaven forudsætter. Bestyrelsesuddannelse skal være gennemført inden for de første 12 måneder af funktionsperioden. Bestyrelsen giver medarbejder- og elevrepræsentanter mulighed for at gennemføre en bestyrelsesuddannelse. Institutionen afholder udgifterne til den bestyrelsesuddannelse eller del heraf, som et bestyrelsesmedlem deltager i under sin funktionsperiode.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om kompetencebeskrivelser for bestyrelsesuddannelsen.«

5. Efter § 30 a indsættes:

»§ 30 b. Undervisningsministeren kan pålægge bestyrelsen at iværksætte og gennemføre en ekstern analyse af dens arbejde. Bestyrelsen sender straks, når resultatet af analysen foreligger for bestyrelsen, afrapporteringen herom til ministeren. Bestyrelsen sender tillige snarest derefter og senest inden en frist, som ministeren fastsætter, sine eventuelle supplerende oplysninger og bemærkninger hertil. Bestyrelsen offentliggør afrapporteringen og sine eventuelle supplerende oplysninger og bemærkninger hertil, når ministeren har besluttet dette. Indtil da er materialet fortroligt.«

§ 5

I lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1086 af 30. august 2018, som ændret ved § 8 i lov nr. 1746 af 27. december 2016, foretages følgende ændring:

§ 8. Personer, som har opnået et eux-bevis eller et bevis for eux 1. del, jf. § 3 a, eller som har afsluttet en erhvervsuddannelse og som led i erhvervsuddannelsen eller som enkeltfagsundervisning uden for uddannelsen har gennemført mindst et studierettet enkeltfag på mindst C-niveau, har samme ret til optagelse på gymnasiale suppleringskurser (GSK), jf. lov om de gymnasiale uddannelser, som personer med en eksamen fra en gymnasial uddannelse.

1. § 8 affattes således:

»§ 8. Personer, som har opnået et eux-bevis, har samme ret til optagelse på gymnasiale suppleringskurser, jf. lov om de gymnasiale uddannelser, som personer med en eksamen fra en treårig gymnasial uddannelse, mens personer, som har opnået et bevis for eux 1. del, jf. § 3 a, har samme ret til optagelse på gymnasiale suppleringskurser som personer med en hf-eksamen uden overbygning.«

§ 6

I lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, jf. lovbekendtgørelse nr. 811 af 20. juni 2018, som ændret ved § 1 i nr. 1693 af 26. december 2017, § 2 i lov nr. 745 af 8. juni 2018, § 3 i lov nr. 1701 af 27. december 2018 og § 1 lov nr. 1737 af 27. december 2018, foretages følgende ændring:

§ 13. Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag administrerer udbetaling til skolerne af befordringstilskud og tilskud til værktøj, værnemidler og lign. til elever i skolepraktik samt tilskud til de faglige udvalgs udgifter til afholdelse af svendeprøver for elever i skolepraktik og elever optaget til erhvervsuddannelse plus (eud+), jf. § 67 a, stk. 3, 1. pkt., i lov om erhvervsuddannelser. Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag administrerer endvidere støtte efter § 8, stk. 2, til elever i skolepraktik samt skoleydelse til elever i produktionsskolebaseret er-

1. I § 13, stk. 1, 1. pkt., udgår »og elever optaget til erhvervsuddannelse plus (eud+)«.

hvervsuddannelse, jf. § 66 t, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser. De udgifter, der er forbundet med ordningerne nævnt i 1. og 2. pkt., herunder administrationsudgifter, afholdes af Undervisningsministeriet. § 22, stk. 3, 3.-5. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2 og 3. ...

§ 7

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. august 2019, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. § 1, nr. 8, § 5 d i lov om erhvervsuddannelser, som affattet ved § 1, nr. 10, 14, 20, 23 og 25, træder i kraft den 1. januar 2020.

Stk. 3. § 5 e i lov om erhvervsuddannelser, som affattet ved § 1, nr. 10, og § 1, nr. 12, 13, 15, 16 og 19, træder i kraft den 1. juli 2020.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af § 1, nr. 11. Ministeren kan herunder fastsætte, at dele af bestemmelsen træder i kraft på forskellige tidspunkter.

§ 8

Stk. 1. Lovens § 1, nr. 9, 17, 21, 24 og 26-30, finder ikke anvendelse for uddannelser, der er påbegyndt eller påbegyndes før den 1. august 2019. For sådanne uddannelser finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 2. Regler fastsat i medfør af folkeskolelovens § 22, stk. 9 og 10, jf. lovebkendtgørelse nr. 1510 af 14. december 2017, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af § 9, stk. 12 og 13, jf. denne lovs § 2, nr. 2.

Stk. 3. § 4, nr. 4, finder ikke anvendelse for medlemmer af bestyrelser, som i medfør af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse er nedsat før den 1. august 2019. For sådanne bestyrelsesmedlemmer finder de hidtil gældende regler anvendelse.